http://www.dhammadownload.com

ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာတိပိဋကဓရ

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

ကျေးဇူးတော်ရှင်

မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ရေးသားတော်မူအပ်သော

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်

ပါဠိနိဿယ

သာသနာ - ၂၅၅၂ ကောဇာ - ၁၃၇၀ ခရစ် - ၂၀၀၈

(ဆဋ္ဌမအကြိမ်)

http://www.dhammadownload.com

သံယောဇဉ် (၁၀)ပါး

၁။ အာရုံငါး၀၊ တပ်စွဲက၊ ကာမ သံယောဇဉ်။

၂။ သုံးပါးဘ၀၊ တပ်စွဲက၊ ဘ၀ သံယောဇဉ်။

၃။ အမျက်ဒေါသ၊ စိတ်ဆိုးက၊ ပဋိဃ သံယောဇဉ်။

၄။ ကိုယ်သာတော်လှ၊ ထင်မှတ်က၊ မာန သံယောဇဉ်။

၅။ ရုပ်နာမ်ကိုပဲ၊ ငါကောင်စွဲ၊ ယူလွဲ ဒိဋ္ဌိ ပင်။

၆။ တရားမှန်တွင်၊ မယုံချင်၍၊ ဆင်ခြင်နိုင်းညှိ၊ ဝေဖန်ကြည့်၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ပင်။

၇။ သစ္စာမမြင်၊ မဂ္ဂင်မပါ၊ လေ့ကျင့်ကာဖြင့်၊
ချမ်းသာမြဲမည်၊ ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်၊ ယူဆမှတ်၊ သီလဗ္ဗတ ပင်။

၈။ ကိုယ့်ထက်သာကို၊ မနာလို၊ ခေါ်ဆို ဣဿာ ပင်။

၉။ ကိုယ့်လိုသူများ၊ ကောင်းစာမည်မှ၊ ဝင်တိုက၊ မစ္ဆရိယ ပင်။

၁၀။ သစ္စာလေးတန်၊ ပြောင်ပြန်ထင်ကာ၊ မသိတာ၊ အဝိဇ္ဇာ သံယောဇဉ်။

ဝဋ်ဆင်းရဲမှ၊ မလွတ်ရအောင်၊ ချည်နှောင်တတ်စွာ ဤဆယ်ဖြာ၊ အဘိဓမ္မာ သံယောဇဉ်။

http://www.dhammadownload.com

ကျေးဇူးတော်ရှင်
မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး
ဩဝါဒဆောင်ပုဒ်များ

■ ပေါ်တိုင်းမပြတ်၊ ရှုမှတ်နေလျှင်၊
ရုပ် နာမ် နှစ်မျိုး၊ ကြောင်းကျိုးသိမြင်၊
မမြဲဆင်းရဲ၊ ဉာဏ်ထဲပေါ်လွှင်၊
အနတ္တ သိရ နိဗ္ဗာန်ဝင်။

■ ကိစ္စမများ၊ စကားနည်းစေ၊
အိပ်နေမှုနည်း၊ ကိုယ်တည်းပျော်လေ၊
ဆုံးမလွယ်ကြောင်း၊ မိတ်ကောင်းရှိစေ၊
တရားရေး အားပေးဂုဏ်ခြောက်ထွေ။

■ ဒါန, သီလ, ဘာဝနာ
ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာပါ
တစ်နေ့, တစ်ရက်, ကိုယ့်အတွက်
မပျက်ကြိုးစားပါ။

ကျေးဇူးတော်ရှင်
မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး
ဩဝါဒဆောင်ပုဒ်များ

သီလကထာ ဒေသနာ

သီလရနံ့၊ မွှေးပျံ့ကြိုင်စွာ၊
သီလဆင်သိုင်း၊ ရှုတိုင်းလှပါ၊
သီလစောင့်ငြား၊ မလားပါယ်ရွာ၊
မြတ်သီလ စိတ်ချကိုးကွယ်ရာ။

ဒါနကထာ ဒေသနာ

ချမ်းသာအပေါင်း၊ ရကြောင်းမှန်စွာ၊
စည်းစိမ်ဘောဂ၊ မြစ်မတည်ရာ၊
အောက်တန်းမကျ။ ကယ်မသူမှာ၊
မြတ်ဒါန စိတ်ချကိုးကွယ်ရာ။

သင်္ဂဟဝတ္ထု လေးပါး

ပေးကမ်းရက်ရော၊ အပြောချိုသာ၊
သူ့ကျိုးဆောင်ရွက်၊ မပျက်စေရာ၊
တန်းတူကိုယ်နှင့်၊ အသင့်ထားပါ၊
စည်းလုံးမှု လေးခုသင်္ဂဟာ။

http://www.dhammadownload.com

၁၀၀၀ိ၊ –

ဒ/.

ဒေါက်တာခင်မောင်ဖြေ + ဒေါ်ဖွန့်ဖွန့်ပြ

မိသားစု .

DhammaDownload.com

ချိတ်တိတ်ငွေငင် . တော် ဖြ ကို

လှူ ဒါန်း ပါသည် .

http://www.dhammadownload.com

http://www.dhammadownload.com

ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိပုစ္ဆက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

ကျေးဇူးတော်ရှင်

မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ရေးသားတော်မူအပ်သော

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်

ပါဠိနိဿယ

သာသနာ-၂၅၃၃ ကောဇာ-၁၃၅၁ ခရစ်-၁၉၈၉

(ပဉ္စမအကြိမ်)

http://www.dhammadownload.com

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ်

၃၂၀၈၄၃၀၅၁၁

အဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ်

၃၂၀၄၂၆၀၉၀၈

ဆဋ္ဌမအကြိမ်

အုပ်ရေ

၃၀၀၀

၂၀၀၈၊ စက်တင်ဘာလ

ထုတ်ဝေသူ

ဦးတင်ဝမ်း (၀၂၄၀)

ဗုဒ္ဓသာသနာ့နုဂ္ဂဟအဖွဲ့ချုပ်

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာ

အမှတ် (၁၆)၊ သာသနာ့ရိပ်သာလမ်း

ဗဟန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ကွန်ပျူတာစာစီ

ကိုအေးချမ်း (မဟာစည်)

ပုံနှိပ်သူ

ပြည်အေးပုံနှိပ်တိုက်

အမှတ် (၄၆)၊ ဘိုကလေးဈေးလမ်း၊

ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်။

http://www.dhammadownload.com

နိဒါန်း

ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့သော နိကာယ်ငါးရပ် ပိဋကတ်သုံးဖြာ အင်္ဂါကိုးတန် ဓမ္မက္ခန်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် များမြောင်လှစွာ ဒေသနာတော်တို့တွင် "မဟာသတိပဋ္ဌာန"ခေါ် ဤသုတ်တရားတော်ကြီးသည် မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ကို လက်ငင်းရရှိရေး အတွက် ရှုမှတ်အားထုတ်နည်းများကို တိုက်ရိုက်ထင်ရှား မသွယ် ဝိုက်ဘဲ ဟောထားသော "ပုဗ္ဗဘာဂမဂ်"ခေါ် ဝိပဿနာလုပ်ငန်းစဉ် တရားတော်ကြီး ဖြစ်ပေသည်။

စိတ်အညစ်အကြေး ကင်းဝေးစင်ကြယ်ရန်, အရိယာမဂ်ကို ရရန်, နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန်, တစ်ခုတည်းသော လမ်းမှန်, တစ် ကြောင်းတည်းသော လမ်းမှန်ဟု ကေန်သတ်မှတ်၍ ချီးမွမ်းတော် မူအပ်သောကြောင့် မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ကို သတိပဋ္ဌာန်ဖြင့်သာ ရောက် နိုင်၍ သူမပါလျှင် မရောက်နိုင်ကြောင်း ကောင်းကောင်းကြီး ထင်ရှား လှပါပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဤမဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် တရားတော် ကြီးကို ဗုဒ္ဓသာသနာတော်မှာ အလွန်အရေးပါ၍ အရာရောက်လှ သည့် ပဓာန အချုပ်အခြာ ဘာဝနာလုပ်ငန်းစဉ် တရားတော်ကြီး ဟူ၍လည်း ဆိုသင့် ဆိုထိုက်လှပေသည်။

သို့ဖြစ်သောကြောင့်ပင်လျှင် "တောထွက်လျှင် သတိပဋ္ဌာန် စာစောင်ကို ယူဆောင်၍ ထွက်ရသည်"ဟု ရှေးသူတော်ကောင်းတို့၏ ပြောရိုးဆိုစဉ်သည် ယခုတိုင် ဥဒါန်းတွင်လျက် ရှိခဲ့ပေသည်။

ဥဒါန်းတွင်ရုံသာ မဟုတ်သေး၊ ရှေးရှေးသော သူတော်စင် ပညာ ရှင်ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့သည် ဤမဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်ကြီးကို အထူးပင်

http://www.dhammadownload.com

လေးစားခဲ့ကြပေသည်။ ကျမ်းဂန်အရ ဖော်ပြရလျှင် တရားကျင့်သူ အပေါင်း ငါးရာစီရှိသော ဓမ္မိကဉပါသကာအဖွဲ့ပေါင်း ငါးရာတို့၏ ဦးစီးဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သော မဟာဓမ္မိက ဥပါသကာကြီး ကွယ်လွန်ခါနီးတွင် ရဟန်းတော်များကို ပင့်ဆောင်၍ တရားတော်ကို ရွတ်ဖတ် သရဇ္ဈာယ် စေခဲ့ပါသည်။

ထိုအခါ ရဟန်းတော်တို့က ဘယ်သုတ်တော်ကို နာလိုပါသလဲဟု မေးကြသည်တွင် "ခပ်သိမ်းသော ဘုရားရှင်တို့ လက်မလွှတ်ဘဲ နှလုံးသွင်းမြဲဖြစ်သော မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်ကို နာလိုပါသည်'ဟု ဥပါသကာကြီးက ပြန်လျှောက်ပါတယ်" ဤစကားဖြင့် ဘုရားတိုင်း ဘုရားတိုင်း ဤမဟာသတိပဋ္ဌာန်တရားကို လက်မလွှတ်နိုင်ဘဲ အထူးလေးစားခဲ့ကြကြောင်းနှင့် ရဟန်းတော်များတွင်မက လူဝတ် ကြောင် ဉပါသကာများပါ အထူးလေးစားခဲ့ကြကြောင်း ထင်ရှားလှ ပါပေသည်။

မြန်မာပြည်၌လည်း အမျိုးသမီး, အမျိုးသားတိုင်း ဖတ်ရှု၍လည်း ကောင်း, နာခံ၍လည်းကောင်း, ကျင့်ကြံအားထုတ်၍လည်းကောင်း သတိပဋ္ဌာန်အရသာကို ခံစားသုံးဆောင်နိုင်ရေးအတွက် ရှေးရှေးသော ဆရာမြတ်တို့သည် ဤမဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်ကြီးကို ပါဠိတစ်ပိုဒ် မြန်မာစာတစ်ပိုဒ် နိဿယပြန်ဆိုခြင်း, မြန်မာသက်သက် ပြန် ဆိုခြင်း, အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုခြင်း စသည်တို့ဖြင့် အထူးလေး စားကာ ရေးသားပုံနှိပ်၍ ဖြန့်ချိခဲ့ကြလေပြီ။

ဤနိဿယကျမ်းသစ်များကို ရေးသားစီရင်တော်မူသော ကျေးဇူး ရှင် မဟာစည်ဆရာတော် ဘုရားသည်လည်း ဤမဟာသတိပဋ္ဌာန သုတ် ဒေသနာတော်အရအားဖြင့်ပင် ဝိပဿနာလုပ်ငန်းစဉ်တရားကို လက်တွေ့ထင်ရှားအောင် ဟောကြားညွှန်ပြလျက်ရှိခဲ့လေရာ တပည့် ယောဂီတို့အား ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်း နိဿယ လမ်းမှန်ကျရေး တစ်ဆင့်

http://www.dhammadownload.com

ခံနည်းပေးလျက် စစ်ဆေးညွှန်ပြသူ လက်ထောက်အကူအညီ ဆရာ ပေါင်းများစွာလည်း ပေါ်ပေါက်ခဲ့လေပြီ။

ထိုလက်ထောက်ဆရာ ပေါင်းများစွာတို့တွင် ပထမလက်ထောက် ဆရာကြီးများ ဖြစ်ကြသော ဆရာကြီနှင့် ဆရာကြွက်တို့က "မဟာ သတိပဋ္ဌာနသုတ်ကြီးကို ပါဠိအနက် အလုံးစုံကို အာဂုံဆောင်လွယ် စေရန်လည်းကောင်း, ဝိပဿနာလုပ်ငန်းစဉ်များ ထင်ရှားပေါ်လွင် စေရန်လည်းကောင်း နိဿယကျမ်းသစ်တစ်ခုကို ပြုစုရေးသား၍ ချီးမြှောက်တော်မူပါ"ဟု လျှောက်ထား တောင်းပန်လာသောကြောင့် ဤမဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်ကြီးကို အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် နိဿယပြန် ဆိုရေးသားခဲ့ရာ သာသနာတော်နှစ် ၂၄၉၃–ခုနှစ်၊ မြန်မာနှစ် ၁၃၁၁– ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်ကျော် (၁)ရက်နေ့ကပင် နိဂုံးကမ္ပတ် အပြီး သတ်၍ ဆရာကြီနှင့် ဆရာကြွက်တို့အား ပေးထားခဲ့ပေသည်။

ထိုလက်ရေးမူ နိဿယကို ရဟန်း, ရှင်, လူ တပည့်အများတို့ အဆင့်ဆင့် ကူးယူကြရာ လွန်စွာပင်ပန်းခြင်း, အလိုရှိသူတိုင်း မရ နိုင်ခြင်း, မှန်ကန်စွာ မဖြစ်နိုင်ခြင်း, ကြည့်ရှု၍ မကောင်းခြင်းစသော အပြစ်များစွာတို့နှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့ကြုံကြရသောကြောင့် ယင်းနိဿယကို စက်တင်ပုံနှိပ်ခွင့်ပြုရန် သဒ္ဓမ္မပါလ ဝိပဿနာဖြန့်ဖြူးရေးအဖွဲ့က လျှောက်ထား တောင်းပန်ခဲ့လေသည်။

သို့ဖြစ်၍ ယခုအခါ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ဗုဒ္ဓ သာသနာနုဂ္ဂဟအဖွဲ့ကြီး၏ ပင့်လျှောက်ထားချက်အရဖြင့် ၁၃၁၁– ခုနှစ်မှစ၍ ရန်ကုန်မြို့သာသနာ့ရိပ်သာတွင် သီတင်းသုံးတော်မူကာ ဝိပဿနာနည်းနိဿယကို ညွှန်ပြဟောကြားလျက်ရှိသော ဤကျမ်းပြု မထေရ် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားသည် ၁၃၁၁–ခုနှစ်လောက်ကပင် ရေးသားစီရင်အပ်ပြီးသော ထိုနိဿယတွင် အနည်းငယ်မျှသာ ဖြည့် စွက် ပြင်ဆင်ပြီးလျှင် စက်တင်ပုံနှိပ်ရန် ခွင့်ပြုအပ်ပါ၍ ရွှေဘိုမြို့

http://www.dhammadownload.com

နိဒါန်း

ဆိပ်ခွန်ရွာ သဒ္ဓမ္မပါလ ဝိပဿနာ ဖြန့်ဖြူးရေးအဖွဲ့က အများရှင်လူကို အလွယ်တကူ ဝယ်ယူကြည့်ရှုနိုင်စေရန်အလို့ငှာ ဤမဟာသတိပဋ္ဌာန သုတ်ပါဠိနိဿယကို ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိခဲ့သည်မှာ လေးကြိမ်တိုင်တိုင် ရှိခဲ့ပါ သည်။ ယခုဒုတိယအကြိမ်မှာ ရန်ကုန်မြို့ ဗုဒ္ဓသာသနာနုဂ္ဂဟအဖွဲ့က ပုံနှိပ်၍ ဖြန့်ချိအပ်ပါသည်။

ဤ နိဿယကို ကြည့်ရှုခြင်းဖြင့် လက်ငင်းရမည့် အကျိုးများမှာ

(၁) နိဿယပင်ဖြစ်သော်လည်း မြန်မာစကားပြင် လိုလိုပင် ဖတ်လွယ်, သိလွယ်ခြင်း၊

(၂) သဘာဝကျကျ အားထုတ်ပြီး ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ကိုယ်တွေ့နှင့်တိုက်ရိုက် ညီညွတ်နေသည်ကို တွေ့ရခြင်း၊

(၃) အားထုတ်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ အကူအညီ အထောက်အပံ့ ရနိုင်ခြင်း၊

(၄) အားမထုတ်ရသေးသော ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ အားထုတ်ရန် နည်းနိဿယကို ကျကျနန ရရှိနိုင်ခြင်းစသော ဤလက်ငင်းအကျိုးများကို ခံစားရရှိနိုင် ပါလိမ့်မည်။

သို့သော် စာဖတ်ပရိတ်သတ်သည် ဤနိဿယကို အစအဆုံးဖတ် ၍ ကိုယ်တိုင်ပင် ဆုံးဖြတ်ကြစေလိုပါသည်။

အရှင်ဦးဝိစာရ
မဟာစည်ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းပြဆရာတော်

သာသနာတော်နှစ် ၂၄၉၅–ခု၊
မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၁၃–ခု၊
တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၁၄–ရက်။

http://www.dhammadownload.com

အမှာစာ

စာရှုသူအားမှာကြားပါရစေ–

ဤမည်သော "မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် ပါဠိနိဿယကျမ်း"သည် ပျားလဘို့၏ အရသာကဲ့သို့ ချိုမြိန် ကောင်းမြတ်သော–

(၁) ကြာဝတ်ဆံ၊

(၂) ကြာရိုး၊

(၃) ကြာစွယ်တို့ဖြင့် အဆင့်ဆင့်တင့်တယ် သာယာလှသော နတ်ရေကန်ပမာ ဝိမုတ္တိရသာထူးကို ကေန်ပေးစွမ်းနိုင်သည့် ဗုဒ္ဓပါဝစန အစစ်–

(၁) မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်ပါဠိတော်

(၂) ၎င်းပါဠိတော်၏နိဿယ

(၃) မှတ်ချက် အဓိပ္ပါယ်များတို့ဖြင့် တင့်တယ်စွာ စီရင်ထားသော ကျမ်းမြတ် တစ်စောင် ဖြစ်ပါသည်။

ဤကျမ်းစာအုပ်ကို ဖတ်ရှုသူသည် ကြာဝတ်ဆံ, ကြာရိုး, ကြာစွယ်တို့ဖြင့် တင့်တယ်သော နတ်ရေကန်အတွင်းသို့ သက်ဆင်းခွင့်ရသော လုလင်ပမာ ဝမ်းမြောက်စွာဖြင့် ကြိုက်ရာကို မြိန်ရှက်စွာ သုံးဆောင်နိုင်ပါသည်။

မင်္ဂလာဦးအောင်မြင့်

(၂၃–၁၁–၅၁)

http://www.dhammadownload.com

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
ပဋိညာ – ဝန်ခံချက်	၁
သုတ်ဓါနိဒါန်းပါဠိအနက်	၃
တရားကြေညာချက်	၆
ကောယနဉ္ဇ မှတ်ချက်	၇
နာကြားစဉ် တရားထူးရပုံမှတ်ချက်	၈
ဥဒ္ဒေသဝါရပါဠိအနက်	၂၁
ကာယာနုပဿနာ	၃၀
အာနာပါနပိုင်း	၃၁
ဣရိယာပထပိုင်း	၄၃
သမ္ပဇညပိုင်း	၇၂
ပဋိကူလမနသိကာရပိုင်း	၁၀၂
ဓာတုမနသိကာရပိုင်း	၁၀၇
သိဝထိက ပထမပိုင်း	၁၁၁
သိဝထိက ဒုတိယပိုင်း	၁၁၃
သိဝထိက တတိယပိုင်း	၁၁၅
သိဝထိကစတုတ္ထပိုင်း	၁၁၆
သိဝထိကပဥ္စမပိုင်း	၁၁၇
သိဝထိကဆဋ္ဌပိုင်း	၁၁၉
သိဝထိကသတ္တမပိုင်း	၁၂၀
သိဝထိကဆဋ္ဌမပိုင်း	၁၂၁
သိဝထိကနဝမပိုင်း	၁၂၅

http://www.dhammadownload.com

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
အထူးမှတ်ဖွယ် အဋ္ဌကထာအဆုံးအဖြတ်	၁၂၆
ဝေဒနာနုပဿနာ	၁၂၈
စိတ္တာနုပဿနာ	၁၃၉
ဓမ္မာနုပဿနာ	၁၄၃
နီဝရဏပိုင်း	၁၄၃
ခန္ဓာပိုင်း	၁၅၆
အာယတနပိုင်း	၁၅၉
ဗောဇ္ဈင်ပိုင်း	၁၆၆
သစ္စာပိုင်း	၁၇၆
သစ္စာပိုင်း ဒုက္ခသစ္စာအခန်း	၁၇၇
သစ္စာပိုင်း သမုဒယသစ္စာအခန်း	၁၉၃
သစ္စာပိုင်း နိရောဓသစ္စာအခန်း	၂၀၀
သစ္စာပိုင်း မဂ္ဂသစ္စာအခန်း	၂၀၆
အကျိုးပြမိန့်ခွန်းတော်	၂၁၈
နိဂုံးချုပ်မိန့်ခွန်းတော်	၂၂၄
နိဿယနိဂုံး	၂၂၆
နောက်ဆက်တွဲ	၂၂၇

မာတိကာပြီး၏

http://www.dhammadownload.com

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်ပါဠိနိဿယ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဋိညာ – ဝန်ခံချက်

ယေနေဝ ယန္တိ နိဗ္ဗာနံ၊ ဗုဒ္ဓါ တေသဉ္စ သာဝကာ။
ဧကာယနေန မဂ္ဂေန၊ သတိပဋ္ဌာနသညိနာ။
တံဒီပကဿ သုတ္တဿ၊ သုဗောဓာ အတ္ထနိဿယာ။
သခေ်ပေသိနမတ္တာယ၊ သခေ်ပေန ကရီယတေ။

ဗုဒ္ဓါ စ–အလုံးစုံသော ဘုရားရှင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ တေသံ သာဝကာ စ–ထိုဘုရားရှင်တို့၏ အလုံးစုံသော တပည့်သာဝကတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဧကာယနေန–နိဗ္ဗာန်သို့ သွားရန် တစ်ခုတည်းသော လမ်းမှန်, တစ်ကြောင်းတည်းသော လမ်းမှန်ဖြစ်သော၊ သတိပဋ္ဌာနသညိနာ–သတိပဋ္ဌာန်အမည်ရှိသော၊ *ယေနေဝ မဂ္ဂေန–အကြင်လမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ နိဗ္ဗာနံ–နိဗ္ဗာန်သို့၊ ယန္တိ–ကြွသွားထွက်မြောက် ဆိုက်ရောက်တော်မူကုန်၏။

မှတ်ချက် * 'ယေနေဝ'ဟု အဝဓာရဏ အနက်ရှိသော ဧဝသဒ္ဒါဖြင့် ကန့်သတ်၍ ဆိုရာ၌ မိရာသာဓကများမှာ –

http://www.dhammadownload.com

တံဒီပကဿ–သတိပဋ္ဌာန် ထိုလမ်းမှန်ကို ဝေဖန်ညွှန်ကြား ထင်ရှားဖော်ပြသော၊ သုတ္တဿ–မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်၏၊ သုဗောဓော–ကြည့်ရှုရုံဖြင့်ပင် သိမြင်လွယ်သော၊ အတ္ထနိဿယော–အနက်မြန်မာဘာသာပြန်မှီငြမ်း နိဿယကျမ်းကို၊ သင်္ခေပေသိနံ အတ္ထာယ–အကျဉ်းရှာသူ ရဟန်းရှင်လူတို့ အလွယ်တကူ မှတ်သားဆောင်ထားနိုင်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ သင်္ခေပေန–လိုရင်းစကား အကျဉ်းအားဖြင့်၊ မယာ–အရှင်သောဘန ငယ်နာမနှင့် ဌာနစွဲမှီ မဟာစည်ဟု အမည်ပညတ် ငါမထေရ်မြတ်သည်၊ ကရိယတေ–အသစ်တီထွင် စီရင်ရေးသားအပ်ပေသတည်း။

"ဧကာယနံ ဇာတိခယန္တဒဿီ၊
မဂ္ဂံ ပဇာနာတိ ဟိတာနုကမ္ပီ။
ဧတေန မဂ္ဂေန တရိံသု ပုဗ္ဗေ၊
တရိဿန္တိ ယေ စ တရန္တိ ဩဃံ။"

ဟူသော သတိပဋ္ဌာန သံယုတ်ပါဠိတော်,

"ဧကာယနမဂ္ဂေါ ဝုစ္စတိ ပုဗ္ဗဘာဂသတိပဋ္ဌာနမဂ္ဂေါ။
မဂ္ဂါနဋ္ဌင်္ဂိကော သေဋ္ဌော၊ သစ္စာနံ စတုရော ပဒါ။
ဝိရာဂေါ သေဋ္ဌော ဓမ္မာနံ၊ ဒွိပဒါနဉ္စ စက္ခုမာ။
ဧသေဝ မဂ္ဂေါ နတ္ထညော၊ ဒဿနဿ ဝိသုဒ္ဓိယာ...."

ဟူသော သတိပဋ္ဌာနသုတ် အဋ္ဌကထာ၌ ထုတ်ပြအပ်သော သုတ်ပါဠိတော်များနှင့်၊

"တထာ ဟိ ဣမိနာဝ မဂ္ဂေန။ ပ ။ အနေကေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ, အနေကသတာပစ္စေကဗုဒ္ဓါ, ဂဏနပထံ ဝီတိဝတ္တာ အရိယသာဝကာ စာတိ ဣမေ သတ္တာ သဗ္ဗေ စိတ္တမလံ ပဝါဟေတွာ ပရမဝိသုဒ္ဓိံ ပတ္တာ" ဟူသော ဤသုတ်၏ အဖွင့်အဋ္ဌကထာတို့ပင်တည်း။

http://www.dhammadownload.com

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် ပါဠိတော် သုတ်၏ နိဒါန်း

ဧဝံ မေ သုတံ –

ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ကုရူသု ဝိဟရတိ ကမ္မာသဒမ္မံ နာမ ကုရူနံ နိဂမော။

တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ 'ဘိက္ခဝေါ'တိ။

ဘဒ္ဒန္တေတိ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ၊ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ။

သုတ်၏နိဒါန်းအနက်

ဘန္တေ ကဿပ–အရှင်မဟာကဿပ၊ က္ကဒံ သုတ္တံ–ဤမဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်တရားတော်ကို၊ မေ မယာ အာနန္ဒေန–အကျွန်ုပ် အာနန္ဒာသည်၊ (ဘဂဝတော–မြတ်စွာဘုရား၏၊ သမ္မုခါ–မျက်မှောက်တော်မှ၊) ဧဝံ–ဤဆိုလတ္တံ့သော အခြင်းအရာဖြင့်၊ သုတံ–ကောင်းစွာနာကြား မှတ်သားမိပါသည် အရှင်ဘုရား။

ကထံ–အဘယ်သို့ နာကြားမှတ်သားမိသနည်းဟူမူကား၊ ဧကံ သမယံ–အခါတစ်ပါး၌၊ ဘဂဝါ–ဘုန်းတော်ကြီးသော ဘုရားရှင်သည်၊ ကုရူသု–* ကုရုတိုင်းပြည်၌၊ ကမ္မာသဒမ္မံ နာမ–ကမ္မာသဒမ္မ မည်သော၊ ကုရူနံ နိဂမော–ကုရုတိုင်းပြည်၏ နိဂုံးရွာကြီးသည်၊ အတ္ထိ–

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

* 'ကုရူသု' ဟု ဗဟုဝုစ်ဖြင့် ဆိုခြင်းမှာ နယ်ပယ်၏ပိုင်ရှင် မင်းသားအများကို ငဲ့၍ ပါဠိသဒ္ဒါနည်းအရ ဆိုထားခြင်းမျှသာတည်း၊ ကုရုတိုင်းပြည်ကား များသည်မဟုတ်၊ တစ်ပြည်တည်းသာတည်း၊ ဤသို့သော အရာ၌ ဗဟုဝုစ်ဖြင့် ဆိုရန်ညွှန်ပြသော မြန်မာသဒ္ဒါနည်းလည်း မရှိချေ၊

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ထို့ကြောင့်“ကုရုတိုင်းပြည်၌” ဟူ၍ ကေဝုစ်ဖြင့်သာ ပြန်လိုက်သည်၊ ကုရုနိ–ပုဒ်၏ မြန်မာပြန်၌လည်း နည်းတူပင်မှတ်။ ထိုစဉ်အခါက ‘ကုရု’ ဟု ထင်ရှားခဲ့သော ဤပြည်၏တည်နေရာ ဌာနသည် ယခုအခါ အိန္ဒိယ ပြည်ထဲတွင် အနောက်မြောက်ပိုင်း၌ တည်ရှိသော ဒေလီမြို့နယ်ပင်တည်း၊

ထိုစဉ်အခါက ကုရုပြည်သူပြည်သားတို့သည် ဥတုသပ္ပါယ စသည် တို့နှင့် ပြည့်စုံသဖြင့် ကိုယ်စိတ်ခံ့ကျန်းကြ၍ နက်နဲသော တရားတို့ကို နာခံ မှတ်သားရန် စွမ်းနိုင်ကြသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ အောက်တန်းစား ကျေးကျွန်တို့မှ စ၍ ရဟန်းရှင်လူ အမြောက်အများပင် သတိပဋ္ဌာန် တရားတော်ကို ဟောပြောလေ့, အားထုတ်လေ့ ရှိကြသောကြောင့်လည်း ကောင်း၊ ဤသုတ်ကို ကုရုတိုင်း၌ ဟောတော်မူသည်ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ဆို၏။

ဤအဆိုမှာ ၂၁–ပိုင်းသော ပဗ္ဗတို့ဖြင့် ပြည့်စုံကျယ်ဝန်းစွာ ဟော သော ပထမဆုံးအကြိမ်ကိုသာ ရည်ရွယ်သည် ဖြစ်ရာ၏။ အကြောင်း မူကား ... သတိပဋ္ဌာန်တရားကို ဟောပြောလေ့, အားထုတ်လေ့ရှိကြ သောကြောင့် ကုရုတိုင်း၌ ဟောသည်ဟု ဆိုသော သူ့စကားထဲ၌ပင် ထိုထက်ရှေးကျသော ကာလကလည်း ဟောဖူး, နာဖူးပြီဟူသော အနက် ထင်ရှားသည့်ပြင် သတိပဋ္ဌာနသံယုတ်၌ တစ်ပါးသော ဌာနများလည်း ဟောကြောင်း ပြဆိုထားသောကြောင့်ပေတည်း။

သို့ဖြစ်၍ ထိုထက်ရှေးကျသော ကာလများကလည်း ဤသတိပဋ္ဌာန် တရားကို အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောခဲ့ဖူးပြီဟူ၍လည်းကောင်း, အခြားတစ်ပါး သော ဌာနပေါင်းများစွာတို့၌လည်း ထပ်ကာထပ်ကာ ဟောတော်မူသေး သည်ဟူ၍လည်းကောင်း မှတ်အပ်၏။

http://www.dhammadownload.com

ရှိ၏၊ တတ္ထ–*ထိုနိဂုံးရွာကြီး၌၊ ဝိဟရတိ–သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ တတြ ခေါ–ထိုသို့နေတော်မူရာကာလ၌၊ ဘဂဝါ–ဘုန်းတော်ကြီးသော ဘုရားရှင်သည်၊ ဘိက္ခူ–ရဟန်းတို့ကို၊ ဘိက္ခဝေါတိ–ရဟန်းတို့ဟူ၍၊ အာမန္တေသိ–အာရုံစိုက်ရေး သတိပေးနှိုးဆော် မိန့်ခေါ်တော်မူလေပြီ။

တေ ဘိက္ခူ–ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ဘဂဝတော–မြတ်စွာဘုရားအား၊ ဘဒ္ဒန္တေတိ–အရှင်ဘုရားဟူ၍၊ ပစ္စဿောသုံ–ခွန်းတုံ့ပြန်ကြား လျှောက်ထားလေကုန်ပြီ။

ဘဂဝါ–ဘုန်းတော်ကြီးသော ဘုရားရှင်သည်၊ ဧတံ–ယခုပင် ရွတ်ဆိုတော့မည့် ဤတရားတော်ကို၊ အဝေါစ–ဟောတော်မူလေသတည်း။

တရားကြေညာချက်ပါဌ်

ဧကာယနော အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ, သောကပရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမာယ, ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ အတ္ထင်္ဂမာယ, ဉာယဿ အဓိဂမာယ, နိဗ္ဗာနဿ သစ္ဆိကိရိယာယ၊ ယဒိဒံ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

*ထီးနန်းမဆိုက်သဖြင့် 'မြို့'ဟု မခေါ်ရသော်လည်း ဈေးဆိုင်များ, ဈေးရုံများဖြင့် သာယာစည်ကား၍ မြို့ယောင်ယောင်ရှိသော ရွာကြီးကို 'နိဂမ–နိဂုံး'ဟု ခေါ်သည်၊ ကမ္မာသဒမ္မနိဂုံးရွာကြီး၌ နေသည်ဟု ဆိုသော်လည်း ထိုရွာကြီးကို ဆွမ်းခံရွာပြု၍ ထိုရွာကြီးနှင့် မနီးမဝေး တောအုပ်၌ နေသည်ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ဆို၏။

http://www.dhammadownload.com

တရားကြေညာချက်အနက်

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ စတ္တာရော–လေးပါးကုန်သော၊ ယဒိဒံ [၁]ယေ ဣမေ သတိပဋ္ဌာနာ–စွဲမြဲသော အမှတ်ရမှု, သတိစွဲမြဲမှု ဟူသော အကြင် သတိပဋ္ဌာန်တို့သည်၊ သန္တိ–ရှိကုန်၏။ အယံ–စွဲမြဲသော အမှတ်ရမှု, သတိစွဲမြဲမှု, သတိပဋ္ဌာန် ဟူသော ဤအကျင့်လမ်းသည်၊ သတ္တာနံ–ဘုရား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ, အရိယာသာဝကအလောင်း [၂] အလုံးစုံသော သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏၊ ဝိသုဒ္ဓိယာ–စိတ်အညစ်အကြေးမှ

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

၁။ **သတိ** = အမှတ်ရမှု၊ **ပဋ္ဌာန** = (ကာယ ဝေဒနာ စိတ္တ ဓမ္မ တို့၌) ကပ်၍တည်သည်၊ သက်ဝင်၍ မပြတ်ဖြစ်သည်၊ စွဲမြဲသည်။ **သတိပဋ္ဌာန** = ကပ်၍တည်သော အမှတ်ရမှု၊ သက်ဝင်၍မပြတ်ဖြစ်သော အမှတ်ရမှု၊ စွဲမြဲသော အမှတ်ရမှု။ တစ်နည်းကား **ပဋ္ဌာန** = ကပ်၍ တည်မှု, သက်ဝင်၍ မပြတ်ဖြစ်မှု, စွဲမြဲမှု။ **သတိပဋ္ဌာန** = သတိကပ်၍ တည်မှု, သတိသက်ဝင်၍ မပြတ်ဖြစ်မှု, သတိစွဲမြဲမှု။

၂။ လေးအသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းအတွင်းမှာ ပွင့်တော်မူကြသော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဘုရားများ, ပစ္စေကဗုဒ္ဓါများ, အရိယာသာဝကများသည် ဤသတိပဋ္ဌာန်လမ်းဖြင့်သာလျှင် လုံးဝစင်ကြယ်ခြင်းသို့ ရောက်တော်မူကြသည်ဟု ဆိုသော အဋ္ဌကထာစကားမှာ ပုံစံပြ နိဒဿန စကားမျှသာတည်း။ သိစေလိုရင်းအားဖြင့်မူကား လေးအသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း အတွင်းမှာ ဖြစ်စေ, အပြင်မှာ ဖြစ်စေ, မည်သည့် ကာလ၌မဆို ပွင့်ပြီး, ပွင့်ဆဲ, ပွင့်လတ္တံ့ဖြစ်သော ဘုရား, ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ, အရိယာသာဝကတိုင်းပင် ဤ သတိပဋ္ဌာန်လမ်းဖြင့်သာ လုံးဝစင်ကြယ်ခြင်းသို့ ရောက်တော်မူကြသည်ဟု အပြည့်အစုံပင် သိစေလိုပေသည်။

http://www.dhammadownload.com

ကင်းဝေးစင်ကြယ်ခြင်းငှာ၊ ⁰ကောယနော မဂ္ဂေါ-တစ်ခုတည်းသော လမ်း, တစ်ကြောင်းတည်းသောလမ်းပေတည်း။ *သောကပရိဒေဝါနံ-စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်း, ငိုကြွေးခြင်းတို့ကို၊ သမတိက္ကမာယ-လွန်မြောက်ခြင်းငှာ၊ ကောယနော မဂ္ဂေါ-တစ်ခုတည်းသောလမ်း, တစ်ကြောင်းတည်းသော လမ်းပေတည်း။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ထို့ကြောင့် ရှေး၌ ထုတ်ပြခဲ့သော သံယုတ်ပါဠိတော်တွင် "ဧတေန မဂ္ဂေန တရိံ သု ပုဗ္ဗေ၊ တရိဿန္တိ ယေ စ တရန္တိ ဩဃံ"ဟူသော စကားဖြင့် ကမ္ဘာအကန့်အသတ် မထားဘဲ ကာလသုံးပါး၌ ဤသတိပဋ္ဌာန် လမ်းဖြင့်သာ ဩဃကို ကျော်လွန်သွားရကြောင်း ဖော်ပြထားလေပြီ။

ထို့ပြင် ဒီဃနိကာယ် ပါထိကဝဂ် သမ္ပသာဒနီယသုတ်၌လည်း ကာလသုံးပါးလုံးတို့မှာ ဘုရားဟူသမျှတို့သည် "စတူသု သတိပဋ္ဌာနေသု သုပ္ပတိဋ္ဌိတစိတ္တာ = လေးပါးသော သတိပဋ္ဌာန်တို့၌ ကောင်းကောင်း တည်တံ့သော စိတ်ရှိကုန်လျက် သမ္မာသမ္ဗောဓိဉာဏ်သို့ ရောက်တော်မူကြကြောင်းကို" အတိအလင်းပင် မိန့်ဆိုထားပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဤသို့ "သတ္တာနံ" ဟူသော သာမန်ပုဒ်ဖြင့် ဝိသုဒ္ဓိသို့ ရောက်နိုင်သမျှ အလောင်းလျာ သတ္တဝါအလုံးစုံကို ယူအပ်၏။

၁။ **ဧက** = တစ်ခုတည်းသော + **အယန** = လမ်း၊ **ဧကာယန** = တစ်ခုတည်းသောလမ်း ကိလေသာစင်ကြယ်ရန်, နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ဤသတိပဋ္ဌာန်အကျင့် တစ်လမ်းတည်းသာရှိသည်၊ သတိပဋ္ဌာန်နှင့် ကင်း၍ အခြားတစ်ပါးသောလမ်း မရှိတော့ပြီဟု ဆိုလို၏။ ဤအရာ၌ "ဧကမဂ္ဂေါတိ ဧကော ဝ မဂ္ဂေါ၊ န ဟိ နိဗ္ဗာနဂါမိမဂ္ဂေါ အညော အတ္ထီတိ" ပါဠိ၌ "ဧကာယန ဧကမဂ္ဂ" ဟူသည်မှာ တစ်ခုတည်းသော

http://www.dhammadownload.com

*သောကပရိဒေဝါနံ–စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်း, ငိုကြွေးခြင်းတို့ကို၊ သမတိက္ကမာယ–လွန်မြောက်ခြင်းငှာ၊ ဧကာယနော မဂ္ဂေါ–တစ်ခုတည်းသောလမ်း, တစ်ကြောင်းတည်းသောလမ်းပေတည်း။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

လမ်းပေတည်း။ မှန်ပေ၏၊ သတိပဋ္ဌာန်မှတစ်ပါး နိဗ္ဗာန်သို့ သွားသောလမ်း မရှိတော့ပြီဟု သိအပ်၏ ဟူ၍ ဖွင့်ဆိုသော ဋီကာကို အထူးသတိပြုအပ်၏။

တစ်နည်းကား – မဇ္ဈိမနိကာယ် မူလပဏ္ဏာသ မဟာသီဟနာဒသုတ်၌ကဲ့သို့ “ဧကာယနော မဂ္ဂေါ” ဟူသော ဤပုဒ်သည် တခြားတစ်ပါးသို့ လွဲမှားသွားသော လမ်းခွဲလမ်းမှာမရှိသော တစ်ကြောင်းတည်းသောလမ်းကို ဟောသည်။ ထို့ကြောင့် **ဧက** = တစ်ခုတည်းသော၊ **အယန** = လမ်းကြောင်း၊ **ဧကာယန မဂ္ဂ** = လမ်းတစ်ကြောင်းတည်းသာရှိသော လမ်း, တစ်ကြောင်းတည်းသောလမ်း၊ ဤသတိပဋ္ဌာန်လမ်းဖြင့် သွားလျှင် လမ်းဆုံးသောအခါ နိဗ္ဗာန်သို့သာလျှင် တည့်တည့်မတ်မတ်ရောက်သည်၊ နိဗ္ဗာန်မှတခြားတစ်ပါးသို့လွဲမှား၍ ရောက်စေနိုင်သည့် လမ်းခွဲလမ်းမှာ မရှိသော ကိန်းသေ လမ်းမတော်ကြီးဟု ဆိုလိုသည်။

*ဤသတိပဋ္ဌာန်လမ်းဖြင့် သန္တတိအမတ်ကြီးကဲ့သို့ပင် သောကကိုလည်း လွန်မြောက်နိုင်၏။ ပဋာစာရာထေရီမကဲ့သို့ပင် ပရိဒေဝကိုလည်း လွန်မြောက်နိုင်ပေ၏။ ဤအရာ၌ တရားနာစဉ်တွင် မဂ်ဖိုလ်သို့ ရောက်သောသူများမှာ သတိပဋ္ဌာန်နည်းဖြင့်ပင် ကိစ္စပြီးသွားသည်ဟု ထင်မှတ်ဖွယ်ရှိ၍ ထိုသို့မထင်မှတ်သင့်ကြောင်းကို အဋ္ဌကထာ၌ ဤသို့ ရှင်းလင်းပြထားလေပြီ။ ရှင်းလင်းပုံမှာ –

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

"ယံ ပုဗ္ဗေ တံ ဝိသောဓေဟိ" စသော ဂါထာကို နားကြားရ၍ သန္တတိအမတ်ကြီး ရဟန္တာဖြစ်သွားသည်မှာ မှန်ပေ၏။ ထို့ပြင် "န သန္တိ ပုတ္တာ တာဏာယ" စသော ဂါထာကို နားကြားရ၍ ပဋာစာရာ ထေရီမသောတာပန် ဖြစ်သွားသည်မှာလည်း မှန်ပါပေ၏။ သို့သော်လည်းပဲ ကာယ, ဝေဒနာ, စိတ္တ, ဓမ္မ ဟူသော သတိပဋ္ဌာန်၏ အာရုံလေးပါးထဲက တစ်ပါးပါးကိုမျှ မသုံးသပ် မရှုမှတ်မူ၍ ဝိပဿနာဉာဏ်, မဂ်ဉာဏ်များကို ဖြစ်စေနိုင်သော ပညာဘာဝနာမည်သည် ဖြစ်ရိုးမရှိချေ။ ထို့ကြောင့် သန္တတိအမတ်ကြီးနှင့် ပဋာစာရာ ထေရီမတို့သည်လည်း သတိပဋ္ဌာန်၏ အာရုံတစ်ပါးပါးကို ရှုမှတ်လျက် ဤသတိပဋ္ဌာန်လမ်းဖြင့်သာလျှင် သောကပရိဒေဝတို့ကို လွန်မြောက်သွားကြသည်ဟု မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ် မြဲမြဲစွာ မှတ်အပ်ကြောင်းကို အဋ္ဌကထာ၌ ရှင်းလင်းပြဆိုထားလေပြီ။

တရားနာရင်း သတိပဋ္ဌာန်ဖြစ်ပွားနိုင်ပုံမှာ ... "ယံ ပုဗ္ဗေ တံ **ဝိသောဓေဟိ** = ရှေးသခ်ီရအပေါင်းမှာ ဖြစ်နိုင်သော ကိလေသာတွေကို ခြောက်သွေ့ပါစေ"ဟု ဆိုသော ဤအပိုဒ်ဖြင့် ရှေးကမြင်ဖူး, ကြားဖူး, တွေ့ဖူးသမျှတို့ကို ပြန်၍အောက်မေ့မိတိုင်း ရာဂ ဒေါသ စသော ကိလေသာဖြစ်နိုင်သည်ကိုလည်းကောင်း, ထိုကိလေသာများ မဖြစ်နိုင်အောင် ရှုအပ်သည်ကိုလည်းကောင်း ပြ၏။ အဘယ်ကို ရှုအပ်သနည်းဟူမူ - ဖြစ်ခိုက် ရုပ်နာမ်ကို မပြတ်ရှုနေလျှင် ရှေးဟောင်းအာရုံများကို မစဉ်းစားမိတော့ပြီ။ မစဉ်းစားမိလျှင် ၎င်းတို့ကို စွဲ၍ ကိလေသာမဖြစ်နိုင်တော့ပြီ။

သို့ဖြစ်၍ အာရုံဟောင်းများ၌ ပြန်လည်စဉ်းစားလျက် ကိလေသာ မဖြစ်အောင် ဖြစ်ခိုက် ရုပ်နာမ်တို့တိုကိုလည်း မပြတ်ရှုမှတ်အပ်၏။ ထို့ပြင် အာရုံဟောင်းများကို ပြန်လည်စဉ်းစားမိပါလျှင် ထိုစဉ်းစားမှုကို စူးစိုက်၍ မှတ်ခြင်းဖြင့် ဆက်လက်၍ စဉ်းစားမည့် ကိလေသာကို ပြတ်စဲစေနိုင်၏၊ သို့ဖြစ်၍ ပြန်လည်စဉ်းစားလျက် ကိလေသာ ဆက်လက်မဖြစ်ပွားနိုင်

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

အောင် ထိုစဉ်းစားမှုကိုလည်း ပြတ်စဲသွားသည့်တိုင်အောင် ရှုမှတ်အပ်၏။ သန္တတိအမတ်ကြီးသည် ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို သဘောပေါက်၍ သူမြတ်နိုးအပ်သော မိန်းမငယ်လေးနှင့် နေထိုင်ခဲ့ပုံ အခြေအနေကို စဉ်းစားမိတိုင်း ထိုစိတ်ကို ရှုမှတ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရှေးက အခြေအနေကို ပြန်၍ မစဉ်းစားမိအောင် ဖြစ်ခိုက် ရုပ်နာမ်ကို မပြတ်ရှုမှတ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း တရားနာစဉ်မှာပင် သတိပဋ္ဌာန်တရားကို ပွားစေသည်ဟု သိအပ်၏။

"**ပစ္ဆာ တေ မာဟု ကိဉ္စနံ** = နောင်သခါရအပေါင်းမှာ ကြောင့်ကြမှု ကိလေသာ မဖြစ်ပါစေလင့်" ဟုဆိုသော ဤအပိုဒ်ဖြင့်လည်း နောင်ရေးကို မျှော်တွေးမိတိုင်း စိုးရိမ်ကြောင့်ကြမှု, တောင့်တမှု စသော ကိလေသာ ဖြစ်နိုင်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုကိလေသာများ မဖြစ်နိုင်အောင် ရှုအပ်သည်ကိုလည်းကောင်း ပြ၏။ အဘယ်သို့ ရှုအပ်သနည်းဟူမူကား – နောင်ရေးကို မျှော်တွေးခွင့်မရအောင် ဖြစ်ခိုက် ရုပ်နာမ်ကိုလည်း မပြတ်ရှုမှတ်အပ်၏၊ နောင်ရေးကို တွေးမိလျှင်လည်း ထိုစိတ်ကိုပင် ပြတ်စဲသွားသည့်တိုင်အောင် ရှုမှတ်အပ်၏။

သန္တတိအမတ်ကြီးသည် ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို သဘောပေါက်၍ "နောင်အခါ၌ ထိုမိန်းမငယ်ကလေးနှင့် တွေ့လိုမှု, အတူနေလိုမှု စသော ရာဂစိတ်ကူးများ, ဘယ်တော့မှတွေ့ရမှာ မဟုတ်တော့ပါဘူး။ ငါတစ်ယောက်တည်း နေရတော့မည်" စသည်ဖြင့် လွမ်းဆွတ် ပူးဆွေးမှု, သောကစိတ်ကူးများ ဖြစ်ပေါ်လာတိုင်း ၎င်းတို့ကို မှတ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ နောင်ရေးကို မတွေးမိအောင် ဖြစ်ခိုက် ရုပ်နာမ်များကို မပြတ်မှတ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း တရားနာစဉ်မှာပင် သတိပဋ္ဌာန်တရားကို ပွားစေသည်ဟု သိအပ်၏။

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

"**မဇ္ဈေ စေ နော ဂဟေဿသိ** = အလယ်ပိုင်း ရုပ်နာမ် ပစ္စုပ္ပန် သခါရမှာ မစွဲယူပါမူ"ဟု ဆိုသော ဤအပိုဒ်ဖြင့်လည်း မြင်ဆဲ ကြားဆဲ စသော ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်နာမ် အကောင်းထင်၍ မသာယာနိုင်အောင်, ငါကောင် သတ္တဝါကောင်ထင်၍ မစွဲလမ်းနိုင်အောင် ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း ရှုမှတ် အပ်သည်ကို ပြ၏။ သန္တတိအမတ်ကြီးသည် ဤအနက် အဓိပ္ပာယ်ကို သဘောပေါက်၍ ထိုခဏ၌ ဖြစ်ပေါ်ဆဲဖြစ်သော မြင်မှု, ကြားမှု, စဉ်းစားမှု စသော ရုပ်နာမ်တို့ကို မပြတ်မှတ်ခြင်းဖြင့် တရားနာစဉ်မှာပင် သတိပဋ္ဌာန် တရားကို ပွားစေသည်ဟု သိအပ်၏။

ဤအရာမှာ - ဂါထာတစ်ပုဒ်ကို နာနေခိုက်ကလေးတွင် ဤမျှ များပြားသော ရှုမှတ်မှုများ ဖြစ်နိုင်ပါမည်လောဟု တွေးတောယုံမှား၍ မနေလေလင့်။ သတိပဋ္ဌာန်အလုပ်ကိုသာ ထိထိရောက်ရောက် အားထုတ် ကြည့်ပါ၊ သမာဓိဉာဏ်တော်တော်သန်လာသောအခါမှာ ဤမျှများပြားသော ရှုမှတ်မှုများ တစ်ခဏကလေးအတွင်းမှာပင် ဖြစ်သွားနိုင်ပုံကို ကိုယ်တိုင်ပင် တွေ့ပါလိမ့်မည်။

ဤသို့ မပြတ်မှတ်နေခြင်းကြောင့် အတိတ် ရှေးဟောင်းများကို စဉ်းစား၍လည်း ကိလေသာမဖြစ်ရ၊ အနာဂတ် နောင်ရေးကို မျှော်တွေး၍ လည်း ကိလေသာမဖြစ်ရ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော မြင်ဆဲ, ကြားဆဲ, တွေ့ဆဲ, သိဆဲ ရုပ်နာမ်များလည်း ဖြစ်မှု, ပျက်မှု, မမြဲမှု စသည်ကို မျက်မှောက် သိနေသဖြင့် တဏှာဒိဋ္ဌိ စသော ကိလေသာ ဖြစ်ခွင့်မရတော့ပြီ။

သန္တတိအမတ်ကြီးသည် ဤနည်းဖြင့် မှတ်တိုင်းမှတ်တိုင်း ကိလေသာ ငြိမ်း၍ တစ်ထိုင်အတွင်းမှာပင် လေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်များ အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်ပေါ်ပြီးလျှင် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ဆိုက်ရောက်သွားလေသည်ဟု သိအပ် ပေ၏။

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ဤသို့ဖြစ်နိုင်သည်ကို ရည်ရွယ်၍ "**ဥပသန္တော စရိဿသိ** = ကိလေသာမီး အငြိမ်းငြိမ်းအေးသွားလိမ့်မည်" ဟု နောက်ဆုံး အပိုဒ်ကို ဟောတော်မူပေသည်။

"န သန္တိ ပုတ္တာ တာဏာယ၊ န ပိတာ နာပိ ဗန္ဓဝါ။
အန္တကေနာဓိပန္နဿ၊ နတ္ထိ ဉာတီသု တာဏတာ။
ဧတမတ္ထဝသံ ဉတွာ၊ ပဏ္ဍိတော သီလသံဝုတော။
နိဗ္ဗာနဂမနံ မဂ္ဂံ၊ ခိပ္ပမေဝ ဝိသောဓယေ။"

ဟူသော ဤဂါထာ ၂-ပုဒ်ကို နားကြား၍ ပဋာစာရာထေရီမ သောတာပန် ဖြစ်သွားသည်ဟု ဓမ္မပဒ၌ ဆို၏။

ထိုတွင် ပဌမဂါထာဖြင့် - တစ်နေ့ကျလျှင် ကိုယ်တိုင်ပင် သေဘေး ဆိုးကြီးနှင့် တွေ့ရဦးမည်။ ထိုအခါမှာ သား သမီး မိဘ ဆွေမျိုးများ မျက်မှောက်မှာ ရှိငြားသော်လည်း သေဘေးမှ မကာကွယ်နိုင်ပုံ, အား မကိုးလောက်ပုံကို ထင်မြင်စေ၍ သတိသံဝေဂဉာဏ်ကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်။

ဒုတိယဂါထာဖြင့် - သူတစ်ပါးသည် မိမိ၏အားကိုးရာ မဖြစ်နိုင်ပုံ, အားကိုးရာဖြစ်လောက်အောင် ပြုကျင့်လျှင် မိမိကိုယ်သာလျှင် မိမိ၏ အားကိုးရာဖြစ်နိုင်ပုံတို့ကို သိမြင်သဘောကျသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလနှင့် ပြည့်စုံ၍ နိဗ္ဗာန်လမ်းကို အမြန်ချက်ချင်းပင် ရှင်းလင်းသင့်ကြောင်းကို ပြသည်။

ပဋာစာရာသည်လည်း ဤအနက် အဓိပ္ပာယ်ကို သဘောပေါက်၍ သတိသံဝေဂ ရပြီးလျှင် ရှေးက အပြုမျိုး, အပြောမျိုးကို မပြုတော့, မပြောတော့ပြီဟု တရားနာရင်းပင် နှလုံးသွင်းဆောက်တည်ကာ သီလ၌ ရှေးဦးစွာ တည်၍ "**နိဗ္ဗာနဂမနံ မဂ္ဂံ**"ပါဠိ၏အရ ဤသတိပဋ္ဌာန် နည်း လမ်းအတိုင်း ရှုမှတ်လျက် တစ်ထိုင်အတွင်းမှာပင် သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ရောက်သွားလေသည်ဟု သိအပ်၏၊ တရားနာစဉ်တွင် မဂ်ဖိုလ်သို့ ရောက်သွားကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း ဤနည်းချည်းပင်တည်း။ သို့ဖြစ်၍ အဋ္ဌကထာ၌–

"**တေပိ ဓမ္မမိနာဝ မဂ္ဂေန** = တရားနာရင်း မဂ်ဖိုလ်သို့ ရောက်သွားသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ဤသတိပဋ္ဌာန်လမ်းဖြင့်သာလျှင် ရောက်သွားကြသည်"ဟူ၍ သိအပ်ကြောင်းကို ကိန်းသေကန့်သတ်၍ ဆုံးဖြတ်ချက်ချထားပေသည်။

ဤအရာတွင် ဋီကာ၌လာသော ဂါထာကို နာပြီးနောက် "စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာန်း တရားကိုလည်း နာရ၍ သတိပဋ္ဌာန်ဖြင့်ပင် တရားထူး ရသွားကြသည်"ဟု မိန့်ဆို၍ ထိုအဆိုလည်း သင့်မြတ်လှပေ၏။

"ပဋာစာရာသည် သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့ ရောက်၍ ပရိဒေဝကို လွှန်မြောက်သွားသည်"ဟု ဆိုသော ဤအဋ္ဌကထာစကား၌လည်း စောဒနာဖွယ်ရှိသေး၏။ အဘယ်သို့နည်းဟူမူ – ပရိဒေဝကို အနာဂါမိမဂ်ဖြင့်သာ အကြွင်းမဲ့ပယ်နိုင်၍ သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ မပယ်နိုင်သေးသည် မဟုတ်ပါလောဟု စောဒနာဖွယ်ရှိ၏။ သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့် ပရိဒေဝ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဒေါမနဿစိတ်ကို အကြွင်းမဲ့ မပယ်နိုင်သေးသည်မှာ မှန်ပေ၏။ သို့သော်လည်း ပဋာစာရာသည် ပုဗ္ဗဘာဂ ဝိပဿနာမဂ်နှင့်တကွ သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ဆဲ ထိုပရိဒေဝ ဒေါမနဿစိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် များမကြာမီပင် အထက်မဂ် သုံးပါးသို့လည်း ဆိုက်ရောက်သွားပေသည်။ သောတာပတ္တိမဂ်သို့ ရောက်သည်မှစ၍ ပဋာစာရာ၏ သန္တာန်၌ ထိုပရိဒေဝ ဒေါမနဿမျိုး တစ်ဖန် ဖြစ်ပေါ်ခြင်း မရှိတော့ဘဲ အနာဂါမိမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ လွှန်မြောက်သွားသည်ကို ရည်၍ ဆိုသည်ဟု မှတ်ယူသင့်ပေ၏။

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ဤသို့ ဆိုနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းယုတ္တိမှာ - မဇ္ဈိမနိကာယ် မူလပဏ္ဏာသ စူဠဝေဒလ္လသုတ်၌ "အလုံးစုံသော သုခဝေဒနာ၌ ရာဂါနုသယ ကိန်းသလော၊ အလုံးစုံသော သုခဝေဒနာ၌ ရာဂါနုသယကို ပယ်အပ်သလော" ဟူသော အမေးကို "ပထမဈာန်ဖြင့် ကာမရာဂကို ခွာပြီးလျှင် ကာမရာဂ ဝေးကွာမြဲ ဝေးကွာလျက်သာလျှင် တစ်စပ်တည်း အနာဂါမိမဂ်သို့ ရောက်သောပုဂ္ဂိုလ်မှာ ပထမဈာန်၌ ကာမရာဂ မကိန်း ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပထမဈာန်ဖြင့်ပင် ကာမရာဂကို ပယ်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း" ဖြေဆိုထားလေသည်။

ထိုသို့ ဖြေဆိုရာ၌ အနာဂါမိမဂ်ဖြင့်သာလျှင် အကြွင်းမဲ့ ပယ်အပ်သော ကာမရာဂါနုသယကို ပထမဈာန်ဖြစ်သည်မှစ၍ ဖြစ်ခွင့်မရှိသောကြောင့် ပထမဈာန်ဖြင့် ပင်ပယ်သည်ဟု ပြောဆိုသကဲ့သို့ ဤ၌လည်း အနာဂါမိမဂ်ဖြင့်သာလျှင် အကြွင်းမဲ့ ပယ်အပ်သော ပရိဒေဝ ဒေါမနဿစိတ်ကို သောတာပတ္တိမဂ် ဖြစ်ပေါ်သည်မှစ၍ ဖြစ်ခွင့်မရှိသောကြောင့် သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့် လွန်မြောက်သွားသည်ဟု ဆိုသင့်သည်သာတည်း။

သိကြားမင်း, သုပြဟ္မနတ်သားတို့၏ ဒေါမနဿ ချုပ်ငြိမ်းကြောင်းကို ပြဆိုရာ၌လည်း ဤနည်းပင် ယူရာ၏။ မှန်ပေ၏၊ ၎င်းသိကြားမင်း, သုပြဟ္မနတ်သားတို့မှာ သောတာပတ္တိမဂ်သို့ ရောက်သည့် အချိန်မှစ၍ ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, အပါယ်ဘေးစသည်တို့နှင့် စပ်သော ထိုဒေါမနဿမျိုးသည် ဖြစ်ခွင့်မရှိတော့သည်သာတည်း။

http://www.dhammadownload.com

*ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ–ကိုယ်ဆင်းရဲ, စိတ်ဆင်းရဲတို့၏၊ အတ္ထင်္ဂမာယ–ချုပ်ငြိမ်း ပျောက်ကွယ်ခြင်းငှာ၊ ကောယနော မဂ္ဂေါ–တစ်ခု တည်းသောလမ်း, တစ်ကြောင်းတည်းသောလမ်းပေတည်း။ ဉာယဿ အဓိဂမာယ–အရိယမဂ်ကို ရခြင်းငှာ၊

မှတ်ချက်အစီပွါယ်

*ကိုယ်ထဲ၌ နာကျင်ကိုက်ခဲမှု အခံခက်မှု ဟူသမျှသည် (ဒုက္ခ) ကိုယ်ဆင်းရဲမည်၏။ စိတ်ထဲ၌ နှလုံးမသာမယာမှု မခံသာမှု ဟူသမျှသည် (ဒေါမနဿ) စိတ်ဆင်းရဲမည်၏၊ ဤဆင်းရဲ ၂–မျိုးလုံးကိုလည်း သတိပဋ္ဌာန် အကျင့်လမ်းဖြင့် လုံးဝချုပ်ငြိမ်းစေနိုင်၏၊ ဤသတိပဋ္ဌာန်အကျင့်လမ်းသည် အပြည့်အစုံ ဖြစ်ပွားစေအပ်လျှင် တိဿထေရ် စသည်တို့မှာကဲ့သို့ ဒုက္ခကိုလည်း ငြိမ်းစေနိုင်သည်၊ သိကြားမင်း စသည်တို့မှာကဲ့သို့ ဒေါမနဿကိုလည်း ငြိမ်းစေနိုင်သည်ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ဆို၏။

ထိုတွင် တိဿထေရ်၏ ဒုက္ခငြိမ်းပုံကား – သာဝတ္ထိပြည်တွင် တိဿမည်သော သူကြွယ်သားသည် အမွေမခွဲရသေးသော ကုဋေ ၄၀–သော ဥစ္စာကို ညီဖြစ်သူ စူဠတိဿအား လွှဲအပ်စွန့်လွှတ်ခဲ့၍ ရဟန်းပြုပြီးလျှင် တစ်ခုသော တောကျောင်း၌ ရဟန်းတရားကို အားထုတ်လျက် နေတော်လေ၏။ ထိုအခါမှာ စူဠတိဿ၏ ဇနီးဖြစ်သူ (ခယ်မတော်)က အရှင်တိဿ သာသနာတော်မှာ မပျော်၍ လူထွက်လာခဲ့ပါလျှင် အမွေခွဲပေးရမည်ကို စိုးရိမ်သောကြောင့် လူဆိုး ဓားပြတို့အား ငွေပေး၍ အရှင်တိဿကို အသတ်ခိုင်း၏။ ထိုလူဆိုးတို့သည်လည်း အရှင်တိဿကို ဖမ်းဆီး၍ သတ်ရန် အားထုတ်ကြ၏။

ထိုအခါတွင် အရှင်တိဿသည် ကိလေသာမကင်းသေးဘဲ သေရမည်ကို အလွန်ရှုံ့လှသဖြင့် "ဥပါသကာတို့ ငါ့အား တစ်ညဉ့်မျှ လွတ်လွတ်လပ်လပ် အားထုတ်ခွင့်ပေးကြပါဦး၊ ငါဘယ်ကိုမျှ ထွက်မပြေး

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

နိုင်အောင် လုံလောက်သော အာမခံထားပေးပါမည်''ဟု တောင်းပန်၍ မိမိ၏ ပေါင် ၂–ချောင်းကို ထက်ပိုင်းကျိုးသွားအောင် ကျောက်တုံးကြီးဖြင့် ကိုယ်တိုင် ရိုက်ချိုးကာ အာမခံပေးပြီးလျှင် တရားကိုသာ ပြင်းထန်စွာ အားထုတ်နေလေ၏၊ ပြင်းထန်လှစွာသော နာကျင်မှု ဝေဒနာကို ရှုမှတ်ရင်း သီလစင်ကြယ်ပုံကို ဆင်ခြင်မိသဖြင့် အားကြီးသော ပီတိပါမောဇ္ဇများ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ထိုအခါမှာ ဝေဒနာ၌ 'မနသိကာရ'ခေါ် နှလုံးသွင်းမှု မရှိသဖြင့် နာကျင်မှု ဝေဒနာသည် ပျောက်ငြိမ်းနေသကဲ့သို့ ရှိလေ၏။ ဤသို့ ဖြစ်ပုံမျိုးကို ''**ဝေဒနံ ဝိက္ခမ္ဘိတွာ** = ဝေဒနာကို ခွာသည်''ဟု အဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုပေသည်။ ဤသို့ မခံသာမှု ဝေဒနာမှ သက်သာရာရ၍ ဖြစ်ပေါ်ခိုက် ရုပ်နာမ်ကို ရှုမှတ်လျက် ဝိပဿနာကို အစဉ်အတိုင်း တိုးပွားစေ၍ နံနက်အရုဏ်တက်သောအခါ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်တော်မူလေ၏၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်သောအခါမှာ ကိုယ်ဆင်းရဲ ဒုက္ခဟူသမျှ လုံးဝချုပ်ငြိမ်းလေတော့၏။

ကျားစားခံရသော ရဟန်းငယ်တစ်ပါး၏ ဒုက္ခငြိမ်းပုံ

သုံးကျိပ်သောရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံမှ ကမ္မဋ္ဌာန်းယူ၍ တစ်ခုသော တောကျောင်း၌ ဝါကပ်လျက် တရားအားထုတ်နေကြလေ၏၊ သစ်ပင်အောက်, ချုံအောက် စသော သင့်လျော်ရာ ဌာနများ၌ အားထုတ်နေကြရာ နံနက်မိုးသောက်အချိန်၌ ရဟန်းတစ်ပါး, တစ်ပါးကို ကျားသည် ဆွဲ၍ သွားလေ့ရှိ၏၊ ကျားဆွဲခံရသောရဟန်းသည်လည်း ကျားဆွဲကြောင်းကို ဟစ်အော် တိုင်ကြားလိုက်လျှင် အနီးအပါးရှိသော ယောဂီရဟန်းများမှာ သမာဓိပျက်သွားမည် စိုးရိမ်၍ အသံမပြုဘဲ တိတ်ဆိတ်စွာ သာလျှင် လိုက်ပါသွားလေ့ရှိ၏။

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အမိပ္ပါယ်

ဤနည်းဖြင့် ရဟန်းလေးငါးဆယ်ပါး လျှော့သွားမှ အကြောင်းအကျိုးကို သိ၍ သံဃာ့မထေရ်ကြီးက ကျားလာဆွဲလျှင် တိုင်တန်း ပြောကြားရန် အမိန့်ထုတ်ထား၏။ တစ်နေ့သ၌ ကျားသည် ရဟန်းငယ်တစ်ပါးကို ရှေးနည်းပင်လာ၍ ဆွဲပြန်၏။ ထိုရဟန်းငယ်ကလည်း "ကျားပါ အရှင်ဘုရား, ကျားပါ အရှင်ဘုရား"ဟု တိုင်တန်းပြောကြား၏၊ သီတင်းသုံးဖော် ရဟန်းတို့ကလည်း တောင်ဝှေးစသည်ကို ကိုင်ဆွဲကုန်လျက် လွတ်ရာလွတ်ကြောင်း ကြိုးစားအားထုတ်ကြ၏။ သို့သော်လည်း ကျားက မလွှတ်မူ၍ လူမသွားရောက်နိုင်သော ကမ်းပါးပြတ်သို့ ဆွဲယူတက်သွားလေ၏။

ထိုအခါမှ ရဟန်းတို့က "အိုသူတော်ကောင်း ... ယခု သင်အား လွတ်မြောက်စေရန် ငါတို့ ဘာမျှမတတ်နိုင်တော့ပြီ။ ဤအခါမျိုးသည် ရဟန်းတို့၏ စွမ်းရည်အထူးကို ဖော်ပြရမည့် အခါသာလျှင်ဖြစ်တော့သည်၊ သို့ဖြစ်၍ တရားကိုသာ နှလုံးသွင်းပါလေတော့"ဟူ၍ သတိပေးစကား ပြောကြားကြ၏။

ထိုရဟန်းငယ်သည် ကျား၏ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်စွာ ကိုက်ခဲလျက် စားခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပေါ်သော အလွန်ပြင်းထန်သော ဝေဒနာများကို ရှုမှတ်လျက်လည်းကောင်း, ပီတိပါမောဇ္ဇစသည်ဖြင့် ထိုဝေဒနာကို ခွာ၍ ပေါ်ရာပေါ်ရာ ရုပ်နာမ်ကို ရှုမှတ်လျက်လည်းကောင်း ခြေမျက်စိအထိ စားပြီးသောအခါမှာ သောတာပန်ဖြစ်လေ၏။ ဒူးဆစ်အထိ စားပြီးသောအခါမှာ သကဒါဂါမ် ဖြစ်လေ၏။ ချက်အထိ စားပြီးသောအခါမှာ အနာဂါမ် ဖြစ်လေ၏၊ နှလုံးသားကို မစားသေးမီပင် ရဟန္တာဖြစ်၍ ဒုက္ခခပ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းတော်မူလေ၏။

သိကြားမင်း၏ ဒေါမနဿငြိမ်းပုံ – သိကြားမင်းကြီးသည် ပုဗ္ဗနိမိတ် ငါးပါးကို တွေ့ရ၍ သေရမည်မှုလည်းကောင်း၊ မိမိသေလျှင်

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

မိမိထက်သာသော သိကြားတစ်ဦး ပေါ်လာမည်မှလည်းကောင်း၊ မိမိ၏ စည်းစိမ်တွေကို သူတစ်ပါးပိုင်သွားမည်မှလည်းကောင်း၊ စိုးရိမ်ကြောက်လန့်ကာ အလွန်ပင် အေးမြချမ်းသာစွာ နေချင်ကြပါလျက် အဘယ်ကြောင့် နှလုံးမသာယာဖြစ်လျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ လာရောက်ပြီးလျှင် "နတ်တွေ, လူတွေဟာ ဘေးရန်ဒုက္ခ အမြဲတမ်း ကင်းပ၍ အေးမြချမ်းသာစွာ နေချင်ကြပါလျက် အဘယ်ကြောင့် ဘေးရန် ဒုက္ခတွေနှင့်သာ တွေ့ကြုံနေကြရပါသနည်း"ဟူသော ဤမေးခွန်းမှစ၍ မေးလျှောက်၏။

ထိုအခါမှာ မြတ်စွာဘုရားက "ကိုယ့်ထက်သာသည်ကို မနာလိုမှု-ဣဿာ၊ ကိုယ့်လို သူတစ်ပါးမကောင်းစား မချမ်းသာစေလိုသော ဝန်တိုမှု မစ္ဆရိယ ဟူသော ဤ သံယောဇဉ် ၂-ပါးရှိနေခြင်းကြောင့်ပင် နတ်တွေ, လူတွေဟာ ချမ်းသာချင်ကြသော်လည်း မချမ်းသာနိုင်ကြ၊ ဘေးရန်ဒုက္ခနှင့် မတွေ့ချင်ကြသော်လည်း တွေ့ကြုံနေရသည်"ဟူသော ဤအဖြေမှစ၍ သက္ကပဉ္စသုတ်တရားကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုတရားထဲတွင် မှီဝဲသင့်, မမှီဝဲသင့်သော ဝေဒနာတို့ကို ဝေဖန်ဟောကြားတော်မူစဉ် သိကြားမင်းသည် သဘောကျ၍ မမှီဝဲသင့်သော ဂေဟဿိတဝေဒနာတို့ကို ရှုမှတ်ကာ ပယ်လျက် မှီဝဲသင့်သော နေက္ခမ္မဿိတ ဝေဒနာတို့ကို ဖြစ်စေကာ သတိပဋ္ဌာန်ဘာဝနာကို ပွားများစေ၍ သောတာပန်ဖြစ်ပြီးလျှင် ယခင်က ဖြစ်ပေါ်နေသော ဣဿာ, မစ္ဆရိယ ဆိုင်ရာ နှလုံးမသာမှုမှ လုံးဝလွတ်မြောက်သွားလေ၏။

သုဗြဟ္မနတ်သား၏ ဒေါမနဿငြိမ်းပုံ – အခြွေအရံ နတ်သမီး တစ်ထောင်နှင့်တကွ နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်ကြီးထဲ၌ ပျော်ပွဲခံနေသော သုဗြဟ္မ နတ်သားသည် ပန်းပင်ပေါ်တက်၍ ကခုန်သီဆိုလျက် ပန်းခူးနေသော အခြွေအရံ နတ်သမီးငါးရာမှာ ပန်းခူးနေရင်းပင် စုတေ၍ ငရဲ၌ ဖြစ်ကာ

http://www.dhammadownload.com

နိဗ္ဗာနသဿ သစ္ဆိကိရိယာယ–* နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှာ၊ ဧကာယနော မဂ္ဂေါ–တစ်ခုတည်းသောလမ်း, တစ်ကြောင်းတည်းသော လမ်းပေတည်း။

ဥဒ္ဒေသ–အကျဉ်းချုပ်စကား

ကတမေ စတ္တာရော –

ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာ–ဒေါမနဿံ။

ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ, အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။

စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။

ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ, ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။

ဥဒ္ဒေသဝါရကထာ နိဋ္ဌိတာ။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

*နိဗ္ဗာန်ကို မင်္ဂဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုခြင်းမှာ "ဉာယဿ အဓိဂမာယ" ဟူသော အပိုဒ်ဖြင့်ပင် ထင်ရှားနေပြီဖြစ်၍ "နိဗ္ဗာနဿ သစ္ဆိကိရိယာယ" ဟူသော ဤအပိုဒ်၌ ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုခြင်းကို ယူသင့်ကြောင်း မူလပဏ္ဏာသဋီကာ၌ မိန့်ဆိုထားပါသည်၊ သင့်ပါပေ၏။

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

အတိဒုက္ခရောက်နေကြရှာသည်ကို မြင်ရသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကျန်သော နတ်သမီးငါးရာတို့နှင့်တကွ ၇-ရက် အတွင်းမှာပင် စုတေ၍ ထိုငရဲမှာပင် ဖြစ်ရဦးမည်ကို မြင်ရသောကြောင့် လည်းကောင်း အလွန်ပင် နှလုံးမသာဖြစ်ကာ ဘုရားထံသို့ လာပြီးလျှင် "ကျန်သော နတ်သမီးငါးရာတို့နှင့်တကွ မိမိကိုယ်တိုင်ပါ ၇-ရက်အတွင်း မှာပင် ငရဲ၌တွေ့ကြုံရတော့မည့် "အနုပ္ပန္နကိစ္စ"ခေါ် ယခု မဖြစ်သေးသော အနာဂတ် ဆင်းရဲများနှင့် ငရဲ၌ရောက်နေပြီးဖြစ်သော နတ်သမီးများ၏ ခံစားတွေ့ကြုံနေရသော "ဥပ္ပတိတကိစ္စ"ခေါ် ဖြစ်ပေါ်နေသော ပစ္စုပ္ပန် ဆင်းရဲများကြောင့် ကျွန်ုပ်၏စိတ်ဟာ ရပ်တည်မရအောင် တုန်လှုပ် ထိတ်လန့်နေပါသည်။ မကြောက်ရသောအရပ်နှင့် အကြောက်ကင်း ကြောင်း နည်းလမ်းကောင်းများ ရှိပါလျှင် ဟောကြားညွှန်ပြတော်မူပါ"ဟု လျှောက်ထား၏။

ထိုအခါမှာ မြတ်စွာဘုရားက "ဗောဓိ, တပ, ဣန္ဒြိယသံဝရ, သဗ္ဗ နိဿဂ္ဂ" ဟူသော ဤတရား ၄-ပါးသာလျှင် သတ္တဝါတို့၏ ဘေးရန် ကင်းကွာ ချမ်းသာရာ ချမ်းသာကြောင်း အမှန်ဖြစ်သည်"ဟု ဟောကြား တော်မူ၏။ သုဗြဟ္မနတ်သားလည်း ထိုတရားကို သဘောပေါက်၍ "သဗ္ဗနိဿဂ္ဂ"ခေါ် နိဗ္ဗာန်ကို သိမြင်ရန်အလို့ငှာ ဣန္ဒြိယသံဝရဖြင့် စိတ်ကို ထိန်းသိမ်း၍ "တပ"ခေါ် သမ္မပ္ပဓာန်ဝီရိယဖြင့် မပြတ်မှတ်နိုင်အောင် ကြောင့်ကြစိုက်လျက် "ဗောဓိ"ခေါ်သော ပုဗ္ဗဘာဂ ဝိပဿနာမဂ်နှင့်တကွ အရိယာမဂ်ကို တစ်ခဏချင်းပင် ဖြစ်ပွားစေ၍ အခြွေအရံ နတ်သမီး ငါးရာ တို့နှင့်တကွ သောတာပန်ဖြစ်ပြီးလျှင် အပါယ်ဘေးနှင့်စပ်၍ ကြောက် လန့် တုန်လှုပ်နေသော နှလုံးမသာမှုမှ လုံး၀ လွတ်မြောက်သွားလေ၏၊

(ဤ၌ ဗောဓိ, တပ, ဣန္ဒြိယသံဝရတို့သည် သတိပဋ္ဌာန် ၄-ပါးတို့၌ အတွင်းဝင်သော တရားတို့သာတည်း။)

http://www.dhammadownload.com

ဥဒ္ဒေသ–အကျဉ်းချုပ်ခေါင်းစဉ်

စတ္တာရော–လေးပါးကုန်သော သတိပဋ္ဌာန်တို့သည်၊ ကတမေ *အဘယ်သည်တို့ နည်းဟူမူကား။ ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတော်များတို့၊

မှတ်ချက်အစိပ္ပါယ်

*ဤအရာ၌ အရိယမဂ်ကို ရရန်, နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် သမ္မပ္ပဓာန် စသော တခြားဘာဝနာများလည်း ရှိသေးသည်ပင် မဟုတ်ပါလောဟူမူ – ရှိသေးသည်ကား မှန်ပေ၏။ သို့သော်လည်း သတိပဋ္ဌာန်နှင့် ကင်း၍ သမ္မပ္ပဓာန် စသော တခြားဘာဝနာများ မဖြစ်နိုင်ကြချေ။ ထိုကြောင့် ဤသတိပဋ္ဌာန်ကို "အရိယမဂ်ရရန် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် တစ်ခုတည်းသောလမ်း"ဟု ဆိုပေသည်။

ဤအကျဉ်းစကား၌ သတိကိုသာ သတိပဋ္ဌာန်ဟု ပြခြင်းမှာလည်း ပဓာနနည်းဖြင့် ပြဆိုခြင်းပေတည်း။ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား သတိတစ်ခုတည်းဖြင့် ဘာဝနာကိစ္စမပြီးပေ။ 'ဝီရိယ ပညာ'ဟူသော ယှဉ်ဖော်ယှဉ်ဖက်များနှင့်တကွ ဖြစ်၍သာလျှင် ဘာဝနာကိစ္စကို ပြီးစေနိုင်ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ အကျယ်ပြရာ၌ "အာတာပီ သမ္ပဇာနော = ဝီရိယ, ပညာတို့ကိုလည်း သတိပဋ္ဌာန် ဘာဝနာ၌ ထည့်သွင်း၍ ပြထားပေသည်။

အထူးမှတ်ရန်မှာ – သတိပဋ္ဌာန်လမ်းကို "အရိယမဂ်ရဖို့, နိဗ္ဗာန်မျက်မှောက်ပြုဖို့ တစ်ခုတည်းသောလမ်း"ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် သတိပဋ္ဌာန် ၄–ပါးမပါသော ဘာဝနာနည်းဟူသမျှကို "မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း နည်းကောင်းလမ်းမှန်မဟုတ်၊ နည်းမှား လမ်းမှားချည်း" ဟူ၍ မြဲမြံစွာ မှတ်အပ်၏။ ထို့ပြင် သတိပဋ္ဌာန်ဒေသနာတော်နှင့်အညီ ပွားများအားထုတ်လျှင် မှားယွင်းချွတ်ချော်မရှိဘဲ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်သို့ ကေန်ရောက်နိုင်သည်ဟူ၍လည်း မြဲမြံစွာ မှတ်အပ်၏။

http://www.dhammadownload.com

ဣဓ [၁]ဘိက္ခု–ဤသာသနာတော်က ရဟန်းသည်၊ (ဝါ) ဤသာသနာတော်၌ အားထုတ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ [၂]အာတာပီ–ကိလေသာအစေး စိတ်အညစ်အကြေးကို ပူနွေးသွေ့ခြောက် ကင်းပျောက်စေနိုင်သော သမ္မပ္ပဓာန် လုံ့လဝီရိယရှိသည်ဖြစ်၍၊ (ဝါ) အပြင်းအထန်အားထုတ်သည်ဖြစ်၍၊ သတိမာ–သတိရှိသည်, အမှတ်ရသည်ဖြစ်၍၊ သမ္ပဇာနော–မှန်စွာအပြားအားဖြင့် သိသည်ဖြစ်၍၊ ကာယေ–

မှတ်ချက်အစိပ္ပါယ်

[၁] သတိပဋ္ဌာန်ကို ပွားစေသော ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ – ရဟန်းယောကျ်ား, ရဟန်းမိန်းမ, ဥပါသကာ, ဥပါသိကာမ, နတ်, ဗြဟ္မာဟု များစွာပင် ရှိပါလျက် ဤ၌ ရဟန်းယောကျ်ားကိုသာ ထုတ်ဖော်၍ "ဘိက္ခု"ဟု ဟောတော်မူခြင်းမှာ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို လက်ခံ၍ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ရဟန်းသည် အဆုံးအမဟူသမျှ၏ တည်ရာဖြစ်၍ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သောကြောင့် ဟောတော်မူခြင်းပေတည်း။ ဤသို့ ပဓာနနည်းဖြင့် "ဘိက္ခု–ရဟန်းကို" ဟောရာ၌ အပ္ပဓာနဖြစ်သော ဘိက္ခုနီ–ရဟန်းမိန်းမ, ဥပါသကာ, ဥပါသိကာမ, နတ်, ဗြဟ္မာတို့လည်း ပါဝင်တော့သည်သာတည်း။

တစ်နည်းအားဖြင့် ဤသတိပဋ္ဌာန်အကျင့်ကို ကျင့်သူမှန်လျှင် ဘိက္ခုမည်သည်ချည်းသာတည်း။

"ပဋိပန္နကော ဟိ ဒေဝေါ ဝါ ဟောတု မနုဿော ဝါ ဘိက္ခုတိ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိယေဝ"[မဟာဝါအဋ္ဌကထာ၊ ၃၄၇]

သို့ဖြစ်၍ "ဤသာသနာတော်၌ အားထုတ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်" ဟူသော ဒုတိယအနက်ကို ထပ်ဆင့် ပြဆိုထားသည်။

[၂] "**အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ**" ဤသုံးပုဒ်တို့ဖြင့် "ကာယာနုပဿီ"ဟူသော ပါဠိ၏ အရ ကာယာနုပဿနာသရုပ်ကို ပြထားသည်။

http://www.dhammadownload.com

မမြဲဆင်းရဲ အစိုးလဲမရ မလှပသော ရုပ်အပေါင်းကိုယ်၌၊ ကာယာနု ပဿီ–မမြဲဆင်းရဲ အစိုးလည်းမရ မလှပသော ရုပ်အပေါင်းမျှဟု ရှုမြင်လျက်၊ လောကေ–ရှုမြင်အပ်သော ရုပ်အပေါင်းလောက၌၊ (ဝါ) ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး ဟူသော လောက၌၊ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ–မရှုမိ လျှင် ဖြစ်နိုင်သော အဘိဇ္ဈာနှင့် ဒေါမနဿကို၊ (ဝါ) မရှုမိလျှင် ဖြစ်နိုင်သောလောဘနှင့်ဒေါသကို၊ ဝိနေယျ–ဖြင့်ခွင့်မရအောင် တဒင်္ဂ, ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်အားဖြင့် ပယ်ရှားဖျောက်ဖျက်၍၊ ဝိဟရတိ–နေ၏။

အာတာပီ–ကိလေသာအစေး စိတ်အညစ်အကြေးကို ပူနွေး သွေ့ခြောက် ကင်းပျောက်စေနိုင်သော သမ္မပ္ပဓာန် လုံ့လဝီရိယ ရှိသည်ဖြစ်၍၊ (ဝါ) အပြင်းအထန် အားထုတ်သည်ဖြစ်၍၊ သတိမာ– သတိရှိသည်, အမှတ်ရသည်ဖြစ်၍၊ သမ္ပဇာနော–မှန်စွာ အပြား အားဖြင့် သိသည်ဖြစ်၍၊ ဝေဒနာသု–မမြဲဆင်းရဲ အစိုးလဲမရ ခံစား မှုမျှဖြစ်သော ဝေဒနာတို့၌၊ ဝေဒနာနုပဿီ–မမြဲ ဆင်းရဲ အစိုးလည်းမရ ခံစားမှုမျှဟု ရှုမြင်လျက်၊ လောကေ–ရှုမြင်အပ်သော ခံစားမှုလောက၌၊

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ဝေဒနာနုပဿနာ စသည်တို့၌လည်း နည်းတူပင်၊ ရုပ်အပေါင်းကာယ သည် မမြဲ ဆင်းရဲ အစိုးရ မလှပ မတင့်တယ်သော သဘောရှိ၏။ ထိုရုပ်အပေါင်းကာယကို မမြဲ ဆင်းရဲ အစိုးမရ မတင့်တယ်ဟု တကယ် ထင်ထင် ရှုမြင်မှုသည် ကာယာနုပဿနာပေတည်း။ ဘာဝနာလက်မဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရုပ်အပေါင်း ကာယအပေါ်၌ အလွန်ပင်လျှင် အထင် ကြီးနေကြ၏၊ တစ်သက်လုံး တစ်ဘဝလုံး တစ်ရုပ်တည်း တစ်ကိုယ် တည်းပင် အမြဲတည်နေသည်ဟု ထင်နေကြ၏၊ ကောင်းစားချမ်းသာ နေသည် ဟူ၍လည်း ထင်နေကြ၏။ အလိုရှိတိုင်း သွားနိုင် ခံစားနိုင် ပြုနိုင် ပြောနိုင်လျက် အစိုးရနေသော သတ္တဝါကောင်, အသက်ရှင်နေ

http://www.dhammadownload.com

(ဝါ) ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးဟူသော လောက၌၊ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ-မရှုမိလျှင်ဖြစ်နိုင်သော အဘိဇ္ဈာနှင့် ဒေါမနဿကို၊ (ဝါ) မရှုမိလျှင် ဖြစ်နိုင်သော လောဘနှင့် ဒေါသကို၊ ဝိနေယျ-ဖြစ်ခွင့်မရအောင် တဒင်္ဂ, ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်အားဖြင့် ပယ်ရှားဖျောက်ဖျက်၍၊ ဝိဟရတိ-နေ၏။

အာတာပီ-ကိလေသာအစေး စိတ်အညစ်အကြေးကို ပူနွေးသွေ့ခြောက် ကင်းပျောက်စေနိုင်သော သမ္မပ္ပဓာန် လုံ့လဝီရိယရှိသည်ဖြစ်၍၊ (ဝါ) အပြင်အထန် အားထုတ်သည်ဖြစ်၍၊ သတိမာ-သတိရှိသည် အမှတ်ရသည်ဖြစ်၍၊ သမ္ပဇာနော-မှန်စွာအပြားအားဖြင့် သိသည်ဖြစ်၍၊ စိတ္တေ-မမြဲ ဆင်းရဲ အစိုးလည်းမရ ကြံသိမှုမျှဖြစ်သော စိတ်၌၊ စိတ္တာနုပဿီ-မမြဲဆင်းရဲ အစိုးလည်းမရ ကြံသိမှုမျှဟု ရှုမြင်လျက်၊ လောကေ-ရှုမြင်အပ်သော ကြံသိမှု လောက၌၊ (ဝါ) ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး ဟူသော လောက၌၊ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ-မရှုမိလျှင်ဖြစ်နိုင်သော အဘိဇ္ဈာနှင့်ဒေါမနဿကို၊ (ဝါ) မရှုမိလျှင်ဖြစ်နိုင်

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

သော သတ္တဝါကောင် ဟူ၍လည်း ထင်နေကြ၏၊ လုပတင့်တယ်သည် ဟူ၍လည်း ထင်နေကြ၏။

ဤသို့ အထင်ကြီးနေသော ရုပ်ကိုယ်၌ မမြဲ ဆင်းရဲ အစိုးမရ မလှပ မတင့်တယ်ဟု တကယ်ရှုမြင်နိုင်ရန် မလွယ်ကူချေ၊ ခဲယဉ်းလှချေ၏။ လောက၌ ပကတိမျက်စိဖြင့် မမြင်နိုင်သောအရာကို မျက်မှန်, မှန်ဘီလူး, မှန်ပြောင်းများဖြင့် တပ်၍ကြည့်မှ မြင်နိုင်သကဲ့သို့ ထိုအတူပင် မြဲသည် စသည်ဖြင့် ထင်နေသော ရုပ်ကိုယ်၌ မမြဲစသည်ဖြင့် အမှန်အတိုင်း မြင်နိုင်အောင် ယောဂီမှာ အကူအညီ လက်နက်ကိရိယာ တန်ဆာပလာကောင်း လိုနေသည်၊ ထိုလိုနေသော လက်နက်ကောင်းများမှာ ဝီရိယ, သတိ, သမာဓိ, ဉာဏ်တို့ပင် ဖြစ်သည်။

http://www.dhammadownload.com

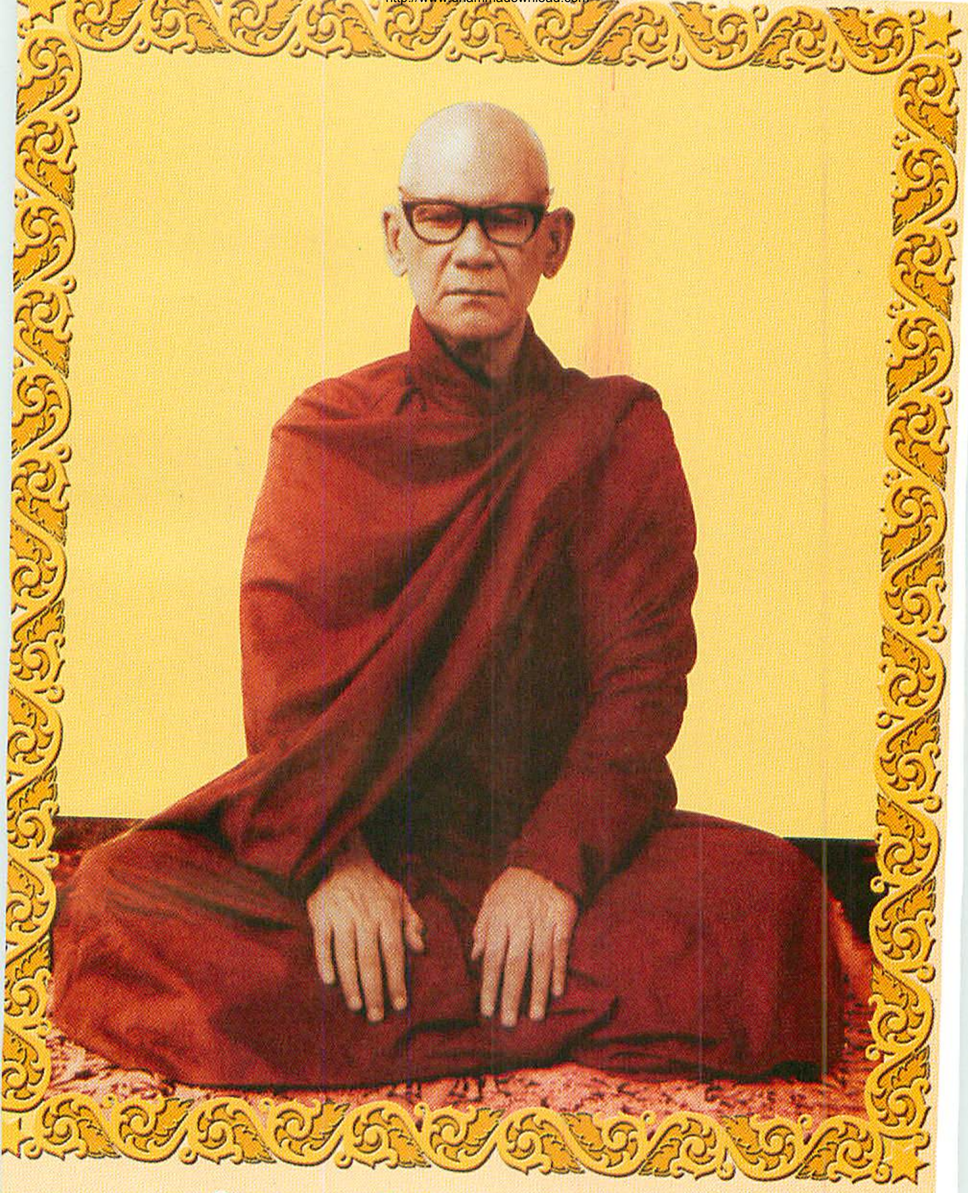

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိပုစ္ဆက၊ နိုင်ငံတော်ဩဝါဒါစရိယ

ကမ္ဘာ့သာသနာပြု

ကျေးဇူးတော်ရှင် – မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

http://www.dhammadownload.com

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိပုစ္ဆက၊ နိုင်ငံတော်ဩဝါဒါစရိယ

ကျေးဇူးတော်ရှင် – မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

http://www.dhammadownload.com

သော လောဘနှင့်ဒေါသကို၊ ဝိနေယျ–ဖြစ်ခွင့်မရအောင် တဒင်္ဂ, ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်အားဖြင့် ပယ်ရှားဖျောက်ဖျက်၍၊ ဝိဟရတိ–နေ၏။

အာတာပီ–ကိလေသာအစေး စိတ်အညစ်အကြေးကို ပူးနွေး သွေ့ခြောက် ကင်းပျောက်စေနိုင်သော သမ္မပ္ပဓာန် လုံ့လဝီရိယရှိသည် ဖြစ်၍၊ (ဝါ) အပြင်းအထန် အားထုတ်သည်ဖြစ်၍၊ သတိမာ–သတိ

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ထို့ကြောင့် ဝီရိယ, သတိ, သမာဓိ, ဉာဏ်ဟူသော ဤလက်နက် ကောင်းများနှင့် တပ်ဆင်၍ ရုပ်ကိုယ်ကို အမှန်အတိုင်း မြင်အောင် ရှုကြ လေဟု ညွှန်ကြားတော်မူလိုသောကြောင့် "**ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ**"ဟူသော အပိုဒ်၏အရ သရုပ်တရားကိုယ်ကို ဖော်ပြထားလျက် "အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ"ဟု ထပ်ဆင့်၍ ဟောကြားတော်မူ ပေသည်။

အပရော နယော – "ကာယေ ကာယာနုပဿီ"တိ ဣဒ္ဓ အနုပဿ နာယ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝုတ္တံ၊ "ဝိဟရတီ"တိ ဣဒ္ဓ ဝုတ္တဝိဟာရေန ကမ္မ ဋ္ဌာနိကဿ ကာယပရိဟရဏံ၊ "အာတာပီ"တိအာဒီသု ပန အာတာပေန သမ္မပ္ပဓာနံ၊ သတိသမ္ပဇညေန သဗ္ဗတ္ထကမ္မဋ္ဌာနံ, ကမ္မဋ္ဌာပရိဟရဏူပါ ယော ဝါ၊ သတိယာ ဝါ ကာယာနုပဿနာဝသေန ပဋိလဒ္ဓသမထော၊ သမ္ပဇညေန ဝိပဿနာ၊ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ ဝိနယေန ဘာဝနာဖလဉ္စ ဝုတ္တံ= ဟူသော အဋ္ဌကထာ။

"သတိဂ္ဂဟဏေနေဝ စေတ္ထ သမာဓိဿာပိ ဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ" ဟူသော ဋီကာတို့နှင့်အညီ –

ယောဂီသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်သော ရုပ်အမူအရာ ဟူသမျှကို ရှုမှတ် နိုင်အောင် မပြတ်ကြောင့်ကြစိုက်အပ်၏၊ ဤကြောင့်ကြစိုက်မှုသည် "အာတာပ" ခေါ်သော သမ္မပ္ပဓာန်ဝီရိယပေတည်း၊ ထက်သန်သော

http://www.dhammadownload.com

ရှိသည့်, အမှတ်ရသည်ဖြစ်၍၊ သမ္ပဇာနော–မှန်စွာ အပြားအားဖြင့် သိ သည်ဖြစ်၍၊ ဓမ္မေသု–မမြဲ ဆင်းရဲ အစိုးလဲမရ အတ္တလည်း မဟုတ်သော သဘောတရားတို့၌၊ ဓမ္မာနုပဿီ–မမြဲ ဆင်းရဲ အစိုးလဲမရ အတ္တမဟုတ် သေသေချာချာ သဘောတရားမျှဟု ရှုမြင်လျက်၊ လောကေ–ရှုမြင်အပ်သော သဘောတရားလောက၌၊ (ဝါ) ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး ဟူသော လောက၌၊ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ–မရှုမိလျှင်

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ဤဝီရိယဖြင့် မပြတ်ကြောင့်ကြစိုက်နေလျှင် ယောဂီသည် ဖြစ်ပေါ်တိုင်းသော ရုပ်အမူအရာ ဟူသမျှကို မလွတ်တမ်း မှတ်နိုင်၏၊ ဤအမှတ်ရမှုသည် ရုပ်အမူအရာ အာရုံ၌ စူးဝင်သွားသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ စိုက်ခနဲ စိုက်ခနဲ ကျကျသွားသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ကပ်ခနဲ ကပ်ခနဲ စူးစူးစိုက်စိုက် တစ်ခဏ တစ်ခဏ တည်တည်သွားသော သမာဓိသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဤသမာဓိသည် သတိ၏အစွမ်းကြောင့်ဖြစ်သော ဝိပဿနာ ခဏိကသမာဓိပေတည်း၊ ဤသမာဓိဖြင့် စူးစိုက်မိသော ရုပ်အမူအရာ ဟူသမျှကို ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ သိသိသွား၏၊ တစ်ပိုင်းစီ တစ်ပိုင်းစီ ပိုင်းခြားလျက်လည်း သိသိသွား၏၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီး ပျောက်ပျောက်သွားသည် ဟူ၍လည်း သိသိသွား၏၊ မမြဲ, ဆင်းရဲ, မကောင်း, မတင့်တယ်, ငါကောင် မဟုတ် ဟူ၍လည်း သိသိသွား၏၊ ဤအသိသည် သမ္ပဇဉ်ခေါ် အနုပဿနာ ဉာဏ်ပေတည်း။

ထို့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်တိုင်းသော ရုပ်အမူအရာဟူသမျှ မလွတ်ရအောင် မပြတ်ကြောင့်ကြစိုက်၍ ရှုမှတ်နေသော ယောဂီမှာ ပြခဲ့ပြီးသော ဝီရိယ, သတိ, သမာဓိ, ဉာဏ် ၄–ပါးလုံး အပြည့်အစုံပင် မှတ်ချက်တိုင်း၌ ဖြစ်ပေါ်၍ မမြဲ ဆင်းရဲ မလှပ အနတ္တဖြစ်သော ရုပ်အပေါင်း၌ မမြဲဆင်းရဲ

http://www.dhammadownload.com

ဖြစ်နိုင်သော အဘိဇ္ဈာနှင့်ဒေါမနဿကို၊ (ဝါ) မရှုမိလျှင်ဖြစ်နိုင်သော လောဘနှင့်ဒေါသကို၊ ဝိနေယျ-ဖြစ်ခွင့်မရအောင် တဒင်္ဂ, ဝိက္ခမ္ဘန ပဟာန်အားဖြင့် ပယ်ရှားဖျောက်ဖျက်၍၊ ဝိဟရတိ-နေ၏။

ဥဒ္ဒေသဝါရကထာ-အကျဉ်းဟောကြားသည့်
အလှည့်စကားသည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီးပြီ။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

မလှပ အနုတ္တဖြစ်သော ရုပ်အပေါင်းမျှဟု အမှန်အတိုင်း ရှုမြင်မှု ကာယာ နုပဿနာသည် ပြည့်စုံတော့သည်သာတည်း။ သို့ဖြစ်၍ "ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ" ဟူသော စကားဖြင့် "ကာယာနုပဿီ" အရ ဤလို အပြည့်အစုံ ရှုမှတ်ရန် တစ်ဖန် ဖွင့်လှစ်လျက် ညွှန်ပြသည်ဟု သိအပ်၏။

"**ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ**"ဟူသော အပိုဒ်ဖြင့်ကား ဘာဝနာ၏ အကျိုးကို ပြ၏၊ အဘယ်သို့နည်းဟူမူ - ထင်ရှားသော ရုပ် အမူအရာကို ပြခဲ့သောနည်းအတိုင်း မရှုမြင်နိုင်လျှင် ထိုရုပ်အမူအရာ၌ "အမြဲတည်နေသော ငါကောင်, သတ္တဝါကောင်"ဟု ထင်မှတ်စွဲလမ်း၍ 'အဘိဇ္ဈာ'ခေါ် လိုချင်နှစ်သက်မှု လောဘလည်း ဖြစ်နိုင်၏၊ 'ဒေါမနဿ' ခေါ် နှလုံးမသာမှုနှင့်တကွ စိတ်ပျက်စိတ်ဆိုး မုန်းငြိုးပြစ်မှားမှု ဒေါသ လည်း ဖြစ်နိုင်၏။ သတ္တဝါတိုင်း၏သန္တာန်၌ လောဘ ဒေါသ ဖြစ်နေ ကြသည်မှာ ဤနည်းဖြင့်သာလျှင် ဖြစ်နေကြလေသည်။

သို့ဖြစ်၍ ဤသို့ မရှုမိသောကြောင့် ဖြစ်နိုင်သော လောဘဒေါသကို၊ မရှုမိလျှင် ဖြစ်နိုင်သော လောဘ ဒေါသ"ဟု နိဿယ၌ ဆိုထားပေသည်၊ မပြတ်ရှုမှတ်၍ ဖြစ်ပေါ်တိုင်းသော ရုပ်အမူအရာကို မမြဲ ဆင်းရဲ မလှပ အနုတ္တဟု သေသေချာချာ သဘောကျ သိမြင်သော ယောဂီမှာ သိမြင်

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ပြီးသော ထိုရုပ်အမှုအရာကို "မြဲသည်၊ ချမ်းသာသည်၊ ကောင်းစားသည်၊ လှပတင့်တယ်သည်၊ အတ္တကောင် ငါကောင် ဟုတ်သည်"ဟု မထင်မြင် မစွဲလမ်းတော့ပြီ။ ထို့ကြောင့် "နိစ္စ သုခ အတ္တ သုဘ"ဟု စွဲလမ်းပါမှ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သော လောဘ, ဒေါသတို့သည် သိမြင်အပ်ပြီးသော ထိုရုပ် အမှုအရာ၌ ဖြစ်နိုင်ခွင့် လုံးဝပင် မရှိတော့ပြီ။

ဤသို့ လောဘ ဒေါသ ဖြစ်ခွင့်မရအောင် မဖြစ်နိုင်အောင် အမှန် အတိုင်း သိ, သိသွားသည်ကိုပင် "အနုပဿနာဉာဏ်က တဒင်္ဂပဟာန် အားဖြင့် ပယ်ဖျောက်သည်"ဟု ဆိုသည်။ ဤကား ရှုမိသော အာရုံ၌ တဒင်္ဂဝိနယဖြင့် လောဘ, ဒေါသကို ပယ်ဖျောက်ပုံပေတည်း။

ထို့ပြင် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်တိုင်းသော ရုပ်အမှုအရာဟူသမျှကို မပြတ် ရှုမှတ်လျက် "မမြဲ ဆင်းရဲ မလှပ အနတ္တ"ဟု ပြတ်သားစွာ သိတိုင်း သိတိုင်း "ဝီရိယ သတိ သမာဓိ" ဟူသော သမာဓိက္ခန္ဓာ သမထတရား တို့သည် ထက်သန်စွာ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသမထ၏အစွမ်းကြောင့် စိတ် သည် အလွန်ပင် နူးညံ့ပျော့ပျောင်း၏၊ ကြာလေ ကြာလေ နူးညံ့လေလေ ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် မရှုမိတဲ့ တခြားတစ်ပါးသော ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်တို့၌လည်း စဉ်းစား ကြံစည်လျက် လောဘ, ဒေါသတို့သည် များသောအားဖြင့် မဖြစ်နိုင်ဘဲ ငြိမ်းနေတတ်ကုန်၏။ မရှုမှတ်ဘဲ နားနေခိုက်မှာလည်း ကြမ်းတမ်းသော လောဘ, ဒေါသတို့သည် ရှေးက ကဲ့သို့ မဖြစ်ပေါ်လာတော့ဘဲ ငြိမ်းနေတတ်ကုန်၏။ "ကြမ်းတမ်းသော ကိလေသာတွေ မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး"ဟူ၍ပင် ယောဂီမှာ ထင်ရ၏။

(ဤသို့ ကိလေသာငြိမ်းနေပုံကို ကိုယ်တိုင်အားထုတ်၍ ကိုယ်တိုင် တွေ့သဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပါလေ။)

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ဤသို့ ရှုမှတ်မှု၏အစွမ်းကြောင့် မရှုအပ်သော အာရုံတို့၌လည်း ကိလေသာငြိမ်းနေခြင်းမှာ ရှုမှတ်မှု၌ ပါဝင်သော သမာဓိက္ခန္ဓာ-သမထ၏ ဝိက္ခမ္ဘနဝိနယပေတည်း၊ ဝိက္ခမ္ဘနဝိနယဖြင့် လောဘ ဒေါသကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းပေတည်း။

သို့ဖြစ်၍ "ရှုမိသော အာရုံ၌ ကိလေသာငြိမ်းခြင်းဟူသော တဒင်္ဂဝိနယ၊ မရှုမိသော အာရုံများ၌လည်း ကိလေသာငြိမ်းနေခြင်း ဟူသော ဝိက္ခမ္ဘနဝိနယ ဤအကျိုး ၂-ပါးကို ယောဂီသည် ရှုမှတ်တိုင်း ရှုမှတ်တိုင်း ရနေသည်။ ဤအကျိုး ၂-ပါးကို ရအောင် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်သော ရုပ်အမူအရာတိုင်း၌ မပြတ်ရှုမှတ်လျက် ကာယာနုပဿနာ ပွားစေရမည်"ဟု ဆိုလိုပေ၏။

ဝေဒနာနုပဿနာ စသည်တို့၌လည်း နည်းတူပင် ချဲ့၍ သိရာ၏၊ အထူးမှာ .... ကာယ၌ အသုဘဟု ရှုမြင်ရန်၊ ဝေဒနာ, စိတ္တ, ဓမ္မတို့၌ အစဉ်အတိုင်း ဒုက္ခ, အနိစ္စ, အနတ္တဟု ရှုမြင်ရန် အထူးသဖြင့် လိုသည်ဟု အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်ဆို၏။

သာမန်အားဖြင့်ကား ကာယ, ဝေဒနာ, စိတ္တ, ဓမ္မ အလုံးစုံတို့၌ပင် အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တ အသုဘဟု ရှုမြင်ရန် လိုသည်ချည်းပင်တည်း။

ဥဒ္ဒေသဝါရ၌ အကျဉ်းချုပ် မှတ်ချက် ပြီးပြီ။

http://www.dhammadownload.com

နိဒ္ဒေသဝါရ

၁–ကာယာနုပဿနာ၊ ၁–အာနာပါနပဗ္ဗ

ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရညဂတောဝါ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ သုညာဂါရဂတော ဝါ နိသီဒတိ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာ, ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ။

သော သတောဝ အဿသတိ၊ သတောဝ ပဿသတိ၊ ဒီဃံ ဝါ အဿသန္တော 'ဒီဃံ အဿသာမီ'တိ ပဇာနာတိ၊ ဒီဃံ ဝါ ပဿသန္တော 'ဒီဃံ ပဿသာမီ'တိ ပဇာနာတိ။ ရဿံ ဝါ အဿသန္တော 'ရဿံ အဿသာမီ'တိ, ပဇာနာတိ၊ ရဿံ ဝါ ပဿသန္တော 'ရဿံ ပဿသာမီ'တိ, ပဇာနာတိ။ 'သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမီ'တိ သိက္ခတိ၊ 'သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမီ'တိ သိက္ခတိ၊ 'ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿသိဿာမီ'တိ သိက္ခတိ၊ 'ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿသိဿာမီ'တိ သိက္ခတိ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခော ဘမကာရော ဝါ ဘမကာရန္တေဝါသီ ဝါ ဒီဃံ ဝါ အဉ္ဆန္တော 'ဒီဃံ အဉ္ဆာမီ'တိ ပဇာနာတိ၊ ရဿံ ဝါ အဉ္ဆန္တော 'ရဿံ အဉ္ဆာမီ'တိ ပဇာနာတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဒီဃံ ဝါ အဿသန္တော 'ဒီဃံ အဿသာမီ'တိ ပဇာနာတိ၊ ဒီဃံ ဝါ ပဿသန္တော 'ဒီဃံ ပဿသာမီ'တိ ပဇာနာတိ၊ ရဿံ ဝါ အဿသန္တော 'ရဿံ အဿသာမီ'တိ ပဇာနာတိ၊ ရဿံ ဝါ ပဿသန္တော 'ရဿံ ပဿသာမီ'တိ ပဇာနာတိ။ 'သဗ္ဗကာယ–ပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမီ'တိ သိက္ခတိ၊ 'သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမီ'တိ သိက္ခတိ။ 'ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿသိဿာမီ'တိ သိက္ခတိ၊ 'ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿသိဿာမီ'တိ သိက္ခတိ။

http://www.dhammadownload.com

ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ။ 'အတ္ထိ ကာယော'တိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဟောတိ၊ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

အာနာပါနပဗ္ဗံ နိဋ္ဌိတံ။

နိဿယသဝါရ

၁-ကာယာနုပဿနာ၊ ၁-အာနာပါနပိုင်း

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ ကာယေ-ရုပ်အပေါင်း၌၊ ကာယဋ္ဌ-အဘယ်သို့လျှင်၊ ကာယာနုပဿီ-ရုပ်အပေါင်းဟု ရှုမြင်လျက်၊ ဝိဟရတိ ပန-နေပါသနည်းဟူမူကား။

*ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ဣဓ ဘိက္ခု-ဤသာသနာတော်က ရဟန်းသည်၊ (ဝါ) ဤသာသနာတော်၌ အားထုတ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

*ဤအပိုဒ်ဖြင့် အားထုတ်ရန် အသင့်ပြင်ဆင်မ ပရိကံကို ပြ၏၊ ထိုစကားထဲ၌ တော, သစ်ပင်အောက် လူသူကင်းဆိတ်သော ကျောင်းတို့ကို ရွေးချယ်၍ ညွှန်ပြသည်မှာ အားထုတ်ခါစပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အထူးသင့်လျော်သောကြောင့်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ သမာဓိဉာဏ် ရင့်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်မှာမူကား နေရာမရွေးပင် အားထုတ်နိုင်ပေ၏၊ ထိုနေရာသုံးမျိုး

http://www.dhammadownload.com

သည်၊ အရညဂတော ဝါ–တောသို့ သွားရောက်၍ဖြစ်စေ၊ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ–သစ်ပင်အောက်သို့ သွားရောက်၍ဖြစ်စေ၊ သုညာဂါရဂတော ဝါ–လူသူကင်း၍ ဆိတ်ငြိမ်သောကျောင်းသို့ သွားရောက်၍ဖြစ်စေ၊ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာ–တင်ပျဉ်ခွေ၍၊ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယ–အထက်ပိုင်း ကိုယ်ကို ဖြောင့်စွာ တောင့်ထား၍၊ သတိံ–အမှတ် သတိကို၊ ပရိမုခံ ဥပဋ္ဌပေတွာ–ရှုမှတ်မည့် အာရုံဆီသို့ ရှေးရှုဖြစ်စေလျက်၊ နိသီဒတိ–ထိုင်နေ၏။

*သော–(ထိုင်နေပြီးသော) ထိုသူသည်၊ သတော ဝေ–အမှတ်ရလျက်မှတ်လျက်သာလျှင်၊ အဿသတိ–ဝင်သက်ရှူ၏၊ သတော ဝေ–

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

တွင်လည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသည်သာလျှင် လိုရင်းပေတည်း။ ထို့ပြင် ထိုင်ခြင်း ဣရိယာပုတ်ကိုသာ ညွှန်ပြသည်မှာလည်း အားထုတ်ခါစ ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် အထူးသင့်လျော်သောကြောင့်ပင်ဖြစ်ပေသည်။ နောက်ကာလ၌ကား ဣရိယာပုတ် ၄–ပါးလုံးမှာပင် မပြတ်အားထုတ်ရ၏၊ တင်ပျဉ်ခွေထိုင်ရန် ညွှန်ပြချက်မှာလည်း ကြာရှည်စွာ ထိုင်နိုင်စေရန် ဖြစ်သည်။

နောက်ကာလ၌ကား တစ်ပါးသော ထိုင်ပုံထိုင်နည်းတို့ဖြင့်လည်း ထိုင်လျက် အားထုတ်ရသည်သာတည်း။

အထူးသတိပြုရန်မှာ – ထိုင်သောအခါ၌ ခြေထောက်များကို ကြပ်တည်းစွာ ဖိညှပ် ခေါက်ခွေလျက် မထိုင်ရ၊ မဖိမညှပ်ဘဲ ချောင်ချိစွာသာလျှင် ထိုင်ရမည်။ သို့မှ ကြာရှည်စွာ ထိုင်နိုင်၍ တစ်စပ်တည်း ကြာရှည်စွာ သမာဓိဉာဏ်ကို ပွားစေနိုင်မည်။

*ဤအပိုဒ်ဖြင့် အာနာပါန အားထုတ်ပုံကို အကျဉ်းချုံး၍ ပြသည်၊ ရှူတိုင်း ရှိုက်တိုင်းကို အမှတ်ရလျက် ဤနည်းဖြင့် အားထုတ်နေသော ယောဂီမှာ –

http://www.dhammadownload.com

အမှတ်ရလျက် မှတ်လျက်သာလျှင်၊ ပဿသတိ–ထွက်သက်ရှိုက်၏။ ဒီဃံ ဝါ အဿသန္တော–ရှည်ရှည်ရှူလျှင်လည်း၊ ဒီဃံ အဿသာမိတိ–ရှည်ရှည်ရှူသည်ဟု၊ ပဇာနာတိ–သိ၏၊ ဒီဃံ ဝါ ပဿသန္တော–ရှည်ရှည်ရှိုက်လျှင်လည်း၊ ဒီဃံ ပဿသာမိတိ–ရှည်ရှည်ရှိုက်သည်ဟု၊ ပဇာနာတိ–သိ၏။ ရဿံ ဝါ အဿသန္တော–တိုတိုရှူလျှင်လည်း၊ ရဿံ အဿသာမိတိ–တိုတိုရှူသည်ဟု ပဇာနာတိ–သိရ၏၊ ရဿံ ဝါ ပဿသန္တော–တိုတိုရှိုက်လျှင်လည်း၊ ရဿံ ပဿသာမိတိ–တိုတိုရှိုက်သည်ဟု၊ ပဇာနာတိ–သိ၏။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

(၁) ဒီဃံ – အစချီသော ပထမနည်း၊

(၂) ရဿံ – အစချီသော ဒုတိယနည်း၊

(၃) သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ – အစရှိသော တတိယနည်း၊

(၄) ပဿမ္ဘယံ–အစချီသော စတုတ္ထနည်းအားဖြင့်

အကျယ် ပြထားသော ၄–နည်းလုံးအရ အထူးသိပုံ, အထူးဖြစ်ပုံ အလုံးစုံသည် အလိုလိုပင် အစဉ်အတိုင်းဖြစ်ပေါ်လျက် ပြီးစီးသွားလေတော့၏။

မှန်လှပေ၏၊ ဝင်သက်ထွက်သက်၏ တိုက်ခိုက်ရာ နှာသီးဖျား နှုတ်ခမ်းတို့၌ သတိဖြင့် စူးစိုက်၍ ဝင်တိုင်း ထွက်တိုင်း မလစ်မလပ်ရအောင် "ဝင်တယ် ထွက်တယ်"ဟု မပြတ်မှတ်နေသော ယောဂီသည် သမာဓိအတော်အတန် အားရှိလာလျှင်ပင် ရှည်ရှည် ရှူရှိုက်မိသည်ကိုလည်း သိပေ၏၊ တိုတိုရှူမိသည်ကိုလည်း သိပေ၏။ ထိုထက် သမာဓိအားကောင်းလာသောအခါ၌ ဝင်သက်ထွက်သက်တို့ သိမ်မွေ့စွာ တိုက်ခိုက်လျက် ဖြစ်ပေါ်လာစမှစ၍ မျှင်းမျှင်းကလေး ဆုံးသွားသည့်တိုင်အောင် အစ, အလယ်, အဆုံး အကုန်လုံးကိုပင် ထင်ရှားပီသစွာ သိနိုင်ပေ၏။

http://www.dhammadownload.com

သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ-ဝင်သက်ရုပ်အပေါင်း၏ အစ, အလယ်, အဆုံး အကုန်လုံးကို ထင်ရှားသိလျက်၊ အဿသိဿာမိတိ-ရှူမည်ဟု သိက္ခတိ-လေ့ကျင့်၏၊ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ-ထွက်သက်ရုပ်အပေါင်း၏ အစ, အလယ်, အဆုံး, အကုန်လုံးကို ထင်ရှားသိလျက်၊ ပဿသိဿာမိတိ-ရှိုက်မည်ဟု၊ သိက္ခတိ-လေ့ကျင့်၏။

ကာယသင်္ခါရံ-အရှူပြင်း၍ ရှန့်ရင်းသော ဝင်သက်ကို၊ ပဿမ္ဘယံ-ငြိမ်းစေလျက်၊ အဿသိဿာမိတိ-ရှူမည်ဟု၊ သိက္ခတိ-လေ့ကျင့်၏၊ ကာယသင်္ခါရံ-အရှိုက်ပြင်း၍ ရှန့်ရင်းသော ထွက်သက်ကို၊ ပဿမ္ဘယံ-ငြိမ်းအေးစေလျက်၊ ပဿသိဿာမိတိ-ရှိုက်မည်ဟု၊ သိက္ခတိ-လေ့ကျင့်၏။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ဤသို့ သိသည့်တိုင်အောင် စူးစူးစိုက်စိုက် ရှုမှတ်နေရမည်ကို ရည်ရွယ်၍ "သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ၊ ပဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ"ဟူ၍ ဟောတော်မူပေသည်။ ဤစကား၌ "ဝင်သက် ထွက်သက်တို့၏ အစ, အလယ်, အဆုံးအကုန်လုံးကို ထင်ထင်ရှားရှားကြီးသိအောင် ပြင်းပြင်းအားထုတ်၍ ရှူရှိုက်ရမည်"ဟူ၍ကား အယူအဆ မမှားကြလေလင့်။

ပကတိအတိုင်း သိမ်မွေ့နေသော အာရုံ၌ ရှုနိုင် သိနိုင်မှ သမာဓိဉာဏ် အားကောင်းလာပေသည်။ အာရုံက ကြမ်းတမ်း၍ ထင်ရှားပေါ်ခြင်းမှာ သမာဓိဉာဏ်တို့၏ အစွမ်းမဟုတ်ပါ၊ အာရုံ၏အစွမ်းသာ ဖြစ်ပါသည်၊ ဘာဝနာ၏ ဓမ္မတာသဘောအားဖြင့်ဆိုလျှင် သမထယောဂီမှာ ဖြစ်စေ, ဝိပဿနာယောဂီမှာ ဖြစ်စေ သမာဓိဉာဏ်ရင့်လေလေ ဝင်သက် ထွက်သက် သိမ်မွေ့လေလေသာ ဖြစ်မြဲပေတည်း။ သမာဓိ အလွန်အားကောင်းသောအခါ၌ ဝင်သက် ထွက်သက် လုံးဝ ချုပ်ငြိမ်းသွားသကဲ့သို့လည်း

http://www.dhammadownload.com

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ သေယျထာပိ–ဥပမာအားဖြင့်၊ ဒက္ခော–ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော၊ ဘမကာရော ဝါ–ပွတ်ဆရာဖြစ်စေ၊ ဘမကာရန္တေဝါသီ ဝါ–ပွတ်ဆရာ၏တပည့်ဖြစ်စေ၊ ဒီဃံ ဝါ အဉ္ဆန္တော–ပွတ်ကြိုးကို ရှည်ရှည်ဆွဲငင်လျှင်လည်း၊ ဒီဃံ အဉ္ဆာမီတိ–ရှည်ရှည်ဆွဲငင်သည်ဟု၊ ပဇာနာတိ သေယျထာပိ–သိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ရဿံ ဝါ အဉ္ဆန္တော–ပွတ်ကြိုးကို တိုတိုဆွဲငင်လျှင်လည်းကောင်း၊ ရဿံ အဉ္ဆာမီတိ–တိုတိုဆွဲငင်သည်ဟု၊ ပဇာနာတိ သေယျထာပိ–သိသကဲ့သို့လည်းကောင်း။

(သဗ္ဗဉ္ဇနပဋိသံဝေဒီ–ဆွဲငင်မှု၏ အစ အလယ် အဆုံး အကုန်လုံးကို ထင်ရှားသိလျက်၊ အဉ္ဆိဿာမီတိ–ဆွဲငင်မည်ဟု၊ သိက္ခတိ သေယျထာပိ–လေ့ကျင့်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဩဠာရိကဉ္ဆနံ–ကြမ်းတမ်းသော ဆွဲငင်မှုကို၊ ပဿမ္ဘယံ–ငြိမ်းစေလျက်၊ အဉ္ဆိဿာမီတိ–ဆွဲငင်မည်ဟု၊ သိက္ခတိ သေယျထာပိ–လေ့ကျင့်သကဲ့သို့လည်းကောင်း)။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ဖြစ်တတ်၏၊ သို့ပါသော် လုံးဝချုပ်ငြိမ်းသွားသည်ကား မဟုတ်ပါပေ။ ဉာဏ်အားနည်း၍ မသိနိုင်ခြင်းမျှသာတည်း။ ဆက်လက်၍ စူးစူးစိုက်စိုက် ရှုမှတ်နေလျှင် သိမ်မွေ့စွာသော ထိုဝင်သက်ထွက်သက်၌ သမထ အလိုအားဖြင့် ပဋိဘာဂနိမိတ် ထင်လျက် ဥပစာရ, အပ္ပနာ သမာဓိများသို့ ရောက်နိုင်၏။

ဝိပဿနာအလိုအားဖြင့် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်စသော ဝိပဿနာဉာဏ်များသို့ ရောက်နိုင်၏။ ဤသို့ ရုန့်ရင်းသော ဝင်သက်ထွက်သက်များ ချုပ်ငြိမ်း၍ သိမ်မွေ့လှစွာသော ဝင်သက် ထွက်သက်များ၌ သမထ ဝိပဿနာများ ဖြစ်ပေါ်သည့်တိုင်အောင်လည်းကောင်း၊ ထိုသမထ

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အပိုင်း

ဝိပဿနာအစွမ်းဖြင့် မဂ်ဉာဏ်သို့ရောက်သည့်တိုင်အောင်လည်းကောင်း မပြတ်အားထုတ်နေရမည်ကို ရည်ရွယ်၍ "ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿသိဿာမီတိ သိက္ခတိ၊ ပဿသိဿာမီတိ သိက္ခတိ"ဟု ဟောတော်မူပေသည်။ ဤစကား၌လည်း "ဝင်သက်ထွက်သက်ကို အောင့်ထားရမည်" ဟူ၍ကား အယူအဆ မမှားကြလေလင့်။

ပြခဲ့သည့်အတိုင်း "ဝင်သည် ထွက်သည်"ဟု မပြတ်မှတ်နေရှုမှုဖြင့် ရှည်ရှည် ရှူရှိုက်သည်ကိုလည်း သိနိုင်၊ တိုတို ရှူရှိုက်သည်ကိုလည်း သိနိုင်၊ အစ, အလယ်, အဆုံး အကုန်လုံးကိုလည်း ထင်ရှားစွာသိနိုင်၊ ရှန့်ရင်းသော ဝင်သက်ထွက်သက်များ ငြိမ်းသွားသည်ကိုလည်း သိနိုင်သောကြောင့် "သတော၀ အဿသတိ၊ သတော၀ ပဿသတိ" ဟူသော ဤအပိုဒ်ကို အကျယ်ပြသော စတုက္က ၄–နည်းစလုံး၏ အကျဉ်းချုပ်စကားဟု ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်, ဝိသုဒ္ဓိမဂ်တို့နှင့်အညီ မှတ်ရာ၏။

အထူးသတိပြုရန် – "အဿာသ–ထွက်သက်၊ ပဿာသ–ဝင်သက်"ဟူသော အနက်သည် ပြန်ရိုးပြန်စဉ် အနက်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် တတိယအကြိမ်ရိုက်မှစ၍ "အဿသတိ–ဝင်သက်ရှူ၏၊ ပဿသတိ–ထွက်သက်ရှိုက်၏" စသည်ဖြင့် ပြင်လိုက်သည်၊ ထိုသို့ပြင်သော အနက်သည် ယောဂီ၏ အားထုတ်စဉ်နှင့်လည်းကောင်း သုတ္တန်အဋ္ဌကထာတို့နှင့်လည်းကောင်း၊ အောက်ပါ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်နှင့်လည်းကောင်း အညီပင်ဖြစ်သည်။

"အဿာသာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ သတိယာ အနုဂစ္ဆတော အဇ္ဈတ္တံ ဝိက္ခေပဂတံ စိတ္တံ သမာဓိဿ ပရိပန္ထော။ ပဿာသာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ သတိယာ အနုဂစ္ဆတော ဗဟိဒ္ဓါ ဝိက္ခေပဂတံ စိတ္တံ သမာဓိဿ ပရိပန္ထော"

http://www.dhammadownload.com

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ဝေမေဝ ခေါ–ဤပွတ်ဆွဲသမားနှင့် အလားတူစွာပင်လျှင်၊ ဘိက္ခု–ဝင်သက်ထွက်သက် နှစ်ခု၌ အမှတ်ပြုနေသော ရဟန်းသည်၊ ဒီဃံ ဝါ အဿသန္တော–ရှည်ရှည်ရှူလျှင်လည်း၊ ဒီဃံ အဿသာမီတိ–ရှည်ရှည်ရှူသည်ဟု၊ [၁] ပဇာနာတိ–သိ၏။

(ဤမှစ၍ ပါဠိအနက်ကို ရှေးနည်းအတိုင်းပင် ဖော်၍ဆိုလေ။)

ကာယသင်္ခါရံ–အရှိုက်ပြင်း၍ ရှန့်ရင်းသော ထွက်သက်ကို၊ ပဿမ္ဘယံ–ငြိမ်းစေလျက်၊ ပဿသိဿာမီတိ–ရှိုက်မည်ဟု၊ သိက္ခတိ–လေ့ကျင့်၏။

ဣတိ–ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ–မိမိ၏ ဝင်သက်ထွက်သက် ရုပ်ပေါင်း၌လည်း၊ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ–ရုပ်အပေါင်းမျှဟု ရှုမြင်လျက်နေ၏။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ဝင်သက်၏ အစ အလယ် အဆုံးသို့ သတိဖြင့် အစဉ်လိုက်သော သူအား ကိုယ်တွင်း၌ ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့ ရောက်သော စိတ်သည် သမာဓိ၏ ဘေးရန်ပင်တည်း။

ထွက်သက်ဝင်သက်၏ အစ အလယ် အဆုံးသို့ သတိဖြင့် အစဉ်လိုက်သော သူအား အပ၌ ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့ ရောက်သော စိတ်သည် သမာဓိ၏ ဘေးရန်ပေးတည်း။ (ပဋိသံ–၁၆၃)

[၁] ဤအရာ၌ ''ပဇာနာတိ''ဟု ဆိုသော်လည်း ရှည်ရှည်ဆွဲသည်၊ တိုတိုဆွဲသည်ကို သိသာရုံမျှသာတည်း။ ဤပွတ်ဆွဲရာ၌ ထွေထွေထူးထူး အပြားအားဖြင့် သိရန်မလိုပေ။ သို့ဖြစ်၍ ''ပဇာနာတိ'' ဆိုရာတိုင်း၌ အပြားအားဖြင့် သိပုံတွေကို အကြီးအကျယ် မချဲ့သင့်ကြောင်း သတိပြုအပ်၏။

http://www.dhammadownload.com

[1] ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ–အပြင်ပဖြစ်သော သူတစ်ပါး၏ ဝင်သက်ထွက်သက်ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း၊ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ–ရုပ်အပေါင်းမျှဟု ရှုမြင်လျက်နေ၏။ [၂] အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ–မိမိ, သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသား၏ ဝင်သက်ထွက်သက် ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း၊ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ–ရုပ်အပေါင်းမျှဟု ရှုမြင်လျက်နေ၏။

[၃] ကာယသ္မိံ–ဝင်သက်ထွက်သက် ရုပ်အပေါင်း၌၊ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဝိဟရတိ–ဖြစ်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်မှုသဘောကို ရှုမြင်လျက်မူလည်း နေ၏။ ကာယသ္မိံ–ဝင်သက်ထွက်သက် ရုပ်အပေါင်း၌၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဝိဟရတိ–ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်မှုပျက်မှု သဘောကို ရှုမြင်လျက်မူလည်း နေ၏။ ကာယသ္မိံ–ရုပ်

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

၁။ မိမိ၏ဝင်သက် ထွက်သက်၌ ရှုမှတ်၍ သဘောမှန်ကို သိရသောအခါမှာ "သူတစ်ပါးသန္တာန်၌ ရှုရှိုက်နေသည်မှာလည်း ဤလိုသဘောမျိုးပင်"ဟု ဆင်ခြင်မိ၏။ ဤသို့ ဆင်ခြင်သည်ကိုပင် သူတစ်ပါး ရှုရှိုက်နေဟန်ကို တမင်ကြည့်၍လည်းကောင်း, စဉ်းစား၍လည်းကောင်း ရှုရန်ညွှန်ပြသည်ကား မဟုတ်ပေ။

၂။ တစ်ရံတစ်ခါ၌ မိမိ၏ ဝင်သက် ထွက်သက်ကို ရှုမှတ်နေရင်းပင် အကြားအကြား၌ "သူတစ်ပါးသန္တာန်မှာလည်း ဤလို သဘောမျိုးပင်"ဟု ခဏခဏ ဆင်ခြင်မိ၏။ ထိုအခါ၌ မိမိ, သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားလုံး၏ ရုပ်အပေါင်း၌ ရှုမြင်နေသည်မည်၏။

၃။ (၁) ဖားဖို၏ကိုယ်ထည်၊ (၂) ရင်း၏နှုတ်သီးပြောင်း၊ (၃) ဆွဲမှုဟူသော ဤအကြောင်း ၃–ပါးကြောင့် ဖားဖိုမှ လေသည် အဆင့်ဆင့် မပြတ်မလတ် သွားနေသကဲ့သို့ ထို့အတူပင်လျှင် (၁) ဝမ်းမိုက်စသော ကိုယ်၊ (၂) နှာခေါင်းပေါက်၊ (၃) စိတ် ဟူသော ဤအကြောင်း ၃–ပါး

http://www.dhammadownload.com

အပေါင်းကိုယ်၌၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ–ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်မှု ပျက်မှုသဘောကို ရှုမြင်လျက်မူလည်း၊ ဝိဟရတိ–နေ၏။

ဝါ ပန–သတိထင်ပုံတစ်နည်းကား၊ ကာယော အတ္ထိတိ–ဝင်သက်ထွက်သက် ရုပ်အပေါင်းသာလျှင်ရှိသည်၊ (ရှုတတ်ရှိက်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်မရှိဟု)၊ အဿ သတိ–ထိုရဟန်း၏ သတိသည်၊ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဟောတိ–ရှေးရှုထင်၏၊ သာ သတိ–ထိုသို့ထင်သော သတိသည်၊ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ–အဆင့်ဆင့်အားဖြင့် အသိဉာဏ် တိုးပွားစေရုံအလို့ငှာသာတည်း၊ ယာဝဒေဝ ပဋိဿတိမတ္တာယ–အဆင့်ဆင့်အားဖြင့် တစ်ဖန် အမှတ်ရမှု တိုးပွားစေရုံအလို့ငှာတည်း။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

တို့ကြောင့် ယောဂီ၏ကိုယ်၌ ဝင်သက် ထွက်သက် ရုပ်အပေါင်းသည် အဆင့်ဆင့် ဝင်ထွက် ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိပေသည်။

သို့ဖြစ်၍ ဝမ်းဗိုက်စသောကိုယ်, နှာခေါင်းပေါက်, စိတ်ဟူသော ဤ ၃–ပါးသည် သမုဒယဓမ္မ–ဖြစ်ကြောင်း တရားပေတည်း၊ ယောဂီသည် ဝင်သက် ထွက်သက်ကို ရှုမှတ်ရင်းပင် ဤအကြောင်း ၃–ပါးတို့ကြောင့် ဝင်သက်ထွက်သက် ဖြစ်နေသည်ဟု သဘောကျ, ကျသွားလျှင် သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ မည်ကြောင်းကို အဋ္ဌကထာ၌ ဆို၏။ နှာသီးဖျား စသော ထိခိုက်ရာဌာန၌ ဝင်သက်ထွက်သက်တို့ အဆင့်ဆင့်ထိခိုက်လျက် တစ်ပိုင်းစီ တစ်ပိုင်းစီ အသစ်အသစ် ဖြစ်ပေါ်ဖြစ်ပေါ်လာသည်ကို ပိုင်းပိုင်းခြားခြား သိမြင်သော ယောဂီသည်လည်း သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ–ဖြစ်မှုသဘောကို ရှုမြင်သူ မည်သည်သာတည်း။

ထို့ပြင် ဖားဖိုလည်း မရှိ၊ ၎င်း၏ နှုတ်သီးလည်း မရှိ၊ လေထွက်အောင် ဆွဲမှုလည်းမရှိလျှင် ဖားဖိုမှ လေထွက်ခြင်းမရှိသကဲ့သို့၊ ဝမ်းဗိုက်

http://www.dhammadownload.com

သော ဘိက္ခု-မှတ်သိနေသော ထိုရဟန်းသည်၊ အနိဿိတော စ-တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့် မမှီမတွယ်မူ၍လည်း၊ ဝိဟရတိ-နေသည်မည်၏။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

စသော ကိုယ်လည်း မရှိ၊ နှာခေါင်းလည်း မရှိ၊ စိတ်လည်း မရှိလျှင် ဝင်သက် ထွက်သက် ရုပ် မဖြစ်ပေါ်လာတော့ဘဲ ချုပ်ငြိမ်းလေတော့၏။ သို့ဖြစ်၍ ကိုယ်, နှာခေါင်း စိတ်တို့၏ မရှိခြင်းသည် ဝင်သက် ထွက်သက်၏ ချုပ်ကြောင်း မရှိကြောင်းပေတည်းဟု သဘောကျ, ကျသွားလျှင် ဝယဓမ္မာနုပဿီ မည်ကြောင်းကို အဋ္ဌကထာ၌ ဆို၏။

နှာသီးဖျားစသော ဌာန၌ ထိခိုက်လျက်, ထိခိုက်လျက် ရိပ်ခနဲ, ရိပ်ခနဲ အဆင့်ဆင့် ပျောက်, ပျောက်သွားသည်ကို မှတ်ဆဲမှာပင် သိမြင်နေသော ယောဂီသည်လည်း ဝယဓမ္မာနုပဿီ-ပျက်မှုသဘောကို ရှုမြင်သူမည် သည်သာတည်း။

ဤအရာ၌ "ဖြစ်မှုပျက်မှုကို ပြခြင်းမှာ အဋ္ဌကထာထက် ပိုနေ သည်"ဟု မမှတ်ကြလေလင့်။ ဖြစ်ကြောင်း, ပျက်ကြောင်းကို သိလျှင် ဖြစ်မှု ပျက်မှုကိုလည်း သိတော့သည်သာဖြစ်၍ ဖြစ်ကြောင်းပျက်ကြောင်း များထဲမှာ အတွင်းသွင်း၍ အဋ္ဌကထာ၌ ပြဆိုထားသည်ဟု မှတ်ရာ၏၊

အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ- "ဝင်သက် ထွက်သက် ရုပ်ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းမရှိဘဲ ပကတိအတိုင်းပင် အမြဲရှိနေသည်"ဟု ထင်နေပါလျှင် ဖြစ်ကြောင်းတရား, ပျက်ကြောင်းတရားဟူ၍ပင် မထင်နိုင်သောကြောင့် တည်း။ ထို့ပြင် ဣရိယာပထပိုင်း စသည်တို့၌ ဖြစ်မှု ပျက်မှုကိုလည်း အဋ္ဌကထာမှာ ပြဆိုထားသည်သာတည်း။

ထိုသို့ပြဆိုရာ၌, သံဝဏ္ဏောတဗ္ဗပုဒ်မှာ ထိုအပိုင်းများမှာရော ဤအပိုင်း များမှာရော "သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ, ဝယဓမ္မာနုပဿီ" ဟူ၍ချည်း အတူတူပင်ဖြစ်ပေသည်၊ ပုဒ်တူပင် အရအနက်လည်း တူရမည်၊ မထူး

http://www.dhammadownload.com

လောကေ-ဖြစ်ပျက်ဆဲ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဟူသော သင်္ခါရ လောကထဲ၌၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ၊ န စ ဥပါဒိယတိ-ငါ, ငါကောင်, ငါ့ဥစ္စာဟု တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် စွဲလည်း မစွဲလမ်းတော့ပြီ။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

သင့်ပေ။ ထို့ကြောင့် ဖြစ်မှုပျက်မှုတို့ကို ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်းတို့၌ အတွင်းသွင်း၍ ဖွင့်ပြထားသည်ဟု မြဲမြံစွာ မှတ်ရာ၏။

အထူးမှာ "သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝယဓမ္မာနုပဿီ" အစရှိသော ဤစကားတိုဖြင့် ဤအာနာပါနပိုင်းကိုလည်း သတိပဋ္ဌာနသုတ်၌ ဝိပဿနာကိုသာ ပဓာနပြု၍ ဟောတော်မူကြောင်း ထင်ရှားလှပေ၏။ အကြောင်းမူကား.. သမထဘာဝနာအရာ ၌ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်းတရား, ဖြစ်မှုပျက်မှုတရားတို့ကို ရှုမြင်ရန်လည်း မလိုပေ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့် မှီမှုစွဲလမ်းမှုမကင်းသောကြောင့် အနိဿိတလည်း မဖြစ်နိုင်ပေ၊ "န ဥပါဒိယတိ" အရလည်း မဖြစ်နိုင်ပေ။ ဝိပဿနာဘာဝနာ အရာ၌သာလျှင် ဤအလုံးစုံပြီးစီးနိုင်ပေသည်။ ဤကား ဝိပဿနာကို ပဓာနပြုသည်ဟု သိအပ်ကြောင်းများပေတည်း။

သို့ဖြစ်၍ အာနာပါနပိုင်း၌ ဝိပဿနာဖြစ်ပုံကို ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ အာနာပါန ပဋိဘာဂနိမိတ်၌ ဈာန် ၁-ပါးကိုဖြစ်စေ, ၂-ပါး၊ ၃-ပါး၊ ၄-ပါးကိုဖြစ်စေ ရပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဈာန်ကို ဝင်စားပြီးလျှင် ယင်းဈာန်ကိုပင်ဖြစ်စေ, ဈာန်၏အာရုံ ဝင်သက်ထွက်သက်ကိုဖြစ်စေ ရှုမှတ်လျက် အဖြစ်အပျက်ကို ရှင်းလင်းစွာ သိမြင်ခြင်းဖြင့် ဝိပဿနာဉာဏ် အဆင့်ဆင့်ဖြစ်ပွား၍ အနိဿိတ, အနုပါဒါန-အမှီအတွယ်ကင်းခြင်း, အစွဲအလမ်းကင်းခြင်းကိစ္စ ပြီးစီးလျက် မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်တွေ့မြင်သည်ဟု မှတ်အပ်၏၊

http://www.dhammadownload.com

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ဘိက္ခု–ရဟန်းသည်၊ ဝေမ္ပိ–ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်လည်း၊ ကာယေ–ရုပ်အပေါင်းကိုယ်၌၊ ကာယာနုပဿီ–ရုပ်အပေါင်းမျှဟု ရှုမြင်လျက်၊ ဝိဟရတိ–နေပေ၏။

အာနာပါနပဗ္ဗ–ဝင်သက်ထွက်သက်ကို ရှုပုံအပိုင်းသည်၊

နိဋ္ဌိတံ–ပြီးပြီ။

မှတ်ချက်အမိပ္ပါယ်

ဤသည်ကား – "သော ဈာနာ ဝုဋ္ဌဟိတွာ အဿာသပဿာသေ ဝါ ပရိဂ္ဂဏှာတိ ဈာနင်္ဂါနိ ဝါ" စသော အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ သမထယာနိကပုဂ္ဂိုလ်အား ဝိပဿနာဖြစ်ပုံပေတည်း။

ဝိပဿနာ ယာနိက ပုဂ္ဂိုလ်မှာမူကား .... "နှာသီးဖျား, နှုတ်ခမ်းတို့၌ ဝင်သက်ထွက်သက် ထိခိုက်တိုင်း ထိခိုက်တိုင်း ရှုမှတ်လျက် ထိခိုက်သောဝါယော ဖောဋ္ဌဗ္ဗရုပ်၏ အဖြစ် အပျက်ကိုလည်းကောင်း၊ ထိသိမှု၏ အဖြစ် အပျက်ကိုလည်းကောင်း၊ ရှုမှတ်မှု၏ အဖြစ် အပျက်ကိုလည်းကောင်း၊ ရှင်းလင်းစွာ သိမြင်ခြင်းဖြင့် ဝိပဿနာဉာဏ် အဆင့်ဆင့် ဖြစ်ပွား၍ "အနိစ္စဒိတ အနုပါဒါန" – အမှီအတွယ်ကင်းခြင်း အစွဲအလမ်းကင်းခြင်း ကိစ္စပြီးစီးလျက် မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်တွေ့မြင်သည်ဟု မှတ်အပ်၏။

---

http://www.dhammadownload.com

၁-ကာယာနုပဿနာ ၂-ဣရိယာပထပဗ္ဗ

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဂစ္ဆန္တော ဝါ 'ဂစ္ဆာမီ'တိ ပဇာနာတိ၊ ဌိတော ဝါ 'ဌိတောမှီ'တိ ပဇာနာတိ၊ နိသိန္နော ဝါ 'နိသိန္နောမှီ'တိ ပဇာနာတိ၊ သယာနော ဝါ 'သယာနောမှီ'တိ ပဇာနာတိ။ ယထာ ယထာ ဝါ ပနဿ ကာယော ပဏိဟိတော ဟောတိ၊ တထာ တထာ နံ ပဇာနာတိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ။ 'အတ္ထိ ကာယော'တိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဟောတိ၊ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ၊ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

ဣရိယာပထပဗ္ဗံ နိဋ္ဌိတံ။

၁-ကာယာနုပဿနာ၊ ၂-ဣရိယာပထပိုင်း

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ပုန စ-တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ-တစ်ပါးသော ရှုပုံကား၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ * ဂစ္ဆန္တော ဝါ-သွားသော်လည်း သွားလျှင်လည်း၊ (ဝါ) သွားတုန်း, သွားဆဲ, သွားခိုက်, သွားစဉ်မှု လည်း) ဂစ္ဆာမိတိ-သွားသည်ဟု၊ ပဇာနာတိ-သိ၏၊ ဌိတော ဝါ-

---

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

* "သွားလျှင် သွားသည်"ဟု သိရန် ညွှန်ပြသော ဤဘုရားစကား တော်၌ မသိနားမလည်သော သူတို့က အထင်အမြင်သေးဖွယ် ရှိလှ၏။

http://www.dhammadownload.com

ရပ်သော်လည်း ရပ်လျှင်လည်း၊ (ဝါ) ရပ်တုန်း, ရပ်ဆဲ, ရပ်စဉ်မှုလည်း၊ ဌိတော အမှိတိ-ရပ်သည်ဟု၊ ပဇာနာတိ-သိ၏၊ နိသိန္နော ဝါ-ထိုင်သော်လည်း-ထိုင်လျှင်လည်း၊ (ဝါ) ထိုင်တုန်း, ထိုင်ဆဲ, ထိုင်ခိုက်, ထိုင်စဉ်မှုလည်း၊ နိသိန္နော အမှိတိ-ထိုင်သည်ဟု၊ ပဇာနာတိ-သိ၏၊ သယာနော ဝါ-လျောင်းသော်လည်း လျောင်းလျှင်လည်း၊ (ဝါ) လျောင်းတုန်း, လျောင်းဆဲ, လျောင်းခိုက်, လေဓာင်းစဉ်မှုလည်း၊ သယာနော အမှိတိ-လျောင်းသည်ဟု၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ထို့ကြောင့် ထိုမသိနားမလည်သူတို့၏ အမြင်ဖြင့် စောဒနာ အာဘော်ကို ထုတ်ပြပြီးလျှင် အဋ္ဌကထာ၌ ဤသို့ရှင်းလင်းချက် ဘုရားစကားတော်ကို ထောက်ခံထားပေ၏။

ကာမံ သောဏသိင်္ဂါလာဒယောပိ ဂစ္ဆန္တာ "ဂစ္ဆာမာ"တိ ဇာနန္တိ၊ န ပနေတံ ဧဝရူပံ ဇာနနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဧဝရူပဉှိ ဇာနနံ သတ္တူပလဒ္ဓိံ န ပဇဟတိ၊ အတ္တသညံ န ဥဂ္ဃာဋေတိ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝါ သတိပဋ္ဌာန-ဘာဝနာ ဝါ န ဟောတိ။ ဣမဿ ပန ဘိက္ခုနော ဇာနနံ သတ္တူပလဒ္ဓိံ ပဇဟတိ၊ အတ္တသညံ ဥဂ္ဃာဋေတိ၊ ကမ္မဋ္ဌာနဉ္စေဝ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ စ ဟောတိ။ ဣဒဉှိ "ကော ဂစ္ဆတိ၊ ကဿ ဂမနံ၊ ကိံ ကာရဏာ ဂစ္ဆတီ"တိ ဧဝံ သမ္ပဇာနနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဌာနာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။

သောဏသိင်္ဂါလာဒယောပိ-ခွေး, မြေခွေး အစရှိသော အညံ့စား သတ္တဝါတို့သော်မှလည်း၊ ဂစ္ဆန္တာ-သွားကုန်လတ်သော်၊ ဂစ္ဆာမာတိ-သွားကုန်၏ ဟူ၍၊ ကာမံ ဇာနန္တိ-သိကြသည်မှာ မှန်လှပေ၏။

(ဤစကားဖြင့် ဝိပဿနာဉာဏ် မဖြစ်ဖူးသေး၍ ဝိပဿနာအရာ၌ မသိနားမလည်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အထင်အမြင်ကို တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ဝန်ခံ၍ ဖော်ပြ၏။ ဂရဟာအနက်ရှိသော "ပိ" သဒ္ဒါဖြင့် "ဝိပဿနာအလုပ်

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

မရှိသော သာမန် ရဟာန်း, ရှင်, လူတို့လည်း ခွေး, မြေခွေး စသည်တို့ ကဲ့သို့ သိနိုင်ကြသည်မှာ ဆိုဖွယ်ရာမရှိပြီ''ဟု ပေါင်းဆည်းပြ၏။

ပန-သို့သော်လည်း၊ ဓော-သွားလျှင်လည်း သွားသည်ဟု သိသည် ဟူသော ဤဘုရားစကားတော်သည်၊ ဝေရှပံ ဇာနန် သန္တာယ-သာမန် ရဟာန်းရှင်,လူတို့နှင့်တကွ ခွေး မြေခွေး အစရှိသော အညံ့စားသတ္တဝါ တို့၏ (ရှုမှတ်ခြင်းမရှိဘဲ အလိုလိုဖြစ်နေသော) ဤလို အလေ့ပေါက် အသိမျိုးကို ရည်ရွယ်၍၊ န ဝုတ္တံ-ဟောအပ်သည်ကား မဟုတ်ပေ။

(ဤစကားဖြင့် ''ရှုမှတ်ခြင်းမရှိဘဲ အလိုလို ဖြစ်နေသော ပကတိ အသိနှင့် ရှုမှတ်လျက်ရှိသော ယောဂီ၏အသိကို အတူတူပင် ထင်မှတ် လျက် အထင်မသေးသင့်ကြောင်း'' ဖော်ပြ၏)။

ဟိ-အလေ့ပေါက် အသိကို မရည်ရွယ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား၊ ဝေရှပံ ဇာနန်-အလိုလိုဖြစ်နေသော ဤလို အလေ့ပေါက် အသိသည်၊ သတ္တူပလဒ္ဓိံ န ပဇဟတိ-သတ္တဝါဟု စွဲလမ်းသော အယူကို မပယ် တတ်ချေ၊ အတ္တသညံ န ဥဂ္ဃါဋေတိ-အတ္တကောင်, ငါကောင်ဟု ထင် မှတ်ခြင်းကိုလည်း မခွာမနုတ်တတ်ချေ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝါ-ကမ္မဋ္ဌာန်းသည် သော်လည်းကောင်း၊ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ ဝါ-သတိပဋ္ဌာန် ဘာဝနာသည် သော်လည်းကောင်း၊ န ဟောတိ-တစ်ခုခုမျှမဖြစ်ချေ။ ပန-အမှန် အားဖြင့်သော်ကား၊ ဣမဿ ဘိက္ခုနော-(သွားလျှင် သွားသည်ဟု သိသည် ဟူသော ဘုရားစကားတော်နှင့်အညီ ရှုမှတ်နေသော) ဤယောဂီ ရဟာန်း၏၊ ဇာနန်-အသိဉာဏ်သည်။

(ဤအပိုဒ်၌ 'ပ'သဒ္ဒါ မပါသော်လည်း ရည်ရွယ်ချက်အားဖြင့် ပဇာနန ကိုပင် ဆိုလိုသည်။ ထို့ကြောင့် ''ပဇာနာတိ ပဇာနန်'' ပုဒ်တို့၏ အရာ၌ 'ပ'သဒ္ဒါမပါဘဲ ''ဇာနာတိ ဇာနာန်''ဟု ဆိုနိုင်ကြောင်း, ထိုသို့ဆိုရာ၌

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

လည်း ရည်ရွယ်ချက်အားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်မှာ မယုတ်လျော့ကြောင်း သိအပ်၏။

မြန်မာပြန်ရာ၌လည်း 'ပ'သဒ္ဒါ၏အနက်ကို ဖျောက်၍ "ပဇာနာတိ- သိ၏၊ ပဇာနန့်-အသိဉာဏ်-ဟု ပြန်ဆိုနိုင်ကြောင်း, ဤသို့ ပြန်ဆိုရာ၌လည်း ရည်ရွယ်ချက်အားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပာယ် မယုတ်လျော့ကြောင်း သိအပ်၏။)

သတ္တူပလဒ္ဓိံ ပဇဟာတိ-သတ္တဝါဟု စွဲလမ်းသော အယူကို ပယ်တတ် ပေ၏၊ အတ္တသညံ ဥဂ္ဃါဋေတိ-အတ္တကောင်, ငါကောင်ဟု ထင်မှတ်ခြင်း ကိုလည်း ခွာနုတ်တတ်ပေ၏၊ ကမ္မဋ္ဌာနဉ္စေဝ-ကမ္မဋ္ဌာန်းအစစ်လည်း ဖြစ် ပေ၏၊ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ စ ဟောတိ-သတိပဋ္ဌာန် ဘာဝနာ အဖြစ် လည်း ဖြစ်ပေ၏။

ဟိ-ဖြစ်ပုံကား၊ ဣဒံ-'သွားလျှင် သွားသည်ဟု သိသည်'ဟူသော ဤစကားတော်သည်၊ ကော ဂစ္ဆတိ-ဘယ်သူသွားသနည်း၊ ကဿ ဂမနံ- ဘယ်သူ၏သွားမှုနည်း၊ ကိံကာရဏာ ဂစ္ဆတိ-ဘယ်အကြောင်းကြောင့် သွားသနည်း၊ ဣတိ-ဤမေးခွန်း ၃-ချက်အားဖြင့်၊ ဧဝံ သမ္ပဇာနနံ သန္ဓာယ-ဤသို့မှန်စွာ အပြားအားဖြင့် သိခြင်းကို ရည်ရွယ်၍၊ ဝုတ္တံ- ဟောအပ်သော စကားပေတည်း။ ဌာနာဒီသုပိ-ရပ်ခြင်းစသော ဣရိယာ ပုတ်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော-ဤနည်းပင်တည်း။

အထက်ပါ အဋ္ဌကထာသည် ဘုရားစကား ပါဠိတော်ကို ပယ်သည် လည်း မဟုတ်ပေ၊ ဖြည့်စွက် ပြင်ဆင်သည်လည်း မဟုတ်ပေ။ အမှန် အားဖြင့်သော်ကား ဘုရားစကား၌ အထင်အမြင်သေးမည့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အမြင်မှန်ရစေလျက် ရိုသေလေးစားရန် ရှင်းပြ၍ ဘုရားစကားတော်ကို ထောက်ခံသော စကားသာတည်း။

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အမိပ္ပါယ်

သို့ဖြစ်၍ ငါတို့လည်း ဤအရာ၌ ထိုအဋ္ဌကထာကိုပင် မှီ၍ ယုံမှားဖွယ်အချက်များကို ပယ်ရှားသုတ်သင်လျက် ပါဠိတော်နည်းအတိုင်းပင် ဘာဝနာနည်းမှန်ဖြစ်ကြောင်းကို ယောဂီတို့ အတွေ့နှင့်တကွ ထောက်ခံစကား ရေးသားဦးအံ့။

ရှုမှတ်ခြင်းမရှိသော သာမန်ရဟန်း ရှင်လူများလည်း "သွားလျှင်သွားတယ်" ဟု သိကြသည်ပင် မဟုတ်ပါလော၊ ရဟန်းရှင်လူတို့ကို မဆိုထားဘိ ခွေး မြေခွေးစသော တိရစ္ဆာန်များတောင်မှ ဒီလိုသိနိုင်ကြသည်ပင် မဟုတ်ပါလောဟူမူ သိနိုင်ကြပေသည်ဟူ၍ပင် ဝန်ခံရပေမည်၊ ဤသို့ သိနိုင်ကြပါမူ "သွားလျှင် သွားသည်ဟု သိသည်"ဆိုသော ယောဂီရဟန်း၏ အသိသည် ထိုသာမန် ရဟန်းရှင်လူတို့၏ အသိနှင့် အတူတူပင် မဟုတ်ပါလော့။ ခွေး, မြေခွေးစသော တိရစ္ဆာန်တို့၏၊ အသိနှင့်တောင်မှ တူနေရာသည် မဟုတ်ပါလောဟူမူ မတူပါ၊ ပြောင်းပြန်ထူးခြား ကွဲပြားနေပါသည်။

ရှင်းပြပါဦးအံ့၊ ရှုမှတ်မှုမရှိသော သာမန်လူပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း သွားဆဲ၌ သွားချင်စိတ်နှင့် ရွေ့ရှားမှုရုပ်တို့ကို ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းလည်း စေ့စေ့စပ်စပ် သိကြသည်မဟုတ်ပါ။ စိတ်နှင့်ရုပ်ကို တခြားစီခွဲ၍လည်း သိကြသည်မဟုတ်ပါ၊ သွားချင်မှု အဆင့်ဆင့်ကြောင့် လှုပ်ရှားမှု အဆင့်ဆင့် ဖြစ်ပေါ်သည်ကိုလည်း မျက်မှောက်တွေ့၍ သိကြသည် မဟုတ်ပါ၊ သွားချင်မှု အဆင့်ဆင့်နှင့် ရွေ့ရှားမှု အဆင့်ဆင့်မျှသာ ရှိသည်ကိုလည်း မျက်မှောက်တွေ့၍ သိကြကုန်သည် မဟုတ်ပါ၊ တစ်ရွေ့မှ တစ်ရွေ့သို့ မရောက်ဘဲ အပိုင်းအပိုင်းပြတ်လျက် ချုပ်ပျောက်သွားကြသည်ကိုလည်း မျက်မှောက်တွေ့၍ သိကြသည် မဟုတ်ပါ။

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

အမှန်အားဖြင့်သော်ကား ခွေး, မြေခွေး စသည်တို့နှင့်တကွ ထိုသာမန်လူတို့သည် သွားစ လှမ်းစဖြစ်စေ, အလယ်ပိုင်း၌ဖြစ်စေ အဆုံးပိုင်း၌ဖြစ်စေ တစ်ခါတစ်ရံမျှ တစ်ခဏကလေးမျှသာ သိကြလေကုန်သည်။ အများအားဖြင့်မူကား မိမိကိုယ်တိုင် သွားနေသည်ကို အမှတ်မရဘဲ အခြားတစ်ပါးကိုသာ စိတ်ကူးရောက်လျက် စဉ်းစားကြံစည်လျက် အမှတ်တမဲ့သွားနေသော အချိန်ကာလသာ အတိုင်းမသိ အလွန်များနေလေသည်။ ကိုယ်တိုင်သွားနေသည်ကို တစ်ရံတစ်ခါ အမှတ်ရပြန်လျှင်လည်း အမြဲတမ်းတည်ရှိနေသော ငါကောင်အနေအထားအားဖြင့် သိကြလေသည်။

မသွားမီက ရှိနေသော စိတ်နှင့်ရုပ်ကိုယ်ကပင် သွားနေသည်ဟု ထင်မှတ်ကြသည်၊ သွားတုန်းက ရှိနေသောစိတ်နှင့် ရုပ်ကပင် နေရာအသစ်ဆီသို့ ရောက်လာသည်ဟု ထင်မှတ်ကြသည်။ မသွားမီကရော, သွားဆဲမှာရော, သွားပြီးသောအခါမှာရော တစ်ယောက်တည်း, တစ်ကိုယ်တည်း, တစ်ကောင်းတည်းပင်ဟု ထင်မှတ်ကြသည်။

ထို့ကြောင့် ဤလိုအသိမျိုးသည် သတ္တဝါကောင်ဟု ထင်မြင်စွဲလမ်းသော အယူကိုလည်း မပယ်စွန့်နိုင်၊ အတ္တကောင်, ငါကောင်ဟု ထင်မြင်ခြင်းကိုလည်း မပယ်စွန့်နိုင်၊ အတ္တကောင်, ငါကောင်ဟု ထင်မြင်ခြင်းကိုလည်း မပယ် မနုတ်နိုင်ကြလေကုန်။ ထိုအသိမျိုးကို အာရုံပြုလျက် သူတို့သန္တာန်မှာ တစ်ဖန်မှတ်သိမှု ဝိပဿနာဖြစ်ခြင်းမရှိသော ကြောင့် "ဘာဝနာကမ္မဿ ဌာနံ"ဟူသော ဝစနတ္ထအရအားဖြင့်လည်း ကမ္မဋ္ဌာန်းမမည်။

ထိုအသိမျိုးမှ ဆက်လက်၍ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်း မရှိသောကြောင့် "ဘာဝနာကမ္မမေဝ ဉတ္တရုတ္တရဘာဝနာယ ဌာနံ" ဟူသော ဝစနတ္ထအရအားဖြင့်လည်း ကမ္မဋ္ဌာန်းမမည်၊ စွဲမြဲသော အမှတ်ရမှုဟူသော

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အမိပ္ပါယ်

သတိပဋ္ဌာန်နှင့် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ပေါ်သော အသိမဟုတ် သောကြောင့် သတိပဋ္ဌာန်ဘာဝနာလည်း မဖြစ်သည်သာတည်း။

သို့ဖြစ်၍ "သွားလျှင် သွားသည်ဟု သိသည်"ဆိုသော ဘုရားစကားတော်သည် ခွေး, မြေခွေး စသည်တို့နှင့်တကွ ရှုမှတ်ခြင်းမရှိသော သာမန်လူပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ထိုအသိမျိုးကို ရည်ရွယ်ထားသော စကားမဟုတ်ဟု သိအပ်၏။

သွားတိုင်း = ကြွတိုင်း, လှမ်းတိုင်း, ချတိုင်း, နင်းတိုင်း အစဉ်မပြတ် စေ့စေ့စပ်စပ် ရှုမှတ်နေသော ယောဂီသည်ကား သွားချင်သောစိတ်ကိုလည်း ရုပ်နှင့်မရောဘဲ သီးသန့်ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ တောင့်တင်းတွန်းကန်မှု, ရွေ့ရှားမှု ရုပ်ကိုလည်း စိတ်နှင့် မရောဘဲ သီးသန့်ပိုင်းခြား၍ သိ၏၊ သွားချင်မှု အဆင့်ဆင့်ကြောင့် တောင့်တင်းတွန်းကန်မှု ရွေ့ရှားမှု အဆင့်ဆင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည်ကိုလည်း မျက်မှောက်တွေ့လျက်သိ၏။ သွားချင်မှု အဆင့်ဆင့်နှင့် တောင့်တင်းတွန်းကန်မှု ရွေ့ရှားမှု အဆင့်ဆင့်မှုသာရှိသည်ကိုလည်း ရှင်းလင်းစွာသိ၏။ သွားချင်မှုများက ရွေ့ရှားခိုက်သို့ မရောက်, ရွေ့ရှားမှုများကလည်း တစ်ရွေ့မှ တစ်ရွေ့သို့ မရောက်ဘဲ အပိုင်းအပိုင်း ပြတ်လျက် ကုန်ဆုံးသွားကြသည်ကိုလည်း မျက်မှောက်တွေ့လျက် သိ၏။

ခြေတစ်လှမ်း တစ်လှမ်းအတွင်းမှာ (အဋ္ဌကထာ၌ ပြထားသည့်အတိုင်း "ကြွ, ဆွဲ, လှမ်း, လွှတ်, ချ, နင်း" ဟူသော) ၆–ပိုင်း ၆–ပိုင်း ဖြစ်စေ, ထိုထက်အလွန်ဖြစ်စေ အပိုင်းပိုင်းပြတ်လျက် ချုပ်ပျောက်သွားကြသည်ကိုလည်း ရှုမှတ်နေရင်းပင် ထင်ရှားစွာ သိ,သိသွားပေ၏။

ထို့ကြောင့် ဤယောဂီ၏ အသိသည်–

(၁) ကော ဂစ္ဆတိ = ဘယ်သူသွားသလဲ၊ သွားတတ်သော အတ္တကောင်, ငါကောင်ရှိသလား။

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

(၂) ကဿ ဂမနံ = ဘယ်သူ၏ သွားမှုလဲ၊ သွားမှု၏ ပိုင်ရှင် အတ္တကောင်, ငါကောင်ရှိသလား။

(၃) ကိံ ကာရဏာ ဂစ္ဆတိ = ဘယ်အကြောင်းကြောင့် သွားသလဲ၊ သွားမှုဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၏ အကြောင်းက ဘာလဲ –

ဟူသော ဤမေးခွန်း ၃–ချက်အရ ပြေလည်စွာ သိခြင်းဖြစ်၍ သမ္ပဇာနန ဉာဏ် မည်ပေ၏။ သမ္ပဇာနသမ္ပဇဉ်ဟု ဆိုလိုပေ၏။

ဤဉာဏ်သည်ပင် "ပဋိဝိပဿနာ"ခေါ် တစ်ဆင့်ရှုမှတ်မှု၏ အာရုံ ဖြစ်သောကြောင့် "ဘာဝနာကမ္မဿ ဌာနံ"ဟူသော ဝစနတ္ထအရအား ဖြင့်လည်း ကမ္မဋ္ဌာန်း မည်ပေ၏။ နောက်နောက်ဝိပဿနာဉာဏ်များကို ထက်သန်စွာ ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့် "ဘာဝနာကမ္မမေဝ ဥတ္တရုတ္တရိ ဘာဝနာယ ဌာနံ"ဟူသော ဝစနတ္ထအရအားဖြင့်လည်း ကမ္မဋ္ဌာန်း မည် ပေ၏၊ စွဲမြဲသော အမှတ်ရမှုဟူသော သတိပဋ္ဌာန်နှင့် တစ်ပေါင်းတည်းပင် ဖြစ်ပေါ်သော အသိဖြစ်သောကြောင့် သတိပဋ္ဌာန်ဘာဝနာလည်း ဖြစ်ပေ၏။

မေးခွန်း ၃–ချက်အရ ပြေလည်စွာ သိပုံကား ... ဖြစ်တိုင်းသော ကိုယ်စိတ်အမူအရာတို့ကို စေ့စေ့စပ်စပ် မပြတ်ရှုမှတ်နေသော ယောဂီ သည် သမာဓိဉာဏ်ရင့်သောကာလ၌ သွားတိုင်း ရွေ့ရှားတိုင်း စူးစူး စိုက်စိုက် ရှုမှတ်သဖြင့် သွားချင်သောစိတ်နှင့် တောင့်တင်းသော တွန်း ကန်မှု (ဝါယောဓာတ်) ရုပ်အပေါင်းမျှသာ အဆင့်ဆင့် ဖြစ်ပျက်သွား သည်ကို မျက်မှောက်တွေ့ရ၏။

ထိုကြောင့် "မည်သူမျှ သွားသည်မဟုတ်၊ သွားတတ်သော အတ္တ ကောင်, ငါကောင်, သတ္တဝါကောင်ဟူ၍ မရှိ။ သွားချင်သော စိတ်နှင့် တောင့်တင်းတွန်းကန်မှု, ရွေ့ရှားမှု ရုပ်အပေါင်းမျှသာ ရှိသည်"ဟု ရှင်း လင်းစွာ သိလေတော့၏၊ ဤအသိသည် "ကော ဂစ္ဆတိ"ဟူသော ပထမ မေးခွန်းအရ ပြေလည်စွာ သိခြင်းပေတည်း။

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အစိပ္ပါယ်

ထို့ပြင် ယောဂီသည် တောင့်တင်းတွန်းကန်မှု, ရွေ့ရှားမှု ဟူသော ထိုသွားခြင်းအမှုအရာ၌ အစိုးတရ စီမံခန့်ခွဲနိုင်သော ပိုင်ရှင်ကိုကား မတွေ့ချေ။ သွားလိုသော စိတ်အဆင့်ဆင့်ကြောင့် တောင့်တင်းတွန်းကန်မှု, ရွေ့ရှားမှု အဆင့်ဆင့် အသစ်အသစ် မပြတ်ဖြစ်နေသည်ကိုသာ တွေ့ရပေသည်။ ထို့ကြောင့် "သွားခြင်းသည် မည်သူ၏ အမှုမျှမဟုတ်၊ သွားမှုကို အစိုးတရပိုင်ဆိုင်သော အတ္တကောင်, ငါကောင်, သတ္တဝါကောင် ဟူ၍ မရှိပြီ"ဟု ရှင်းလင်းစွာ သိလေတော့၏ ဤအသိသည် "ကဿ ဂမနံ"ဟူသော ဒုတိယ မေးခွန်းအရ ပြေလည်စွာ သိခြင်းပေတည်း။

ထို့ပြင် ယောဂီသည် မသွားမီကပင် သွားလိုသောစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာသည်ကို မှတ်သိရ၏၊ ထိုစိတ်၏ အစွမ်းကြောင့် အဆင့်ဆင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော တောင့်တင်း တွန်းကန်မှု, ရွေ့ရှားမှုများကိုလည်း အဆင့်ဆင့် မှတ်သိရ၏။ ထို့ကြောင့် "ငါသွားသည်၊ သူသွားသည်"ဟု ဆိုသော စကားမှာ ခေါ်ဝေါ် ပြောဆိုရုံမျှသာ။ အမှန်အားဖြင့် ဆိုလျှင် သွားလိုသောစိတ်ကြောင့် တစ်ရွေ့တစ်ရွေ့ချင်း အဆင့်ဆင့် ဖြစ်ပျက်သွားသော တောင့်တင်းတွန်းကန်မှု, ရွေ့ရှားမှုအပေါင်းမျှသာရှိသည်"ဟု ရှင်းလင်းစွာ သိလေတော့၏။ ဤအသိသည် "ကိံ ကာရဏာ ဂစ္ဆတိ" ဟူသော တတိယမေးခွန်းအရ ပြေလည်စွာ သိခြင်းပေတည်း။

ဤအရာ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကျ မှတ်ယူနိုင်စေရန် အဋ္ဌကထာအဆိုကိုလည်း ထုတ်ပြဦးအံ့။

တတ္ထ ကော ဂစ္ဆတီတိ န ကောစိ သတ္တော ဝါ ပုဂ္ဂလော ဝါ ဂစ္ဆတိ။ ကဿ ဂမနန္တိ န ကဿစိ သတ္တဿ ဝါ ပုဂ္ဂလဿ ဝါ ဂမနံ၊ ကိံ ကာရဏာ ဂစ္ဆတီတိ စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ဖာရေန ဂစ္ဆတိ။ တသ္မာ သေ ဧဝံ ပဇာနာတိ 'ဂစ္ဆာမီ'တိ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ ဝါယံ ဇနေတိ၊ ဝါယော ဝိညတ္တိံ ဇနေတိ၊ စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ဖာရေန သကလ

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ကာယဿ ပုရတော အဘိနီဟာရော ဂမနန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဌာနာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။

တတြာပိ ဟိ ''တိဋ္ဌာမိ''တိ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ ဝါယံ ဇနေတိ၊ ဝါယော ဝိညတ္တိံ ဇနေတိ၊ စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ဖာရေန သကလကာယဿ ကောဋိတော ပဋ္ဌာတော ပဋ္ဌာယ ဥဿိတဘာဝေါ ဌာနန္တိ ဝုစ္စတိ။

''နိသီဒါမိ''တိ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ ဝါယံ ဇနေတိ၊ ဝါယော ဝိညတ္တိံ ဇနေတိ၊ စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ဖာရေန ဟေဋ္ဌိမကာယဿ သမိဉ္ဇနံ ဥပရိမကာယဿ ဥဿိတဘာဝေါ နိသဇ္ဇာတိ ဝုစ္စတိ။

''သယာမိ''တိ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ ဝါယံ ဇနေတိ၊ ဝါယော ဝိညတ္တိံ ဇနေတိ၊ စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ဖာရေန သကလကာယဿ တိရိယတော ပသာရဏံ သယနန္တိ ဝုစ္စတီတိ။

တတ္ထ–''မေးခွန်း ၃–ချက်အရ ပြေလည်စွာ သိသည်''ဟု ဆိုသော ထိုစကား၌၊ (ဝါ) ထိုမေးခွန်း ၃–ချက်တို့တွင်၊ ကော ဂစ္ဆတီတိ–ဘယ်သူ သွားသလဲ ဟူသော မေးခွန်း၌၊ ကောစိ သတ္တော ဝါ ပုဂ္ဂလော ဝါ–သတ္တဝါ ပုဂ္ဂိုလ် တစ်စုံတစ်ယောက်မျှ၊ န ဂစ္ဆတိ–သွားသည်မဟုတ်ပေ။ ကဿ ဂမနန္တိ–ဘယ်သူ၏ သွားမှုလဲ–ဟူသော မေးခွန်း၌၊ ကဿစိ သတ္တဿ ဝါ ပုဂ္ဂလဿ ဝါ–သတ္တဝါ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်စုံတစ်ယောက်၏မျှ၊ န ဂမနံ–သွားမှုမဟုတ်ပေ။ ကိံ ကာရဏာ ဂစ္ဆတီတိ–အဘယ်အကြောင်းကြောင့် သွားသလဲ ဟူသော မေးခွန်း၌၊ စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ဖာရေန–စိတ်က ပြုအပ်သော တောင့်တင်း လှုပ်ရှားမှု ဝါယောဓာတ်၏ ပျံ့နှံ့လှုပ်ရှားခြင်းကြောင့်၊ ဂစ္ဆတိ–သွားပေ၏။ တသ္မာ–ထို့ကြောင့်၊ သော–သွားလျှင် သွားသည်ဟု ရှုမှတ်သော ဤယောဂီသည်၊ ဧဝံ ပဇာနာတိ–

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ဤသို့ အပြားအားဖြင့် သိပေ၏။ ဂစ္ဆာမိတိ စိတ္တံ–သွားမည်ဟု ကြံသော စိတ်သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ–ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ တံ–ထိုစိတ်က၊ ဝါယံ ဇနေတိ–တောင့်တင်း လှုပ်ရှားမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေ၏၊ ဝါယော–တောင့်တင်း လှုပ်ရှားမှုက၊ ဝိညတ္တိံ–ကာယဝိညတ်ဟု ခေါ်သော တွန်းကန်မှု သတ္တိ အထူးကို၊ ဇနေတိ–ဖြစ်ပေါ်စေ၏။

(သွားဆဲ၌ ရှုမှတ်နေသော ယောဂီအား ခြေစသော ကိုယ်အင်္ဂါတို့၌ တောင့်တင်းမှု ထင်ရှားလာ၏၊ ဤတောင့်တင်းမှုသည် ဝါယောဓာတ်၏ "ဝိတ္ထမ္ဘန"ခေါ်သော သဘာဝလက္ခဏာပေတည်း၊ တစ်ရွေ့တစ်ရွေ့ချင်း လှုပ်ရှားမှုလည်း ထင်ရှား၏၊ ဤလှုပ်ရှားမှုသည် ဝါယောဓာတ်၏ "သမုဒီရဏ" ခေါ်သော ကိစ္စရသပေတည်း၊ သွားလိုရာ ရှေ့ဘက်သို့ တွန်းပို့ဆွဲဆောင် နေသကဲ့သို့လည်း ထင်ရှား၏၊ ဤတွန်းပို့ ဆွဲဆောင်မှု အခြင်းအရာသည် ဝါယောဓာတ်၏ "အဘိနီဟာရပစ္စုပဋ္ဌာန်"ခေါ်သော ယောဂီ၏ ဉာဏ်ထဲ၌ ထင်ပေါ်ပုံ အခြင်းအရာပေတည်း။

ထို့ကြောင့် သိလွယ်စေရန် ဝါယောဓာတ်ကို "တောင့်တင်းလှုပ်ရှားမှု" ဟု ပြန်ဆိုလိုက်ပေသည်၊ ဝါယောက ဝိညတ်ကို ဖြစ်စေသည် ဟူရာ၌ တွန်းကန်မှု သတ္တိအထူးနှင့်တကွ ဝါယောရုပ်ဖြစ်ပေါ်လာသည်ကိုသာ ပြလိုရင်းပေတည်း။ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား ဝါယောနှင့်တကွ ဝိညတ်ရုပ်သည် စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်သာတည်း၊ ဝါယောကြောင့် ဖြစ်သော ဝါယောဇရုပ်ဟူ၍ကား မရှိပေ။)

စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ဖာရေန–စိတ်ကပြုအပ်သော တောင့်တင်းလှုပ်ရှားမှု၏ ပျံ့နှံ့လှုပ်ရှားခြင်းကြောင့်၊ သကလကာယဿ–တစ်ကိုယ်လုံး၏၊ ပုရတော အဘိနီဟာရော–ရှေ့ဘက်သို့ တည့်တည့် ဆောင်သွားခြင်းကို၊ ဂမနန္တိ ဝုစ္စတိ–သွားခြင်းဟု ခေါ်ဆိုအပ်ပေ၏၊ ဌာနာဒီသုပိ–

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ရပ်ခြင်း စသည်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော–ဤနည်းပင်တည်း။ ဟိ–ချဲ့၍ပြဦးအံ့၊ တတြာပိ–ထိုရပ်ခြင်းစသည် တို့၌လည်း၊ တိဋ္ဌာမိ, နိသီဒါမိ, သယာမီတိ စိတ္တံ–ရပ်မည်, ထိုင်မည်, လျောင်းမည်ဟု ကြံသောစိတ်သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ–ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ပေါ်စေ၏၊ ဝါယော–တောင့်တင်း လှုပ်ရှားမှုက၊ ဝိညတ္တိံ–တွန်းကန်မှု သတ္တိအထူးကို၊ ဇနေတိ–ဖြစ်စေ၏။

(ဤအရာ၌ တူရာပါဠိ အချို့ကို ချုံးထား၍ အနက်ပေးသည်။)

စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ဖာရေန–စိတ်က ပြုအပ်သော တောင့်တင်းမှု၏ ပျံ့နှံ့လှုပ်ရှားခြင်းကြောင့် သကလကာယဿ–တစ်ကိုယ်လုံး၏၊ ကောဋိတော ပဋ္ဌာယ ဥဿိတဘာဝေါ–အောက်အစွန်းမှစ၍ ထောင်နေခြင်းကို၊ ဌာနန္တိ ဝုစ္စတိ–ရပ်ခြင်းဟု ခေါ်ဆိုအပ်၏၊ စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ဖာရေန–စိတ်က ပြုအပ်သော တောင့်တင်းမှု, လှုပ်ရှားခြင်း၏ ပျံ့နှံ့ လှုပ်ရှားမှုကြောင့်၊ ဟေဋ္ဌိမကာယဿ သမိဉ္ဇနံ, ဥပရိမကာယဿ ဥဿိတဘာဝေါ–အောက်ပိုင်းကိုယ်၏ ခွေနေခြင်း, အထက်ပိုင်းကိုယ်၏ ထောင်နေခြင်းကို၊ နိသဇ္ဇာတိ ဝုစ္စတိ–ထိုင်ခြင်းဟု ခေါ်ဆိုအပ်၏။ စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ဖာရေန–စိတ်က ပြုအပ်သော တောင့်တင်းမှု, လှုပ်ရှားမှု၏ ပျံ့နှံ့လှုပ်ရှားခြင်းကြောင့်၊ သကလကာယဿ–တစ်ကိုယ်လုံး၏၊ တိရိယတော ပသာရဏံ–ဖီလာကန့်လန့် ဆန့်နေခြင်းကို၊ သယနန္တိ ဝုစ္စတိ–လျောင်းခြင်းဟု ဆိုအပ်၏၊ ဣတိ–ဤသို့၊ ပဇာနာတိ–အပြားအားဖြင့် သိပေ၏။

(ဤအဋ္ဌကထာအရ ယောဂီ၏ ပဇာနနဉာဏ် အပြားအားဖြင့် သိပုံထဲမှာ "တစ်ကိုယ်လုံးရှေ့သို့ ရွေ့သွားခြင်း, တစ်ကိုယ်လုံး ထောင်နေခြင်း, ကိုယ်တစ်ပိုင်းခွေ၍ ကိုယ်တစ်ပိုင်းထောင်နေခြင်း, တစ်ကိုယ်လုံး ဖီလာကန့်လန့် ဆန့်နေခြင်းများ" ပါဝင်နေသည်ကို အထူး သတိပြုသင့်၏။

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ထို့ပြင် မျက်စိတစ်မှိတ်ခန့်အတွင်း၌ ကုဋေတစ်သိန်းမက ရုပ်မှန့်တွေ ဖြစ်ပေါ်နေဟန်ကို ရှုပုံ,သိမြင်ပုံ, ဆင်ခြင်ပုံများ မပါပေ။ စိတ်နှင့် ဝါယော ဓာတ်ကိုသာလျှင် ရှုပုံ, သိမြင်ပုံ ထင်ရှားပေသည်။ ဤအချက်ကိုလည်း လေးနက်စွာ သတိပြုအပ်၏။)

တဿ ဧဝံ ပဇာနတော ဧဝံ ဟောတိ "သတ္တော ဂစ္ဆတိ၊ သတ္တော တိဋ္ဌတီ"တိ ဝုစ္စတိ၊ အတ္ထတော ပန ကောစိ သတ္တော ဂစ္ဆန္တော ဝါ ဌိတော ဝါ နတ္ထိ။ ယထာ ပန "သကဋံ ဂစ္ဆတိ သကဋံ တိဋ္ဌတီ"တိ ဝုစ္စတိ၊ န စ ကိဉ္စိ သကဋံ နာမ ဂစ္ဆန္တံ ဝါ ဌိတံ ဝါ အတ္ထိ။ စတ္တာရော ပန ဂေါဏေ ယောဇေတွာ ဆေကမှိ သာရထိမှိ ပါဇေန္တေ "သကဋံ ဂစ္ဆတိ သကဋံ တိဋ္ဌတီ"တိ ဝေါဟာရမတ္တမေဝ ဟောတိ။ ဧဝမေဝ အဇာနနဋ္ဌေန သကဋံ ဝိယ ကာယော၊ ဂေါဏာ ဝိယ စိတ္တဇဝါတာ၊ သာရထိ ဝိယ စိတ္တံ။ "ဂစ္ဆာမိ တိဋ္ဌာမီ"တိ စိတ္တေ ဥပ္ပန္နေ ဝါယောဓာတု ဝိညတ္တိံ ဇနယမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ဖာရေန ဂမနာဒီနိ ပဝတ္တန္တိ။ တတော "သတ္တော ဂစ္ဆတိ၊ သတ္တော တိဋ္ဌတိ၊ အဟံ ဂစ္ဆာမိ၊ အဟံ တိဋ္ဌာမီ"တိ ဝေါဟာရမတ္တံ ဟောတီ"တိ။

ဧဝံ ပဇာနတော-ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း "သွားလိုသောစိတ်စသည် ကြောင့်ဖြစ်သော တောင့်တင်း လှုပ်ရှားမှု၏အစွမ်းဖြင့် သွားမှုစသည် ဖြစ်နေသည်"ဟု သိသော၊ တဿ-ထိုယောဂီအား၊ ဧဝံ ဟောတိ-ဤသို့သော ဆုံးဖြတ်မှု, သဘောကျမှု ဖြစ်လေတော့၏။ သတ္တော ဂစ္ဆတိ သတ္တော တိဋ္ဌတီတိ-သတ္တဝါသွားသည်, သတ္တဝါရပ်သည်ဟု၊ ဝုစ္စတိ-လူအများက ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုအပ်ပေသည်။ ပန-သို့သော်လည်း၊ အတ္ထတော-အမှန် သဘောအားဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တော ဝါ ဌိတော ဝါ-သွားတတ်, ရပ်တတ်သော၊ ကောစိ သတ္တော-တစ်စုံတစ်ယောက်သော သတ္တဝါမျှသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ချေ။ ပန–ဥပမာဖြင့် ပြရလျှင်၊ သကဋံ ဂစ္ဆတိ သကဋံ တိဋ္ဌတီတိ–လှည်း သွားနေသည် လှည်းရပ်နေသည်ဟု၊ ဝုစ္စတိ–လူအများက ပြောဆိုအပ်ပေ၏။ စ–သို့သော်လည်း၊ ဂစ္ဆန္တံ ဝါ ဌိတံ ဝါ–သူအလိုလိုသွားတတ် ရပ်တည်တတ်သော၊ ကိဉ္စိ သကဋံ နာမ–တစ်စုံတစ်ခုသောလှည်းမည်သည်၊ န အတ္ထိ–မရှိချေ။ ပန–အမှန်အားဖြင့်မူကား၊ စတ္တာရော ဂေါဏေ ယောဇေတွာ–လေးကောင်သောနွားတို့ကို ယှဉ်တပ်၍၊ (ဋီကာရိယာပုဒ် ၄–ပါးနှင့်ဆိုင်သော ဝါယောဓာတ်လေးပါးနှင့် နှိုင်းယှဉ်ရန် နွားလေးကောင်ကို ပြသည်ဟု ယူသင့်၏)၊ ဆေကမှိ သာရထိမှိ ပါဇေန္တေ–မောင်းနှင်တတ်သော လှည်းသမားက မောင်းနှင်လျှင်၊ သကဋံ ဂစ္ဆတိ သကဋံ တိဋ္ဌတီတိ–လှည်းသွားနေသည်, လှည်းရပ်နေသည်ဟု၊ ဝေါဟာရမတ္တမေဝ–ပြောဆိုရုံမျှသာ၊ ဟောတိ ယထာ–ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ–ဤအတူအပင်လျှင်၊ အဇာနနဋ္ဌေန–မသိတတ်သော အနက်ကြောင့်၊ ကာယော–ကိုယ်သည်၊ သကဋံ ဝိယ–လှည်းနှင့်တူပေ၏၊ စိတ္တဇဝါတာ–သွားလို, ရပ်လို, ထိုင်လို, လျောင်းလိုသော စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော တောင့်တင်းလှုပ်ရှားမှု ဝါယောဓာတ်လေးပါးတို့သည်၊ ဂေါဏာ ဝိယ–လေးကောင်သောနွားတို့နှင့် တူပေကုန်၏၊ စိတ္တံ–သွားလို, ရပ်လို, ထိုင်လို, လျောင်းလိုသော စိတ်သည်၊ သာရထိ ဝိယ–လှည်းမောင်းသမားနှင့် တူပေ၏။ ဂစ္ဆာမီတိ စိတ္တေ ဥပ္ပန္နေ–သွားမည် စသည်ဖြင့် ကြံသော စိတ်ဖြစ်ပေါ်လျှင် (ဋီကာတိ သဒ္ဒါက အာဒိအနက်ရှိ၏။) ဝါယောဓာတု–ဝါယောဓာတ်သည်၊ ဝိညတ္တိံ–တောင့်တင်း လှုပ်ရှားစေမှု သတ္တိအထူးကိုပါ၊ ဇနယမာနာ–ဖြစ်စေလျက်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ–ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ဖာရေန–စိတ်က ပြုအပ်သော တောင့်တင်း လှုပ်ရှားမှု၏ ပျံ့နှံ့ လှုပ်ရှားခြင်းကြောင့်၊ ဂမနာဒီနိ–သွားမှု စသည်တို့သည်၊ ပဝတ္တန္တိ–မပြတ်ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ တတော–ထိုသို့မပြတ် ဖြစ်သောကြောင့်၊ သတ္တော ဂစ္ဆတိ, သတ္တော

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

တိဋ္ဌတိ, အဟံ ဂစ္ဆာမိ, အဟံ တိဋ္ဌာမိတိ-သတ္တဝါ သွားသည်, သတ္တဝါ ရပ်သည်, ငါသွားသည်, ငါရပ်သည်စသည်ဖြင့်၊ ဝေါဟာရမတ္တံ ဟောတိ-ပြောဆိုရုံမျှ ဖြစ်ပေသည်၊ ဣတိ-ဤသို့ ဆုံဖြတ်မှု, သဘောကျမှု ဖြစ်လေတော့၏။

တေနာဟ -

"နာဝါ မာလုတဝေဂေန၊ ဇိယာဝေဂေန တေဇနံ။
ယထာ ယာတိ တထာ ကာယော၊ ယာတိ ဝါတာဟတော အယံ။

ယန္တံ သုတ္တဝသေနေဝ၊ စိတ္တသုတ္တဝသေနိဒံ။
ပယုတ္တံ ကာယယန္တမ္ပိ၊ ယာတိ ဌာတိ နိသီဒတိ။

ကော နာမ ဧတ္ထ သော သတ္တော၊ ယော ဝိနာ ဟေတုပစ္စယေ။
အတ္တနော အာနုဘာဝေန၊ တိဋ္ဌေ ဝါ ယဒိ ဝါ ဝဇေ"တိ။

တေန-ထိုသို့ ဆုံးဖြတ် သဘောကျနိုင်သောကြောင့်၊ အာဟ-ရှေးအဋ္ဌကထာ၌ မိန့်ဆိုထားသည်။ နာဝါ-ရွက်တိုက်သွားသော လှေသည်၊ မာလုတဝေဂေန-လေအဟုန်ကြောင့်၊ ယာတိ ယထာ-သွားသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ တေဇနံ-မြားသည်၊ ဇိယာဝေဂေန-လေးကြိုး၏ အဟုန်ကြောင့်၊ ယာတိ ယထာ-သွားသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ တထာ-ထို့အတူ၊ အယံ ကာယော-ဤရုပ်ကိုယ်သည်၊ ဝါတာဟတော-စိတ္တဇလေက တိုက်ခတ်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ယာတိ-သွားပေ၏။

(ဤဂါထာဖြင့် "ပစ္စယ"ခေါ် အထောက်အပံ့ အကြောင်းဖြစ်သော ဝါယောဓာတ်ကြောင့် ရုပ်ကိုယ်၏ သွားမှု ပြီးစီးပုံကို ပြ၏။)

ယန္တံ-ယန္တရားစက်သည်၊ (ဝါ) စက်ရုပ်သည်၊ သုတ္တဝသေန-စက်ကြိုး၏အစွမ်းက၊ ပယုတ္တံ-လှုံ့ဆော်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ယာတိ ဣဝ-သွားသကဲ့သို့၊ ဣဒံ ကာယယန္တမ္ပိ-ဤရုပ်ကိုယ်တည်းဟူသော ယန္တရားစက်

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ရုပ်သည်လည်း၊ စိတ္တသုတ္တဝသေန-စိတ်နည်းဟူသော ကြိုး၏အစွမ်းက၊ ပယုတ္တံ-လှုံ့ဆော်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ယာတိ-သွားလည်းသွား၏၊ ဌာတိ-ရပ်လည်းရပ်၏၊ နိသီဒတိ-ထိုင်လည်းထိုင်၏၊ သယတိ-လျောင်းလည်း လျောင်း၏။

(ဤဂါထာဖြင့် "ဟေတု"ခေါ် မူလအကြောင်းဖြစ်သော စိတ်ကြောင့် ရုပ်ကိုယ်၏သွားမှု စသည်ပြီးစီးပုံကို ပြ၏။ ဂါထာ ၂-ခုလုံးဖြင့်ကား ဟေတုပစ္စယဖြစ်သော, စိတ်နှင့်ဝါယောဓာတ်တို့ကြောင့် ရုပ်ကိုယ်၏ သွားမှုစသည် ပြီးစီးပုံကို ပြ၏။)

ယော-အကြင်သတ္တဝါသည်၊ ဝိနာ ဟေတုပစ္စယေ-စိတ်ဟူသော မူလအကြောင်း တောင့်တင်းလှုပ်ရှားမှုဟူသော အထောက်အပံ့ အကြောင်း တို့နှင့် ကင်း၍၊ အတ္တနော အာနုဘာဝေန-ကိုယ်စွမ်းရည်သက်သက်ဖြင့်၊ တိဋ္ဌေ ဝါ-ရပ်မှုလည်း ရည်တည်နိုင်ရာ၏၊ ယဒိ ဝါ ဝဇေ-သွားမှုလည်း သွားနိုင်ရာ၏၊ သော သတ္တော-ထိုသို့သော သတ္တဝါသည်၊ လောကေ-ဤ လောကဌ်၊ ကော နာမ-အဘယ်မည်သော သတ္တဝါပေတဲ့နည်း၊ (ဝါ) အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း-မရှိသည်သာတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ ရှေးအဋ္ဌ ကထာ၌ မိန့်ဆိုလေပြီ။

("ကော နာမ"၌ ကိံ သဒ္ဒါသည် ပဋိက္ခေပအနက်ရှိ၏၊ နတ္ထိနှင့် အတူတူပင်။)

"တဿာ ဧဝံ ဟေတုပစ္စယဝသေနေဝ ပဝတ္တာနိ ဂမနာဒီနိ သလ္လ က္ခေန္တော သေ "ဂစ္ဆန္တော ဝါ ဂစ္ဆာမီတိ ပဇာနာတိ၊ ဌိတော ဝါ နိသိန္နော ဝါ သယာနော ဝါ သယာနောမှီ"တိ ပဇာနာတီ"တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တဿာ-(သွားလျှင် သွားသည်ဟု ဤသို့ စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်လျက် သိနေသော ယောဂီသည် သွားလိုသော စိတ်စသည်နှင့် ထိုစိတ်ကြောင့်

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ဖြစ်သော တောင့်တင်း လှုပ်ရှားမှု ရုပ်အပေါင်းမျှကိုသာ တွေ့ရ၍ "သွားတတ်, ရပ်တတ်, ထိုင်တတ်, လျောက်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ ဟူ၍ မရှိ၊ သွားလိုသော စိတ်စသည်နှင့် ထိုစိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော တောင့်တင်း လှုပ်ရှားမှုသာရှိသည်။ ဤစိတ် ဤရုပ်တို့၏အလိုအားဖြင့် သွားမှုစသည် မပြတ်ဖြစ်နေသည်"ဟု ဆုံးဖြတ်သဘောကျနိုင်သော) ထိုအကြောင်း ကြောင့်၊ ဤ၌ 'တ'သဒ္ဒါသည် "ဝေံ ဇာနတော ဝေံ ဟောတိ"ပါဠိကို ငဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ပေါ်လွင်ထင်ရှားစေရန် ရှည်လျားစွာ ဖော်ပြ၍ အနက်ပြန်ဆိုသည်။) ဝေံ-ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း၊ ဟေတုပစ္စယဝသေနေဝ ပဝတ္တာနိ-စိတ်ဟူသော မူလအကြောင်း, တောင့်တင်းလှုပ်ရှားမှုဟူသော အထောက်အပံ့အကြောင်းတို့၏ အလိုအားဖြင့်သာလျှင် မပြတ်ဖြစ်ပေါ် နေကုန်သော၊ ဂမနာဒီနိ-သွားမှုစသည်တို့ကို၊ သလ္လက္ခေန္တော-ကောင်း စွာမှတ်နေသော၊ သော-ဤယောဂီကို၊ ("ဝေဒိတဗ္ဗော-သိအပ်၏" ၌ စပ်လေ၊ "သလ္လက္ခေန္တော-ကောင်းစွာမှတ်နေသော"ဟူသော ဤပါဌ် တော်နှင့် အနက်တို့ကိုလဲ အထူးသတိမူပါ)။ ဂစ္ဆန္တော ဝါ ။ပ။ သယာနောမှီတိ ပဇာနာတီတိ-သွားလျှင် သွားသည်ဟု သိသည်မည်၏၊ ရပ်လျှင် ရပ်သည်ဟု သိသည်မည်၏၊ ထိုင်လျှင် ထိုင်သည်ဟု သိ သည်မည်၏၊ လျောင်းလျှင် လျောင်းသည်ဟု သိသည်မည်၏-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-သိအပ်၏။

အထက်ပါ အဋ္ဌကထာဝါကျ၌ "ဟေတုပစ္စယဝသေနေဝ ပဝတ္တာနိ ဂမနာဒီနိ" ဟူသော စကားဖြင့် "သွားလိုသော အခြင်းအရာ, သွားသော အခြင်းအရာ စသည်ဖြင့် မပြတ်ဖြစ်နေသော စိတ်နှင့်ရုပ်တို့ကိုပင် သွားမှု, ရပ်မှု, ထိုင်မှု, လျောင်းမှုဟု ခေါ်ကြောင်း" သိစေသည်။

"ဂမနာဒီနိ သလ္လက္ခေန္တော သော" စသည်ဖြင့် "သွားမှု စသည်တို့ ကိုပင် စေ့စေ့စပ်စပ် ကောင်းစွာမှတ်ရမည်"ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "ထိုသို့

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

မှတ်နေသော ယောဂီသည်ပင် သွားလျှင် သွားသည်ဟု, ရပ်လျှင် ရပ်သည်ဟု, ထိုင်လျှင် ထိုင်သည်ဟု, လျောင်းလျှင် လျောင်းသည်ဟု သိသူမည်သည်'' ဟူ၍လည်းကောင်း သိစေသည်။

ဤအရာ၌ ထုတ်ပြခဲ့သော အဋ္ဌကထာစကားအလုံးစုံသည် ''ဂစ္ဆန္တော ဝါ ဂစ္ဆာမိတိ ပဇာနာတိ'' စသော ပါဠိတော်၌ ''ပဇာနာတိ''အရ အပြားအားဖြင့် သိသော 'သမ္ပဇာနန' ခေါ် အသမ္မောဟသမ္ပဇဉ်ဉာဏ် ဖြစ်ပုံကို အပြည့်အစုံ ဖွင့်ပြသော အဋ္ဌကထာစကားများထက် ပိုလွန်၍ အပြားအားဖြင့် သိပုံကို ပြသော ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာ မရှိတော့ပြီ။ သို့ဖြစ်၍ ဤ၌ ပြခဲ့သည့်အတိုင်း မေးခွန်း ၃-ချက်တို့အရ ပြေလည်စွာ သိလျှင် ''ပဇာနာတိ''အရ အပြားအားဖြင့် မှန်ကန်စွာ သိသော အသမ္မောဟ သမ္ပဇဉ် ဖြစ်ပြီဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမှတ်အပ်၏။

ဤအသမ္မောဟသမ္ပဇဉ်သည်လည်း သွားတိုင်း ရွေ့ရှားတိုင်း စေ့စေ့ စပ်စပ် မပြတ်ရှုမှတ်မှု ဟူသော ဂေါစရသမ္ပဇဉ် ပြည့်စုံမှသာလျှင် ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ ဂေါစရသမ္ပဇဉ် မပြည့်စုံပါက မဖြစ်နိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်၍ ''ယောဂီသည် အသမ္မောဟသမ္ပဇဉ်ဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်စေရန်အလို့ငှာ သွားတိုင်း ရွေ့ရှားတိုင်း စေ့စေ့စပ်စပ် ရှုမှတ်မှု ဟူသော ဂေါစရသမ္ပဇဉ်ကိုပင် မပြတ်ဖြစ်ပွားစေရမည်''ဟု သိစေတော်မူလို၍.... ''ဂစ္ဆန္တော ဝါ ဂစ္ဆာမိတိ ပဇာနာတိ''ဟူသော ဂေါစရသမ္ပဇဉ်ကိုပင် မပြတ်ဖြစ်ပွားစေရမည်''ဟု သိစေတော်မူလို၍ ''ဂစ္ဆန္တော ဝါ ဂစ္ဆာမိတိ ပဇာနာတိ''ဟူသော ဤဒေသနာစကားကို ဟောကြားတော်မူသည်ဟု ယုံမှားမရှိ မှတ်အပ်၏။

အထူးသတိပေးချက် - ဤအရာတွင် ''အဋ္ဌကထာပါဠိတော်ကို ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်သည်''ဟု ယူဆကာ ပါဠိတော်နည်းကို ပစ်ပယ်မိလျှင် အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုမကျသည့်အပြင် ဘုရားစကားတော်ကိုလည်း

http://www.dhammadownload.com

* ဝါ ပန–သိပုံသိနည်းကား၊ အဿ–ထိုယောဂီရဟန်း၏၊ ကာယော–ရုပ်အပေါင်းကိုယ်သည်၊ ယထာ ယထာ–အကြင်အကြင် အမူအရာဖြင့်၊ ပဏိဟိတော ဟောတိ–တည်နေ၏၊ နံ ကာယံ–ထိုရုပ်

မှတ်ချက်အမိပ္ပါယ်

ပစ်ပယ်မိသောကြောင့် ရောမ'' အပြစ်ကြီးဖြစ်သွားမည်ကို လေးနက်စွာ သတိပြုပါလေ၊ အမှန်အားဖြင့်ဆိုလျှင် ပါဠိတော်က ဂေါစရသမ္ပဇဉ်အရ ရှုမှတ်ပုံနည်းလမ်းကို မသွယ်မဝိုက်ဘဲ တိုက်ရိုက်ပင် ဖော်ပြထားပေသည်။ အဋ္ဌကထာက ထိုနည်းအတိုင်း ရှုမှတ်နေသူမှာပင် သမာဓိဉာဏ် ရင့် သန်သောအခါ၌ အသမ္မောဟသမ္ပဇဉ်ဖြစ်ပေါ်လာပုံ ဖော်ပြ၍ ထိုပါဠိ တော်နည်းကိုပင် ထောက်ခံထားပေသည်။

မြတ်စွာဘုရား တရားတော်သည် သန္ဒိဋ္ဌိကဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံပါပေ၏၊ တကယ်တမ်း အားထုတ်ကြည့်လျှင် ကိုယ်တိုင်ပင် တွေ့နိုင်ပါပေ၏၊ ကိုယ်တိုင်တွေ့နိုင်သော ဤလို သန္ဒိဋ္ဌိကတရားတော်ကို သုတမယ, စိန္တာမယ စာတွေ့မျှဖြင့် ဝေဖန်စဉ်းစား ယုံမှားတွေဝေလျက် ကန့်ကွက် ငြင်းပယ်နေခြင်းဖြင့် ဘာအကျိုးမျှ မဖြစ်နိုင်ချေ။ တကယ်တမ်း အားထုတ် ကြည့်မှသာလျှင် ပါဠိအဋ္ဌကထာတို့၌ ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း တရား အရသာထူးများကို ကိုယ်တိုင်တွေ့ရ၍ စင်စစ်အားဖြင့် အကျိုးများ နိုင်ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျကျနန ညွှန်ပြနိုင်သော ဆရာထံမှာ ရိုသေစွာ နည်းခံ၍ ''ပါဠိ အဋ္ဌကထာအဆို အလုံးစုံပင် မှန်လှပါပေသည်''ဟု ကိုယ် တွေ့ဖြင့် ရဲရဲကြီး ထောက်ခံနိုင်အောင် အပြည့်အစုံ အားထုတ်ရန်သာ အထူးသတိ ပြုပါလေ။

*ဤအပိုင်းကို ''သဗ္ဗသင်္ဂါဟိက–အလုံးစုံကို သိမ်းကျုံး၍ ဆိုသော စကား''ဟု အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်ဆို၏၊ ထို့ကြောင့် ရုပ်အပေါင်း ကိုယ်သည် မည်သည့်အမူအရာဖြင့် တည်နေသည်ဖြစ်စေ ထိုတည်နေသော အမူ

http://www.dhammadownload.com

အပေါင်းကို၊ တထာ တထာ-တည်နေတိုင်းသော ထိုထိုအမူအရာဖြင့်၊ (ဝါ) ထိုထိုအမူအရာဖြင့် တည်နေသည့်အတိုင်း၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

အရာဖြင့်ပင် ၎င်းရုပ်အပေါင်းကိုယ်ကို မှတ်သိရမည်။ သရုပ်အားဖြင့် ဖော်ပြရလျှင် "သွားသော အမူအရာဖြင့် တည်နေလျှင် ထိုရုပ်ကိုယ်ကို သွားသည် သွားသည် ဟူ၍ပင် မှတ်သိရမည်။ ရပ် ထိုင် လျောင်းသော အမူအရာတို့ဖြင့် တည်နေလျှင် ထိုရုပ်ကိုယ်ကို "ရပ်သည်, ထိုင်သည် လျောင်းသည် ဟူ၍ပင် မှတ်သိရမည်"ဟု ဆိုလိုပေ၏။

ထို့ပြင်... သွားနေစဉ်-ရပ်နေစဉ်-ထိုင်နေစဉ်-လျောင်းနေစဉ်မှာ ယိမ်းယိုင်ခြင်း, လှဲခြင်း, ကုန်းခြင်း, ကော့ခြင်း, အမျိုးမျိုး အထွေထွေ လှုပ်ရှားခြင်း, လျှာ, နှုတ်ခမ်းပြုပြင်ခြင်း, ဝမ်းဗိုက်၏ ဖောင်းခြင်း, ပိန်ခြင်းစသော အသေးစိတ် အမူအရာအမျိုးမျိုးဖြင့် တည်နေလျှင်လည်း "ယိမ်းသည်, လှည့်သည်, ကုန်သည်, ကော့သည်, လှုပ်သည်, ပြုပြင်သည်, ဖောင်းသည်, ပိန်သည်ဟု ထိုထိုအမူအရာများဖြင့်ပင် မှတ်သိအပ်ပေသည်။ မှန်ပေ၏၊ ထင်ရှားနေပါလျက် ဤအသေးစိတ် ကိုယ်အမူအရာကလေးများကိုလည်း မရှုမိ၍ အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တဟု မသိလျှင် ၎င်းတို့ကိုလည်း နိစ္စ သုခ အတ္တဟု ထင်မှတ်စွဲလမ်းကာ ကိလေသာ ဖြစ်နိုင်သည်သာတည်း။

ဝိပဿနာ ဆိုသည်မှာ ကိလေသာဖြစ်နိုင်ရာဟူသမျှကို ရှုမှတ်လျက် အနုသယဘူမိကို ဖျက်ဆီး၍ ပညာဘူမိဖြစ်အောင် ပြောင်းလဲ ထူထောင်သော တရားပေတည်း။ သို့ဖြစ်၍ ဣရိယာပထ အမူအရာကြီး ၄-ပါးနှင့် တကွ ဤအသေးစိတ် အမူအရာကလေးများကိုပါ အကြွင်းမဲ့သိမ်းကျုံး၍ ရှုမှတ်ရန် ညွှန်ပြသော သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကစကားဟု မှတ်သားအပ်၏။

(ထပ်မံ ရှင်းချက်ကို နောက်ဆက်တွဲ၌ ကြည့်ပါ။)

http://www.dhammadownload.com

ဣတိ–ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ–မိမိ၏ ရုပ်အပေါင်းကိုယ်၌မှုလည်း၊ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ–ရုပ်အပေါင်း မျှဟု ရှုမြင်လျက်နေ၏၊ *ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ–အပြင်ပဖြစ်သော သူတစ်ပါး၏ ရုပ်အပေါင်း ကိုယ်၌မှုလည်း၊ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ–

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

တစ်နည်းကား– ''ယေ ဝါ ပန ယံ ယံ ဝါ ပန''စသည်ဖြင့် ဆို သော အခြားပါဠိတော်များစွာတို့၌ကား ''ဝါ ပန''နှင့်တကွ ဤလိုအပိုဒ် မျိုးဖြင့် ပြဆိုအပ်ပြီးမှ ကြွင်းကျန်နေသော အနက်များကိုသာ ယူရပေသည်၊ ပြဆိုအပ်ပြီးကိုပင် တစ်ဖန်ထပ်၍ ယူရသောအရာကား မရှိသောက် အောင်ပင် နည်းပါးလှ၏။ ထို့ကြောင့် ''ဝါ ပန''နှင့်တကွ ဆိုသော ဤအပိုဒ်၌ ပြဆိုပြီးဖြစ်သော ဣရိယာပုတ်ကြီးလေးပါးမှ ကြွင်းကျန်နေ သော အသေးစိတ် အမူအရာကလေးများကိုသာ ယူသင့်ပေ၏။ ဤသို့ ယူလျှင် အခြားပါဠိတော်များစွာတို့၌ ယူပုံ ယူနည်းနှင့် တစ်ထပ်တည်း ညီညွတ်၍ အထူးပင် သန့်ရှင်းပေ၏၊

အထူးမှတ်ရန်မှာ ... အသေးစိတ် အမူအရာတို့တွင် ဖောင်းမှု ပိန်မှုသည် အဿာသ, ပဿာသနှင့် စပ်၍ဖြစ်သောကြောင့် ဝါယောဓာတ် ၆–ပါးတို့တွင် အဿာသ–ပဿာသဝါယောဓာတ်၌ အတွင်းဝင်သည်ဟု မှတ်အပ်၏။ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ... အဿာသ, ပဿာသသည် ဝမ်းဗိုက်စသော, ကိုယ်နှင့်စပ်ဆိုင်သော ကာယပဋိဗဒ္ဓဖြစ်၍ ကာယသင်္ခါရ မည်ကဲ့သို့ပင်တည်း။

* ဤအပိုဒ်ဖြင့် သူတစ်ပါးသွားနေဟန် စသည်ကို စဉ်းစား၍ လည်းကောင်း, ကြည့်၍လည်းကောင်း ရှုမှတ်ရန် ညွှန်ပြသည်ဟု မမှတ် အပ်ပေ။ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား မိမိ၏သွားမှု စသည်ကို မှတ်နေစဉ်တွင် သွားလိုသောစိတ်စသည်ကြောင့် တောင့်တင်းလှုပ်ရှားမှု ရုပ်အပေါင်းမျှသာ

http://www.dhammadownload.com

ရုပ်အပေါင်းမျှဟု ရှုမြင်လျက်နေ၏၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ–ရံခါ မိမိ၏ ရုပ်အပေါင်း ကိုယ်၌, ရံခါ သူတစ်ပါး၏ ရုပ်အပေါင်းကိုယ်၌မှု လည်း၊ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ–ရုပ်အပေါင်းမျှဟုရှုမြင်လျက်နေ၏။

ကာယသ္မိံ–ရုပ်အပေါင်းကိုယ်၌၊ *သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ– ဖြစ်ကြောင်း တရားနှင့် ဖြစ်မှုသဘောကို ရှုမြင်လျက်မှုလည်း၊

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

အဆင့်ဆင့် မပြတ်ဖြစ်ပျက်နေသည်ကို တွေ့ရ၍ "သွားတတ်သော ငါကောင် ဟူ၍ကား မရှိပြီ၊ သွားလိုသောစိတ်စသည်ကြောင့် သွားမှု စသော ရုပ်အပေါင်းမျှ အဆင့်ဆင့်ဖြစ်နေသည်ကိုပင် ငါသွားသည် စသည်ဖြင့် ခေါ်ရပေသည်"ဟု ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် သဘောကျသော ကာလ၌ "သူတစ်ပါးသွားသည်, ရပ်သည် စသည်ဖြင့် ပြောဆိုမှုများမှာလည်း နည်းတူပင်"ဟူ၍ သဘောကျလျက် ဆင်ခြင် ဆုံးဖြတ်မိ၏။ ဤသို့သော ဆင်ခြင်ဆုံးဖြတ်မှုကို ညွှန်ပြသည်ဟူ၍သာလျှင် မှတ်အပ်၏။ 'အဇ္ဈတ္တံ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ" စသော အပိုဒ်ဖြင့်လည်း... မိမိ၏ သွားမှုစသည်ကို ရှုမှတ်လျက် သဘောကျချည်တစ်လှည့်၊ သူတစ်ပါး ကိုယ်၌ ဆင်ခြင်ဆုံးဖြတ်ချက် တစ်လှည့်အားဖြင့် ပစ္စက္ခဉာဏ်နှင့် အနုမာနဉာဏ် တစ်လှည့်စီဖြစ်နေပုံကို ညွှန်ပြသည်ဟု မှတ်အပ်၏။

*ရုပ်၏ဖြစ်ကြောင်း ၄–ပါး ဖြစ်မှုတစ်ပါးအားဖြင့် ဤသမုဒယဓမ္မ ၅–ပါးကို ရှုမြင်လျှင် သမုဒယဓမ္မာနုပဿီမည်၏။ ရုပ်၏ပျောက် ကွယ်ကြောင်း ၄–ပါး ပျောက်ကွယ်မှုတစ်ပါးအားဖြင့် ဤဝယဓမ္မ ၅– ပါးကို ရှုမြင်လျှင် ဝယဓမ္မာနုပဿီမည်၏။

ထိုတွင် ဖြစ်ကြောင်း ၄–ပါးဟူသည်မှာ –

အဝိဇ္ဇာ ရှိနေခြင်း ၁–ပါး၊ တဏှာရှိနေခြင်း ၁–ပါး၊ ကံရှိနေခြင်း ၁– ပါး၊ စားအပ်သော အာဟာရရှိနေခြင်း ၁–ပါး– ဤ ၄–ပါးတို့ပင်တည်း။

http://www.dhammadownload.com

ဝိဟရတိ–နေလေ၏၊ ကာယသ္မိံ–ရုပ်အပေါင်းကိုယ်၌၊ *ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ–ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ပျက်မှုသဘောကို ရှုမြင်လျက်မှုလည်း၊ ဝိဟရတိ–နေလေ၏၊ ကာယသ္မိံ–ရုပ်အပေါင်းကိုယ်၌၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ–ဖြစ်ကြောင်းပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်မှု, ပျက်မှုသဘောကို ရှုမြင်လျက်မှုလည်း ဝိဟရတိ–နေ၏။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ဖြစ်မှု ၁–ပါး ဟူသည်မှာ ရုပ်၏ အသစ်အသစ်ဖြစ်ပေါ်လာမှု– နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏာပင်တည်း။

ပျောက်ကွယ်ကြောင်း ၄–ပါးဟူသည်မှာ –

အဝိဇ္ဇာကင်းခြင်း ၁–ပါး၊

တဏှာကင်းခြင်း ၁–ပါး၊

ကံကင်းခြင်း ၁–ပါး၊

အာဟာရမရှိခြင်း ၁–ပါး၊ ဤ ၄–ပါးပင်တည်း။

ပျောက်ကွယ်မှု ၁–ပါးဟူသည်မှာ ဖြစ်ပြီးသော ရုပ်၏ ပျောက်ကွယ်ကုန်ဆုံးသွားမှု ဝိပရိဏာမလက္ခဏာပင်တည်း။

ရှုမြင်ပုံကား – သွားမှု စသော ဣရိယာပုတ် ရုပ်အမူအရာတို့ကို စေ့စေ့စပ်စပ် မပြတ်မှတ်နေသော ယောဂီအား ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ် အခိုက်မှစ၍ အသစ်အသစ် ဖြစ်ပေါ်လာမှု နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏာ ထင်ပေါ်၏၊ ထိုကာလမှစ၍ ရုပ်၏ဖြစ်ပေါ်မှုကို ရှုမြင်ပေ၏။ ဖြစ်ပေါ်မှုကို တွေ့မြင်ရသောကြောင့် ဘဝအသစ်စ၍ ဖြစ်ခဲ့ပုံကိုလည်း သဘောကျနိုင်ပေ၏။

ထိုကြောင့် အသစ်အသစ် ဖြစ်ပေါ်နေသော ရုပ်အမူအရာတို့ကို ရှုမှတ်နေစဉ်မှာပင် အကြားအကြား ကာလတို့၌ ''အမှန်အတိုင်း မသိမှု, သိမှားမှု အဝိဇ္ဇာ ရှိနေသောကြောင့် ဤရုပ်ဖြစ်ရသည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အကောင်းထင်ကာ သာယာနှစ်သက်မှု ပျော်မွေ့မှု တဏှာရှိနေသော

http://www.dhammadownload.com

"ဝါ ပန-သတိထင်ပုံ တနည်းကား၊ အတ္ထိ ကာယောတိ-သွားမှု စသော ရုပ်အပေါင်းမျှသာရှိသည်ဟု၊ အဿ သတိ-ထိုရဟန်း၏ အမှတ် ရမှု သတိသည်၊ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဟောတိ-ရှေးရှုထင်၏၊ သာ သတိ-ထိုသို့ထင်သော အမှတ်ရမှု သတိသည်၊ ယာဝဒေဝ ဉာဏ

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ကြောင့် ဤရုပ်ဖြစ်ရသည် ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အကျိုးပေးနိုင်သော ပြုမှုကံရှိနေသောကြောင့် ဤရုပ်ဖြစ်ရသည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ စားအပ်သော အာဟာရရှိသောကြောင့် ဤရုပ်ဖြစ်မြဲတိုင်း ဖြစ်နေသည်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သွားလိုမှုစသော စိတ်ကြောင့် ဤရုပ်ဖြစ်ပေါ်လာသည် ဟူ၍လည်းကောင်း အအေးအပူဓာတ်ကြောင့် အေးရုပ် ပူရုပ် ဖြစ်ပေါ် လာသည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အဝိဇ္ဇာတဏှာ စသည်မရှိလျှင် ဤရုပ်မျိုး မဖြစ်ပေါ်နိုင်ဟူ၍လည်းကောင်း" ရုပ်၏ ဖြစ်ကြောင်းတရား, ပျောက်ကွယ် ကြောင်း တရားတို့ကိုလည်း ပါရမီဉာဏ်အားလျော်စွာ ဆင်ခြင်လျက် ရှုမြင်နိုင်ပေ၏။

ဖြစ်ပေါ်ပြီးသော ရုပ်၏ပျောက်ကွယ်ကုန်ဆုံးသွားမှုဟူသော ဝယရိဏာမ လက္ခဏာသည်ကား သမ္မသနဉာဏ်အခိုက်မှစ၍ ယောဂီအား ထင်ပေါ်၏၊ ထိုကာလမှစ၍ ရုပ်၏ ပျက်မှု, ပျောက်ကွယ်မှုကို ရှုမြင်နိုင်ပေ၏။ အထူး အားဖြင့်မူကား ရုပ်၏ ဖြစ်မှု, ပျက်မှုကို ရှုမြင်ခြင်းသည် ဥဒယဗ္ဗယ ဉာဏ်ရင့်သန်သော ကာလမှစ၍ အထူးသန့်ရှင်းစွာဖြစ်၏။ ထိုတွင်လည်း ရုပ်၏ အပျက်ကို ရှုမြင်ခြင်းသည် ဘင်္ဂဉာဏ်မှစ၍ အထူးသဖြင့် သာ၍ သန့်ရှင်းပေ၏။

*ဤအပိုဒ်ဖြင့် သမာဓိဉာဏ် အထူးရင့်သန်သော ကာလ၌ သတိ ဖြစ်ပုံကို ပြသည်၊ သမာဓိဉာဏ် မရင့်သန်သေးသော ယောဂီမှာ သွားမှု စသည်ကို မပြတ်ရှုမှတ်နေသော်လည်း မရှုမှတ်မိကလိုပင် အထင်အစွဲ

http://www.dhammadownload.com

မဂ္ဂါယ–အဆင့်ဆင့်အားဖြင့် အသိဉာဏ်တိုးပွားရဲ့ အလို့ငှာသာ တည်း၊ ယာဝဒေဝ ပဋိဿတိမတ္တာယ–အဆင့်ဆင့်အားဖြင့် တစ်ဖန် အမှတ်ရမှု တိုးပွားရဲ့ အလို့ငှာသာတည်း။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

များလည်း ရှိနေသေး၏။ သွားမှုစသည်ကို ပြီးစေတတ်သော သတ္တဝါ ကောင်, အတ္တကောင် ရှိနေသကဲ့သို့လည်း ထင်မြင်နေတတ်သေး၏။ ခြေလက်စသော ကိုယ်အင်္ဂါ ပုံသဏ္ဌာန် နိမိတ်များလည်း ထင်ရှားပေါ် လျက်ပင် ရှိနေသေး၏။ ထိုအင်္ဂါများကို မိမိ၏ အစိတ်အပိုင်းအနေ အားဖြင့်လည်းကောင်း, မိမိနှင့်စပ်ဆိုင်သော သာယာဖွယ်အနေအားဖြင့် လည်းကောင်း ထင်မြင်မှုလည်း ရှိသေး၏။

ဤသို့သော ထင်မြင်မှု အလုံးစုံသည် ဘင်္ဂဉာဏ် ထက်သန်စွာ ဖြစ် သော ကာလမှစ၍ လုံးဝကင်းလေတော့၏။ ထိုအခါ၌ သွားမှုစသည်ကို ရှုမှတ်နေသော ယောဂီအား မှတ်သိရသော ထိုရုပ်အမူအရာ အပေါင်း သည် တရိပ်ရိပ်နှင့် လျင်မြန်စွာ ကုန်ပျောက်လျက် ကုန်ပျောက်လျက် ထင်ရှားပေ၏။ လတ်ခြေ စသော ပုံသဏ္ဌာန် နိမိတ်များလည်း မထင် တော့ပေ။

ထို့ကြောင့် ယောဂီသည် မှတ်တိုင်းမှတ်တိုင်း ပျောက်ပျောက် သွား သော ရုပ်အမူအရာမျှကိုသာ တွေ့ရ၏။ သွားမှုစသည်ကို ပြီးစေတတ် သော သတ္တဝါကောင်, ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်အနေအားဖြင့် စွဲလမ်းစရာကိုကား မတွေ့ရတော့ပေ။ မိမိနှင့် ဆိုင်သော လက်ခြေစသည် အနေအားဖြင့် စွဲလမ်းစရာကိုလည်း မတွေ့ရတော့ပေ။

ဤသို့သော အမှတ်သတိ ထက်သန်စွာ ဖြစ်ပုံကိုပင် ရည်၍ အဋ္ဌ ကထာ၌–

http://www.dhammadownload.com

သော ဘိက္ခု-အမှတ်ရလျက် သိမြင်နေသော ထိုရဟန်းသည်၊ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ-တဏှာ, ဒိဋ္ဌိဖြင့် မမှီမတွယ်မူ၍လည်း နေသည်မည်၏၊ လောကေ-ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးသော လောကထဲ၌၊

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

“အတ္ထိ ကာယောတိ ဝါပနဿာတိ ကာယောဝ အတ္ထိ၊ န သတ္တော, န ပုဂ္ဂလော, န ဣတ္ထီ, န ပုရိသော, န အတ္တာ, န အတ္တနိယံ, နာဟံ, န မမ, န ကောစိ, န ကဿစီတိ ဧဝမဿ သတိ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဟောတိ” ဟု ဖွင့်ပြထားပေသည်။

အတ္ထိ ကာယောတိ ဝါ ပနဿာတိ-ဟူသည်ကား၊ ကာယောဝ အတ္ထိ-သွားမှုစသော ရုပ်အပေါင်း-ကိုယ်မျှသာရှိချေသည်၊ န သတ္တော-သွားမှု စသည်တို့ကို ပြုတတ်သော သတ္တဝါကောင်အဆင့်ကား မရှိချေ၊ န ပုဂ္ဂလော-သွားမှုစသည်ကို ပြုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်ကား မရှိချေ၊ န ဣတ္ထီ-သွားမှု စသည်ကို ပြုတတ်သော မိန်းမကောင်ကား မရှိချေ၊ န ပုရိသော-သွားမှုစသည်ကို ပြုတတ်သော ယောကျ်ားကောင်ကား မရှိချေ၊ န အတ္တာ-သွားမှုစသည်ကို ပြုတတ်သော အတ္တအကောင်ကား မရှိချေ၊ န အတ္တနိယံ-အတ္တကောင်နှင့် စပ်ဆိုင်သော သာယာဖွယ် အစိတ်အပိုင်းကား မရှိချေ၊ န အဟံ-သွားမှုစသည်ကို ပြုတတ်သော ငါကား မရှိချေ၊ န မမ-ငါနှင့်စပ်ဆိုင်သော သာယာဖွယ် အစိတ်အပိုင်းကား မရှိချေ၊ န ကောစိ-သွားမှုစသည်ကို ပြုတတ်သော တစ်စုံတစ်ယောက်မျှ မရှိချေ၊ န ကဿစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်နှင့်မျှ စပ်ဆိုင်သော သာယာဖွယ် အစိတ်အပိုင်းကား မရှိချေ။ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ အဿ သတိ-ထိုရဟန်း၏ သတိသည်၊ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဟောတိ-ရှေ့ရှုထင်၏။

ဤအဖွင့်၌ နိဝတ္တေတဗ္ဗ ၁၀-ပုဒ်တို့တွင် “န အတ္တနိယံ, န မမ, န ကဿစိ” ဟူသော ဤသုံးပုဒ်ဖြင့် အတ္တနှင့်ဆိုင်သော အစိတ်အပိုင်း

http://www.dhammadownload.com

ကိဋ္ဌ-တစ်စုံတစ်ခုသောရုပ်, ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, ဝိညာဏ်ကိုမျှ၊ န စ ဥပါဒိယတိ-ငါကောင်, ငါ့ဥစ္စာဟု ဒိဋ္ဌိတဏှာတို့ဖြင့် စွဲလည်း မစွဲလမ်းတော့ပြီ။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

မရှိသည်ကို ပြ၏၊ "န သတ္တော"စသော အကြွင်း ၇-ပုဒ်တို့ဖြင့် အတ္တကောင် မရှိသည်ကိုပြ၏၊ ၁၀-ပုဒ်လုံးဖြင့် အတ္တသုညအဖြစ်ကို ပြ၏။ ဤထင်ပုံကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌ လာသော သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်အရာတွင် ဒသာကာရ သုညတာနုပဿနာအရာ၌ ပြဆိုထားပေ၏။ ထို့ကြောင့် ဤသို့သော သတိထင်ပုံသည် သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်အရာ၌ ပြည့်စုံစွာ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်အပ်၏။

မှီတွယ်မှု, စွဲလမ်းမှုကင်းပုံကား = ထင်ရှားပါလျက် မရှုမိသော တရား၌ နိစ္စ, သုခ, အတ္တ ထင်ကာ တဏှာဒိဋ္ဌိဖြစ်နိုင်၏။ ဤသို့ဖြစ်နိုင်သည်ကိုပင် "တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့် မှီတွယ်နေသည်"ဟု ဆိုအပ်၏။ ထင်ရှားပေါ်ခိုက်မှာပင် ရှုမှတ်မိ၍ အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တဟု ရှင်းလင်းစွာ သိအပ်ပြီးသော တရား၌ကား တဏှာဒိဋ္ဌိ မဖြစ်နိုင်တော့ပြီ။ ဤသို့ မဖြစ်နိုင်သည်ကိုပင် "တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့် မှီတွယ်မှုကင်းသည်"ဟု ဆိုအပ်၏။

ဤအရာ၌ သွားမှု စသည်တို့ကို မပြတ်ရှုမှတ်လျက် တရိပ်ရိပ်နှင့် ဖြစ်ပျက်နေသော ရုပ်အပေါင်းကိုသာ တွေ့ရ၍ "မမြဲ, ဆင်းရဲ, အတ္တကောင် မဟုတ်"ဟု ရှင်းလင်းစွာ သိနေသော ယောဂီမှာ ထိုသိပြီးသော ရုပ်တရား၌ တဏှာဒိဋ္ဌိ မဖြစ်နိုင်တော့ပြီ။ တဒင်္ဂနိရောဓ အလိုအားဖြင့် ချုပ်ငြိမ်းလျက်သာ ရှိပေ၏။ ထို့ကြောင့် အမှီအတွယ်ကင်းသည်ဟု ဆိုအပ်ပေသည်။ ထို့ပြင် ရှုမိသော အာရုံ၌ တဒင်္ဂပဟာန်အလိုအားဖြင့် အမှီအတွယ်ကင်းလျှင် မရှုမိသော ရုပ်, ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, ဝိညာဏ်တို့၌လည်း စွဲလမ်းမှု မဖြစ်နိုင်တော့ပြီ။ ဝိက္ခမ္ဘနနိရောဓ အလိုအားဖြင့်

http://www.dhammadownload.com

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ဘိက္ခု–ရဟန်းသည်၊ ဝေမွိ–ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်လည်း၊ ကာယေ–ရုပ်အပေါင်းကိုယ်၌၊ ကာယာနုပဿီ–ရုပ်အပေါင်းမျှဟု ရှုမြင်လျက်၊ ဝိဟရတိ–နေပေ၏။

ဣရိယာပထပဗ္ဗံ–ဣရိယာပုတ်ကို ရှုပုံ အပိုင်းသည်၊

နိဋ္ဌိတံ–ပြီးပြီ။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ချုပ်ငြိမ်းလျက်သာ ရှိပေ၏။ ထို့ကြောင့် စွဲလည်း မစွဲလမ်းဟူ၍လည်း ဆိုအပ်ပေသည်။

သစ္စာ ၄–ပါးကို သိမြင်ပုံကား = ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် သွားမှုစသည်ကို မှတ်လျက် အမှီအစွဲကင်းအောင် သိနေသော ယောဂီမှာ မှတ်ချက်တိုင်း၌ သွားလိုမှုစသော စိတ်၏လည်းကောင်း၊ သွားမှု စသော ရုပ်၏လည်းကောင်း၊ မှတ်သိမှု သတိဉာဏ်၏လည်းကောင်း၊ ဖြစ်မှုပျက်မှု, အနိစ္စလက္ခဏာ စသည်ကို သိသဖြင့် ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းဟူသော ပရိညာကိစ္စလည်း ပြီးပေ၏။ သိရသော ထိုဒုက္ခတရားတို့၌ တောင့်တသာယာမှု သမုဒယသစ္စာကို တဒင်္ဂပဟာန်အားဖြင့် ပယ်ခြင်းဟူသော ပဟာနကိစ္စလည်း ပြီးပေ၏။ အဖြစ်အပျက် အနိစ္စလက္ခဏာ စသည်ကို မသိမှု, သိမှားမှု အဝိဇ္ဇာမှစ၍ ဖြစ်ထိုက်သော ကိလေသာ, ကံ ဝိပါက်ခန္ဓာဟူသော ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ ငြိမ်းခြင်းကို ပြီးစေသဖြင့် တဒင်္ဂနိရောဓ ခေါ် တဒင်္ဂနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းဟူသော သစ္ဆိကိရိယာကိစ္စလည်း ပြီးပေ၏။ (ငြိမ်းမှုပြီးရုံမျှကိုသာ ဆိုလိုသည်၊ ထိုငြိမ်းမှုကို သိမြင်သည်ဟူ၍ကား မဆိုလိုပေ။)

အမှန်အတိုင်း သိမှု သမ္မာဒိဋ္ဌိ အစရှိသော ပုဗ္ဗဘာဂမဂ်ကို ဖြစ်ပွားစေသဖြင့် လောကီ မဂ္ဂသစ္စာကို ပွားစေခြင်းဟူသော ဘာဝနာကိစ္စလည်း ပြီးပေ၏။

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ကိစ္စ ၄–ရပ်ကို ပြီးစေသော ဤနည်းဖြင့် ယောဂီသည် မှတ်ချက်တိုင်း၌ သစ္စာ ၄–ပါးကို တစ်ပြိုင်နက် သိလျက် ဝိပဿနာဉာဏ်ကို အဆင့်ဆင့် တိုးတက်စေ၍ အရိယမဂ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ ဆိုက်ရောက်၏။ ထိုအခါ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်တွေ့မြင်သဖြင့် ရှုမှတ်မှု သတိနှင့်တကွ ဖြစ်ပျက်သမျှ သင်္ခါရတရားအပေါင်းကို ဆင်းရဲဟု မတွေမဝေ သိနိုင်ပေ၏။ ထို့ကြောင့် ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းကိစ္စလည်း ပြီးပေ၏၊ ပရိညာပဋိဝေဓပေတည်း။

ဆင်းရဲဟု သိနိုင်သောကြောင့် ထိုသင်္ခါရတရားအပေါင်း၌ ခင်မင်တွယ်တာ သာယာနှစ်သက်မှုကိုလည်း အမြစ်ပြတ်ငြိမ်းစေ၏။ ထို့ကြောင့် သမုဒယသစ္စာကို ပယ်ခြင်းကိစ္စလည်း ပြီးစေ၏၊ ပဟာနပဋိဝေဓပေတည်း။ နိဗ္ဗာန်ကို သိမြင်လျက် အရိယမဂ်ဖြစ်ပေါ်သောကြောင့် မဂ္ဂသစ္စာကို ပွားစေခြင်းကိစ္စလည်း ပြီးပေ၏၊ ဘာဝနာပဋိဝေဓပေတည်း။ နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းကိစ္စ ပြီးပုံကား ထင်ရှားလှလေပြီ။

ဤသို့ အရိယာမဂ်ခဏ၌ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် သိမြင်လျက် ဒုက္ခသစ္စာ, သမုဒယသစ္စာ, မဂ္ဂသစ္စာတို့၌ ပရိညာပဋိဝေဓ, ပဟာနပဋိဝေဓ, ဘာဝနာပဋိဝေဓကိစ္စ ပြီးသွားသည်ကိုပင် "အရိယမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သစ္စာပါးကို တစ်ပြိုင်နက်မြင်သည်"ဟု ကျမ်းဂန်တို့၌ ဆိုလေသည်။

ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း သစ္စာ ၄–ချက်ကို တစ်ပြိုင်နက် သိမြင်လျက် လေးပါးသော အရိယာမဂ်ကိစ္စကို ပြီးစေနိုင်သောကြောင့် ဣရိယာပထပိုင်း ဒေသနာတော်အရ ရှုမှတ်သော ဤဘာဝနာနည်းကို ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း နည်းကောင်းလမ်းမှန် ၁–ခု ဟူ၍ အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်ဆိုထားပေသည်။

http://www.dhammadownload.com

၁–ကာယာနုပဿနာ၊ ၃–သမ္ပဇညပဗ္ဗ

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။ အာလောကိတေ ဝိလောကိတေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။ သမိဉ္ဇိတေ ပသာရိတေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။ သင်္ဃာဋိပတ္တစီဝရ ဓာရဏေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။ အသိတေ ပီတေ ခါယိတေ သာယိတေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။ ဥစ္စာရပဿာဝကမ္မေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။ ဂတေ ဌိတေ နိသိန္နေ သုတ္တေ ဇာဂရိတေ ဘာသိတေ တုဏှီဘာဝေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ * ။ပေ။ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

သမ္ပဇညပဗ္ဗံ နိဋ္ဌိတံ။

၁–ကာယာနုပဿနာ၊ ၃–သမ္ပဇညပိုင်း

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ပုန စ–တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ–တစ်ပါးသော ရှုပုံကား၊ ဘိက္ခု–ရဟန်းသည်၊ အဘိက္ကန္တေ–ရှေ့သို့သွားလတ်သော်၊ ပဋိက္ကန္တေ–နောက်သို့ ဆုတ်လတ်သော်၊ *သမ္ပဇာနကာရီ–အသိ

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

* ပေ – ပေယျာလ။ ဤနေရာ၌ မထုတ်ဖော်ဘဲ မြှုပ်ထားသော်လည်း ရှေး၌ အပြည့်အစုံပြထားသော အာနာပါန, ဣရိယာပထပဗ္ဗ ပါဠိအတိုင်း ထုတ်ဖော်နိုင်ပါသည်။ ၎င်းအတိုင်းပင် ထုတ်ဖော်နိုင်ပါသည်၊ ၎င်းအတိုင်းပင် ထုတ်ဖော်ပါလေဟု ညွှန်ပြသည်။

* အဋ္ဌကထာ၌ "သမ္ပဇာနပုဒ်"ကို "သမ္ပဇည"ပုဒ်ကဲ့သို့ပင် 'ဉာဏ်ဟော'ဟု ယူ၍ "သမ္ပဇညမေဝ ဝါ ကာရီ"ဟု ဖွင့်ပြထား၏၊ ထိုအဖွင့်

http://www.dhammadownload.com

ဉာဏ်ဖြင့် ပြုသည်၊ (ဝါ) အသိဉာဏ်ကိုပြုသည်၊ (ဝါ) သိလျက် ပြုသည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်၏။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

နှင့်အညီ "အသိဉာဏ်ဖြင့် ပြုသည်"ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "အသိဉာဏ်ကို ပြုသည်"ဟူ၍လည်းကောင်း အနက် ၂–နည်း ပြန်ဆိုထားသည်။

ထိုတွင် ပဌမအနက်အလိုအားဖြင့် ရှေ့သို့သွားမှု စသော ကိစ္စ ဟူသမျှကို ပြုလိုလျှင် အသိဉာဏ်ဖြင့်သာ ပြုရမည်၊ အသိဉာဏ်နှင့် ကင်း၍ မပြုရဟု ဆိုလို၏။

ဒုတိယအနက် အလိုအားဖြင့် ရှေ့သို့သွားမှု စသည်ကို ပြုလျှင် အသိဉာဏ်ကို ဖြစ်စေရမည်ဟု ဆိုလို၏။

ထို့ပြင် "သိလျက် ပြုသည်"ဟု ပြန်ဆိုအပ်သော တတိယအနက် သည်ကား – "သမ္ပဇာနော ဟုတွာ ကာရီသမ္ပဇာနကာရီ"ဟု သဒ္ဒါ နည်းအရ ဝစနတ္ထဖြစ်သင့်သည့်ပြင် အနက်သွားလည်း ဖြောင့်မတ်လှ သောကြောင့် ပြန်ဆိုအပ်သော အလျော်ဆုံးအနက်ပေတည်း။

ဤအနက်အလိုအားဖြင့် "ရှေ့သို့ သွားမှုစသည်ကို ပြုလျှင် သိ လျက်သာ ပြုရမည်၊ မသိဘဲနှင့်မပြုရ"ဟု ပေါ်လွင်ထင်ရှားလှပေ၏၊ "သိလျက် ပြုသည်"ဟု ပြန်ဆိုသော ဤတတိယအနက်သည် "သမ္ပဇာနံ ကတံ–သိလျက် ပြုအပ်သည်"ဟူသော ပုဒ်နက်, "သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေါ– သိလျက် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို ဆိုခြင်း"ဟူသော ပုဒ်နက်တို့နှင့် လည်း ညီညွတ် လျက်ရှိပေ၏။

ထို့ကြောင့် နောက်နောက် အပိုဒ်တို့၌ ဤတတိယအနက်ကိုသာ ပြန်ဆိုပါအံ့။

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

"သမ္ပဇညပုဒ်"ပုဒ်၏အနက် =

သမ္မာ သမန္တတော, သာမဉ္စ ပဇာနန္တော သမ္ပဇာနော အသမ္မိဿတော ဝဝတ္ထာနေ အညဓမ္မာနုပဿိတာဘာဝေန သမ္မာ အဝိပရိတံ, သဗ္ဗာကာရပဇာနနေန သမန္တတော, ဥပရူပရိ ဝိသေသာဝဟဘာဝေန ပဝတ္တိယာသယံ ပဇာနန္တောတိ အတ္ထော။ [သုတ်မဟာဝါဋီကာ၊ ဥဒ္ဒေသသ၌ သမ္ပဇာနော-ပုဒ်၏ အဖွင့်ဋီကာ၊ ၂၉၄]

သမန္တတော ပကဋ္ဌံ ဝါ သဝိသေသံ ဇာနာတီတိ သမ္ပဇာနော၊ သမ္ပဇာနဿ ဘာဝေါ သမ္ပဇညံ၊ တထာပဝတ္တဉာဏံ။ ။သမ္မာ ပဇာနနံ သမ္ပဇာနနံ။ [သုတ်မဟာဝါဋီကာ၊ နိဒ္ဒေသသမ္ပဇညပိုင်း၌ အဖွင့်ဋီကာ၊ ၃၀၆]

ဤဋီကာအဖွင့်တို့နှင့်အညီ

သံ - မှန်စွာ, ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံစွာ, ကိုယ်တိုင်၊

ပ - အပြားတို့ဖြင့်, အပြားအားဖြင့် ထူးခြားစွာ၊

ဇာန, ဇည - သိသည်, သိမှု၊

သမ္ပဇာန, သမ္ပဇည -

(၁) မှန်စွာ အပြားဖြင့် သိမှု၊

(၂) မှတ်စွာ အထူးသိမှု၊

(၃) ပြည့်စုံစွာ အပြားအားဖြင့် သိမှု၊

(၄) ပြည့်စုံစွာ အထူးသိမှု၊

(၅) ကိုယ်တိုင် အပြားအားဖြင့် သိမှု၊

(၆) ကိုယ်တိုင် အထူးသိမှု -

ဤသို့အနက် (၆)မျိုး ပြန်နိုင်၏၊ သို့သော်လည်း "မှန်စွာသိခြင်း" ဟူသော စကားသည် ရည်ရွယ်ချက်အားဖြင့် သိသင့်သမျှကို အပြည့်အစုံ

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အစိပ္ပါယ်

သိခြင်းနှင့် ကိုယ်တိုင်သိခြင်းတို့ကိုလည်း ဖော်ပြနိုင်ပေ၏။ "အပြားအားဖြင့် သိခြင်း" ဟူသည်မှာလည်း သဘာဝလက္ခဏာ, သခ်တလက္ခဏာ, သာမညလက္ခဏာ ဟူသော အပြားတို့ဖြင့် သိခြင်းပင်ဖြစ်၍ ပကတိအသိမှ ထူးခြားသော သိခြင်းပေတည်း။

ထို့ကြောင့် ဥဒ္ဒေသဝါရ၌ "သမ္ပဇာနော"ပုဒ်ကို "မှန်စွာ အပြားအားဖြင့် သိသည်"ဟု အနက်တစ်မျိုးတည်းသာ ပြန်ဆိုခဲ့ပေသည်။ ဤအရာ၌ကား အနက်တိုစေရန် "အသိဉာဏ်"ဟူ၍လည်းကောင်း, "သိလျက်"ဟူ၍လည်းကောင်း ဤမျှသာ ပြန်ဆိုအပ်သည်၊ "အသိဉာဏ် သိလျက်" ဟူသော ဤအနက်တို့ဖြင့်လည်း ပြခဲ့ပြီးသော အနက် ၆–မျိုးကိုပင် ရည်ရွယ်ညွှန်ပြသည်ဟု မှတ်ယူပါလေ။

မှန်ပေ၏၊ "အသိဉာဏ်" ဟူသော စကားသည် အမှန်သိမှုကိုသာ ဖော်ပြ၏။ အမှားသိမှုကိုကား မပြပေ၊ သိသင့်သမျှကို ပြည့်စုံစွာ သိမှသာလျှင် အမှန်သိဖြစ်ပေသည်။ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းသိရုံမျှဖြင့် အမှန်သိ မဖြစ်ပေ။ ကိုယ်တိုင်တွေ့၍ မျက်မှောက်သိမှသာလျှင် အသိဉာဏ်ဟု ဆိုရပေသည်။ တစ်ဆင့်ကြား စသည်ဖြင့် သိမှုသည်ကား ဝိပဿနာအရာ၌ အသိဉာဏ်မျှပင်မမည်ချေ။ ထို့ပြင် သဘာဝ, သခ်တ, သာမညလက္ခဏာတို့ဖြင့် သိမှုသာလျှင် ဝိပဿနာအရာ၌ အသိဉာဏ်မည်ပေသည်။ ဤသို့သော အသိသည် ပကတိအသိမှ ထူးခြားသော သိမှုလည်း ဖြစ်သည်သာတည်း။ ထို့ကြောင့် "အသိဉာဏ်, သိလျက်"ဟူသော အနက် ၂–ခုမျှဖြင့် ကောင်းကောင်း လုံလောက်သည်ဟု မှတ်အပ်၏။

သမ္ပဇဉ် ၄–ပါး = "သမ္ပဇဉ်"ဟု ခေါ်သော အသိဉာဏ်သည်

(၁) သာတ္ထကသမ္ပဇဉ်၊

(၂) သပ္ပါယသမ္ပဇဉ်၊

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

(၃) ဂေါစရသမ္ပဇဉ်၊

(၄) အသမ္မောဟသမ္ပဇဉ်

ဟူ၍ ၄–ပါးအပြားရှိ၏၊ ထိုတွင် သွားမှုစသော ကိစ္စတစ်စုံတစ်ခုကို ပြုလိုလျှင် ရုတ်တရက် မပြုသေးဘဲ အကျိုးရှိမည်, မရှိမည်ကို ရှေးဦးစွာ စဉ်းစားဆင်ခြင်ရမည်။ ဆင်ခြင်ပြီးလျှင် အကျိုးရှိလောက်ပါမှသာ ပြုအပ်ပေသည်။ အကျိုးမရှိလျှင်ကား မပြုအပ်ပေ။ ဤသို့ပြုရာ၌ အကျိုးရှိ, မရှိကို ရှေးဦးစွာ ဆင်ခြင်ခြင်းသည် "သာတ္ထကသမ္ပဇဉ်" မည်၏။

အကျိုးရှိသည့် အမှုပင်ဖြစ်သော်လည်း ပြုရန်သင့်, မသင့်ကို ဆင်ခြင်ရဦးမည်။ ဆင်ခြင်ပြီးလျှင် သင့်လျော်မှသာ ပြုအပ်ပေသည်။ မသင့်လျှင်ကား မပြုအပ်ပေ။ အမြွက်အားဖြင့်ပြုရလျှင် စေတီတော်ကို ဖူးမြော်ရန် သွားခြင်းသည် အကျိုးရှိသော အမှုပင်တည်း။ သို့သော် ပရိသတ် အများစုဝေးသော ဘုရားပွဲတော်ကာလ၌ သွားလျှင် ယောဂီအား မသင့်လျော်ပေ။ သူသေကောင်၌ အသုဘဟု ရှုခြင်းသည်လည်း အကျိုးရှိသော အမှုပင်တည်း။

သို့သော် မိန်းမလောင်းကောင်၌ ယောကျ်ားရှု့ရန် မသင့်လျော်ပေ။ တရားဟောခြင်းသည်လည်း အကျိုးရှိသော အမှုပင်တည်း။ သို့သော် လောကီကိစ္စအတွက် စည်းဝေးရာ ဌာနစသည်၌လည်းကောင်း၊ အလုပ်ကိစ္စများနေသောအခါ၌လည်းကောင်း၊ ဝိသဘာဂပုဂ္ဂိုလ်အား ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌လည်းကောင်း ဟောပြောနေရန် မသင့်လျော်ပေ။ ဤသို့စသည်ဖြင့် အကျိုးရှိသည့် အမှုပင်ဖြစ်သော်လည်းမသင့်လျော်သော အရာများစွာပင်ရှိ၏။ ဤအရာ၌ သင့်, မသင့်ကို ဆင်ခြင်မှုသည် "သပ္ပါယသမ္ပဇဉ်"မည်၏။

ဤသာတ္ထကသမ္ပဇဉ်, သပ္ပါယသမ္ပဇဉ် ၂–ပါးတို့သည် လောကီလောကုတ္တရာ ၂–ဖြာလုံးပင် ကျေးဇူးများပေ၏။ ဤသမ္ပဇဉ် ၂–ပါးနှင့်

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အစိပ္ပါယ်

ပြည့်စုံလျှင် လောကဥ္စလည်း ကြီးပွားချမ်းသာတတ်၏၊ သမထ, ဝိပဿနာ ဘာဝနာအရာ၌လည်း သမာဓိ, ပညာတို့ကို လျင်မြန်စွာ ပြည့်စုံစေနိုင်၏။ သို့သော် ဤသမ္ပဇဉ် ၂–ပါးသည် သမထလည်း မဟုတ်သေး၊ ဝိပဿနာ လည်း မဟုတ်သေးပေ။ သမထ, ဝိပဿနာတို့၏ အခြေခံ အထောက် အပံ့မျှသာ ဖြစ်ပေသည်။ ဤသမ္ပဇဉ် ၂–မျိုးကိုပင် "ပါရိဟာရိကပညာ" ဟု ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ခေါ်ဆိုထားပေသည်။

သမထယောဂီမှာ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌, ဝိပဿနာယောဂီမှာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးဟူသော ဝိပဿနာ၏ အာရုံ၌ မပြတ်နှလုံးသွင်းမှု ရှုမှတ်မှုသည် "ဂေါစရသမ္ပဇဉ်" မည်၏။ သို့ဖြစ်၍ ဤသမ္ပဇညပဗ္ဗအရ အားထုတ်လျက်ရှိသော ဝိပဿနာယောဂီသည် ရှေ့သို့ သွားသောအခါ၌ ကြွတိုင်း, လှမ်းတိုင်း, ရွေ့ရှားတိုင်း "သွားတယ်, သွားတယ်"စသည်ဖြင့် စေ့စေ့စပ်စပ် မပြတ်ရှုလျက်သာ သွားအပ်၏။ နောက်သို့ ပြန်ဆုတ်သော အခါ စသည်၌လည်း နည်းတူပင်တည်း။

ဤအရာ၌ သတိပဋ္ဌာန် ၄–ပါးနှင့်တကွ ၎င်း၏ အာရုံ ၄–ပါးကိုပင် ယောဂီ၏ ကျက်စားရာနယ်ပယ်အပိုင်ဖြစ်သောကြောင့် "ဂေါစရ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ထိုအာရုံ ၄–ပါး၌ မပြတ်ဖြစ်စေအပ်သော မှတ်သိမှု– အသိဉာဏ်ကိုပင် "ဂေါစရသမ္ပဇဉ်" ဟူ၍လည်းကောင်း မှတ်အပ်၏။ ထိုကြောင့်ပင် သတိပဋ္ဌာနသံယုတ်၌ ဤသို့ ဟောတော်မူပေသည်။

ဂေါစရေ ဘိက္ခဝေ စရထ သကေ ပေတ္တိကေ ဝိသယေ။ဂေါစရေ ဘိက္ခဝေ စရတံ သကေ ပေတ္တိကေ ဝိသယေ န လစ္ဆတိ မာရော ဩတာရံ၊ န လစ္ဆတိ မာရော အာရမ္မဏံ။ ကော စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဂေါစရော သကော ပေတ္တိကော ဝိသယော၊ ယဒိဒံ စတ္တာရော သတိ ပဋ္ဌာနာ။ [မဟာဝါဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိ၊ ၃၊ ၁၂၇]

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ သစေ ပေတ္တိကေ ဝိသယေ–အဘဘုရား၏ အပိုင်စား အမွေအနှစ် ကိုယ်ပိုင်နယ်ဖြစ်သော၊ ဂေါစရေ–စားကျက်ထဲ၌၊ စရထ–ကျက်စားကြကုန်လော့။ ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ သစေ ပေတ္တိကေ ဝိသယေ–အဘဘုရား၏ အပိုင်စား အမွေအနှစ် ကိုယ်ပိုင်နယ်ဖြစ်သော၊ ဂေါစရေ–စားကျက်ထဲ၌၊ စရတံ–ကျက်စားနေကြလျှင်၊ (ဝါ) ကျက်စားနေကုန်သော၊ ဝေါ–သင်တို့အား၊ မာရော–ကိလေသာမာရ်ဟု ခေါ်သော သူသတ်သမားသည်၊ ဩတာရံ–ဝင်ရောက်နှိပ်စက်ရန် အခွင့်အရေးကို၊ န လစ္ဆတိ–မရဘဲရှိလတ္တံ့။ မာရော–ကိလေသာမာရ်ဟု ခေါ်သော သူသတ်သမားသည်၊ အာရမ္မဏံ–ဝင်ရောက်နှိပ်စက်ရန် အာရုံအကြောင်းကို၊ န လစ္ဆတိ–မရဘဲရှိလတ္တံ့။ ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ သကော ပေတ္တိကော ဝိသယော–အဘဘုရား၏ အပိုင်စား အမွေအနှစ် ကိုယ်ပိုင်နယ်ပယ် ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနော ဂေါစရော–ရဟန်း၏ ကျက်စားရာ နယ်ပယ်သည်၊ ကော စ–အဘယ်ပါနည်းဟူမူကား၊ ယဒိဒံ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ–သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ပင်တည်း။

ဤပါဠိတော်နှင့်အညီ ရှုမှတ်မှု–သတိပဋ္ဌာန်ကို မပြတ်ဖြစ်စေခြင်းသည်သာလျှင် "ဂေါစရသမ္ပဇဉ်"မည်သည်ဟု မြဲမြံစွာ မှတ်အပ်၏၊ ထို့ကြောင့်ပင် အဋ္ဌကထာ၌ "ကမ္မဋ္ဌာနဿ ပန အဝိဇဟာနမေဝ ဂေါစရသမ္ပဇညံ"ဟု အထပ်ထပ် မိန့်ဆိုထားပေသည်။ ဤ"အဘိက္ကန္တ ပဋိက္ကန္တ"အရာတွင် ဂေါစရဂါမ၌ ကမ္မဋ္ဌာန်းမလွှတ်သည်ကို ပြခြင်းသည်ကား သတိလွှတ်တတ်သော ရှည်ဝေးသောသွားရာ, ပြန်ရာ၌သော်လည်း အသွားရော, အပြန်ပါ သတိမလွှတ်အောင် အားထုတ်အပ်သည်ကို သိစေလို၍ အထူးပြဆိုခြင်းမျှသာတည်း။ ထိုသို့ ပြဆိုထားခြင်းကြောင့် "ဆွမ်းခံရွာ၌သာ ဂေါစရသမ္ပဇဉ်ဖြစ်သည်၊ ကျောင်း၌ကား မဖြစ်"ဟူ၍ ဤသို့ကား မမှတ်သင့်ပေ။

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အမိပ္ပါယ်

ဤဂေါစရသမ္ပဇဉ်အရာတွင် အဋ္ဌကထာ၌ ပုဂ္ဂိုလ် ၄–ပါး ခွဲပြထားပေ၏။ ပြပုံမှာ –

(၁) အသွားမှာသာ ဆောင်၍ အပြန်မှာ မဆောင်သော ရဟန်း ၁–ပါး၊

(၂) အသွားမှာ မဆောင်မူ၍ အပြန်ကျမှ ဆောင်လာသော ရဟန်း ၁–ပါး၊

(၃) အသွားအပြန် ၂–ပါးလုံးမှာ မဆောင်သော ရဟန်း ၁–ပါး၊

(၄) အသွားအပြန် ၂–ပါးလုံးမှာ ဆောင်သော ရဟန်း ၁–ပါး၊

ဤ၄–ပါးတို့တွင် ပထမရဟန်းသည် စင်္ကြံသွားခြင်း, ထိုင်ခြင်းတို့ဖြင့် တစ်နေ့လုံး မပြတ်အားထုတ်လျက် နီဝရဏတို့မှ စိတ်ကိုစင်ကြယ်စေ၏။ ညဥ့်ဦးယံ၌လည်း နည်းတူပင် အားထုတ်၏။ သန်းခေါင် (မဇ္ဈိမ)ယံ၌ အိပ်စက်၍ (ပစ္ဆိမ) မိုးသောက်ယံ၌ ထိုင်ခြင်း, စင်္ကြံသွားခြင်းတို့ဖြင့် နည်းတူပင် အားထုတ်ပြီးလျှင် ပြုရန်ရှိသော စေတီယင်္ဂဏဝတ် စသည်တို့ကို ပြုပြီးလျှင် မနေသာ၍ ပြင်ထိုင်ရသော ၂–ထိုင် ၃–ထိုင်ခန့်မျှ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်း အားထုတ်ပြီး၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းမလွတ်စေဘဲသာ ဆွမ်းခံသွား၏။ ပြန်လာသောအခါ၌ ရှင်သာမဏေ ရဟန်းငယ်တို့နှင့် စကားပြောလျက် ကမ္မဋ္ဌာန်းမပါဘဲ ပြန်လာ၏။ ဤသို့သော ရဟန်းသည် အသွားမှာသာ ဆောင်၍ အပြန်မှာ မဆောင်သော ရဟန်းမည်၏။

ဒုတိယ ရဟန်းသည်ကား နေ့ရော ညဥ့်ပါ ပထမ ရဟန်းကဲ့သို့ပင် မပြတ်အားထုတ်နေပေ၏။ သို့သော် ဆွမ်းခံသွားချိန်တွင် ဝမ်းမီးပူလောင်လှသဖြင့် ကိုယ်မှ ချွေးများကျလျက် ပင်ပန်း၏။ နှလုံးသွင်း ရှုမှတ်ပါသော်လည်း အချိုးတကျ မဖြစ်တော့ချေ။ ထို့ကြောင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးမသွင်းနိုင်တော့ဘဲ ဆွမ်းခံသွားရလေ၏၊ ယာဂုကိုဖြစ်စေ, ဆွမ်းကို ဖြစ်စေရ၍ ၂–ကြိမ် ၃–ကြိမ်မျှ စားမျိုမိသော ကာလမှစ၍ ဝမ်းပူလောင်မှု

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ငြိမ်းအေးကာ နေသာထိုင်သာရှိသဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်း မလွတ်ဘဲ သုံးဆောင်စားသောက်ပြီးလျှင် ကမ္မဋ္ဌာန်းမလွတ်ဘဲ ကျောင်းသို့ ပြန်လာခဲ့၏။ ဤရဟန်းသည် အသွားမှာ မဆောင်မူ၍ အပြန်ကျမှ ဆောင်လာသော ရဟန်းမည်၏။

ဤသို့သော ရဟန်းတို့သည်ကား ယာဂုသောက်ရင်း, ဆွမ်းစားရင်း, အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ကြသည်မှာ မရေမတွက်နိုင်အောင် များလှသည် ဟူ၏။

သီဟိုဠ်ကျွန်းတွင် ထိုထိုမြို့ရွာများ၌ ဆွမ်းစားဇရပ်များမှာ ရဟန်းတော်များ ယာဂုသောက်ရင်း, ဆွမ်းစားရင်း အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်ဖူးသောနေရာ ဟူ၍ မရှိဖူးတဲ့။

(ဤစကားသည် သာသနာတော် နှစ် ၉၇၀–ကျော်က ရေးခဲ့သော အဋ္ဌကထာစကား ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် သာသနာတော်နှင့် ၉၇၀–အတွင်းက ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော သီဟိုဠ်ကျွန်း၏ အခြေအနေကိုသာ ဖော်ပြထားသည်။ ယခု ပစ္စက္ခ အခြေအနေကိုကား ပြထားသည်မဟုတ်ပေ။)

ဤသို့စားသောက်သောကြောင့် ဝိပဿနာယောဂီတို့မှာ စားသောက်ချိန်နှင့် စားသောက်မှုကို အချိန်ပို အလုပ်ပိုဟု မမှတ်အပ်ပေ။ စားသောက်ရာမှာလည်း ဂေါစရသမ္ပဇဉ်ကို အလေးပြု၍ ပွားစေအပ်ပေ၏။

အသွားအပြန် ၂–ပါးလုံးမှာပင် မဆောင်သော တတိယ ရဟန်းသည်ကား "ရဟန်းများမှာ အားထုတ်ရမည့် ကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသည်၊ တရားအားထုတ်ရသည်" ဟူ၍မျှ အသိအမှတ်မထားတော့ဘဲ ရှုမှတ်နှလုံးသွင်းမှု လုံးဝကင်းနေသော ရဟန်းပင်တည်း။ ဤသို့သော ရဟန်းသည် အချင်းခပ်သိမ်း မေ့မေ့လျော့လျော့ ပေါ့ပေါ့ဆဆနေလေ့ရှိသောကြောင့် "ပမာဒဝိဟာရီပုဂ္ဂိုလ်"လည်း မည်၏။ ထို့ပြင် ဤဘဝတွင် မဂ်ဖိုလ်ကို မရနိုင်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ရအောင်လည်း အားမထုတ်တော့ဘူး ဟူ၍

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

လည်းကောင်း ဘာဝနာအလုပ်၌ အာလယပြတ် ဝန်ချထားသောကြောင့် "နိက္ခိတ္တဓုရပုဂ္ဂိုလ်"လည်း မည်၏။ ထို့ပြင်ဘုရား၌ ယုံမှားခြင်း, တရား၌ ယုံမှားခြင်း, သံဃာ၌ ယုံမှားခြင်း, အကျင့်သိက္ခာ၌ ယုံမှားခြင်း, သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အမျက်ထွက်ခြင်း (တရားအားထုတ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ပြုနေခြင်းမျိုးပင်တည်း) ဟူသော "စေတောခီလ"ခေါ် စိတ်ငြောင့် ၅–စင်းဖြင့်လည်း စူးဝင်ခံရလျက် ရှိတတ်၏။

ထို့ပြင် ကာမဂုဏ်၌ ခင်တွယ်မှုအားကြီးခြင်း, မိမိ၏ကိုယ်၌ ခင်တွယ်မှုအားကြီးခြင်း, ဗဟိဒ္ဓရုပ် – သူတစ်ပါးကိုယ်၌ ခင်တွယ်မှုအားကြီးခြင်း, ဝမ်းဗိုက်ကားအောင် စားချင်တိုင်း စား၍ ဘယ်ပြောင်း–ညာပြန်အိပ်စက်မှု ချမ်းသာ, မှိန်းနေရမှုချမ်းသာတို့ကို ခံစားနေခြင်း ဟူသော "စေတောဝိနိဗန္ဓ" ခေါ် စိတ်အနှောင်အဖွဲ့ ၅–ချက်ဖြင့်လည်း အနှောင်အဖွဲ့ ခံရလျက်ရှိနေ၏။

ထို့ကြောင့် ဤသို့သောရဟန်းသည် နေ့ရောညဉ့်ရော ကျောင်း၌ ရှိစဉ်မှာလည်း တရားအားထုတ်ရန် လုံးဝပင် သတိမရ။ မြို့ရွာထဲသို့ သွားစဉ်မှာလည်း သတိမရ၊ တွေ့ရသော လူဒါယကာ ဒါယိကာမများနှင့် ပြောဆိုဆက်ဆံရာမှာလည်း လူဝတ်ကြောင်အချင်းချင်းကဲ့သို့ ပြောဆိုဆက်ဆံကာ ကမ္မဋ္ဌာန်းမပါ ဗလာအချည်းနှီးသာလျှင် ဆွမ်းခံပြန်ခဲ့၏၊ ဂေါစရသမ္ပဇဉ် လုံးဝကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ပေတည်း၊ သာသနာ့အမြင်ဖြင့် ကြည့်လျှင် အလွန်ရှက်ဖွယ်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ပေတည်း။

အသွားအပြန် ၂–ပါးလုံးမှာဆောင်သော စတုတ္ထရဟန်းသည်ကား ပထမရဟန်းကဲ့သို့ပင် နေ့ရောညဉ့်ရော, ဆွမ်းခံသွားရာမှာရော ကမ္မဋ္ဌာန်းမလွတ်သည့်ပြင် ဆွမ်းခံအပြန်မှာရော မပြတ် နှလုံးသွင်းရှုမှတ်လျက် ပြန်လာသော ရဟန်းပေတည်း။ အိပ်ချိန်မှအပ တစ်ညဉ့်လုံးနှင့် တစ်နေ့

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

လုံး ဘယ်အချိန်မှ ကမ္မဋ္ဌာန်းမလွတ်စေဘဲ မပြတ်ရှုမှတ်နေသော ရဟန်းပေတည်း။

ဤသို့ကိစ္စများ၌ ကမ္မဋ္ဌာန်းလွတ်တတ်သော ဆွမ်းခံသွားရာ ပြန်ရာမှာ တောင်မှ ကမ္မဋ္ဌာန်းမလွတ်အောင် အားထုတ်မှုကို ''ဂတပစ္စာဂတိကကျင့်ဝတ်''ဟု ခေါ်၏။ (ဂတ–သွားမှု + ပစ္စာဂတ–ပြန်မှုတို့၌+ ဣက=မပြတ်ဖြစ်သောအကျင့်)။ ဘုရားလက်ထက်တော်ကာလနှင့် သာသနာတော်နှစ် (၉၀၀) ကျော်တိုင်အောင် ပဋိပတ်ထွန်းကားခဲ့သော ရှေးခေတ်ကာလတုန်းက ဤဂတပစ္စာဂတိကဝတ် ဖြည့်ကျင့်ကြပုံကို အဋ္ဌကထာ၌ ဖော်ပြထားသည်မှာ –

မိမိ၏အကျိုးစီးပွားအစစ်ကို လိုလားသော အမျိုးကောင်းသားတို့သည် ဘုရားသာသနာတော်၌ ရဟန်းပြုကြပြီးလျှင် ဆယ်ပါးဖြစ်စေ, နှစ်ဆယ်, သုံးဆယ်, လေးဆယ်, ငါးဆယ်, တစ်ရာဖြစ်စေ တစ်ပေါင်းတည်း တည်နေကြရာတွင်, ဤသို့ကတိကဝတ် ပြုကုန်၏၊ ပြုပုံမှာ –

''ငါ့ရှင်တို့ သင်တို့သည် ကြွေးမြီပူ၍ ရဟန်းပြုကြသည်လည်း မဟုတ်ကုန်၊ မင်းဘေးစသည်တို့ကို ကြောက်၍ ရဟန်းပြုသည်လည်း မဟုတ်ကုန်၊ အသက်မွေးမှု ကြပ်တည်း၍ ရဟန်းပြုသည်လည်း မဟုတ်ကုန်။ အမှန်အားဖြင့် ဆိုလျှင် သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်လို၍ ရဟန်းပြုကြပေသည်။ သို့သော်လည်း ရဟန်းပြုရုံမျှဖြင့်တော့ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ မလွတ်မြောက်နိုင်ကြသေးပါ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏အကြောင်းရင်းဖြစ်သော ကိလေသာကို ပယ်နိုင်မှသာလျှင် လွတ်နိုင်ကြပါမည်။ သို့ဖြစ်၍ သွားနေဆဲမှာ ဖြစ်ပေါ်လာသော ကိလေသာကို သွားနေဆဲမှာပဲ ငြိမ်းပြတ်သွားအောင် နှိမ်နင်းကြရမည်။ (သင့်လျော်စွာ နှလုံးသွင်းလျက်ဖြစ်စေ, ရှုမှတ်လျက်ဖြစ်စေ ပယ်ရမည်ဟု ဆို၏။) ရပ်နေဆဲ, ထိုင်နေဆဲ, လျောင်း

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အမိပ္ပါယ်

နေဆဲမှာ ဖြစ်ပေါ်လာသော ကိလေသာကို ရပ်နေဆဲ, ထိုင်နေဆဲ, လျောင်းနေဆဲမှာပဲ ငြိမ်းပြတ်သွားအောင် နှိမ်နင်းကြရမည်'' ဟု ကတိကဝတ်ကို ပြု၍နေကြ၏။

ဤသို့နေကြရာတွင် သွားနေဆဲမှာ ကိလေသာ ဖြစ်ပေါ်လာသော ရဟန်းသည် သွားနေဆဲမှာပင် ထိုကိလေသာကို နှိမ်၏၊ မနှိမ်နိုင်လျှင် ရပ်နေ၏။ ရှေ့က သွားနေသော ထိုရဟန်း ရပ်နေလျှင် နောက်က လိုက်လာသော ရဟန်းလည်း ရပ်နေ၏။ ထိုအခါမှာ ကိလေသာဖြစ်နေသော ထိုရဟန်းသည် ''နောက်က ရဟန်းလည်း သင့်အကြံကို သိသွားပြီ၊ ဤအကြံဟာ သင့်နှင့်မတော်တဲ့အကြံပဲ၊ မရှက်ဘူးလား'' စသည်ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို အပြစ်တင်၍ ဝိပဿနာကို ပွားစေလျက် အရိယာအဖြစ်သို့ ရောက်သွားသည်လည်းရှိ၏။ ရပ်နေရင်း မနှိမ်နိုင်သေးလျှင် ထိုင်ပြန်၏ ထိုအခါမှာ နောက်က ရဟန်းလည်း ထိုင်ရပုံ, အပြစ်တင်ပုံ စသည်မှာ နည်းတူပင်တည်း။

ဤသို့ နှလုံးသွင်းရှုမှတ်ခြင်းဖြင့် အရိယာအဖြစ်သို့ မရောက်နိုင်စေကာမူ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ ကိလေသာကိုမူကား ပယ်ခွာ၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်းလျက်သာလျှင် သွား၏။ ကမ္မဋ္ဌာန်း မပါဘဲမူကား ခြေကို မကြွပေ၊ ကြွမိ, လှမ်းမိလျှင် မူလရှေးနေရာသို့ ပြန်လာပြီးမှ ရှုမှတ်လျက် တစ်ဖန် သွား၏။ ဤသို့ အားထုတ်ပုံကို အာလိန္ဒက ကျောင်းနေ မဟာဖုဿဒေဝ မထေရ်၏ ကျင့်ပုံ စသည်ဖြင့် ဖော်ပြထား၏။

မဟာဖုဿဒေဝမထေရ်သည် ၁၉–နှစ်ကာလပတ်လုံး ဂတပစ္စာဂတိကဝတ်ကို ဖြည့်ကျင့်လျက်နေ၏၊ ဆွမ်းခံလမ်း အနီးတွင် ထွန်ယက် စိုက်ပျိုးလျက်, စပါးရိတ်, စပါးနယ်လျက်, အမှုလုပ်ကိုင်လျက် ရှိကြသော လူတို့သည် ထိုမထေရ်၏ ပြန်ကာပြန်ကာ သွားလာနေပုံကို မြင်ကြ၍ ''ဒီမထေရ်ကြီး ပြန်ပြန်ပြီး သွားနေတာဟာ မျက်စိလည်၍လေလား၊

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

တစ်ခုခုကို မေ့ကျန်ခဲ့၍လေလား''ဟု အချင်းချင်းပြောဆိုကြ၏။ သို့သော်လည်း ထိုမထေရ်သည်ကား လူတို့၏စကားကို ဂရုမစိုက်ဘဲ သတိမလွတ်သော စိတ်ဖြင့်သာလျှင် ရဟန်းတရားကို အားထုတ်လျက် အနှစ် ၂၀-မြောက်အတွင်းမှာ ရဟန္တာဖြစ်တော်မူလေ၏။

ထို့ပြင် ကာလဝလ္လိမဏ္ဍပ်ကျောင်းနေ မဟာနာဂမထေရ်သည်လည်း ဂတပစ္စာဂတိကဝတ်ကို ဖြည့်ကျင့်မူလျက် ရှေးဦးစွာ မြတ်စွာဘုရား၏ ဒုက္ကရစရိယာအကျင့်ကို ပူဇော်လို၍ ၇-နှစ်ပတ်လုံး ရပ်ခြင်း, စင်္ကြံသွားခြင်းကိုသာလျှင် ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ ထို့နောက်မှ ၁၆-နှစ်ပတ်လုံး ဂတပစ္စာဂတိကဝတ်ကို ဖြည့်ကျင့်လျက် ရဟန္တာဖြစ်တော်မူလေ၏။

ဤမထေရ်၏ ထူးခြားချက်တစ်ခုမှာ ... ဆွမ်းခံရွာသို့ ဝင်သောအခါ ရေကိုငုံ၍ သွားခြင်းပေတည်း။ အကြောင်းမှာ ဆွမ်းလောင်းရန်, ရှိခိုးရန် လာသော ဒါယကာ, ဒါယိကာမတို့အား ''ချမ်းသာကြပါစေ, အသက်ရှည်ကြပါစေ''ဟု ဆုပေးမိရုံမျှဖြင့် သမာဓိကျဲသွားခြင်း မဖြစ်စေလိုသောကြောင့်ပေတည်း။ သို့သော် လူအများ မေးမြန်းလျှောက်ထားလျှင်ကား ရေကို မျိုချပြီးလျှင် ဖြေကြားသေး၏။ အမေးအမြန်း မရှိလျှင်ကား ရွာတံခါးသို့ ရောက်မှ ထွေး၍သွား၏။

ကလမ္ဗဆိပ်ကမ်းကျောင်း၌ ဝါကပ်သော ရဟန်းတော် ၅၀-တို့သည်လည်း ဤနည်းတူပင် ကျင့်ကြ၏။ ထို ၅၀-သော ရဟန်းတို့သည် ဝါဆိုလပြည့်နေ့၌ ''ငါတို့သည် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်သေးဘဲ အချင်းချင်း စကားမပြောကြစတမ်း''ဟု ကတိကဝတ်ကို ပြုကြ၏၊ ဤကတိကဝတ်သည် အရေးမကြီးသော အလွတ်စကားကိုသာ မပြောရန် ရည်ရွယ်သည်ဖြစ်ရာ၏။ လုံးဝစကား မပြောဘဲ နေရန် ကတိကဝတ်မျိုးကိုကား မပြု

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ကောင်းပေ။ ပြုလျှင် ရဟန်းမှာ အာပတ်သင့်၏။ ထို့ကြောင့် (လုံး၀ စကားမပြောဘဲနေရန် အဓိဋ္ဌာန်ခြင်း ကတိက၀တ်ထားခြင်းများကို မပြု အပ်ဟု မှတ်လေ။)

ရွာသို့ဆွမ်းခံ ၀င်သော အခါ၌လည်း ရေကိုငုံ၍ ၀င်ကြ၏၊ မေးသူ ရှိလျှင် မျိုချ၍ ဖြေကြားကုန်၏။ မေးသူမရှိလျှင်ကား ရွာတံခါး သို့ရောက်မှ ထွေး၍ သွားကြ၏။ ရေထွေးထားရာ၌ ရေကွက်များကို မြင် သဖြင့် ထိုရွာက လူအများသည် ရဟန်းတော် ဘယ်နှစ်ပါးကြွသည်ကို သိကြသတဲ့၊ ထိုရဟန်းတော် ၅၀–တို့သည် ၀ါတွင်း ၃–လအတွင်းမှာပင် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်တော်မူကြလေ၏။

ပြခဲ့ပြီးသော မဟာဖုဿဒေ၀မထေရ်, မဟာနာဂမထေရ်, ကလမ္ဗ ဆိပ်ကမ်းကျောင်းနေရဟန်းတော်များကဲ့သို့ ဆွမ်းခံသွားသောအခါ၌လည်း ကမ္မဋ္ဌာန်းမလွတ်သော စိတ်ဖြင့်သာလျှင် ခြေကို ကြွလှမ်းလျက် သွား၏။ ရွာသို့ ၀င်ခါနီး ရေငုံ၍ဖြစ်စေ, အလွတ်စကားပိုများကို မပြောရန် ဆောက်တည်၍ဖြစ်စေ ဘေးရန်မရှိသောလမ်းကို ကြည့်ရှု၍ ၀င်အပ်၏။ ဆွမ်းခံလှည့်စဉ်မှာလည်း ပျာယီးပျာရာ အဆောတလျင် မသွားရ၊ အဆော တလျင် သွားရသော ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင်မည်သည် မရှိပါ။ ညီညာသော မြေပြင်၌ သွားနေသော ရေလှည်းကဲ့သို့ မလှုပ်မယှက် ငြိမ်သက်လှစွာ ဣန္ဒြေရရနှင့် သွား၏၊

ဤသို့ အမှတ်သတိ မကင်းမူ၍ ဣန္ဒြေရရ သွားနေသည်ကိုပင် "ကြည်ညိုဖွယ်ကောင်းသော ရှေ့သွားမှု, နောက်ပြန် တည့်တည့်ကြည့် မှု, တစ်စောင်းကြည့်မှု, ကွေးမှု, ကြည်ညိုဖွယ်ကောင်းသော ဆန့်မှုနှင့် ပြည့်စုံလျက် ကြွသွားနေသည်"ဟု ပါဠိတော်တို့၌ ဆိုထားပေသည်။ ဆွမ်းခံပြန်လာ၍ ဆွမ်းစားသောအခါမှာလည်း ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်း လျက်သာ စားအပ်၏။

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

အာဟာရေ ပဋိကူလသညာကို ဖြစ်စေရန် လှည်းဆီထည့်သော ဥပမာ, အနာဆေးလိမ်းပေးသော ဥပမာ, ရင်သွေးသားငယ်၏ အသားကို စားသော ဥပမာတို့ဖြင့် ဆင်ခြင်ရန် "နေဝ ဒဝါယ"စသည်ဖြင့် ပြအပ်သော အကျိုးရှစ်ပါးကို ဆင်ခြင်ရန်လည်း အဋ္ဌကထာ၌ ညွှန်ပြထားသေး၏။ သို့သော်လည်း ဝိပဿနာယောဂီသည်ကား ရှုမှတ်လျက် စားခြင်းကိုသာလျှင် အထူးသဖြင့် အလေးပြုသင့်ပေသည်။ဆွမ်းစားပြီးသော အခါ၌ တစ်အောင့်တစ်ခဏမျှ အပန်းဖြေပြီးလျှင် ဆွမ်းမစားမီက မပြတ်ရှုမှတ်သကဲ့သို့ပင် ဆွမ်းစားပြီးနောက် တစ်နေ့လုံးရော, ညဉ့်ဦးယံမှာရော, နံနက်မိုးသောက်ယံမှာရော ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသာလျှင် မပြတ်နှလုံးသွင်းလျက် နေအပ်၏၊ ဤသို့မပြတ်ရှုမှတ်နေသော ရဟန်းသည် အသွားအပြန် ၂-ပါးလုံးမှာ ဆောင်သော ရဟန်းမည်ပေ၏။

အသွားအပြန်ဆောင်သော ဤဂတပစ္စာဂတိကဝတ်ကို ဖြည့်ကျင့်သော ရဟန်းသည် ဥပနိဿယနှင့် ပြည့်စုံလျှင် ပထမအရွယ်မှာပင် ရဟန္တာဖြစ်၏။ သို့မဖြစ်သေးလျှင် ဒုတိယအရွယ်မှာပင် ဖြစ်၏။ သို့မဖြစ်သေးလျှင် တတိယအရွယ်မှာ ဖြစ်၏။ သို့မဖြစ်သေးလျှင် သေခါနီးမှာ ရဟန္တာဖြစ်၏။ သို့မဖြစ်သေးလျှင် ဒုတိယဘဝ၌ နတ်ဖြစ်လျက် ရဟန္တာဖြစ်၏၊ သို့မဖြစ်သေးလျှင် ဘုရားမပွင့်သောအခါ၌ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဖြစ်၏၊ သို့မဖြစ်သေးလျှင် နောက်ဘုရားလက်ထက်မှာ ခိပ္ပါဘိညာ, မဟာပညာ, မဟိဒ္ဓိက, ဓုတင်္ဂဓရ, ဒိဗ္ဗစက္ခုက, ဝိနယဓရ, ဓမ္မကထိက, အာရညိက, ဗဟုသုတ, သိက္ခာကာမ အစရှိသော ဧတဒဂ်ဂုဏ်ထူးတို့တွင် ထင်ရှားသော အဂ္ဂသာဝက, မဟာသာဝက ရဟန္တာ ဖြစ်နိုင်ပေ၏။

(သတိပြုရန်မှာ - ရဟန္တာ, ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ, အဂ္ဂသာဝက, မဟာသာဝက ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသော စကားကို ဥပနိဿယနှင့် ပြည့်စုံလျှင် ဟူသော စကားနှင့် ဆက်စပ်မိပါစေ။)

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အစိပ္ပါယ်

ဤအရာ၌ အသွားသာ ဆောင်သော ရဟန်း၊ အပြန်သာ ဆောင်သော ရဟန်း၊ အသွားအပြန် မဆောင်သော ရဟန်း၊ အသွားအပြန် ဆောင်သော ရဟန်းအားဖြင့် ၄–ပါးသော ရဟန်းတို့တွင် အသွားအပြန် ဆောင်သော ရဟန်း၏ ဂေါစရသမ္ပဇဉ်သည် ခေါင်ထိပ်ရောက်လျက် ပြည့်စုံပေ၏။ ထိုသမ္ပဇဉ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံအောင် အားထုတ်အပ်ပေ၏။ ဤဂေါစရသမ္ပဇဉ် ထက်သန်အားပြည့်သောအခါ၌ "အသမ္မောဟသမ္ပဇဉ်" ခေါ် မတွေမဝေသော အသိဉာဏ်သည် အလိုလိုပင် ဖြစ်ပေါ်လာစေ၏၊ ၎င်းဉာဏ်ဖြစ်ပုံကို ဓမ္မကထိကတို့လည်း အသုံးချနိုင်စေခြင်းငှာ အဋ္ဌကထာ စကားရင်းနှင့်တကွ ထုတ်ပြပါအံ့။

အဘိက္ကမာဒီသု ပန အသမ္မုယှနံ အသမ္မောဟသမ္ပဇညံ၊ တံ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ – "ဣဓ ဘိက္ခု အဘိက္ကမန္တော ဝါ ပဋိက္ကမန္တော ဝါ ယထာ အန္ဓပုထုဇ္ဇနာ အဘိက္ကမာဒီသု "အတ္တာ အဘိက္ကမတိ၊ အတ္တနာ အဘိက္ကမော နိဗ္ဗတ္တိတော"တိ ဝါ "အဟံ အဘိက္ကမာမိ၊ မယာ အဘိက္ကမော နိဗ္ဗတ္တိတော"တိ ဝါ သမ္မုယှန္တိ။ တထာ အသမ္မုယှန္တော "အဘိက္ကမာမီ"တိ စိတ္တေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ, တေနေဝ စိတ္တေန သဒ္ဓိံ စိတ္တသမုဋ္ဌာန ဝါယောဓာတု ဝိညတ္တိံ ဇနယမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣတိ စိတ္တကိရိယဝါယော ဓာတုဝိပ္ဖာရဝသေန အယံ ကာယသမ္မတော အဋ္ဌိသင်္ဃာတော (ရူပ သင်္ဃာတော) အဘိက္ကမတိ။ တဿေဝံ အဘိက္ကမတော ဧကေကပါဒုဒ္ဓ ရဏေ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတူတိ ဒွေ ဓာတုယော ဩမတ္တာ ဟောန္တိ မန္ဒာ၊ ဣတရာ ဒွေ အဓိမတ္တာ ဟောန္တိ ဗလဝတိယော။ တထာ အတိ ဟရဏဝီတိဟရဏေသု။ ဝေါဿဇ္ဇနေ ပန တေဇောဓာတု ဝါယော ဓာတူတိ ဒွေ ဓာတုယော ဩမတ္တာ ဟောန္တိ မန္ဒာ။ ဣတရာ ဒွေ အဓိမတ္တာ ဟောန္တိ ဗလဝတိယော။ တထာ သန္နိက္ခေပနသန္နိရုမ္ဘနေသု။ တတ္ထ ဥဒ္ဓရဏေ ပဝတ္တာ ရူပါရူပဓမ္မာ အတိဟရဏံ န ပါပုဏန္တိ။

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

တထာ အတိဟရဏေ ပဝတ္တာ ဝီတိဟရဏံ၊ ဝီတိဟရဏေ ပဝတ္တာ ဝေါဿဇ္ဇနံ၊ ဝေါဿဇ္ဇနေ ပဝတ္တာ သန္နိက္ခေပနံ၊ သန္နိက္ခေပနေ ပဝတ္တာ သန္နိရုမ္ဘနံ န ပါပုဏန္တိ။ တတ္ထ တတ္ထေ ပဗ္ဗံ ပဗ္ဗံ သန္ဓိ သန္ဓိ ဩဓိ ဩဓိ ဟုတွာ တတ္တကပါလေ ပက္ခိတ္တတိလာနိ ဝိယ ပဋ္ဋပဋ္ဋာယန္တာ ဘိဇ္ဇန္တိ။ တတ္ထ ကော ဧကော အဘိက္ကမတိ၊ ကဿ ဝါ ဧကဿ အဘိက္ကမနံ။ ပရမတ္ထတော ဟိ ဓာတူနံယေဝ ဂမနံ၊ ဓာတူနံ ဌာနံ၊ ဓာတူနံ နိသဇ္ဇာ၊ ဓာတူနံ သယနံ။ တသ္မိံ တသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ သဒ္ဓိံ ရူပေန ...

အညံ ဥပ္ပဇ္ဇတေ စိတ္တံ၊ အညံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈတိ။

အဝီစိမနုသမ္ဗန္ဓော၊ နဒီသောတောဝ ဝတ္တတီတိ။

ဧဝံ အဘိက္ကမာဒီသု အသမ္မုယှနံ အသမ္မောဟသမ္ပဇညံ နာမ။

အဘိက္ကမာဒီသု–ရှေ့သို့သွားမှု စသည်တို့၌၊ အသမ္မုယှနံ–မတွေမဝေ သိခြင်းသည်၊ အသမ္မောဟသမ္ပဇညံ–အသမ္မောဟ သမ္ပဇဉ်ပေတည်း။ တံ–ထိုအသမ္မောဟသမ္ပဇဉ်ကို၊ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ ဤသို့သိအပ်၏။ က္ခဝ ဘိက္ခု–ဤသာသနာတော်၌ အားထုတ်နေသော ရဟန်းသည်၊ အဘိက္က မန္တော ဝါ–ရှေ့သို့သွားလျှင်ဖြစ်စေ၊ ပဋိက္ကမန္တော ဝါ–နောက်သို့ပြန်လျှင် ဖြစ်စေ။

(ဤပုဒ်များကို "အသမ္မုယှန္တော–မတွေမဝေ မသိမှားမှု၍"ဟူသော ပုဒ်၌စပ်ပြီးလျှင် ထည့်ပြီး ပြလတ္တံ့သော "ပဇာနာတိ"၌ အဆုံးသတ် စပ်လေ။ ဤမှနောက် "ယထာ"မှစ၍ "တထာ"တိုင်အောင် ပြောင်းပြန် ဥပမာကို ပြ၏)။

အန္ဓဗာလပုထုဇ္ဇနာ–သုတ စိန္တာ ဘာဝနာဉာဏ်မြင်ကန်းသော အန္ဓ ပုထုဇဉ်တို့သည်၊ အဘိက္ကမာဒီသု–ရှေ့သို့သွားမှုစသည်တို့၌၊ (သမ္မုယှန္တိ၌စပ်) အတ္တာ အဘိက္ကမတိ–(လိပ်ပြာကောင်, ဝိညာဉ်ကောင်, အသက်

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ကောင်ဟု ခေါ်သော) အတ္တကောင်က ရှေ့သို့သွားသည် (ဟူ၍လည်း ကောင်း) အတ္တနာ အဘိက္ကမော နိဗ္ဗတ္တိတောတိ ဝါ-ရှေ့သို့သွားမှုကို အတ္တကောင်က ဖြစ်စေသည်, ပြုလုပ်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ (ဤ ၂-ပိုဒ်ဖြင့် ဒိဋ္ဌိဂါဟအလို သိမှားတွေဝေပုံကို ပြသည်)။

အဟံ အဘိက္ကမာမိ-ငါက ရှေ့သို့ သွားသည် (ဟူ၍လည်းကောင်း)၊ မယာ အဘိက္ကမော နိဗ္ဗတ္တိတောတိ ဝါ-ရှေ့သို့သွားမှုကို ငါက ဖြစ်စေသည် ပြုလုပ်သည် ဟူ၍လည်းကောင်း။ (ဤ ၂-ပုဒ်ဖြင့် မာနဂါဟအလို သိမှားတွေဝေပုံကို ပြသည်၏) သမ္မုယှန္တိ ယထာ-တွေဝေသိမှားကြသကဲ့သို့၊ တထာ အသမ္မုယှန္တော-ထိုကဲ့သို့ မတွေဝေ မသိမှားမူ၍၊ (ဤပိဒ်ကို ထည့်၍ ပြဆိုလတ္တံ့သော ''ပဇာနာတိ''ပုဒ်၌ စပ်ယှဉ်လေ။) အဘိက္ကမာမီတိ စိတ္တေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ-ရှေ့သို့သွားမည်ဟု စိတ်ဖြစ်လျှင်၊ တေနေဝ စိတ္တေန သဒ္ဓိံ-ထိုစိတ်နှင့်အတူတကွပင်လျှင်၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ ဝါယောဓာတု-စိတ္တဇဝါယောဓာတ်ခေါ်သော တောင့်တင်းလှုပ်ရှား ဆောင်သွားမှုသည်၊ ဝိညတ္တိံ ဇနယမာနာ-ကာယဝိညတ်ခေါ် တောင့် ဆောင် လှုပ်ရှားစေနိုင်သော သတ္တိထူး အမူအရာထူးကို ဖြစ်ပေါ်စေလျက်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ဣတိ-ဤသို့ဖြစ်ပေါ်လာသော၊ စိတ္တကိရိယ ဝါယောဓာတုဝိပ္ဖာရဝသေန-စိတ်နှင့်စပ်သည့် အမူအရာဖြစ်သော တောင့် တင်းလှုပ်ရှား ဆောင်သွားမှု ဓာတ်သဘော၏ ပျံ့နှံ့လှုပ်ရှားခြင်းအလို အားဖြင့်၊ ကာယသမ္မတော-ကိုယ်ဟု ခေါ်အပ်သော၊ အယံ အဋ္ဌိသင်္ဃာတော-ဤအရိုးစုသည်၊ (အယံ ရူပသင်္ဃာတော-ဤရုပ်အပေါင်းသည်)၊ အဘိက္ကမတိ-ရှေ့သို့သွားပေ၏။

(ဤအရာ၌ ''အဋ္ဌိသင်္ဃာတော''ဟု ရှိသော ပါဠိ၌မှာ အဋ္ဌကထာ ဆရာရေးခဲ့ရင်း မူလပါဠိမှန် ဟုတ်ဟန်မရှိချေ။ အကြောင်းမူကား -ခဏ မစဲ ဖြစ်ပျက်နေသော ရုပ်နာမ်သဘောမျှကိုသာ ရှုမြင်လျက်ရှိသော

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ဝိပဿနာယောဂီအား အရိုးစု ပုံသဏ္ဍာန် ထင်နေသည်ဟူ၍လည်း မဆိုသင့်ပေ။ "အရိုးစု"ဟု ရှုလျက်ရှိသော သမထယောဂီအား သွားလိုသော စိတ်နှင့် ထိုစိတ်ကြောင့် စိတ္တဇဝါယောဓာတ် ဖြစ်ပေါ်ပုံ ရှုမြင်သည်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ရုပ်နာမ်တို့၏ ခဏမစဲ ဖြစ်ပျက်နေပုံကို ရှုမြင်သည်ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤသို့လည်း မဆိုသင့်ပေ။ ထို့ကြောင့် မူလရေးခဲ့ရင်း ပါဠိမှန်မှာ "ရူပသယ်ာတော" ဟူ၍သာ ဖြစ်သင့်ပေသည်။)

တသောဝ အဘိက္ကမတော–ရှေ့သို့သွားသော ထိုရုပ်အပေါင်း ကိုယ်၏ ပင်လျှင်၊ ဧကေကပါဒုဒ္ဓရဏေ–တစ်ကြိမ် တစ်ကြိမ်သော ခြေကို ကြွမှု၌၊ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတူတိ ဒွေ ဓာတုယော–ပထဝီဓာတ်, အာပေါဓာတ် ဟူသော ဓာတ် ၂–ပါးတို့သည်၊ ဩမတ္တာ ဟောန္တိ မန္ဒာ–သတ္တိညံ့ကုန်၏၊ အားနည်းကုန်၏။ ဣတရာ ဒွေ–ကြွင်းသော တေဇော, ဝါယောဓာတ် ၂–ပါးတို့သည်၊ အဓိမတ္တာ ဟောန္တိ ဗလဝတိယော–သတ္တိထက်ကုန်၏၊ အားကြီးကုန်၏။ အတိဟရဏဝီတိဟရဏေသု–ခြေကို ဆွဲဆောင်မှု, လှမ်းမှုတို့၌၊ တထာ–ထိုကြွမှုနှင့် အတူပင်တည်း။

"တတ္ထ ယသ္မာ ဝါယောဓာတုယာ အနုဂတာ တေဇောဓာတု ဥဒ္ဓရဏဿ ပစ္စယော၊ ဥဒ္ဓရဏဂတိကာ ဟိ တေဇောဓာတု" ဟူသော ဋီကာနှင့်အညီ တေဇောဓာတ်သည် ပေါ့တက်သော သဘောရှိ၏၊ ဤပေါ့တက်ခြင်းသည် မဒ္ဒဝါနုပ္ပဒါနပစ္စုပဋ္ဌာန်၌ အတွင်းဝင်၏။ နူးညံ့ စေခြင်းနှင့် အနိုးအငွေ့သဖွယ် သိမ်မွေ့၍ ပေါ့တက်ခြင်းသည် သဘော အားဖြင့် အတူတူပင်တည်း။ ခြေစသော ကိုယ်အင်္ဂါ၏ ကြွခြင်း ပေါ့တက် ခြင်းသည် နောက်လိုက် အားပေးဖြစ်သော တောင့်တင်း လှုပ်ရှားမှု– ဝါယောဓာတ်နှင့်တကွ နူးညံ့သိမ်မွေ့လျက် ပေါ့တက်မှု တေဇောဓာတ်၏ အစွမ်းဖြင့် ပြီး၏။ ထို့ကြောင့် ကြွဆဲ၌ ပေါ့တက်မှုကို သိခြင်းသည် တေဇောဓာတ်ကို မဒ္ဒဝါနုပ္ပဒါနပစ္စုပဋ္ဌာန်ဖြင့် သိခြင်းပေတည်း။

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ထို့ပြင် "ယသ္မာ တေဇောဓာတုယာ အနုဂတာ ဝါယောဓာတု အတိဟရဏဝီတိဟရဏာနံ ပစ္စယော၊ တိရိယဂတိကာယ ဟိ ဝါယော ဓာတုယာ အတိဟရဝီတိဟရဏေသု သာတိသယော ဗျာပါရော" ဟူသော ဋီကာနှင့်အညီ ဝါယောဓာတ်သည် ဖီလာသွားခြင်း, ဘေးသို့ သွားခြင်း သဘောရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ကြွမှု, လွှတ်မှု, ချမှု, နင်းမှုတို့၌ ဝါယောဓာတ်၏ ဗျာပါရရှိငြားသော်လည်း ဆွဲဆောင်မှု, လှမ်းမှုတို့၌ ၎င်း၏ ဗျာပါရသည် သာလွန်၍ထင်ရှားပေ၏။ မှန်ပေ၏၊ ဆွဲဆောင်ဆဲ, လှမ်း ဆဲ၌ ထင်ရှားသော တောင့်တင်းမှု, ဆောင်ထားမှုသည် ဝါယောဓာတ်၏ ဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏာပေတည်း။

အထူးထင်ရှားသော တစ်ရွေ့ချင်း, ရွေ့သွားမှုသည်၎င်း ဓာတ်၏ သမုဒီရဏရသပေတည်း။ ရှေ့ဘက်သို့ တွန်းတွန်းပို့နေသလို, ဆွဲသွား သလို ထင်ရှားသော အမူအရာသည် ၎င်းဓာတ်၏ အဘိနီဟာရပစ္စုပဋ္ဌာန် ပေတည်း။ သို့ဖြစ်၍ ဆွဲဆောင်မှုနှင့် လှမ်းမှုတို့သည် နောက်လိုက် အားပေးဖြစ်သော ပေါ့ပါးမှု တေဇောဓာတ်နှင့်တကွ တောင့်တင်း လှုပ် ရှားမှု ဝါယောဓာတ်ဖြင့် ပြီးကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဆွဲဆောင်ဆဲ, လှမ်းဆဲ, တောင့်တင်းလှုပ်ရှားမှုကို သိခြင်းသည် ဝါယောဓာတ်ကို ဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏာ စသည်တို့ဖြင့် သိခြင်းပေတည်း။ ဤအရပ်၌ ရပ်ထားသော တစ်ဘက် ခြေဆီသို့ ရောက်အောင် ဆွဲဆောင်မှုသည် အတိဟရဏ, ၎င်းမှ ရှေ့သို့ လှမ်းမှုသည် ဝီတိဟရဏမည်၏ဟု မူလဋီကာ၌ ဆိုသည်။)

ပန-ထိုမှတစ်ပါး၊ ဝေါဿဇ္ဇနေ-ခြေလှမ်းအရှိန်ကို စွန့်လွှတ်မှု၌၊ တေဇောဓာတုဝါယောဓာတူတိ ဒွေ ဓာတုယော-တေဇောဓာတ်, ဝါယောဓာတ်ဟူသော ဓာတ်နှစ်ပါးတို့သည်၊ ဩမတ္တာ ဟောန္တိ မန္ဒာ- သတ္တိညံ့ကုန်၏၊ အားနည်းကုန်၏။ ဣတရာ ဒွေ-ကြွင်းသော ပထဝီ အာပေါဓာတ် ၂-ပါးတို့သည်၊ အဓိမတ္တာ ဟောန္တိ ဗလဝတိယော-သတ္တိ

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ထက်ကုန်၏၊ အားကြီးကုန်၏. သန္တိကေ္ခပန, သန္တိရုမ္ဘနေသု–ခြေကိုချမှု, ဖိ၍နင်းမှုတို့၌၊ တထာ–ထိုစွန်လွှတ်မှုနှင့် အတူပင်တည်း။

"ယသ္မာ ပထဝီဓာတုယာ အနုဂတာ အာပေါဓာတု ဝေါဿဇ္ဇနဿ ပစ္စယော။ ဂရုတရသဘာဝါ ဟိ အာပေါဓာတု" ဟူသော ဋီကာနှင့်အညီ အာပေါဓာတ်သည် လေးသော သဘောရှိသော ပထဝီဓာတ်ထက်ပင် သာ၍လေးသော သဘောရှိ၏။ ထို့ကြောင့်ပင် ယိုစီးကျခြင်း–ပဂ္ဃရဏ လက္ခဏာရှိပေသည်။ အရှိန်သတ်၍ ရပ်ဆဲ၌ ခြေ၏ လေးကျမှုသည် နောက်လိုက်အားပေးဖြစ်သော ပထဝီဓာတ်နှင့်တကွ အာပေါဓာတ်ဖြင့် ပြီး၏။ ထို့ကြောင့် အရှိန်သတ်ဆဲ ကျဆဲ၌ လေးကျမှုကို သိခြင်းသည် အာပေါဓာတ်ကို ပဂ္ဃရဏလက္ခဏာဖြင့် သိခြင်းပေတည်း။

ထို့ပြင် "ယသ္မာ ပန အာပေါဓာတုယာ အနုဂတာ ပထဝီဓာတု သန္တိကေ္ခပနဿ ပစ္စယော။ ပတိဋ္ဌာဘာဝေ ဝိယ ပတိဋ္ဌာပနေပိ တဿာ သာတိသယကိစ္စတ္တာ အာပေါဓာတုယာ တဿာ အနုဂတဘာဝေါ, တထာ ဃဋ္ဋနကိရိယာယ ပထဝီဓာတုယာ ဝသေန သန္တိရုဇ္ဈနဿ သိဒ္ဓိတော, တတ္ထာပိ ပထဝီဓာတုယာ အာပေါဓာတု အနုဂတဘာဝေါ"ဟူသော ဋီကာနှင့်အညီ ခြေကို မြေပြင်ကြမ်းပေါ်တွင် ချထားဆဲ၌ တည်စေမှုထင်ရှား၏။

"ပတိဋ္ဌာနရသာ" ဟူသည်နှင့်အညီ တည်ရာကိစ္စအားဖြင့် ထင်ရှားလေ့ရှိသော ပထဝီဓာတ်သည် တည်စေမှု၌လည်း လွန်ကဲသော ကိစ္စရှိသောကြောင့် ထိုတည်စေမှုသည် ပထဝီ၏ သတ္တိထူးပေတည်း။ ထို့ကြောင့် ချထားမှု တည်စေမှုသည် နောက်လိုက်အားပေးဖြစ်သော အာပေါဓာတ်နှင့်တကွ ပထဝီဓာတ်ဖြင့် ပြီး၏။ ဖိ၍ နင်းဆဲ၌ ထိခိုက်မှုသည်လည်း ခက်မာကြမ်းတမ်းခြင်းလက္ခဏာရှိသော ပထဝီဓာတ်ဖြင့်ပင် ပြီး၏။ သို့ဖြစ်၍ ခြေကို ချထားဆဲ, ဖိနင်းဆဲတို့၌ တည်စေမှု, ထိခိုက်မှု

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အမိပ္ပါယ်

တို့ကို သိခြင်းသည် ပထဝီဓာတ်ကို ကက္ခဠတ္တလက္ခဏာ စသည်တို့ဖြင့် သိခြင်းပေတည်း။

ဤအရာ၌ ကိန်းသေမှတ်ရန်မှာ – ခြေလက်စသည်တို့ကို ကြွချီရာ၌ ပေါ့တက်မှုကို သိလျှင် တေဇောဓာတ်ကို သိသည်ဟု မှတ်၊ ဘေးသို့ ရွေ့လျားမှုကို သိလျှင် ဝါယောဓာတ်ကို သိသည်ဟု မှတ်၊ နောက်သို့ လေးကျမှုကို သိလျှင် အာပေါဓာတ်ကို သိသည်ဟု မှတ်၊ တိုက်နိုက်ထိပါးမှုကို သိလျှင် ပထဝီဓာတ်ကို သိသည်ဟု မှတ်။ ဤနည်းဖြင့် ခြေတစ်လှမ်းအတွင်း, လက်ခြေတစ်ကွေး တစ်ဆန့်အတွင်းမှာပင် ဓာတ် ၄–ပါးလုံးကို ပိုင်းခြား၍ သိမှုပြီးစီးသည်ဟု မှတ်အပ်၏။

တတ္ထ–ထိုကြွမှုစသည်တို့တွင်၊ ဉဒ္ဓရဏေ ပဝတ္တာ–ကြွနိုက်၌ မပြတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ရူပါရူပဓမ္မာ–ကြွချီလိုသော စိတ်နာမ်နှင့် ကြွတက်မှု ရုပ်တရားတို့သည်၊ အတိဟရဏံ န ပါပုဏန္တိ–ဆွဲဆောင်ခိုက်သို့ မရောက်ကုန်။

“ရူပါရူပဓမ္မာတိ ဥဒ္ဓရဏာကာရေန ပဝတ္တာ ရူပဓမ္မာ, တံသမုဋ္ဌာပကာ အရူပဓမ္မာ စ” [ဋီကာဖွင့်]

ဤအရာ၌ မှတ်သိမှု နာမ်တို့ကိုလည်း ယူသင့်သေး၏၊ အပြစ်ကား-ရှင်းမှတ်သိမှုကို ထိုခဏ၌ပင် ချုပ်ပျောက်သွားသည်ဟု မထင်မြင်လျှင် ငါတစ်ယောက်တည်းကပင် အမြဲမှတ်သိနေသည်ဟု နိစ္စသညာ, အတ္တသညာ ဖြစ်လေရာ၏။ အမှန်အားဖြင့်မူကား မှတ်ဆဲမှတ်ဆဲမှာပင် မှတ်သိမှု၏ ချုပ်ပျောက်သွားပုံကို ယောဂီသည် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်မှစ၍ ထင်ရှားစွာသိပေ၏၊ ဘင်္ဂဉာဏ်မှစ၍ အထူးသဖြင့် ရှင်းလင်းပြတ်သား ထင်ရှားစွာ သိပေ၏။ ထို့ကြောင့် မှတ်သိမှုနာမ်ကိုလည်း ယူသင့်ပေသည်။ ဤအရာ၌ ဋီကာဆရာ ဖွင့်ပြမထားခြင်းမှာ သမ္ပသနဉာဏ်ကို ရည်ရွယ်သည်ဟု မှတ်ယူသင့်ပေတော့သည်။)

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

အတိဟရဏော ပဝတ္တာ–ဆွဲဆောင်ခိုက်၌ မပြတ်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ် တရားတို့သည်၊ ဝီတိဟရဏံ န ပါပုဏန္တိ–လှမ်းခိုက်သို့ မရောက်ကုန်၊ ဝီတိဟရဏေ ပဝတ္တာ–လှမ်းခိုက်၌ မပြတ်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်တို့သည်၊ ဝေါဿဇ္ဇနံ န ပါပုဏန္တိ–အရှိန်လွှတ်ခိုက်သို့ မရောက်ကုန်၊ ဝေါဿဇ္ဇနေ ပဝတ္တာ–အရှိန်လွှတ်ခိုက်၌ မပြတ်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်တို့သည်၊ သန္နိက္ခေပနံ န ပါပုဏန္တိ–ချထားခိုက်သို့ မရောက်ကုန်။ သန္နိက္ခေပနေ ပဝတ္တာ– ချထားခိုက်၌ မပြတ်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်တို့သည်၊ သန္နိရုမ္ဘနံ န ပါပုဏန္တိ– ဖိ၍နင်းဆဲသို့ မရောက်ကုန်၊ တတ္ထ တတ္ထေဝ–ထိုထိုကြွခိုက်စသော ခဏ ၌သာလျှင်၊ ပဗ္ဗံ ပဗ္ဗံ–တစ်ဆစ်စီ အပိုင်းအပိုင်း၊ သန္ဓိ သန္ဓိ–တစ်စပ်စီ အကန့်အကန့်၊ ဩဓိ ဩဓိ ဟုတွာ–တခြားစီ အပြတ်အပြတ် ဖြစ်လျက်၊ တတ္တကပါလေ ပက္ခိတ္တတိလာနိ ဝိယ ပဋပဋာယန္တာ–လောလောပူသော အိုးကင်းထဲ၌ ပစ်ထည့်အပ်သော နှမ်းစေ့တို့သည် တဖတ်ဖတ် တဖျက် ဖျက်မည်ကုန်လျက် ပေါက်ကွဲကုန်ဘိသကဲ့သို့၊ ဘိဇ္ဇန္တိ–ပျက်စီးကုန်၏။

ဤအရာ၌ အသိခက်သော ဋီကာပါဠိကို ဗဟုသုတအလို့ငှာ ထုတ်ပြ ဦးအံ့။

အတိက္ကူတ္တရော ဟိ ရူပဓမ္မာနမ္ပိ ပဝတ္တိက္ခဏော ဂမနဿာဒီနံ ဒေဝ ပုတ္တာနံ ဟေဋ္ဌုပရိယေန ပဋိမုခံ ဓာဝန္တာနံ သိရသိ ပါဒေ စ ဗန္ဓခုရဓာရာ သမာဂမတောပိ သီဃတရော။

ဟိ–မှန်၏၊ ရူပဓမ္မာနမ္ပိ ပဝတ္တိက္ခဏော–ရုပ်တရားတို့၏ ဖြစ်ရာ ခဏသည်လည်း၊ အတိက္ကူတ္တရော–အလွန်ပင် တိုတောင်းလှချေ၏။ ဟေဋ္ဌုပရိယေန–အောက်လမ်းက တစ်ယောက်, အထက်လမ်းက တစ် ယောက် အောက်အထက် ဆင့်လျက်ရှိသော ကောင်းကင် လမ်းခရီးဖြင့်၊ ပဋိမုခံ ဓာဝန္တာနံ–ရင်ဆိုင်ပြေးသွားကုန်စဉ်၊ (ဝါ) ရင်ဆိုင် ပြေးသွားကုန်

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

သော၊ ဂမနသဿာဒိနံ ဒေဝပုတ္တာနံ–အပြေးကြိုက်သော နတ်သား ၂–ယောက်တို့၏၊ သိရသိ စ–(အောက်နတ်သား၏) ခေါင်းပေါ်၌လည်းကောင်း၊ ပါဒေ စ– (အထက်နတ်သား၏) ခြေဖဝါး၌လည်းကောင်း၊ ဗန္ဓခုရဓာရာသမာ–ဂမတောပိ–ဖီလာ ကန့်လန့်ဖွဲ့တပ်ထားသော အောက်အထက် သင်တုန်းသွား ၂–ခုတို့၏ တည့်တည့်ဆုံမိရာ ခဏထက်သော်လည်း၊ သီဃတရော–သာ၍လျင်မြန်ချေသေး၏။

အပြေး ဝါသနာပါသော နတ်သား ၂–ယောက်တွင် ၁–ယောက်က အနောက်မှ အရှေ့သို့ ပြေးလာစေ၊ သူ့ခေါင်းပေါ်၌ သင်တုန်းဓားကို အသွားထောင်လျက် ကန့်လန့်ဖြတ်တပ်ထားစေ၊ အခြားတစ်ယောက်က အရှေ့မှ အနောက်သို့ ပြေးလာစေ၊ သူ့ခြေဖဝါး၌ သင်တုန်းဓားကို အသွားစိုက်လျက် ကန့်လန့်ဖြတ်တပ်ထားစေ၊ သူ၏ပြေးလာရာလမ်းမှာ အနောက်မှ ပြေးလာသောနတ်၏ ခေါင်းပေါ်တည့်တည့်၌ ဖြစ်စေ၊ ဤသို့ အလွန်လျင်မြန်စွာ ရင်ဆိုင်ပြေးလာသော နတ်သားနှစ်ဦးတို့ အချင်းချင်း တွေ့ဆုံပြီး လွန်သွားသောခဏပင် တိုတောင်းလှချေမည်။ အောက်နတ်၏ ခေါင်းက သင်တုန်းသွားနှင့် အထက်နတ်သား၏ခြေက သင်တုန်းသွားတို့ တည့်ပြီးလွဲသွားသော ခဏမှာသာ၍ပင် တိုတောင်းပေမည်။ တစ်စက္ကန့်ကို အပုံတစ်သိန်းပုံ၍ တစ်ပုံခန့်ပင်ရှိမည် မဟုတ်ပေ။ ရုပ်၏ဥပါဒ်, ဋ္ဌီ, ဘင် ဟူသော ဖြစ်ဆဲခဏသည် ထို့ထက်ပင် လျင်မြန်သေးသည်ဟု ဆိုလို၏။ လေယာဉ်ပျံနှစ်စင်း လမ်းလွှဲရာတွင် မြန်ပုံနှင့်လည်း ဥပမာပြုသင့်၏။

တတ္ထ–ထိုသို့ လျင်မြန်စွာ ပျက်နေသော ရုပ်နာမ်ထဲ၌၊ ကော အဘိက္ကမတိ–ရှေ့သွားတတ်သူ တစ်ယောက်သည်၊ ကော–အဘယ်မှာ ရှိအံ့–ဟုတ်အံ့နည်း၊ မရှိသည် မဟုတ်သည်သာတည်း၊ (ကော် သဒ္ဒါ ပဋိက္ခေပအနက်၌ ဖြစ်၏)၊ ကဿ ဝါ ကေဿ အဘိက္ကမနံ–အဘယ်သို့

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

သော သူတစ်ယောက်၏ ရှေ့သို့ သွားမှုသော်လည်း ဟုတ်နိုင်အံ့နည်း၊ ဘယ်သူတစ်ယောက်၏ သွားမှုမျှ မဟုတ်ချေ၊ ပရမတ္ထတော ဟိ-မျက်မှောက် သိအပ်သော အမှန်သဘောအားဖြင့်မူကား၊ ဓာတူနံယေဝ ဂမန်-သတ္တဝါကောင်, အသက်ကောင်မဟုတ်သော ရုပ်နာမ်ဓာတ် သဘောတို့၏ သာလျှင် သွားမှုပေတည်း၊ ဓာတူနံ ဌာနံ ဓာတူနံ နိသဇ္ဇာ ဓာတူနံ သယနံ-ဓာတ်သဘောတို့၏သာလျှင် ရပ်မှု, ထိုင်မှု, လျောင်းမှုပေတည်း။ ဟိ-(နာမ်တရားလည်း ထိုထိုခဏမှာပင် ချုပ်ပျောက်သွားသည်၊ သွားတတ်သော သတ္တဝါကောင် မရှိဟု ဆိုသော) ထိုစကားမှန်ပေ၏၊ တသ္မိံ တသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ-ကြွမှု, ဆွဲဆောင်မှုစသော ထိုထိုအဖို့၌၊ ရူပေန သဒ္ဓိံ-ကြွမှုစသောရုပ်နှင့်တကွ၊ အညံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈတိ-ကြွလိုမှု, ကြွတယ်ဟု မှတ်သိမှု စသော တခြားတစ်ပါးသော စိတ်ဟောင်းချုပ်သွား၏၊ ချုပ်သွားသော စိတ်က တခြားတစ်ပါးပေတည်း၊ အညံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတေ-ဆွဲလိုမှု, ဆွဲတယ်ဟု မှတ်သိမှု စသော တခြားတစ်ပါးစိတ်သစ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ပေါ်လာသော စိတ်က တခြားတစ်ပါးပေတည်း၊ စိတ္တသန္တာနော-ရှေးနောက်စိတ်တို့၏အစဉ်သည်၊ အဝီစိ အနုသမ္ဗန္ဓော-အခြားအပြတ် မထင်အောင် အစဉ်ဆက်စပ်လျက်၊ နဒီသောတော ဣဝ-မြစ်ရေအလျဉ်ကဲ့သို့၊ ဝတ္တတိ-ဖြစ်နေပေ၏။ (ဣတိ ပဇာနာတိ-ဤသို့သိပေ၏။)

("ဣတိ ပဇာနာတိ"ဟူသော ဤပုဒ် ၂-ပုဒ်သည် အဋ္ဌကထာ စာမူ၌ လိုနေ၏။ မူလရေးရင်းက ဤ ၂-ပုဒ်လည်း ကေန်ပင် ပါရှိရမည်သာ တည်း။ မပါရှိလျှင် "ဘိက္ခု အသမ္ဗုယ္ဟန္တော"ဟူသော ပုဒ်တို့၏ စပ်စရာ ပဓာနကြိယာ မရှိတော့ချေ။ သို့ဖြစ်၍ ဤ၌ ထည့်၍ အနက်ပေးလိုက်သည်။)

ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ခဲ့သောနည်းဖြင့်၊ အဘိက္ကမာဒိသု-ရှေ့သို့ သွားမှုစသည်တို့၌၊ အသမ္ဗုယှန္တော-မတွေဝေခြင်း အမှန်အတိုင်း ရှင်လင်းစွာ

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

သိခြင်းသည်၊ အသမ္မောဟသမ္ပဇဉ် နာမ-အသမ္မောဟသမ္ပဇဉ် မည်ပေ၏။

ဆိုလိုရင်းအချုပ်မှာ ... ရှေ့သို့သွားတိုင်း, နောက်သို့ပြန်ဆုတ်တိုင်း, ယိန်းယိုင်လှုပ်ရှားတိုင်း စေ့စေ့စပ်စပ် မပြတ်သိမှုက ဂေါစရသမ္ပဇဉ် ပေတည်း။ ဤသမ္ပဇဉ်အားရှိသောအခါ၌ သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု သမ္မသနဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုအခါမှစ၍ အထူးကောင်းသော မှတ်ချက်များ၌ မျက်စိလည်ပြေသွားသကဲ့သို့ မတွေမဝေ ရှင်းလင်းစွာ သိသိသွား၏။ သိပုံမှာ- "သွားတယ်, သွားတယ်"စသည်ဖြင့် မှတ်နေရင်းပင် သွားမည်ဟု ကြံသော စိတ်ဖြစ်ပေါ်ပြီး ချုပ်ပျောက်သွားသည်ကိုလည်း မျက်မှောက်တွေ့လျက် သိ၏၊ ထိုစိတ်ကြောင့် တောင့်တင်းမှုလှုပ်ရှားမှု အဆင့်ဆင့်ဖြစ်ပေါ်လာသည်ကိုလည်း မျက်မှောက်တွေ့လျက်သိ၏၊ ထိုတောင့်တင်းမှု လှုပ်ရှားမှုများကြောင့် တစ်ကိုယ်လုံးရှိ ရုပ်ပေါင်း တရွေ့ရွေ့ချင်း ရွေ့ရှားလျက် ဖြစ်ပျက်သွားသည်ကိုလည်း မျက်မှောက်တွေ့လျက်သိ၏။

ကြွခိုက်စသည်၌လည်း "ကြွတယ်"စသည်ဖြင့် မှတ်သိနေရင်းပင် ကြွလိုမှု, ကြွတက်မှု ဤသို့စသော နာမ်ရုပ်တို့သည် ဆွဲဆောင်ခိုက် စသည်သို့ မရောက်ဘဲ ထိုထိုခဏမှာပင် အပိုင်းအပိုင်း ပြတ်လျက် ကုန်ပျောက်ကုန်ပျောက်သွားသည်ကို မျက်မှောက်တွေ့လျက်သိ၏။ ထို့ကြောင့် ယောဂီမှာ ထိုသို့သောကာလ၌ မျက်စိလည် ပြေသွားသကဲ့သို့ပင် ရှင်းလင်းစွာ အထူးသိမှု ဖြစ်ပေါ်ပြန်လေသည်။ ဖြစ်ပုံမှာ "သွားမှုစသည်ကို ပြုလုပ်တတ်သော သတ္တဝါကောင်, ငါကောင်ကား မရှိပြီ၊ ခဏမစဲ ဖြစ်ပျက်နေသော ရုပ်နာမ်သဘောတရားမျှသာ ရှိချေသည်၊ မမြဲသော တရားချည်းမျှသာ၊ ဆင်းရဲချည်းသာ၊ သွားချင်မှု, သွားမှုစသည်မှာလည်း သဘောတရားတို့၏ အမှုအရာမျှသာ"ဟူ၍ မတွေမဝေ ရှင်းလင်းစွာ

http://www.dhammadownload.com

*အာလောကိတေ-တည့်တည့်ကြည့်လတ်သော်၊ ဝိလောကိတေ-စောင်းငဲ့၍ ကြည့်လတ်သော်၊ သမ္ပဇာနကာရီ-သိလျက်ပြုသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ဆုံးဖြတ်လျက် အသိဉာဏ်ထူး ဖြစ်ပေါ်လာပေ၏၊ ဤအသိဉာဏ်သည် အသမ္မောဟသမ္ပဇဉ်ပေတည်း။

ဤသမ္ပဇဉ်မှာ ရှုမှတ်မှု ဂေါစရသမ္ပဇဉ်နှင့် ကင်း၍သာ အသီးအခြား မဖြစ်နိုင်။ ဂေါစရသမ္ပဇဉ်အရ ရှုမှတ်နေရင်းသာလျှင် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ပေသည်။ အဋ္ဌကထာ၌လည်း ရှုမှတ်နေရင်း ဖြစ်ပေါ်လာပုံကိုသာ ရည်ရွယ်၍ ဤအသမ္မောဟသမ္ပဇဉ်ကို ပြထားပေသည်၊ သို့ဖြစ်၍ ယောဂီသည် ဤအသမ္မောဟသမ္ပဇဉ် ဖြစ်ပေါ်စေရန် ရှုမှတ်မှု ဂေါစရသမ္ပဇဉ်ကိုသာလျှင် မပြတ်ပွားစေအပ်၏။

*ဤအရာ၌ တည့်တည့်ကြည့်ခြင်း, စောင်းငဲ့၍ကြည့်ခြင်း-ဤ ၂-မျိုးသာလျှင် ယောဂီတို့နှင့် လျော်သောကြောင့် တိုက်ရိုက်ဖော်ပြထားပေသည်။ ငုံ့၍ကြည့်ခြင်း၊ မော်၍ကြည့်ခြင်း, ပြန်၍ကြည့်ခြင်းတို့ကိုကား မလျော်သောကြောင့် ပြမထားပေ။ သို့သော် ၎င်းတို့ကိုလည်း နည်းတူပင် ရှုမှတ်အပ်သည်သာတည်း။ ထို့ကြောင့် ကြည့်တိုင်း ကြည့်တိုင်း ကြည့်လိုသည်သော စိတ်မှစ၍ "ကြည့်ချင်တယ်, ကြည့်တယ်, မြင်တယ်" စသည်ဖြင့် မလွတ်အောင် ရှုမှတ်အပ်၏။ ဤသို့ ရှုမှတ်ခြင်းသည် ဂေါစရသမ္ပဇဉ်ပေတည်း။

အဋ္ဌကထာ၌ ပြဆိုထားသည်မှာ ... "သမထယောဂီတို့သည် မိမိ၏ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အလေးပြုလျက် ကြည့်ရမည်"ဟု ဆိုထား၏၊ ကျီးသည် အစာကို ကြည့်ရာ၌ ရန်သူကိုလည်းကြည့်သေးသကဲ့သို့ ယောဂီသည်လည်း ကြည့်လိုရာကို ကြည့်သော်လည်း မိမိ၏ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ နှလုံးသွင်း

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အစိပ္ပါယ်

မှုကိုကား မစွန့်။ ကြည့်လိုရာကို တစ်လှည့်, ကမ္မဋ္ဌာန်းကို တစ်လှည့် နှလုံးသွင်းရမည်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်းမှုဘက်မှာ စိတ်များများ ထားရမည်ဟု ဆိုလိုပေ၏။ ခန္ဓာ အာယတနဓာတ်တို့ကို ရှုမှတ်ရသော ဝိပဿနာယောဂီတို့သည်ကား မိမိ၏ ရှုမှတ်မြဲ ကမ္မဋ္ဌာန်းအတိုင်းပင် ရှုမှတ်လျက် ကြည့်ရှုရမည်ဟု ဆိုထားပေ၏။

မှန်ပေ၏၊ ကြည့်လိုမှု, ကြည့်မှု စသည်တို့သည်လည်း ဝိပဿနာ၏ အာရုံများပင် ဖြစ်သောကြောင့် ကြည့်လိုမှုကို မှတ်သိလျှင် နာမက္ခန္ဓာ ၄–ပါး, နာမ်အာယတန ၂–ပါး, နာမ်ဓာတ် ၂–ပါးကို သိသော ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်၏။ ထိုစိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော မျက်စိဖွင့်မှု, မျက်လုံးလှည့်မှု, ခေါင်းမျက်နှာပြုပြင်မှုတို့ကို မှတ်သိလျှင်လည်း ရုပ်ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်တို့ကို သိသော ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်၏။ စူးစိုက်၍ ကြည့်မှု, မြင်မှု, စသည်ကို မှတ်သိလျှင်လည်း ခန္ဓာငါးပါး, အာယတနလေးပါး, ဓာတ်လေးပါးတို့ကို သိသော ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်၏။ ဆက်လက်၍ ဆင်ခြင်မှုကို မှတ်ရပြန်သေးလျှင်လည်း ထိုဆင်ခြင်မှု, နာမ် ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ကို သိသော ဝိပဿနာဉာဏ် ဖြစ်သေးသည်သာတည်း။

သို့ဖြစ်၍ ကြည့်လိုမှု စသည်ကို မလွတ်အောင် ရှုမှတ်နေသော ယောဂီမှာ ဂေါစရသမ္ပဇဉ် ထက်သန်အားရှိသောအခါ၌ "ကြည့်လိုမှု စိတ်ကြောင့် မျက်လုံးမျက်နှာ ပြုပြင်သော အမူအရာဖြင့် လှုပ်ရှား တွန်းဆောင်မှုများနှင့် ကြည့်မှု, မြင်မှု, ဆင်ခြင်မှုများသာ အသီးသီး ဖြစ်ပျက်သွားကြသည်၊ ကြည့်လိုမှု, မျက်လုံး မျက်နှာပြုပြင်မှု စသည်တို့ကို ပြုလုပ်တတ်သော အတ္တကောင် ငါကောင်ကား မရှိပြီ"ဟု မတွေမဝေ ရှင်းလင်းစွာ သိသော အသမ္မောဟသမ္ပဇဉ်သည် အလိုလိုပင် ဖြစ်ပေါ်လာပေ၏။

http://www.dhammadownload.com

ပ *သမိဉ္ဇိတေ–ဆန့်ထားသော လက်ခြေကို ကွေးလတ်သော်၊ ပသာရိတေ–ကွေးထားသော လက်ခြေကို ဆန့်လက်သော်၊ သမ္ပဇာနကာရီ–သိလျက်ပြုသည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်၏။

သံဃာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏေ–သင်္ကန်းကြီးနှင့် သပိတ် သင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံ ကိုင်တွယ်လတ်သော်၊ သမ္ပဇာနကာရီ–သိလျက်ပြုသည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်၏။

အသိတေ–စားလတ်သော်၊ ပီတေ–သောက်လတ်သော်၊ ခါယိတေ–ခဲလတ်သော်၊ သာယိတေ–လျက်လတ်သော်၊ သမ္ပဇာနကာရီ–သိလျက်ပြုသည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်၏။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

*လက်ခြေတို့ကို ကွေးတိုင်း, ဆန့်တိုင်း, လှုပ်ရှားမှုပြုပြင်တိုင်း "ကွေးတယ် ကွေးတယ်"စသည်ဖြင့် စေ့စေ့စပ်စပ်စူးစိုက်၍ မှတ်အပ်၏။ သမာဓိဉာဏ် အားရှိလာသောအခါ၌ ကွေးဆန့် ပြုပြင်လိုသော စိတ်များကိုလည်း မှတ်သိနိုင်၍ ကွေးမှုစသည်ကို ပြုလုပ်တတ်သော အတ္တကောင်, ငါကောင်ဟူ၍ မရှိ၊ ခဏမစဲ ဖြစ်ပျက်နေသော ရုပ်နာမ်သဘောတရားမျှသာ ရှိသည်၊ မမြဲဆင်းရဲသော သဘောတရားမျှသာရှိသည်"ဟု မတွေမဝေ ရှင်းလင်းစွာ သိမှု အသမ္မောဟသမ္ပဇဉ်သည် အလိုလိုပင်ဖြစ်ပေါ်၏။

ဤမှစ၍ ရေးသင့်သော မှတ်ချက် အဓိပ္ပာယ်များမှာ ဝိပဿနာရှုနည်းကျမ်း အခန်း (၄)တွင် ပါရှိနေပြီဖြစ်၍ အထူးလိုရာ၌သာ ရေးတော့မည်၊ မလိုရာ၌ ရေးတော့မည် မဟုတ်ပေ။

သို့ဖြစ်၍ ဆိုင်ရာ အဓိပ္ပာယ်များကို ဝိပဿနာရှုနည်းကျမ်း ပထမတွဲနှာ (၃၁၁)စသည်မှာ ကြည့်ရှုကြပါလေ။

http://www.dhammadownload.com

ဥစ္စာရပဿာဝကမ္မေ[၁]-ကျင်ကြီးကျင်ငယ်စွန့်မှုကို ပြုလတ်သော်၊ သမ္ပဇာနကာရီ-သိလျက်ပြုသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

ဂတေ-သွားလတ်သော်၊ ဌိတေ-ရပ်လတ်သော်၊ နိသိန္နေ-ထိုင်လတ်သော်။ သုတ္တေ[၂]-အိပ်ပျော်လတ်သော်၊ ဇာဂရိတေ-နိုးလတ်သော်၊ ဘာသိတေ-စကားပြောလတ်သော်၊ တုဏှီဘာဝေ-ဆိတ်ဆိတ် နေလတ်သော်၊ သမ္ပဇာနကာရီ-သိလျက်ပြုသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

ဣတိ-ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ-မိမိ၏ ရုပ်အပေါင်းကိုယ်၌မူလည်း။

(ဤမှ စ၍ ဣရိယာပထပိုင်း အနက်နှင့် တူပြီ။ "အဇ္ဈတ္တံ ကာယောတိ ဝါ ပနဿ"၌ "အတ္ထိ ကာယောတိ-ရှေ့သို့သွားမှု စသော ရုပ်အပေါင်းမျှသာ ရှိသည်ဟု" ဤသို့ ပြင်၍ဆိုလေ၊ ဤမျှသာ ထူးတော့သည်)။

သမ္ပဇညပဗ္ဗံ-မှန်စွာအပြားအားဖြင့် သိမှု သမ္ပဇဉ်ကို ပွားစေပုံ အပိုင်းသည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

၁။ "ဝိပဿနာ" ဟူသည်မှာ အယုတ်အမြတ် မရွေးရ။ ထင်ရှား သိနိုင်၍ နိစ္စ သုခ အတ္တဟု စွဲလမ်းနိုင်သမျှ ရုပ်နာမ်အမှုအရာ အလုံးစုံကို ကုန်စင်အောင် ရှုမှတ်ရပေမည်။ ထို့ကြောင့် ဤ၌ ကျင်ကြီးကျင်ငယ် စွန့်မှုများကိုလည်း ရှုမှတ်ရန် ညွှန်ပြထားပေသည်။

၁။ အိပ်ပျော်ရာ၌ မှတ်သိပုံကို ဝိပဿနာ ရှုနည်းကျမ်း ပထမတွဲ နှာ (၃၁၅)မှာ ကြည့်ပါလေ။

http://www.dhammadownload.com

၁-ကာယာနုပဿနာ၊ ၄-ပဋိကူလမနသိကာရပဗ္ဗ

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣမမေဝ ကာယံ ဥဒ္ဓံပါဒတလာ, အဓော ကေသမတ္ထကာ တစပရိယန္တံ ပူရံ နာနာပကာရဿ အသုစိနော ပစ္စဝေက္ခတိ "အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ကေသာ လောမာ နခါ ဒန္တာ တစော၊ မံသံ နှာရု အဋ္ဌိ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ ဝက္ကံ၊ ဟဒယံ ယကနံ ကိလောမကံ ပိဟကံ ပပ္ဖာသံ၊ အန္တံ အန္တဂုဏံ ဥဒရိယံ ကရီသံ *မတ္ထလုင်္ဂံ၊ ပိတ္တံ သေမှံ ပုဗ္ဗော လောဟိတံ သေဒေါ မေဒေါ၊ အဿု ဝသာ ခေဠော သိင်္ဃာဏိကာ လသိကာ မုတ္တ"န္တိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဥဘတောမုခါ ပုတောဠိ ပူရာ နာနာဝိဟိတဿ ဓညဿ၊ သေယျထိဒံ - သာလီနံ ဝီဟီနံ မုဂ္ဂါနံ မာသာနံ တိလာနံ တဏ္ဍုလာနံ။ တမေနံ စက္ခုမာ ပုရိသော မုဉ္စိတွာ ပစ္စဝေက္ခေယျ "ဣမေ သာလီ, ဣမေ ဝီဟီ, ဣမေ မုဂ္ဂါ, ဣမေ မာသာ, ဣမေ တိလာ, ဣမေ တဏ္ဍုလာ"တိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣမမေဝ ကာယံ ဥဒ္ဓံ ပါဒတလာ, အဓော ကေသမတ္ထကာ, တစပရိယန္တံ ပူရံ နာနာပကာရဿ အသုစိနော ပစ္စဝေက္ခတိ "အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ကေသာ။ [၁]။ပေ။ မုတ္တ"န္တိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

* ဤပုဒ်သည် မဇ္ဈိမနိကာယ် မူလပဏ္ဏာသ ရှေးမူတွင် "ကရီသံ" ပုဒ်၏ နောက်၌ မရှိဘဲ "မုတ္တံ"ပုဒ်၏နောက်၌ "မုတ္တံ မတ္ထလုင်္ဂ"န္တိ"ဟု ရှိလေသည်။

၁။ ဤပေယျာလဖြင့် ရှေးမှာပြီးသော ပါဠိများအတိုင်း အပြည့်အစုံ ထုတ်ဖော်ရန် ညွှန်ပြသည်။

http://www.dhammadownload.com

ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ[၁]၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ။

အတ္ထိ ကာယောတိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဟောတိ၊ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ။ အနိဿိတော စ

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

၁။ "သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ၊ အနိဿိတော၊ န စ ကိဉ္စိ ဥပါဒိယတိ"ဟူသော ပုဒ်များဖြင့် ဤပဋိကူလပိုင်း၌လည်း ဝိပဿနာကိုသာ ပဓာနပြု၍ ဟောကြောင်း ထင်ရှားလှပေ၏။ အကြောင်းမူကား သမထသက်သက်ဖြင့် အဖြစ်အပျက်ကိုလည်း မသိမမြင်နိုင်ချေ။ တဏှာ, ဒိဋ္ဌိ, အမှီအစွဲကိုလည်း မကင်းစေနိုင်ချေ။ ဝိပဿနာဖြင့်သာလျှင် အဖြစ်အပျက်ကို သိမြင်၍ အမှီအစွဲကိုလည်း ကင်းစေနိုင်ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဤပဋိကူလပိုင်း၌လည်း ဝိပဿနာ ဖြစ်သေးသည်ဟု မှတ်အပ်၏။

အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်းဟူမူ – ဆံပင် မွေးညင်း စသည်ဖြင့် ရှုသော (ဥပစာအပ္ပနာစျာန်) စိတ်များကို တစ်ဖန်မှတ်လျက် ဆံပင် မွေးညင်းစသော ရုပ်အာရုံနှင့်တကွ ထိုရှုသော စျာန်စိတ်၏ အဖြစ်အပျက်ကို ယောဂီသည် ထင်ရှားသိမြင်နိုင်ပေ၏၊ ထိုသို့ သိမြင်တိုင်း သိမြင်တိုင်း ရှုမိသော ရုပ်အာရုံ၌လည်းကောင်း၊ ရှုသောစျာန်စိတ်၌လည်းကောင်း၊ တဏှာဒိဋ္ဌိ အစွဲအမှီကင်း၏။

သို့ဖြစ်၍ ဆံပင်းမွေးညင်း စသော အာရုံရုပ်၏ပေါ်လာမှု, ပျောက်သွားမှု ဟူသော အဖြစ်အပျက်ကို (မှတ်တိုင်းမှတ်တိုင်း) သိမြင်သွားခြင်းကိုပင် "သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ"စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူသည် ဟူ၍လည်းကောင်း၊ တဏှာဒိဋ္ဌိ အစွဲအမှီကို ကင်းစေသော ဝိပဿနာ ဖြစ်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း မှတ်အပ်ပေ၏။

http://www.dhammadownload.com

ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

ပဋိက္ကူလမနသိကာရပဗ္ဗံ နိဋ္ဌိတံ။

၁–ကာယာနုပဿနာ၊ ၄–ဓာတုမနသိကာရပိုင်း

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ပုန စ–တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ–တစ်ပါးသော ရှုပုံကား၊ ဘိက္ခု–ရဟန်းသည်၊ ဥဒ္ဓံ ပါဒတလာ–ခြေဖဝါးပြင်မှ အထက်၌ *ရှိသော၊ အဓော ကေသမတ္ထကာ–ဆံပင်ဖျားမှ အောက်၌ *ရှိသော၊ တစပရိယန္တံ–အရေပါးအဆုံး *ရှိသော၊ ပူရံ နာနပ္ပကာရဿ အသုစိနော–အမျိုးမျိုးသော ရွံ့ရှာဖွယ်ဖြင့် ပြည့်လျက် *ရှိသော၊ ဣမမေဝ ကာယံ–(မိမိ၏ရုပ်အပေါင်း) ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင်၊ ပစ္စဝေက္ခတိ–စူးစိုက်၍ ရှုဆင်ခြင်၏။ ဣမသ္မိံ ကာယေ–ဤကိုယ်ထဲ၌၊ အတ္ထိ–ရှိကြကုန်သော အရာဝတ္ထုတို့မှာ၊ ကေသာ–ဆံပင်တို့၊ လောမာ–မွေးညင်းတို့၊ နခါ–လက်သည်း ခြေသည်း၊ ဒန္တာ–သွားတို့၊ တစော–အရေ၊ မံသံ–အသား၊ နှာရု–အကြော၊ အဋ္ဌိ–အရိုး၊ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ–ရိုးတွင်းခြင်ဆီ၊ ဝက္ကံ–အညှို့၊ ဟဒယ–နှလုံး၊ ယကနံ–အသည်း၊ ကိလောမကံ–အမြှေး၊ ပိဟကံ–အဖျဉ်း၊ ပပ္ဖါသံ–အဆုတ်၊ အန္တံ–အူမ၊ အန္တဂုဏံ–အူသိမ်၊ ဥဒရိယံ–အစာသစ်၊ ကရီသံ–အစာဟောင်း–ကျင်ကြီး၊ မတ္ထလုင်္ဂ–ဦးနှောက်၊ ပိတ္တံ–သည်းခြေ၊ သေမှံ–သလိပ်၊ ပုဗ္ဗော–ပြည်ပုပ်၊ လောဟိတံ–သွေး၊ သေဒေါ–ချွေး၊ မေဒေါ–အဆီခဲ၊ အဿု–မျက်ရည်၊ ဝသာ–ဆီကြည်၊

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

* "ရှိသော" ဟူသော ဤဝိသေသနပုဒ်များကို "ဤကိုယ်ကို" ဟူသောပုဒ်နှင့် စပ်လေ။

http://www.dhammadownload.com

ခေဠော–တံတွေး၊ သိင်္ဃာဏိကာ–နှပ်၊ လသိကာ–အစေး၊ မုတ္တံ–ကျင်ငယ်၊ ဣတိ–ဤရွံရှာဖွယ်များသာ ရှိကြသည်ဟု စူးစိုက်၍ ရှုဆင်ခြင်၏။

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ သေယျထာပိ–ဥပမာအားဖြင့်၊ ဥဘတော မုခါ–အထက်နှင့်အောက် နှစ်ဖက်စလုံးတွင် အပေါက်ရှိသော၊ ပုတောဠိ–အိတ်သည်၊ နာနာဝိဟိတဿ ဓညဿ–အမျိုးမျိုးသော စပါးဖြင့်၊ ပူရာ–ပြည့်လျက်ရှိသည်၊ အဿ–ဖြစ်ရာ၏၊ သေယျထိဒံ–အဘယ်စပါးမျိုးတို့ဖြင့် ပြည့်သနည်းဟူမူ၊ သာလီနံ–သလေးခေါ် စပါးနုတို့ဖြင့်လည်းကောင်း ဝီဟိနံ–ကောက်ကြမ်းခေါ် စပါးကြမ်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မုဂ္ဂါနံ–ပဲနောက်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မာသာနံ–ပဲကြီးတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ တိလာနံ–နှမ်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ တဏ္ဍုလာနံ–ဆန်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပူရာ အဿ–ပြည့်လျက်ရှိရာ၏၊ တမေနံ မုဉ္စိတွာ–ထိုစပါးမျိုးအိတ်ကို ဖြေ၍၊ စက္ခုမာ ပုရိသော–မျက်စိမြင်သောယောကျ်ားသည်၊ ဣမေ သာလီ–ဤသည်တို့ကား သလေးစပါးနုတို့တည်း၊ ဣမေ ဝီဟီ–ဤသည်တို့ကား ကောက်ကြမ်းစပါးကြမ်းတို့တည်း၊ ဣမေ မုဂ္ဂါ–ဤသည်တို့ကား ပဲနောက်တို့တည်း၊ ဣမေ မာသာ–ဤသည်တို့ကား ပဲကြီးတို့တည်း၊ ဣမေ တိလာ–ဤသည်တို့ကား နှမ်းတို့တည်း၊ ဣမေ တဏ္ဍုလာ–ဤသည်တို့ကား ဆန်တို့တည်း။ ဣတိ–ဤသို့၊ ပစ္စဝေက္ခေယျ–စူးစိုက်၍ ကြည့်ရှုဆင်ခြင်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ဧဝမေဝ ခေါ်–စပါးမျိုးများကို ခွဲခြား၍ ဤရှုပုံနှင့် အလားတူစွာပင်လျှင်၊ ဘိက္ခု–ရဟန်းသည် ဥဒ္ဓံ ပါဒတလာ–ခြေဖဝါးပြင်မှ အထက်၌ရှိသော *။ပေ။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

*ဤပေယျာလဖြင့် ရှေ့မှာရှိပြီးသော အနက်များအတိုင်း အပြည့်အစုံ ထုတ်ဖော်ရန် ညွှန်ပြသည်။

http://www.dhammadownload.com

မုတ္တံ-ကျင်ငယ်။ ဣတိ-ဤရွံရှာဖွယ်များသာ ရှိကြသည်ဟု ရှုးစိုက်၍ ရှုဆင်ခြင်၏၊ ဣတိ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ-မိမိ၏ ရုပ်အပေါင်းကိုယ်၌မှုလည်း၊ (ဤမှစ၍ ဣရိယာပထပိုင်း အနက်နှင့် တူပြီ။ "အတ္ထိ ကာယောတိ ဝါ ပနဿ"၌ "အတ္ထိ ကာယောတိ-ဆံပင် မွေးညှင်း စသော ရွံ့ရှာဖွယ် ရုပ်အပေါင်းမျှသာ ရှိသည်ဟု" ဤသို့ပြင်၍ဆိုလေ၊ ဤမျှသာ ထူးတော့သည်။

ပဋိကူလမနသိကာရပဗ္ဗ-ရွံရှာဖွယ်ဟု နှလုံးသွင်းပုံအပိုင်းသည်၊

နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

၁-ကာယာနုပဿနာ၊ ၅-ဓာတုမနသိကာရပဗ္ဗ

ပုန စ ပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣမမေဝ ကာယံ ယထာဌိတံ ယထာပဏိဟိတံ ဓာတုသော ပစ္စဝေက္ခတိ။ "အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတူ"တိ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခော ဂေါဃာတကော ဝါ ဂေါဃာတကန္တေဝါသီ ဝါ ဂါဝိံ ဝဓိတွာ စတုမဟာပထေ ဗိလသော ဝိဘဇိတွာ နိသိန္နော အဿ။

ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣမမေဝ ကာယံ ယထာဌိတံ ယထာပဏိဟိတံ ဓာတုသော ပစ္စဝေက္ခတိ။ "အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ပထဝီဓာတု, အာပေါဓာတု, တေဇောဓာတု, ဝါယောဓာတူ"တိ။

ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ ။ပ။ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

ဓာတုမနသိကာရပဗ္ဗံ နိဋ္ဌိတံ။

---

http://www.dhammadownload.com

၁–ကာယာနုပဿနာ၊ ၅–ဓာတုမနသိကာရပိုင်း

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ပုန စ–တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ–တစ်ပါးသော ရှုပုံကား၊ ဘိက္ခု–ရဟန်းသည်၊ ဣမမေဝ ကာယံ–(မိမိ၏ ရုပ် အပေါင်း) ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင်၊ ယထာဌိတံ ယထာပဏိဟိတံ–တည်မြဲ, ထားမြဲ အတိုင်းပင်လျှင်၊ ဓာတုသော–သတ္တဝါကောင်, အသက်ကောင်မဟုတ်သော ဓာတ်သဘောတရားအနေအားဖြင့်၊ ပစ္စဝေက္ခတိ–ရှုးစိုက်၍ ဆင်ခြင်၏။ ဣမသ္မိံ ကာယေ–ဤကိုယ်၌၊ အတ္ထိ–ရှိကြသော ဓာတ်သဘောများမှာ၊ ပထဝီဓာတု–[၁]ခက်မာ ကြမ်းတမ်းသော (ပထဝီခေါ်) အမာခံဓာတ်က တစ်မျိုး၊ အာပေါ ဓာတု–[၂]ယိုစီးဖွဲ့တွယ်သော (အာပေါခေါ်) အရည်ဓာတ်က တစ်မျိုး၊

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ဆံပင်အစ ကျင်ငယ်အဆုံးရှိသော ၃၂–ပုံတို့တွင် ဆံပင်မှ ဦးနှောက် တိုင်အောင် အပုံ ၂၀–သည် ခက်မာ ကြမ်းတမ်းမှု လွန်ကဲသောကြောင့် (ပထဝီ) အမာခံဓာတ် မည်၏။ ဤဓာတ် ၂၀–နှင့် တွေ့ထိသောအခါမှာ "ခက်မာသည်၊ ကြမ်းတမ်းသည်၊ နူးညံ့သည်၊ ချောညက်သည်၊ (လေး သည်၊ ပေါ့သည်) ထိပါးသည်၊ တည်တံ့သည် ခံလင့်သည်"ဟု သိရ၏။ ဤသို့သိရသော သဘောသည် ပရမတ် ပထဝီအစစ်ပေတည်း။

၂။ သည်းခြေမှ ကျင်ငယ်သို့တိုင်အောင် ၁၂–ပုံသည် ယိုစီးဖွဲ့တွယ်မှု လွန်ကဲသောကြောင့် (အာပေါ) အရည်ဓာတ် မည်၏၊ အရည်ဓာတ် လွန် ကဲသော ဤဓာတ် ၁၂–ပါးနှင့် တွေ့ထိသောအခါမှာ "အရည်ပျော်သည်၊ ယိုစီးသည်၊ စီးကျသည်၊ လေးကျသည်၊ စိုထိုင်းသည်၊ ပွစေသည်၊ စေး ကပ်သည်၊ ပူးတွဲသည်၊ ဖွဲ့တွယ်သည်၊ လုံးခဲသည်"ဟု သိရ၏၊ ဤသို့ သိရသော သဘောသည် ပရမတ် အာပေါအစစ်ပေတည်း။

http://www.dhammadownload.com

တေဇောဓာတု*–ပူနွေးအေးလျက်, ရင့်ကျက်, နူးညံ့စေသော (တေဇော ခေါ်) အခိုးအငွေ့က တစ်မျိုး၊ ဝါယောဓာတု–² တောင့်တင်း ရွေ့ရှား သော(ဝါယောခေါ်) လေဓာတ်က တစ်မျိုး၊ ဣတိ–ဤဓာတ်သဘော များသာ ရှိကြသည်ဟု စူးစိုက်၍ ရှုဆင်ခြင်၏။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

*(၁) သန္တပ္ပန – အဖျားရှိန် အပူငွေ့၊

(၂) ဇီရဏ – အသားအရေကို အိုမင်းရင့်ရော်စေသော ပကတိ ကိုယ်အငွေ့၊

(၃) ဒါဟ – တစ်ကိုယ်လုံး အပြင်းပူလောင်သော အပူငွေ့၊

(၄) ပါစက – အစာကို ကြေစေသော အပူငွေ့ –

ဟူသော ဤ ၄–မျိုးသည်ပူနွေးမှု လွန်ကဲသောကြောင့် (တေဇော) အခိုးငွေ့ဓာတ် မည်၏။ ဤဓာတ်လေးပါးနှင့် တွေ့ထိသောအခါမှာ "ပူသည်၊ နွေးသည်၊ အေးသည်၊ ရင့်ကျက်စေသည်၊ နူးညံ့ သိမ်မွေ့ စေသည်၊ ပေါ့တက်စေသည်၊ ပေါ့တက်သည်" ဟူ၍ သိ၏။ ဤသို့ သိရသော သဘောသည် ပရမတ်တေဇောအစစ်ပေတည်း။

²(၁) ဥဒ္ဓင်္ဂမ = လေချဉ်တက်ခြင်း စသည်ဖြင့် အထက်သို့ ဆန် သောလေ၊

(၂) အဓောဂမ = အောက်သို့စုန်သောလေ၊

(၃) ကုစ္ဆိသယ = ဝမ်းဗိုက်ထဲတွင် (အူ၏အပြင်၌) တည်သောလေ၊

(၄) ကောဋ္ဌာသယ = အူထဲ၌ တည်သောလေ၊

(၅) အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရီ = အင်္ဂါကြီးငယ်ကို လျှောက်လျက် ကွေးဆန့် လှုပ်ရှားမှု စသည်ကို ပြီးစေသောလေ၊

(၆) အဿာသပဿာသ = ဝင်သက်, ထွက်သက်လေ –

http://www.dhammadownload.com

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ သေယျထာပိ–ဥပမာအားဖြင့်၊ ဒက္ခော–ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော၊ ဂေါဃာတကော ဝါ–နွားသတ်သမားဖြစ်စေ၊ ဂေါဃာတကန္တေဝါသီ ဝါ–နွားသတ်သမား၏ တပည့်ဖြစ်စေ၊ ဂါဝိံ ဝဓိတွာ–နွားကိုသတ်ပြီး၍၊ စတုမဟာပထေ–လမ်းလေးခွ၌၊ ဗိလသော ဝိဘဇိတွာ–အသားတို့ကို အပုံအပုံအားဖြင့် ခွဲခြားလျက်၊ နိသိန္နော အဿ–ထိုင်နေရာ၏။ (ဝါ) အသားပုံမျှကိုသာ တွေ့မြင်ကာ ထိုင်နေ

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ဟူသော ဤ ၆–မျိုးသည် တောင့်တင်း လှုပ်ရှားမှု လွန်ကဲသော ကြောင့် (ဝါယော) လေဓာတ်မည်၏။ ဤဓာတ် ၆–ပါးနှင့် တွေ့ထိရသော အခါမှာ "ထောက်ကန်သည်၊ တောင့်တင်းသည်၊ လျှော့သည်၊ တည်ငြိမ်သည်၊ လှုပ်ရှားသည်၊ ရွေ့ရှားသည်၊ ဆွဲသည်၊ တွန်းကန်သည်"ဟု သိရ၏။ ဤသို့သိရသောသဘောသည် ပရမတ်ဝါယော အစစ်ပေတည်း။

ဓာတုမနသိကာရ၌ ဝိပဿနာဖြစ်ပုံကား – ဆံပင်အစ ဝင်သက်, ထွက်သက် အဆုံးရှိသော ဤ ၄၂–ပုံတို့ကို ရှုလျက် ဥပစာသမာဓိနှင့် ပြည့်စုံသော သမထယာနိကပုဂ္ဂိုလ်မှာ ထိုသမာဓိစိတ်ကိုပင် တစ်ဖန် မှတ်သဖြင့် ဆံပင်စသော ရုပ်အာရုံနှင့်တကွ ၎င်းသမာဓိစိတ် ပေါ်မှု, ပျောက်မှု, ဖြစ်မှု, ပျက်မှုကို ထင်ရှားသိမြင်လျက် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် စသည်ဖြစ်ပေါ်၏။ ဤကား ဓာတုမနသိကာရဖြင့် သမထယာနိကမှာ ဝိပဿနာ ဖြစ်ပုံပေတည်း။

ဝိပဿနာယာနိကမှာမူကား – ကိုယ်ထဲတွင် အထင်အရှား တွေ့ထိရာဌာနတို့၌ စူးစိုက်၍ မှတ်သဖြင့် ဓာတ် ၄–ပါးကို လက္ခဏာ, ရသ စသည်ဖြင့် ပိုင်းခြား သိမြင်ပြီးလျှင် ထိသိမှု မှတ်သိမှုနှင့်တကွ ထိုဓာတ် ၄–ပါး၏ ဖြစ်မှု, ပျက်မှုကိုလည်းထင်ရှား သိမြင်လျက် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် စသည် ဖြစ်ပေါ်၏။ ဤကား ဓာတုမနသိကာရဖြင့် ဝိပဿနာယာနိက ဝိပဿနာဖြစ်ပုံပေတည်း။

http://www.dhammadownload.com

ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ဝေမေဝ ခေါ–အသားပုံတို့ကို ပြုပြီးသောအခါ၌ နွားကောင်ကို မမြင်, အသားကိုမျှသာ တွေ့မြင်သည်နှင့် အလားတူစွာပင်လျှင်၊ ဘိက္ခု–ရဟန်းသည်၊ ဣမမေဝ ကာယံ–(မိမိ၏ရုပ်အပေါင်း) ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင်၊ ဓာတုသော–သတ္တဝါကောင်, အသက်ကောင် မဟုတ်သော ဓာတ်သဘောအနေအားဖြင့်၊ ပစ္စဝေက္ခတိ–ရှုစိုက်၍ ရှုဆင်ခြင်၏။

အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ–ဤကိုယ်ထဲ၌ ရှိသော ဓာတ်သဘောတို့မှာ၊ ပထဝီဓာတု–အာမခံဓာတ်က တစ်မျိုး၊ အာပေါဓာတု–အရည်ဓာတ်က တစ်မျိုး၊ တေဇောဓာတု–အခိုးအငွေ့ဓာတ်က တစ်မျိုး၊ ဝါယောဓာတု–လေဓာတ်က တစ်မျိုး၊ ဣတိ–ဤသဘောများသာ ရှိကြသည်ဟု ရှုစိုက်၍ ရှုဆင်ခြင်၏။ ဣတိ–ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ–မိမိ၏ ရုပ်အပေါင်းကိုယ်၌မူလည်း၊

(ဣရိယာပထပိုင်း အနက်နှင့် မူပြီ။ ။' "အတ္ထိကာယောတိ ဝါ ပနဿ"၌ "အတ္ထိ ကာယောတိ–ဓာတ်လေးပါး အပေါင်းမျှသာ ရှိသည်ဟု" ဤသို့ပြင်၍ ဆိုလေ။ ဤမျှသာ ထူးတော့သည်ဒ)

ဓာတုမနသိကာရပဗ္ဗံ–ဓာတ်သဘောဟု နှလုံးသွင်းပုံ
အပိုင်းသည်၊ နိဋ္ဌိတံ–ပြီးပြီ။

http://www.dhammadownload.com

၁-ကာယာနုပဿနာ၊ ၆-နဝသိဝထိကပဗ္ဗ
၁-ပထမပိုင်း

ပုန စ ပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေယျထာပိ ပဿေယျ သရီရံ သိဝထိကာယ ဆဍ္ဍိတံ ဧကာဟမတံ ဝါ ဒွီဟမတံ ဝါ တီဟမတံ ဝါ ဥဒ္ဓုမာတကံ ဝိနီလကံ ဝိပုဗ္ဗကဇာတံ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ ဥပသံဟရတိ "အယမ္ပိ ခေါ ကာယော ဧဝံဓမ္မော ဧဝံဘာဝီ ဧဝံအနတီတော"တိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ ။ပေ။ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

၁-ကာယာနုပဿနာ၊ ၆-နဝသိဝထိကပဗ္ဗ
၁-ပထမပိုင်း

*ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ပုန စ-တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ-တစ်ပါးသောရှုပုံကား၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ သိဝထိကာယ ဆဍ္ဍိတံ-သုသာန်၌ စွန့်ပစ်ထားအပ်သော၊ ဧကာဟမတံ ဝါ-သေ၍ ၁-ရက်လွန်ပြီး

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

*ဤသိဝထိကပိုင်းတို့၌ "သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ"စသည်ဖြင့် ဝိပဿနာဖြစ်ပုံ ပြထားသည့်ပြင် မဟာသီဝမထေရ်ကလည်း အာဒီနဝါနုပဿနာ ဟု ဆိုထားပေ၏၊ သို့ဖြစ်၍ သိဝထိကာဘာဝနာဖြင့် ဝိပဿနာဖြစ်ပုံကို ဤသို့ မှတ်ယူသင့်ပေ၏။ ဒွါရ ၆-ပါး၌ ဖြစ်ခိုက်ရုပ်နာမ်တို့ကို မပြတ်ရှုမှတ်နေသော ယောဂီသည် ထိုသို့ရှုမှတ်နေရင်းပင် မိမိကိုယ်ကောင်ကြီး ဖူးဖူး ရောင်သော သူသေကောင်စသည်လိုပင် ဖြစ်နေသည်ဟု ထင်ရတတ်၏၊ တမင်နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်သောကြောင့်လည်း ဤကဲ့သို့ ထင်ရတတ်၏။

http://www.dhammadownload.com

သော်လည်းဖြစ်သော၊ ဒွိဟမတံ ဝါ–သေသေ၍ ၂–ရက်လွန်ပြီးသော်လည်းဖြစ်သော၊ တီဟမတံ ဝါ–သေ၍ ၃–ရက်လွန်ပြီးသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဥဒ္ဓုမာတကံ–ဖူးဖူးရောင်သော၊ ဝိနီလကံ–မှုလာအဆင်းဖျက်၍ ညိုမည်းလျက်ရှိသော၊ ဝိပုဗ္ဗကဇာတံ–ပြည်တစိုစို စီးယိုလျက်ရှိသော၊ သရီရံ–သူသေကောင်ကို၊ သေယျထာပိ ပဿေယျ–တွေ့မြင်ရာသကဲ့သို့၊ သော–ထိုရဟန်းသည်၊ ဣမမေဝ ကာယံ–မိမိ၏ရုပ်အပေါင်း) ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင်၊ ဥပသံဟရတိ–နှိုင်းဆသမှု ဆင်ခြင်ရှု၏။ အယမ္ပိ ခေါ ကာယော–ငါ၏ ဤရုပ်ကိုယ်သည်လည်း၊ ဝေံ–

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ထိုအခါမှာ ယောဂီသည် ထင်မြင်ရသော ထိုမိမိကိုယ်ကောင်ကိုပင် "မြင်တယ်, မြင်တယ်"စသည်ဖြင့် မှတ်လျက်ပေါ်လာသော ကိုယ်ကောင်၏ ပျောက်ပျောက်သွားခြင်းကို ထင်ရှားတွေ့ရ၏။ ဤသို့တွေ့ခြင်း သိခြင်းကိုပင် ဝိပဿနာဟု မှတ်ယူသင့်ပေ။ မှန်လှပေ၏၊ ဤသို့ ရှုမှတ်ရာ၌ ဖူးဖူးရောင်သော သူသေကောင်ဟန်စသည် ဖြစ်လျက် ထင်ပေါ်လာသော ပုံသဏ္ဍာန်အာရုံမှာ တကယ်ဖြစ်ပျက်သော ပရမတ် ရုပ်အစစ် မဟုတ်သော်ငြားလည်း အမည်ပညတ် အာကာသပညတ် စသည်ကဲ့သို့ မှီရာအထည်ဒြပ် လုံးဝကင်းသည်လည်း မဟုတ်ပေ။ ရှုမှတ်နေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်မှာ တကယ်ပင် ဖြစ်ပျက်သွားသည့် အနေအားဖြင့်လည်း ထင်ရှားပေ၏။

ထို့ပြင် ထိုပုံသဏ္ဍာန်ကို မြင်သိနေသော မနောဝိညာဏ်စိတ်သည်ကား ပရမတ်တရားအစစ်ပင်တည်း။ ယောဂီမှာ ထိုစိတ်ပါဝင် ဖြစ်ပျက်သွားသည်ကို တွေ့မြင်ရပေ၏။ ထို့ကြောင့် ပေါ်လာသော ထိုရုပ်ကို ပုံသဏ္ဍာန်နှင့်တကွ ထင်မြင်နေသော မနောဝိညာဏ်စိတ်၏ ပေါ်မှု, ပျောက်မှုကို "တွေ့မြင်ခြင်းသည်ပင် ဤသိဝထိကပိုင်း၌ "သမုဒယဓမ္မာနုပဿနာ ဝယဓမ္မာနုပဿနာ" မည်သည်"ဟု မှတ်ယူသင့်ပေတော့၏။

http://www.dhammadownload.com

ဓမ္မော-ဤသူသေကောင်လိုပင် ဖူးဖူးရောင်ခြင်းစသည့် သဘောရှိချေ၏၊ ဧဝံဘာဝီ-ဤသူသေကောင်လိုပင် ဖူးဖူးရောင်သော အကောင်ပုပ်စသည် မချွတ်ဖြစ်ရမည်သာတည်း၊ ဧဝံအနတီတော-ဤသူသေကောင်လိုပင် ဖူးဖူးရောင်ခြင်း စသော သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်ပါတကား၊ ဣတိ-ဤသို့နှိုင်းဆသမှု ဆင်ခြင်ရှု၏၊ ဣတိ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ-မိမိရုပ်အပေါင်းကိုယ်၌မှုလည်း။

(ဤဣရိယာပထပိုင်းနှင့် တူပြီ၊ "အတ္ထိ ကာယောတိ-ဖူးဖူးရောင်သော သူသေကောင် စသည့်ဖြစ်နိုင်သော ရုပ်အပေါင်းမျှသာ ရှိသည်"ဟု ဤမျှသာ ပြင်ဆင်ရန် ထူးတော့သည်။

၁-သိဝထိက ပထမပိုင်းပြီး၏။

၁-ကာယာနုပဿနာ၊ ၇-နဝသိဝထိကပဗ္ဗ
၂-ဒုတိယပိုင်း

ပုန စ ပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေယျထာပိ ပဿေယျ သရီရံ သိဝထိကာယ ဆဍ္ဍိတံ ကာကေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ, ကုလလေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ, ဂိဇ္ဈေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ, ကင်္ကေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ, သုနခေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ, ဗျဂ္ဃေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ, ဒီပီဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ, သိင်္ဂါလေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ, ဝိဝိဓေဟိ ပါဏကဇာတေဟိ ခဇ္ဇမာနံ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ ဥပသံဟရတိ "အယမ္ပိ ခေါ ကာယော ဧဝံ ဓမ္မော ဧဝံဘာဝီ ဧဝံအနတီတော"တိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ ။ပေ။ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

http://www.dhammadownload.com

၁-ကာယာနုပဿနာ၊ ၇-နဝသိဝထိကပဗ္ဗ
၂-ဒုတိယပိုင်း

*ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ပုန စ-တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ-တစ်ပါးသော ရှုပုံကား၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ သိဝထိကာယ ဆဍ္ဍိတံ-သုသာန်၌-စွန့်ပစ်ထားအပ်သော၊ ကာကေဟိ ဝါခဇ္ဇမာနံ-ကျီးတို့ ခဲစားအပ်သည်မှုလည်းဖြစ်သော၊ ကုလလေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ-စွန်တို့ ခဲစားအပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဂိဇ္ဈေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ-လင်းတတို့ ခဲစား အပ်သည်မှုလည်းဖြစ်သော၊ ကင်္ကေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ-ဘုံမတီးငှက်တို့ ခဲစားအပ်သည်မှုလည်းဖြစ်သော၊ သုနခေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ-ခွေးတို့ ခဲစား အပ်သည်မှုလည်းဖြစ်သော၊ ဗျဂ္ဃေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ-ကျားတို့ ခဲစားအပ် သည်မှုလည်းဖြစ်သော၊ ဒီပီဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ-ကျားသစ်တို့ ခဲစား အပ်သည်မှုလည်းဖြစ်သော၊ သိင်္ဂါလေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ-မြေခွေးတို့ ခဲစား အပ်သည်မှုလည်းဖြစ်သော၊ ဝိဝိဓေဟိ ဝါ ပါဏကဇာတေဟိ ခဇ္ဇမာနံ-ပိုးအမျိုးမျိုးတို့ ခဲစားအပ်သည်မှုလည်းဖြစ်သော၊ သရီရံ-သူသေ ကောင်ကို၊ သေယျထာပိ ပဿေယျ-တွေ့မြင်ရာသကဲ့သို့။

သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဣမမေဝ ကာယံ၊ (မိမိ၏ရုပ်အပေါင်း) ဤကိုယ်ကောင်ကိုပင်လျှင်၊ ဥပသံဟရတိ-နှိုင်းဆသမှု ဆင်ခြင်ရှု၏။

အယမ္ပိ ခေါ ကာယော-ငါ၏ဤရုပ်ကိုယ်သည်လည်း၊ ဧဝံဓမ္မော-ဤသူသေကောင်လိုပင် ကျီးစွန်စသော သတ္တဝါအမျိုးမျိုးတို့ ခဲစား ခံရမည့် သဘောရှိချေ၏၊ ဧဝံဘာဝီ-ဤသူသေကောင်လိုပင် ကျီးစွန် စသော သတ္တဝါအမျိုးမျိုးတို့ ခဲစားခံရမည့်သဘောကို မလွန်နိုင်ပါ တကား၊ ဣတိ-ဤသို့ နှိုင်းဆသမှု ဆင်ခြင်ရှု၏။

ဣတိ-ဤဆို အပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ-မိမိ၏ ရုပ်အပေါင်းကိုယ်၌ မှုလည်း။

http://www.dhammadownload.com

(ဣရိယာပထပိုင်းနှင့်တူပြီ။ "အတ္ထိ ကာယောတိ-ကျိုးစွန်စသော သတ္တဝါအမျိုးမျိုးတို့ ခဲစားခံရမည့် ရုပ်အပေါင်းမျှသာ ရှိသည်"ဟု ဤမျှသာ ပြန်ဆိုရန် ထူးတော့သည်။)

၂-သိဝထိက ဒုတိယပိုင်း ပြီး၏။

၁-ကာယာနုပဿနာ၊ ၈-နဝသိဝထိကပဗ္ဗ
၃-တတိယပိုင်း

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေယျထာပိ ပဿေယျ သရီရံ သိဝထိကာယ ဆဍ္ဍိတံ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ သမံသလောဟိတံ နှာရုသမ္ဗန္ဓံ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ ဥပသံဟရတိ "အယမ္ပိ ခေါ ကာယော ဧဝံ ဓမ္မော ဧဝံဘာဝီ ဧဝံအနတီတော"တိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ ။ပေ။ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

၁-ကာယာနုပဿနာ၊ ၈-နဝသိဝထိကပဗ္ဗ
၃-တတိယပိုင်း

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ပုန စ-တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ-တစ်ပါးသော ရှုပုံကား၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ သိဝထိကာယ ဆဍ္ဍိတံ-သုသာန်၌ စွန့်ပစ်ထားအပ်သော၊ သမံသလောဟိတံ-အသား, အသွေး, အကြွင်းအကျန်တို့နှင့်တကွ၊ နှာရုသမ္ဗန္ဓံ စ-အကြောတို့ဖြင့် ဖွဲ့မြဲပင် ဖွဲ့တွယ်လျက်ရှိသော၊ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ သရီရံ-အရိုးစုသူသေကောင်ကို၊ သေယျထာပိ ပဿေယျ-တွေ့မြင်ရာသကဲ့သို့၊ သော-

http://www.dhammadownload.com

ထိုရဟန်းသည်၊ ဣမမေဝ ကာယံ-(မိမိစိတ်ရုပ်အပေါင်း) ဤကိုယ်ကို ပင်လျှင်၊ ဥပသံဟရတိ-နှိုင်းဆသမှု ဆင်ခြင်ရှု၏။

အယမ္ပိ ခေါ ကာယော-ငါ၏ ဤရုပ်ကိုယ်သည်လည်း၊ ဧဝံဓမ္မော-ဤသူသေကောင်ကဲ့သို့ပင် အရိုးစုဖြစ်ခြင်းသဘောရှိချေ၏၊ ဧဝံဘာဝီ-ဤသူသေကောင်ကဲ့သို့ပင် အရိုးစုဖြစ်ရမည်သာတည်း၊ ဧဝံအနတီတော-ဤသူသေကောင်ကဲ့သို့ပင် အရိုးစုဖြစ်ခြင်း သဘောကို မလွန်နိုင်ပါတကား။ ဣတိ-ဤသို့ နှိုင်းဆသမှု ဆင်ခြင်ရှု၏။

ဣတိ-ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ-မိမိ၏ ရုပ်အပေါင်း၌မှုလည်း။

(ဣရိယာပထပိုင်းနှင့် တူပြီ။ "အတ္ထိ ကာယောတိ-အရိုးစုဖြစ်မည့်ရုပ်အပေါင်းမျှသာ ရှိသည်" ဟု ဤမျှသာ ပြင်ဆိုရန် ထူးတော့သည်)။

၃-သိဝထိက တတိယပိုင်း ပြီး၏။

၁-ကာယာနုပဿနာ၊ ၉-နဝသိဝထိကပဗ္ဗ
၄-စတုတ္ထပိုင်း

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေယျထာပိ ပဿေယျ သရီရံ သိဝထိကာယ ဆဍ္ဍိတံ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ နိမံသလောဟိတ မက္ခိတံ နှာရုသမ္ဗန္ဓံ။

သော ဣမမေဝ ကာယံ ဥပသံဟရတိ "အယမ္ပိ ခေါ ကာယော ဧဝံဓမ္မော ဧဝံဘာဝီ ဧဝံအနတီတော"တိ။

ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ။ပေ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

http://www.dhammadownload.com

၁–ကာယာနုပဿနာ၊ ၉–နဝသိဝထိကပဗ္ဗ
၄–စတုတ္ထပိုင်း

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ပုန စ–တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ–တစ်ပါးသော ရှုပုံကား၊ ဘိက္ခု–ရဟန်းသည်၊ သိဝထိကာယ ဆဍ္ဍိတံ–သုသာန်၌ စွန့်ပစ်ထားအပ်သော၊ နိမံသလောဟိတမက္ခိတံ–အသားကင်း၍ သွေးကြွင်းမျှဖြင့် လူးကပ်လျက်၊ နှာရုသမ္ဗန္ဓံ–အကြောတို့ဖြင့် ဖွဲ့မြဲ ဖွဲ့တွယ်လျက်ရှိသော၊ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ သရီရံ–အရိုးစုသူသေကောင်ကို၊ သေယျထာပိ ပဿေယျ–တွေ့မြင်ရာသကဲ့သို့၊ သော–ထိုရဟန်းသည်။ (သိဝထိက တတိယပိုင်းနှင့် တူပြီ။)

၄–သိဝထိက စတုတ္ထပိုင်း ပြီး၏။

၁–ကာယာနုပဿနာ၊ ၁၀–နဝသိဝထိကပဗ္ဗ
၅–ပဉ္စမပိုင်း

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေယျထာပိ ပဿေယျ သရီရံ သိဝထိကာယ ဆဍ္ဍိတံ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ အပဂတမံသလောဟိတံ နှာရုသမ္ဗန္ဓံ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ ဥပသံဟရတိ "အယမ္ပိ ခေါ ကာယော ဧဝံဓမ္မော ဧဝံဘာဝီ ဧဝံအနတီတော"တိ၊ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ ။ပေ။ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ၊ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

၁–ကာယာနုပဿနာ၊ ၁၀–နဝသိဝထိကပဗ္ဗ
၅–ပဉ္စမပိုင်း

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ပုန စ–တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ–တစ်ပါးသော ရှုပုံကား၊ ဘိက္ခု–ရဟန်းသည်၊ သိဝထိကာယ ဆဍ္ဍိတံ–သုသာန်၌

http://www.dhammadownload.com

စွန့်ပစ်ထားအပ်သော၊ အပဂတမံသလောဟိတံ-အသွားအသွေး လုံးဝကင်းလျက်၊ နှာရုသမ္ဗန္ဓ-အကြောတို့ဖြင့် ဖွဲ့မြဲဖွဲ့တွယ်လျက်ရှိသော၊ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ သရီရံ-အရိုးစုသူသေကောင်ကို၊ သေယျထာပိ ပဿေယျ-တွေ့မြင်ရာသကဲ့သို့၊ သော-ထိုရဟန်းသည်။

(သိဝထိက တတိယပိုင်းနှင့် တူပြီ။)

၅-သိဝထိက ပဥ္စမပိုင်း ပြီး၏။

၁-ကာယာနုပဿနာ၊ ၁၁-နဝသိဝထိကပဗ္ဗ
၆-ဆဋ္ဌပိုင်း

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေယျထာပိ ပဿေယျ သရီရံ သိဝထိကာယ ဆဍ္ဍိတံ အဋ္ဌိကာနိ အပဂတသမ္ဗန္ဓာနိ ဒိသာဝိဒိသာ ဝိက္ခိတ္တာနိ၊ အညေန ဟတ္ထဋ္ဌိကံ၊ အညေန ပါဒဋ္ဌိကံ၊ အညေန ဂေါပ္ဖကဋ္ဌိကံ၊ အညေန ဇင်္ဃဋ္ဌိကံ၊ အညေန ဦရုဋ္ဌိကံ၊ အညေန ကဋိဋ္ဌိကံ၊ အညေန ဖာသုကဋ္ဌိကံ၊ အညေန ပိဋ္ဌိဋ္ဌိကံ၊ အညေန ခန္ဓဋ္ဌိကံ၊ အညေန ဂီဝဋ္ဌိကံ၊ အညေန ဟနုကဋ္ဌိကံ၊ အညေန ဒန္တဋ္ဌိကံ၊ အညေန သီသကဋာဟံ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ ဥပသံဟရတိ "အယမ္ပိ ခေါ ကာယော ဧဝံဓမ္မော ဧဝံဘာဝီ ဧဝံအနတီတော"တိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ ။ပေ။ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယနုပဿီ ဝိဟရတိ။

၁-ကာယာနုပဿနာ၊ ၁၁-နဝသိဝထိကပဗ္ဗ
၆-ဆဋ္ဌပိုင်း

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ပုန စ-တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ-တစ်ပါးသော ရှုပုံကား၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းတို့သည်၊ သိဝထိကာယ ဆဍ္ဍိတံ-သုသာန်၌

http://www.dhammadownload.com

စွန့်ပစ်ထားအပ်သော၊ သရီရံ-သူသေကောင်ကို၊ (ပဿေယျ-တွေ့မြင်ရာ၏)၊ အပဂတသမ္ဗန္ဓာနိ-အဆက်ပြုတ်ကုန်လျက်၊ ဒိသာ ဝိဒိသာ ဝိက္ခိတ္တာနိ-ထိုထိုအရပ်တို့၌ ကစဉ့်ကရဲ ပြန့်ကြဲနေကုန်သော အဋ္ဌိကာနိ-အရိုးတို့ကို၊ (ပဿေယျ-တွေ့မြင်ရာ၏)၊ အညေန ဟတ္ထဋ္ဌိကံ-တစ်နေရာ၌ လက်ရိုးကို၊ အညေန ပါဒဋ္ဌိကံ-တစ်နေရာ၌ ခြေရိုးကို၊ အညေန ဂေါပ္ဖကဋ္ဌိကံ-တစ်နေရာ၌ ခြေမျက်စိရိုးကို၊ အညေန ဇင်္ဃဋ္ဌိကံ-တစ်နေရာ၌ ခြေသလုံးရိုးကို၊ အညေန ဦရုဋ္ဌိကံ-တစ်နေရာ၌ ပေါင်ရိုးကို၊ အညေန ကဋိဋ္ဌိကံ-တစ်နေရာ၌ *တင်ပါးရိုးကို၊ အညေန ဖာသုကဋ္ဌိကံ-တစ်နေရာ၌ နံရိုးကို၊ အညေန ပိဋ္ဌိဋ္ဌိကံ-တစ်နေရာ၌ ကျောရိုးကို၊ အညေန ခန္ဓဋ္ဌိကံ-တစ်နေရာ၌ ပခုံးရိုးကို၊ အညေန ဂီဝဋ္ဌိကံ-တစ်နေရာ၌ လည်ပင်းရိုးကို၊ အညေန ဟနုကဋ္ဌိကံ-တစ်နေရာ၌ မေးရိုးကို၊ အညေန ပိဋ္ဌိဋ္ဌိကံ-တစ်နေရာ၌ ကျောရိုးကို၊ အညေန ခန္ဓဋ္ဌိကံ-တစ်နေရာ၌ ပခုံးရိုးကို၊ အညေန ဂီဝဋ္ဌိကံ-တစ်နေရာ၌ လည်ပင်းရိုးကို အညေန ဟနုကဋ္ဌိကံ-တစ်နေရာ၌ မေးရိုးကို၊ အညေန ဒန္တဋ္ဌိကံ-တစ်နေရာ၌ သွားရိုးကို၊ အညေန သီသကဋာဟံ-တစ်နေရာ၌ ဦးခေါင်းရိုးကို၊ သေယျထာပိ ပဿေယျ-တွေ့မြင်ရာသကဲ့သို့၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊

(သိဝထိက တတိယပိုင်းနှင့် တူပြီ။)

၆-သိဝထိက ဆဋ္ဌပိုင်း ပြီး၏။

မှတ်ချက်အစိပ္ပါယ်

ရှေးရှေးသော နိဿယတို့၌ "ခါးရိုး"ဟု ဆိုသည်မှာ ဤတင်ပါးရိုးကိုပင် ရည်ရွယ်၏။ ခါးဆစ်ရိုးသည်ကား "ပိဋ္ဌိဋ္ဌိက"ခေါ် ကျောရိုး၌ ပါဝင်ပေ၏။

http://www.dhammadownload.com

၁–ကာယာနုပဿနာ၊ ၁၂–နဝသိဝထိကပဗ္ဗ
၇–သတ္တမပိုင်း

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေယျထာပိ ပဿေယျ သရီရံ သိဝထိကာယ ဆဍ္ဍိတံ အဋ္ဌိကာနိ သေတာနိ သင်္ခဝဏ္ဏပဋိဘာဂါနိ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ ဥပသံဟရတိ "အယမ္ပိ ခေါ ကာယော ဧဝံ ဓမ္မော ဧဝံဘာဝီ ဧဝံအနတီတော"တိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ ။ပေ။ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

၁–ကာယာနုပဿနာ၊ ၁၂–နဝသိဝထိကပဗ္ဗ
၇–သတ္တမပိုင်း

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ပုန စ–တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ–တစ်ပါးသော ရှုပုံကား၊ ဘိက္ခု–ရဟန်းသည်၊ သိဝထိကာယ ဆဍ္ဍိတံ–သုသာန်၌ စွန့်ပစ်ထားအပ်သော၊ သရီရံ–သူသေကောင်ကို၊ (ပဿေယျ–တွေ့မြင်ရာ၏)၊ သင်္ခဝဏ္ဏပဋိဘာဂါနိ သေတာနိ–ခရုသင်း၏ အဆင်းနှင့်အတူ ဖွေးဖွေးဖြူကုန်သော၊ အဋ္ဌိကာနိ–အရိုးတို့ကို၊ သေယျထာပိ ပဿေယျ–တွေ့မြင်ရာသကဲ့သို့၊ သော–ထိုရဟန်းသည်။

(သိဝထိက တတိယပိုင်းနှင့် တူပြီ။)

၇–သိဝထိက သတ္တမပိုင်း ပြီး၏။

၁–ကာယာနုပဿနာ၊ ၁၃–နဝသိဝထိကပဗ္ဗ
၈–အဋ္ဌမပိုင်း

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေယျထာပိ ပဿေယျ သရီရံ သိဝထိကာယ ဆဍ္ဍိတံ အဋ္ဌိကာနိ ပုဉ္ဇကိတာနိ တေရောဝဿိကာနိ။

http://www.dhammadownload.com

သော ဣမမေဝ ကာယံ ဥပသံဟရတိ "အယမ္ပိ ခေါ ကာယော ဧဝံဓမ္မော ဧဝံဘာဝီ ဧဝံအနတီတော"တိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ ။ပေ။ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

၁-ကာယာနုပဿနာ၊ ၁၃-နဝသိဝထိကပဗ္ဗ
၈-အဋ္ဌမပိုင်း

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ပုန စ-တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ-တစ်ပါးသော ရှုပုံကား၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ သိဝထိကာယ ဆဍ္ဍိတံ-သုသာန်၌ စွန့်ပစ်ထားအပ်သော၊ သရီရံ-သူသေကောင်ကို၊ (ပဿေယျ-တွေ့မြင်ရာ၏)၊ [၁] တေရောဝဿိကာနိ-တစ်နှစ်ကျော်ကာ ရှည်ကြာ ဟောင်းမြင်းကုန်သည်ဖြစ်၍၊ [၂] ပုဉ္ဇကိတာနိ-အစုအပုံပြုအပ်ကုန် သော၊ အဋ္ဌိကာနိ-အရိုးတို့ကို၊ သေယျထာပိ ပဿေယျ-တွေ့မြင် ရာသကဲ့သို့၊ သော-ထိုရဟန်းသည်။

(သိဝထိက တတိယပိုင်းနှင့် တူပြီ။)

၈-သိဝထိက အဋ္ဌမပိုင်း ပြီး၏။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

၁။ **တိရောဝဿ** = တစ်နှစ်ကျော်ကာလသို့ + **ဣက** = ရောက် သည် + **တေရောဝဿိက** = တစ်နှစ်ကျော် ကာလသို့ ရောက်သော အရိုး၊ ဤပိုဒ်ဖြင့် ထိုသို့သော အရိုးဟောင်းများ၏ ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ် အခြေ အနေကို ထင်ရှားစေ၏။

၂။ ဤ "ပုဉ္ဇကိတ"ပုဒ်သည် ဒုတိယပါရာဇိက ဝိနီတဝတ္ထု၌ လာ သော မြက်ပုံဟော ပုဉ္ဇကိတပုဒ်၊ ရူဠဝဂ္ဂ ဝတ္တက္ခန္ဓက အာဂန္တုကဝတ် ပိုင်း၌ လာသော သေနာသနအစုအပုံဟော ပုဉ္ဇကိတပုဒ်များနှင့် သဒ္ဒါ

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အစီပွါယ်

အနေအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သဒ္ဒတ္ထအားဖြင့်လည်းကောင်း အတူတူ ပင်တည်း။ ပါရာဇိကကဏ်နိဿယ၌ ကိတခတ်ဖြင့် ပုဒ်ပြီးပုံကို ပြထား၏၊ သို့ရာတွင် ဂမိကဝတ်ပိုင်း၌ "စတုသု ပါသာဒေသု မဥ္စံ ပညာပေတွာ မဥ္စေ မဥ္စံ အာရောပေတွာ ပီဌေ ပီဌံ အာရောပေတွာ သေနာသနံ ဥပရိ ပုဥ္ဇံ ကရိတွာ ဒါရုဘဏ္ဍံ မတ္တိကာဘဏ္ဍံ ပဋိသာမေတွာ ဒွါရဝါတပါနံ ထကေတွာ ပက္ကမိတဗ္ဗံ"ဟု ခရီးသွားမည့်ရဟန်းက သေနာသန အသုံး အဆောင်များကို အစုအပုံပြု၍ သိမ်းထားခဲ့ကြောင်း ပြဆိုထားသည်။ ဤသို့ ပြဆိုထားသော ပါဠိထဲတွင် "ပုဥ္ဇံ ကရိတွာ"ဟု ကရခတ်ဖြင့် ဆိုထားသည်ကို သတိပြုအပ်၏။

ဤသို့ ဂမိကရဟန်းက "ပုဥ္ဇံ ကရိတွာ" အစုအပုံ ပြုထားခဲ့သော သေနာသနကိုပင် အာဂန္တုကဝတ်ပိုင်း၌ "သစေ ဝိဟာရော ဥက္လာပေါ ဟောတိ၊ မဉ္စော ဝါ မဉ္စော အာရာပိတော ဟောတိ၊ ပီဌေ ဝါ ပီဌံ အာရောပိတံ ဟောတိ၊ သေနာသနံ ဥပရိ ပုဥ္ဇကိတံ ဟောတိ၊ သစေ ဥဿဟတိ၊ သောဓေတဗ္ဗော"ဟု ပြဆိုထားပေသည်။

ထို့ကြောင့် "ပုဥ္ဇကိတ"၌ ကိတပုဒ်သည် ကရ + တ = ကတ-မှ ဖြစ်လာကြောင်း ထင်ရှားလှပေတော့၏။ ဝစနတ္ထကို အဘယ်သို့ ပြု သင့်သနည်းဟူမူ "ပုဥ္ဇော ကတော ယေသန္တိ ပုဥ္ဇကတာနိ၊ ပုဥ္ဇကတာနိ ယေဝ ပုဥ္ဇကိတာနိ"ဟု ပြုသင့်ပေ၏။

တစ်နည်းကား "အဘူတတဗ္ဘာဝေ"၌ စိပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသော "ပုဥ္ဇ ကတ"ပုဒ်ရင်းမှ "ပုဥ္ဇကီတ" ဖြစ်လာသည် ဟူ၍လည်း ယူသင့်သေး၏၊ ထုတ်ပြခဲ့သော သာဓကပါဠိ ၂-ရပ်တို့တွင် "ပုဥ္ဇကိတံ တိဏံ ဈာပေတိ" ဟူသော ပါရာဇိကကဏ်ပါဠိသည်ကား ထိုင်းနိုင်ငံမူ စာအုပ်၌ "မုဥ္ဇတိဏံ ဈာပေတိ"ဟု ရှိ၏။

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

တစ်နည်းကား ဒုတိယ ကထိနသိက္ခာပုဒ်၌ "ကဏ္ဍကိတာနိ (ကဏ္ဍကိတာနိ) စိဝရာနိ–ဖားဥမည်းနက် မှိုတောင်တက်သော သင်္ကန်းတို့"ဟု လာ၏။ မဟာဝဂ္ဂ စီဝရက္ခန္ဓက၌ "ပံသုကိတာနိ စီဝရာနိ–ဖုန်မှုန့် လူးပေသော သင်္ကန်းတို့" ဟု လာ၏။ ဤပုဒ်တို့ကို "ကဏ္ဍကာနိ သဉ္ဇာတာနိ ယေသံ၊ ပံသုကာ သဉ္ဇာတာ ယေသံ"ဟု ဝစနတ္ထပြု၍ တာရကာဒိဂိုဏ်း ဣတပစ္စည်းဖြင့် ပြီးစေအပ်ကုန်၏။ ထို့အတူပင် ဤ "ပုဠဝကိတာနိ" ပုဒ်ကိုလည်း တာရကာဒိဂိုဏ်း ဣတပစ္စည်းဖြင့် ပြီးစေအပ်၏၊ ပြီးစေဟန်ကား "ပုဠဝော ဝိယ ပုဠဝကံ" = အပေါင်းအစုနှင့်တူစွာ ပွတတဖြစ်နေသော အရာကို ယူလေ။ "ပုဠဝကံ သဉ္ဇာတံ ယေသန္တိ ပုဠဝကိတာနိ အဋ္ဌိကာနိ၊ သတ္တမသိဝထိကပိုင်း၌ လာသော လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် အရိုးများကဲ့သို့ ကျစ်ကျစ်လျစ်လျစ် မဟုတ်တော့ဘဲစုပေါင်းထားသော အရိုးမှုန့် ပမာဏ ခပ်ပွပွဖြစ်နေသော အရိုးများ, ကြေမွလုနီးပါးဖြစ်နေသော အရိုးများကို ယူလေ။ ဤအနက်သည် အထူးပင် အတ္ထယုတ္တိရှိပေ၏။

အကြောင်းကား ... ဤသိဝထိကပဗ္ဗ၌ ဖူးဖူးရောင်သော သူသေကောင်မှစ၍ တစ်ပိုင်းထက်တစ်ပိုင်း သာလွန်၍ ပျက်စီးယိုယွင်းနေသော သူသေကောင် အရိုးကောင်များကို ပြလာခဲ့၏။ သတ္တမပိုင်း၌ ဖွေးဖွေးဖြူနေသော လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် အရိုးများကို ပြခဲ့၏။ နဝမပိုင်း၌ ကြေမွလျက် အမှုန့်မှုန့်ဖြစ်နေသော အရိုးများကို ပြလတ္တံ့။ ထိုနှစ်ပိုင်းတို့၏ အလယ်၌ပြထားသော ဤအဋ္ဌမပိုင်းလာ အရိုးများသည် သတ္တမပိုင်းက အရိုးများလောက်လည်း မလတ်ဆတ်တော့ဘဲ နဝမပိုင်းက အရိုးများလောက်လည်း မဆွေးမမြေ့သေးဘဲ စုဏ္ဏက–အမှုန့်မှုန့်ကြေမွလု နီးပါး ပျက်စီးနေသော အရိုးများသာလျှင် ဖြစ်သင့်ပေ၏။

ထို့ပြင် "တေရောဝဿိကာနိ" ဟူသော ဟေတုမန္တဝိသေသန ပုဒ်ဖြင့်လည်း တစ်နှစ်ကျော်၍ ချွတ်ယွင်းပျက်စီးနေပုံကို ထင်ရှားပြလျက်

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အမိပ္ပါယ်

ရှိပေ၏။ ထို့ကြောင့် "ပုဠဝကိတာနိ–အပေါင်းအစုတမျှ ပွတာတဖြစ်၍ နေကုန်သော" ဤအနက်ကိုလည်း မှတ်ယူသင့်ပေ၏။ သို့သော် အဋ္ဌကထာ၌ မဖွင့်သည်ကို ထောက်လျှင်ကား ဤမျှလောက် အနက်ခက်ခဲခြင်း မရှိတန်ရာ။ သို့ဖြစ်၍ အခြားပါဠိ၌လည်း ထင်ရှားရှိသဖြင့် ပေါ်လွင်သော အနက်ကိုသာ နိဿယ၌ မူတင်အပ်ပါသည်၊ မူတင်ထားသော ထိုအနက် အရအားဖြင့် သုသာန်၌ တစ်နှစ်ကျော်သော အရိုးများ ရှုပ်ပွလျက် မရှိ စေရန် တစ်နေရာ၌ စုပုံထားသည်ကို ညွှန်ပြသည်ဟု မှတ်အပ်၏။

ဆရာတော် ဦးပုမ်၏ နိဿယ၌ကား – "ပုဠဝကိတာနိ–အစုဖရိုဖရဲ ကွဲလေကုန်ပြီးသော"ဟု ပြန်ဆိုထားပေ၏။ ကစ္စည်းကျမ်း၌လာသော "ကိတက"ပုဒ်ကဲ့သို့ ကိရဓာတ်+တပစ္စည်းဖြင့် "ကိဏ္ဏ, ဝိကိဏ္ဏ"၏ အစား "ကိတ"ဟု ပြီးစေလျက် "ပုဋ္ဌော ကိတော ဝိကိဏ္ဏော ယေသန္တိ ပုဠဝကိတာနိ" ဟု ဝစနတ္ထပြုရာ၏။ ဤအနက်သည်လည်း တခဲနက် ကျစ်ကျစ်လစ်လစ် စုပေါင်းနေသော အရိုးမှုန့်အပေါင်း၏ ကွဲပျက်လျက် ပွတာတဖြစ်ခြင်းကို ရည်ရွယ်လျက် ဤနိဿယသစ် မှတ်ချက်၌ ပြထား သော အနက်နှင့် အလားတူပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဟိုမှာ တစ်ပုံ ဒီမှာတစ်ပုံအားဖြင့် အရိုးစုအရိုးပုံတွေ တစ်ကွဲတစ်ပြား စီ ဖြစ်နေသည်ကိုလည်း ယူနိုင်သေး၏။ ဤသို့ ယူလျှင်ကား "တေရောဝဿိကာနိ"ဟူသော ဝိသေသနပုဒ်ဖြင့် ဘာကို ရည်ရွယ်သနည်းဟု စူးစမ်းရှာဖွေပေလိမ့်ဦးမည်။ သုတ်ပါဠိတော်ကြီး၏ နိဿယထဲ၌ကား "ပုဠဝကိတာနိ–ပိုးတို့သည် ထိုးလေကုန်ပြီးသော"ဟု ပြန်ဆိုထားလေ၏။ "ဘုဠဝကိဋ္ဌာနိ"ပုဒ်ကို တွေ့၍ ဤသို့ ပြန်ဆိုသည်ဖြစ်ရာ၏။ ၎င်းအနက် ကို တစ်နှစ်ကျော်သော အရိုးများမှာ ပိုးစားမှု ရှိ, မရှိကိုလည်း စူးစမ်း ရာ၏။

http://www.dhammadownload.com

၁-ကာယာနုပဿနာ၊ ၁၄-နဝသိဝထိကပဗ္ဗ ၉-နဝမပိုင်း

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေယျထာပိ ပဿေယျ သရီရံ သိဝထိကာယ ဆဍ္ဍိတံ၊ အဋ္ဌိကာနိ သေတာနိ ပူတီနိ စုဏ္ဏကဇာတာနိ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ ဥပသံဟရတိ "အယမ္ပိ ခေါ ကာယော ဧဝံဓမ္မော ဧဝံဘာဝီ ဧဝံအနတီတော"တိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ ။ပေ။ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

နဝသိဝထိကပဗ္ဗံ နိဋ္ဌိတံ။

စုဒ္ဒသ ကာယာနုပဿနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ကာယာနုပဿနာ၊ ၁၄-နဝသိဝထိကပဗ္ဗ ၉-နဝမပိုင်း

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ပုန စ-တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ-တစ်ပါးသော ရှုပုံကား၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ သိဝထိကာယ ဆဍ္ဍိတံ-သုသာန်၌ စွန့်ပစ်ထားအပ်သော၊ သရီရံ-သူသေကောင်ကို၊ (ပဿေယျ-တွေ့မြင်ရာ၏)၊ ပူတီနိ-ဆွေးမြေ့ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ စုဏ္ဏကဇာတာနိ-အမှုန့်မှုန့်ဖြစ်ကြကုန်သော၊ အဋ္ဌိနိ-အရိုးတို့ကို၊ သေယျထာပိ ပဿေယျ-တွေ့မြင်ရာသကဲ့သို့၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဣမမေဝ ကာယံ-(မိမိ၏ရုပ်အပေါင်း) ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင်၊ ဥပသံဟရတိ-နှိုင်းဆသမှု ဆင်ခြင်ရှု၏။ အယမ္ပိ ခေါ ကာယော-ငါ၏ ရုပ်ကိုယ်သည်လည်း၊ ဧဝံဓမ္မော-ဤအရိုးမှုန့်များလိုပင် ဆွေးမြေ့၍ အမှုန့်

http://www.dhammadownload.com

မှန်ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိချေ၏၊ ဝေဘာဝီ–ဤအရိုးမှန်များလိုပင် ဆွေးမြေ့၍ အမှုန့်မှုန့်ဖြစ်ရမည်သာတည်း၊ ဝေံအနတီတော–ဤအရိုးမှုန်များလိုပင် ဆွေးမြည့်၍ အမှုန့်မှုန့်ဖြစ်ခြင်းသဘောကို မလွန်နိုင်ပါတကား၊ ဣတိ–ဤသို့ နှိုင်းဆသမှု ဆင်ခြင်ရှု၏။ ဣတိ–ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ–ဤမိမိ၏ ရုပ်အပေါင်း ကိုယ်၌မှုလည်း၊ (ဣရိယာပထပိုင်းနှင့် တူပြီ။ "အတ္ထိ ကာယောတိ–ဆွေးမြေ့၍ အမှုန့်ဖြစ်မည့် ရုပ်အပေါင်းမျှသာ ရှိသည်"ဟု ဤမျှသာ ပြန်ဆိုရန် ထူးတော့သည်။)

၉–သိဝထိက နဝမပိုင်း ပြီး၏။

နဝသိဝထိကပဗ္ဗံ–သိဝထိက ၉–ပိုင်းသည်၊ နိဋ္ဌိတံ–ပြီးပြီ။

စုဒ္ဒသကာယာနုပဿနာ–၁၄–ပါးကုန်သော ကာယာနုပဿနာ တို့သည်၊ နိဋ္ဌိတာ–ပြီးကုန်ပြီ။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

အထူးမှတ်ဖွယ် အဋ္ဌကထာဆုံးဖြတ်ချက်

တတ္ထ အာနာပါနပဗ္ဗံ ပဋိက္ကူလမနသိကာရပဗ္ဗန္တိ ဣမာနေဝ ဒွေ အပ္ပနာကမ္မဋ္ဌာနာနိ၊ သိဝထိကာနံ ပန အာဒီနဝါနုပဿနာဝသေန ဝုတ္တတ္တာ သေသာနိ ဒွါဒသာပိ ဥပစာရကမ္မဋ္ဌာနာနေဝ။

တတ္ထ–ထိုကာယာနုပဿနာ ၁၄–ပိုင်းတို့တွင်၊ အာနာပါနပဗ္ဗံ–အာနာပါနပိုင်းကိုလည်း၊ ပဋိက္ကူလမနသိကာရပဗ္ဗံ–ပဋိက္ကူလမနသိကာရ ပိုင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဣတိ–ဤသို့၊ ဣမာနေဝ ဒွေ–ဤနှစ်ပိုင်းတို့ သည်သာလျှင်၊ အပ္ပနာကမ္မဋ္ဌာနာနိ–အပ္ပနာစျာန်၏ ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ပေတည်း၊ (ဝါ) အပ္ပနာစျာန်ကို ရောက်စေတတ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ပေတည်း၊ ပန– ထိုမှတစ်ပါး၊ သိဝထိကာနံ အာဒီနဝါနုပဿနာဝသေန ဝုတ္တတ္တာ–

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အမိပ္ပါယ်

သိဝထိက ၉-ပိုင်းတို့ကို အာဒီနဝါနုပဿနာ အလိုအားဖြင့် ဟောအပ် သောကြောင့်။

ဤအကြောင်းပြစကားဖြင့် သိစေလိုသည်မှာ ... သိဝထိက ၉-ပိုင်း တို့၌ သူသေကောင် အရိုးစုကောင် ဥပမာပါဝင်ငြားသော်လည်း ၎င်းမှာ ဥပမာမျှသာတည်း။ တကယ်ရှုအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကား မဟုတ်သေးပေ၊ ဥပမေယျဖြစ်သော မိမိ၏ ကိုယ်သည်သာလျှင် တကယ်ရှုအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြစ်ပေ၏။ သို့သော်လည်း သဝိညာဏကဖြစ်သော မိမိကိုယ်၌ အဝိညာဏ - သူသေကောင်မှာကဲ့သို့ အပ္ပနာစျာန်ကိုကား မရနိုင်ပေ။ ဥပစာရသမာဓိမျှကိုသာ ရနိုင်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် သိဝထိက ၉-ပိုင်းတို့ကို အပ္ပနာကမ္မဋ္ဌာန်းအဖြစ်ဖြင့် ဟောသည်မဟုတ်၊ အာဒီနဝါနုပဿနာအဖြစ်ဖြင့်သာ ဟောသည်ဟု မဟာသီဝမထေရ်က မိန့်ဆိုထားပေသည်။ ထို့ကြောင့် အပ္ပနာစျာန်နှင့် မဆိုင်ဟု သိစေ၏။

သေသာနိ-အာနာပါနပိုင်း, ပဋိကူလမနသိကာရပိုင်းတို့မှ ကြွင်းကုန် သော၊ ဒွါဒသာပိ-ကာယာနုပဿနာ ၁၂-ပိုင်းတို့သည်လည်း၊ ဥပစာရ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ ဝေ-ဥပစာရစျာန်၏ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဥပစာရစျာန်ကို ရစေတတ် သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သာလျှင်တည်း။

(ဤ၌ ဝေသဒ္ဒါဖြင့် အပ္ပနာစျာန်ကို ရစေတတ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကား မဟုတ်ဟု သိစေအပ်၏။)

ဤအဋ္ဌကထာစကားဖြင့် ဣရိယာပထပိုင်း, သမ္ပဇညပိုင်း, ဓာတု မနသိကာရပိုင်း, သိဝထိက ၉-ပိုင်း ဟူသော ဤ ၁၂-ပိုင်း ဒေသနာ တော်နှင့်အညီ အားထုတ်နေသော ယောဂီမှာ ဥပစာရစျာန်ခေါ် ဥပစာရ သမာဓိဖြစ်ပေါ်လျက် စိတ္တဝိသုဒ္ဓိစခန်းလည်း ပြီးပြည့်စုံသွားသည်ဟု မြဲ မြံစွာ ဆုံးဖြတ်ရာ၏။ ဤအရာ၌ ဝိပဿနာ ခဏိကသမာဓိကိုပင် ဥပစာရ

http://www.dhammadownload.com

နိဒ္ဒေသဝါရ၊ ၂–ဝေဒနာနုပဿနာ

ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သုခံ ဝါ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော 'သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမီ'တိ ပဇာနာတိ။ ဒုက္ခံ ဝါ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော 'ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမီ'တိ ပဇာနာတိ။ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော 'အဒုက္ခမသုခံဝေဒနံ ဝေဒယာမီ'တိ ပဇာနာတိ။

သာမိသံ ဝါ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော 'သာမိသံ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမီ'တိ ပဇာနာတိ။ နိရာမိသံ ဝါ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော 'နိရာမိသံ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမီ'တိ ပဇာနာတိ။

သာမိသံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော 'သာမိသံ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမီ'တိ ပဇာနာတိ။ နိရာမိသံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော 'နိရာမိသံ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမီ'တိ ပဇာနာတိ။

သာမိသံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော 'သာမိသံ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမီ'တိ ပဇာနာတိ။ နိရာမိသံ ဝါ

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

သမာဓိဟု ခေါ်ဆိုထားပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ... နီဝရဏ တို့ကို ငြိမ်းစေသော အစွမ်းသတ္တိအားဖြင့် လောကီဈာန်၏ ရှေ့သွား ဖြစ်သော ဥပစာရသမာဓိနှင့် အလားတူသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ မဂ်, ဖိုလ် အပ္ပနာတို့၏ ဥပစာရအရာ၌ တည်သောကြောင့်လည်းကောင်း ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ပြင် ခဏိကသမာဓိကို မပြတော့ဘဲ ဥပစာရ, အပ္ပနာ ၂–မျိုးတို့ကိုသာ ပြဆိုထားသော အဋ္ဌကထာစကား ဟူသမျှတို့၌လည်း ဤအရာ၌ကဲ့သို့ပင် ၎င်းခဏိကသမာဓိကို ဥပစာရသမာဓိ၌ ထည့်သွင်း ထားသည်ဟု မှတ်အပ်၏။

http://www.dhammadownload.com

အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော 'နိရာမိသံ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမီ'တိ ပဇာနာတိ။

ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဝေဒနာသု ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဝေဒနာသု ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဝေဒနာသု ဝိဟရတိ။ အတ္ထိ ဝေဒနာတိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ၊ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

ဝေဒနာနုပဿနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဒ္ဒေသဝါရ၊ ၂-ဝေဒနာနုပဿနာ

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ ဝေဒနာသု-ခံစားမှု ဝေဒနာတို့၌၊ ကထဉ္စ-အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝေဒနာနုပဿီ-ခံစားမှု သဘောမျှဟု ရှုမြင်လျက်၊ ဝိဟရတိ ပန-နေပါသနည်းဟူမူကား။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့ ဣဓ ဘိက္ခု-ဤသာသနာတော်က ရဟန်းသည်၊ (ဝါ) ဤသာသနာတော်၌ အားထုတ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ *သုခံ ဝေဒနံ-ချမ်းသာသော ခံစားမှုကို၊ ဝေဒယမာနော ဝါ-ခံစား

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

*ချမ်းသာလျှင်, ကောင်းလျှင် "ချမ်းသာသည် ကောင်းသည်"ဟု သိရန် ညွှန်ပြသော ဤဘုရားစကားတော်၌လည်း မသိနားမလည် သူတို့က အထင်အမြင်သေးဖွယ်ရှိပေ၏။

http://www.dhammadownload.com

လျှင်လည်း၊ (ဝါ) ခံစားတုန်း, ခံစားဆဲ, ခံစားခိုက်, ခံစားစဉ်မှုလည်း၊ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမီတိ-ချမ်းသာသော ခံစားမှုကို ခံစားသည်ဟု၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

ဒုက္ခံ ဝေဒနံ-ဆင်းရဲသော ခံစားမှုကို၊ ဝေဒယမာနော ဝါ-ခံစား လျှင်လည်း၊ (ဝါ) ခံစားတုန်း, ခံစားဆဲ, ခံစားခိုက်, ခံစားစဉ်မှုလည်း) ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမီတိ-ဆင်းရဲသော ခံစားမှုကို ခံစားသည်ဟု၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ ထိုမသိနား မလည်သူတို့၏ အထင်အမြင် ကို ဖော်ပြပြီးလျှင် ဖြေရှင်းလျက် ဘုရားစကားတော်ကို ထောက်ခံထား လေပြီ။ အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့် ဤသို့ပင်တည်း၊ ပက်လက် အိပ်တတ်ရုံမျှ ကလေးသူငယ်များတောင်မှ နို့စို့နေခိုက် စသည်မှာ "ချမ်းသာတယ်၊ ကောင်းတယ်" စသည်ဖြင့် သိကြမည်ပင် မဟုတ်ပါလော၊ ထိုသို့သိလျှင် ဤယောဂီ၏အသိဟာ ထိုကလေးများ၏အသိနှင့် အတူတူပင်ဖြစ်ရာသည် မဟုတ်ပါလောဟူမူ သိကြသည်ကား မှန်ပေ၏။ သို့သော် အသိချင်းကား မတူပေ၊ ပြောင်းပြန်ထူးခြားလျက် ကွဲပြားနေပေ၏။

ထူးခြားပုံကား-ကလေးသူငယ်ဖြစ်စေ, ရှုမှတ်မှုမရှိသော တတ်သိ လိမ္မာသူ လူကြီးပင်ဖြစ်စေ ဤပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးမှာ သိပုံချင်း အတူတူပင်။ သူတို့သည် ချမ်းသာမှုကို ဖြစ်ပေါ်လာတိုင်းလည်း သိကြသည် မဟုတ်၊ အခြားတစ်ပါးကို ကြံစည်လျက် အချိန်ကုန်နေကြသည်သာ များကုန်၏။ တစ်ရံတစ်ခါမျှ သိကြသော်လည်း သဘောတရားတစ်ခုမျှအနေအားဖြင့် မသိကြ။ "ငါချမ်းသာတယ်၊ ငါကောင်းတယ်"ဟု ငါကောင်အနေအား ဖြင့် သိကြ၏။ အခိုက်အတန့်မျှ ဖြစ်ပျက်သွားသည့် သဘောတရားအနေ အားဖြင့်လည်း မသိကြ။

http://www.dhammadownload.com

အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ–မဆင်းရဲ မချမ်းသာ မဆိုး မကောင်းခံစား မှုကို၊ ဝေဒယမာနော ဝါ–ခံစားလျှင်လည်း၊ (ဝါ) ခံစားတုန်း, ခံစားဆဲ,

---

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

"ယခင်က ရှိနေသော ငါကပင် ယခု ချမ်းသာနေသည်"ဟု မြသည့် အနေအားဖြင့်သာ ထင်မြင်ကြ, သိကြ၏၊ ဤလိုအသိမျိုးကား သတ္တဝါ ကောင် ငါကောင်ဟု ထင်မှတ်စွဲလမ်းခြင်းကို မပယ်နိုင်သည့်ပြင် တိုး၍ တောင်မှ ခိုင်မြဲစေသေး၏။ ထို့ကြောင့် ဤအသိမျိုးသည် ကမ္မဋ္ဌာန်းလည်း မမည်၊ သတိပဋ္ဌာန်ဘာဝနာလည်း မဖြစ်သေးသည်သာတည်း။ သို့ဖြစ်၍ "ချမ်းသာလျှင် ချမ်းသာသည်"ဟု သိရန် ညွှန်ပြသော ဘုရားစကား တော်သည် ကလေးသူငယ်နှင့်တကွ ရှုမှတ်မှုကင်းသော သာမန်ပုဂ္ဂိုလ် တို့၏ မသိမျိုးကို မရည်ရွယ်ဟုပင် ထင်ရှားသိစေအပ်ပေ၏။

မပြတ်ရှုမှတ်နေသော ယောဂီသည်ကား ချမ်းသာမှုကို ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းလည်း သိ၏၊ သဘာဝ လက္ခဏာ, ရသ စသည်တို့ဖြင့်လည်း သဘောတရားတစ်ခုမျှဟု သိ၏။ ရှေ့နောက်မစပ်ဘဲ အသစ်အသစ်ဖြစ် ပေါ်ပြီး ပျောက်ပျောက်သွားသည်ကိုလည်း မျက်မှောက်တွေ့လျက် ရှိ၏။ ထိုအခါ၌ တစ်ဆက်တည်း တစ်ခုတည်းဟု ထင်မြင်အပ်သော သန္တတိ ပညတ်က မကွယ်မဖုံးနိုင်သောကြောင့် "မမြဲ, ဆင်းရဲ ငါကောင် မဟုတ်" ဟူ၍လည်း ရှင်းလင်းစွာသိ၏၊ ထို့ကြောင့် –

"ကော ဝေဒယတိ = ဘယ်သူခံစားသလဲ၊ ခံစားသူ ရှိသလား" ဟူသော အမေး၌ "ခံစားသူကား မရှိ၊ အသစ်အသစ် ဖြစ်ပျက်နေသော ခံစားမှု သဘောအဆင့်ဆင့်မျှသာ ရှိသည်"ဟု ပြေလည်စွာ အသိရှင်း ပေး၏။ ထို့ပြင် "ကဿ ဝေဒနာ = ဘယ်သူ၏ခံစားမှုလဲ၊ ခံစားမှု၏ ပိုင်ရှင်ရှိသလား" ဟူသော အမေး၌လည်း "အကြောင်းအားလျော်စွာ အသစ်အသစ် အဆင့်ဆင့်ဖြစ်နေသော ခံစားမှုမျှသာရှိသည်၊ ထိုခံစားမှု၏ ပိုင်ရှင်ကား မရှိ" ဟူ၍ ပြေလည်စွာ အသိရှင်းပေ၏။

http://www.dhammadownload.com

ခံစားဆိုက်, ခံစားမှုလည်း။ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိတိ–မဆင်းရဲ မချမ်းသာ မဆိုးမကောင်း ခံစားမှုကို ခံစားသည်ဟု၊ ပဇာနာတိ–သိ၏။

*သာမိသံ သုခံ ဝေဒနံ–ကာမဂုဏ်အစာနှင့်စပ်သော ဝမ်းသာမှု (သုခဝေဒနာ)ကို၊ ဝေဒယမာနော ဝါ–ခံစားလျှင်လည်း၊ သာမိသံ သုခံ

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ထို့ပြင် "ကော ကာရဏာ ဝေဒနာ–ဘယ်အကြောင်းကြောင့် ခံစားမှု ဖြစ်သလဲ" ဟူသော အမေး၌လည်း ... "ကောင်းသော အာရုံနှင့် တွေ့ရသောကြောင့် ချမ်းသာမှု ဖြစ်ပေါ်သည်"ဟု ပြေလည်စွာ အသိရှင်းပေ၏။ ဤသို့ရှင်းလင်းစွာ သိသော ယောဂီ၏ သမ္ပဇဉ်ကို ရည်၍ "ချမ်းသာလျှင် ချမ်းသာသည်"ဟု သိရန် ဟောကြားညွှန်ပြတော်မူပေသည်။ ဤအရာ၌ "ချမ်းသာတယ်၊ ကောင်းတယ်"စသည်ဖြင့် မှတ်သိမှုက ဂေါစရသမ္ပဇဉ် ပေတည်း။ ဤဂေါစရသမ္ပဇဉ်ရင့်သောအခါ၌ မေးခွန်း ၃–ချက်ကို ပြေလည်အောင် ရှင်းလင်းစွာသိသော အသမ္မောဟသမ္ပဇဉ်သည် ဓမ္မနိယာမ အတိုင်း အလိုလိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ "ဝဲ ဝတ္ထုံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဝေဒနာဝ ဝေဒယတီတိ သလ္လက္ခေန္တော သော 'သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမီ'တိ ပဇာနာတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော"ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျ ဆုံးဖြတ်ထားလေပြီ။

ဝဲ–ဤသို့၊ ဝတ္ထုံ–ချမ်းသာမှုဖြစ်ကြောင်း အာရုံကောင်းကို၊ အာရမ္မဏံ ကတွာ–အာရုံပြု၍၊ ဝေဒနာပြု၍၊ ဝေဒနာ ဝေ–ခံစားမှုသည်သာလျှင်၊ ဝေဒယတီတိ–ခံစားသည်ဟု၊ သလ္လက္ခေန္တော–မှတ်သော၊ သော–ဤ ယောဂီသည်၊ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမီတိ–ချမ်းသာသော ခံစားမှုကို ခံစားသည် ကောင်းသည်ဟု၊ ပဇာနာတိ–သိသည်မည်ပေ၏၊ ဣတိ– ဝေဒိတဗ္ဗော–ဤသို့သိအပ်၏။

*အလိုရှိအပ်, ချစ်ခင်အပ်, နှစ်သက်အပ်သော လင်မယား, သား သမီး, အဝတ်အစား, ရွှေငွေ, အိမ်ရာ, ကျွဲ, နွား, ဆင်, မြင်း စသော

http://www.dhammadownload.com

ဝေဒနံ ဝေဒယာမီတိ-ကာမဂုဏ် အစာနှင့်စပ်သော ဝမ်းသာမှုကို ခံစား သည်ဟု၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

* နိရာမိသံ သုခံ ဝေဒနံ-ကာမဂုဏ်အစာနှင့် မစပ်သော ဝမ်းသာမှု (သုခဝေဒနာ)ကို၊ ဝေဒယမာနော ဝါ-ခံစားလျှင်လည်း၊ နိရာမိသံ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမီတိ-ကာမဂုဏ်အစာနှင့်မစပ်သော ဝမ်းသာမှုကို ခံစားသည်ဟု၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

အပြင်ပ ဝတ္ထုများကို လည်းကောင်း၊ ကိုယ်တွင်းသန္တာန်က မျက်စိရုပ်, အဆင်းရုပ်, မြင်မှု, ချမ်းသာမှု, တတ်သိလိမ္မာမှုစသော အတွင်းဝတ္ထုများကို လည်းကောင်း အကြောင်းပြု၍ ဝမ်းသာခြင်းသည် "သာမိသသုခ" မည်၏။ ကာမဂုဏ်အစာနှင့် စပ်ဆိုင်သော ချမ်းသာဟု ဆိုလို၏၊ ၎င်း ကိုပင် "ဂေဟဿိတ သောမနဿ"ဟူ၍လည်း ခေါ်၏။ ကာမဂုဏ် နေအိမ်ကို မှီသော ရွှင်လန်း ဝမ်းသာမှုဟု ဆို၏။

ဤသုခသည် လှပသော အဆင်းကို အကြောင်းပြု၍ လင်မယား စသော ကာမဂုဏ်ဝတ္ထုကို အာရုံပြုလျက် ဝမ်းသာသောအခါ၌ ရူပါရုံကို မှီ၍ဖြစ်၏၊ သာယာချိုမြိန်သော စကားသံ စသည်ကို အကြောင်းပြု၍ လင်မယားစသော ကာမဂုဏ်ဝတ္ထုကို အာရုံပြုလျက် ဝမ်းသာသောအခါ၌ သဒ္ဒါရုံစသည်ကို မှီ၍ဖြစ်၏။ ထိုသို့သော ကာမဂုဏ်ဝတ္ထုများနှင့် ယခု လောလောဆယ် ပြည့်စုံနေသည်ကို နှလုံးမသွင်းမိ၍လည်း ဝမ်းသာ တတ်၏၊ ရှေးကပြည့်စုံခဲ့ဖူးသည်ကို ဆင်ခြင်အောက်မေ့မိ၍လည်း ဝမ်းသာ တတ်၏၊ ဤသို့သော ဝမ်းသာမှုကို ဖြစ်ပေါ်ခိုက်၌ "ဝမ်းသာတယ်၊ ဝမ်း သာတယ်"ဟု မှတ်လျက် သိရမယ်ဟု ဆိုလိုပေ၏။

*ဒွါရ ၆-ပါး၌ ထင်တိုင်းသော အာရုံ ၆-ပါးတို့ကို မပြတ်မှတ်နေ သော ယောဂီသည် သမာဓိဉာဏ်ရင့်သောအခါ၌ ထိုအာရုံ ၆-ပါးတို့၏

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အမိပ္ပါယ်

ဖြစ်မှု, ပျက်မှုကို မျက်မှောက်တွေ့မြင်၍ အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တလက္ခဏာတို့ကို သိမြင်၏။ ထိုအခါ၌ မျက်မှောက် သိမြင်ရသော ပစ္စုပ္ပန်အာရုံနှင့် နှိုင်းဆ၍ ရှေးက တွေ့ဖူးသော အတိတ်အာရုံ ၆-ပါးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ တွေ့ကြုံဆဲ အာရုံတို့ကိုလည်းကောင်း "မမြဲ, ဆင်းရဲ, ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်သော တရားချည်းသာ"ဟု သိမြင်ဆုံးဖြတ်၏၊ ဤသို့သောသူအား မှတ်သိတိုင်း မှတ်သိတိုင်း ဝမ်းသာမှု ဖြစ်ပေါ်တတ်၏၊ ဤဝမ်းသာမှုသည် ကာမဂုဏ်အစာနှင့် မစပ်မဆိုင်သောကြောင့် "နိရာမိသသုခ"မည်၏၊ ၎င်းကိုပင် "နေက္ခမ္မသိတ သောမနဿ"ဟူ၍လည်း ခေါ်၏။ ဝိပဿနာကို မှီသော ဝမ်းသာမှုဟု ဆိုလို၏။

ဤသို့သောဝမ်းသာမှုသည် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ဖြစ်ခါစ၌ တားဆီး၍ မရနိုင်အောင် အလွန်အကဲဖြစ်ပေါ်တတ်၏။ ၎င်းကို ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း "ဝမ်းသာတယ် ဝမ်းသာတယ်"ဟု မှတ်လျက် သိရမည်ဟု ဆိုလိုပေ၏၊ ထို့ပြင် ဘုရားဂုဏ် စသည်တို့ကို နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်သောအခါ၌ ပီတိ သောမနဿများ ဖြစ်တတ်၏။ ဤသောမနဿများလည်း နိရာမိသသုခပင်တည်း။ ၎င်းတို့ကိုလည်း မှတ်လျက်သိရမည်သာတည်း၊ ဤသို့ မှတ်သိခြင်းဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်တိုင်အောင် ဆိုက်ရောက်သွားတတ်ပေ၏၊ ထို့ကြောင့် သမဖဍအဖွင့် အဋ္ဌကထာတို့၌ ...

ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ သံဃာရမ္မဏံ ပီတိံ ဥပ္ပါဒေတွာ တဒေဝ ခယတော ဝယတော သမ္မသန္တော အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ"ဟု မိန့်ဆိုထားပေသည်။

ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ ပီတိံ-ဘုရားဂုဏ်လျှင်အာရုံရှိသော ပီတိကို၊ သံဃာရမ္မဏံ ပီတိံ-သံဃာဂုဏ်လျှင် အာရုံရှိသော ပီတိကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ-ဖြစ်စေ၍ တဒေဝ-ထိုပီတိကိုပင်လျှင်၊ ခယတော ဝယတော-ကုန်ဆုံးသွားသည် ပျောက်ပျက်သွားသည်ဟု၊ သမ္မသန္တော-ဉာဏ်ဖြင့် သုံးသပ်ရှုမြင်သောသူသည်၊ (ဝါ) သုံးသပ်ရှုမြင်လျက်၊ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ-အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်တတ်၏။

http://www.dhammadownload.com

[၁]သာမိသံ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ-ကာမဂုဏ်အစာနှင့်စပ်သော နှလုံးမသာမှု (ဒုက္ခဝေဒနာ) ကို၊ ဝေဒယမာနော ဝါ-ခံစားလျှင်လည်း၊ သာမိသံ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိတိ-ကာမဂုဏ်အစာနှင့် စပ်သော နှလုံးမသာမှုကို ခံစားသည်ဟု၊ ပဇာနာတိ-သိ၏၊ [၂]နိရာမိသံ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ-ကာမဂုဏ်နှင့်အစာနှင့် မစပ်သော နှလုံးမသာမှု (ဒုက္ခဝေဒနာ

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

(ပီတိသည် သောမနဿနှင့် တစ်ပေါင်းတည်း တွဲလျက်သာဖြစ်၏၊ ဓမ္မာရမ္မဏပီတိ, သီလာရမ္မဏပီတိ, စာဂါရမ္မဏပီတိ စသည်ကို ရှုလျက်လည်း နည်းတူပင် ဖြစ်နိုင်သည်ဟု မှတ်အပ်၏။)

၁။ လိုလားအပ်သော ကာမဂုဏ် အာရုံဝတ္ထုများနှင့် ရှေးကလည်း မပြည့်စုံ၊ ယခုလည်း မပြည့်စုံသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဘေးရန် အန္တရာယ် ဆင်းရဲဒုက္ခတို့နှင့် ရှေးကလည်း တွေ့ခဲ့ရ, ယခုလည်း တွေ့နေရသောကြောင့်လည်းကောင်း နှလုံးမသာခြင်း, ဝမ်းနည်းခြင်းသည် "သာမိသဒုက္ခ" မည်၏၊ "ဂေဟဿိတဒေါမနဿ"လည်း မည်ပေ၏၊ ဤသို့သော ဝမ်းနည်းမှု, နှလုံးမသာမှု, စိတ်ညစ်မှု, လွမ်းဆွတ်ပူဆွေးမှု ဟူသမျှကို ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း "ဝမ်းနည်းတယ်၊ ဝမ်းနည်းတယ်"စသည်ဖြင့် မှတ်လျက် သိရမည်ဟု ဆိုလိုပေ၏။ ဤမှစ၍ မှတ်ချက် အဓိပ္ပာယ်များကို ကျယ်ဝန်းစွာ မရေးတော့ပြီ။ အကျယ်အဓိပ္ပာယ်ကို သိလိုလျှင် ဝိပဿနာ ရှုနည်းကျမ်း အခန်း (၄)မှာ ကြည့်ရှုပါလေ။

၂။ တရားအားထုတ်ဆဲ ယောဂီအား သမာဓိဉာဏ် မတိုးတက်သော အခါ၌ ဝမ်းနည်းမှု ဖြစ်တတ်၏၊ ၎င်းသည် "နိရာမိသဒုက္ခ"မည်၏၊ "နေက္ခမ္မဿိတ ဒေါမနဿ"လည်း မည်၏။ တရားနာရန်, တရားကျင့်ရန်, ရှင်ရဟန်းပြုရန် အခွင့်မရနိုင်သဖြင့် ဖြစ်သော ဝမ်းနည်းခြင်းများသည်လည်း နေက္ခမ္မဿိတဒေါမနဿပင်တည်း။

http://www.dhammadownload.com

ကို) ဝေဒယမာနော–ခံစားလျှင်လည်း၊ နိရာမိသံ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒ ယာမီတိ–ကာမဂုဏ်အစာနှင့် မစပ်သော နှလုံးမသာမှုကို ခံစားသည် ဟု၊ ပဇာနာတိ–သိ၏။

*သာမိသံ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ–ကာမဂုဏ်အစာနှင့်စပ်သော လျစ်လျူရှုမှု (ဥပေက္ခာဝေဒနာ)ကို၊ ဝေဒယမာနော ဝါ–ခံစားလျှင် လည်း၊ သာမိသံ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမီတိ–ကာမဂုဏ် အစာနှင့် စပ်သော လျစ်လျူရှုမှုကို ခံစားသည်ဟု၊ ပဇာနာတိ–သိ၏၊ နိရာမိသံ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ–ကာမဂုဏ်အစာနှင့် မစပ်သော လျစ် လျူရှုမှု (ဥပေက္ခာဝေဒနာ)ကို၊ ဝေဒယမာနော ဝါ–ခံစားလျှင်လည်း နိရာမိသံ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမီတိ–ကာမဂုဏ်အစာနှင့် မစပ်သော လျစ်လျူရှုမှုကို ခံစားသည်ဟု ပဇာနာတိ–သိ၏။

ဣတိ–ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဝေဒနာသု–မိမိ၏ ခံစားမှု ဝေဒနာတို့၌မှုလည်း၊ ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ–ခံစားမှုမျှဟု ရှုမြင်လျက်နေ၏၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဝေဒနာသု–အပြင်ပဖြစ်သော သူတစ် ပါး၏ ခံစားမှု ဝေဒနာတို့၌မှုလည်း၊ ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ– ခံစားမှုမျှဟု ရှုမြင်လျက်နေ၏၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဝေဒနာသု–ရံခါ

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

*တွေ့ကြုံနေကျ ကာမဂုဏ် ဝတ္ထုများနှင့်စပ်၍ လျစ်လျူရှုမှုသည် "သာမိသ အဒုက္ခမသုခ" မည်၏၊ "ဂေဟသိတဥပေက္ခာ"လည်း မည် လေ၏၊ "အညာဏုပေက္ခာ"လည်း မည်လေ၏၊ ဥပက္ကိလေသမှ လွတ်ပြီး သော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်မှစ၍ အာရုံ ၆–ပါးကို မှတ်တိုင်း မှတ်တိုင်း သိမှု ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့်တွဲလျက် အလယ်အလတ်လျစ်လျူ ခံစားမှုသည် ဖြစ် ပေါ်တတ်၏၊ ၎င်းသည် "နိရာမိသ အဒုက္ခမသုခ"မည်၏၊ "နေက္ခမ္မသိတ ဥပေက္ခာ"လည်းမည်၏။

http://www.dhammadownload.com

မိမိ၏ ခံစားမှုတို့၌ ရံခါ သူတစ်ပါး၏ ခံစားမှုတို့၌လည်း၊ ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ-ခံစားမှုဟု ရှုမြင်လျက်နေ၏။

ဝေဒနာသု-ခံစားမှုဝေဒနာတို့၌၊ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ-ဖြစ်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်မှုသဘောကို ရှုမြင်လျက်မှုလည်း၊ ဝိဟရတိ-နေ၏၊ ဝေဒနာသု-ခံစားမှုဝေဒနာတို့၌၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ-ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ပျက်မှုသဘောကို ရှုမြင်လျက်မှုလည်း၊ ဝိဟရတိ-နေ၏၊ ဝေဒနာသု-ခံစားမှုဝေဒနာတို့၌၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ-ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်မှု, ပျက်မှုသဘောကို ရှုမြင်လျက်မှုလည်း၊ ဝိဟရတိ-နေ၏။ ဝါ ပန-သတိထင်ပုံ တစ်နည်းကား၊ အတ္ထိ ဝေဒနာတိ-ခံစားမှု သဘောမျှတို့သာ ရှိကြသည်ဟု၊ အဿ သတိ-ထိုရဟန်း၏ အမှတ်ရမှု သတိသည်၊ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဟောတိ-ရှေးရှုထင်၏၊ သာ သတိ-ထိုသို့ထင်သော အမှတ်ရမှု သတိသည်၊ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ-အဆင့်ဆင့်အားဖြင့် အသိဉာဏ်တိုးပွားရုံအလို့ငှာသာတည်း၊ ယာဝဒေဝ ပဋိဿတိမတ္တာယ-အဆင့်ဆင့်အားဖြင့် တစ်ဖန်အမှတ်ရမှု တိုးပွားရုံအလို့ငှာသာတည်း။ သော ဘိက္ခု-အမှတ်ရလျက် သိမြင်နေသော ထိုရဟန်းသည်၊ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ-တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့် မမှီမတွယ်မှု၍လည်း နေသည်မည်၏။ လောကေ-ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးဟူသော လောကထဲ၌၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုသော ရုပ်, ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, ဝိညာဏ်ကိုမျှ၊ န စ ဥပါဒိယတိ-ငါကောင် ငါ့ဥစ္စာဟု ဒိဋ္ဌိတဏှာတို့ဖြင့် စွဲလည်းမစွဲလမ်းတော့ပြီ။ ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ဧဝမ္ပိ-ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်လည်း၊ ဝေဒနာသု-ခံစားမှုဝေနာတို့၌၊ ဝေဒနာနုပဿီ-ခံစားမှုမျှဟု ရှုမြင်လျက်၊ ဝိဟရတိ-နေပေ၏။

ဝေဒနာနုပဿနာ-ဝေဒနာတို့ကို ရှုမှု ဝေဒနာနုပဿနာသည်၊
နိဋ္ဌိတာ-ပြီးပြီ။

http://www.dhammadownload.com

နိဒ္ဒေသဝါရ၊ ၃–စိတ္တာနုပဿနာ

ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သရာဂံ ဝါ စိတ္တံ 'သရာဂံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနာတိ၊ ဝီတရာဂံ ဝါ စိတ္တံ 'ဝီတရာဂံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနာတိ၊ သဒေါသံ ဝါ စိတ္တံ 'သဒေါသံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနာတိ၊ ဝီတဒေါသံ ဝါ စိတ္တံ 'ဝီတဒေါသံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနာတိ၊ သမောဟံ ဝါ စိတ္တံ 'သမောဟံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနာတိ။ ဝီတမောဟံ ဝါ စိတ္တံ 'ဝီတမောဟံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနာတိ။ သံခိတ္တံ ဝါ စိတ္တံ 'သံခိတ္တံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနာတိ၊ ဝိက္ခိတ္တံ ဝါ စိတ္တံ 'ဝိက္ခိတ္တံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနာတိ။ မဟဂ္ဂတံ ဝါ စိတ္တံ 'မဟဂ္ဂတံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနာတိ၊ အမဟဂ္ဂတံ ဝါ စိတ္တံ 'အမဟဂ္ဂတံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနာတိ။ သဥတ္တရံ ဝါ စိတ္တံ 'သဥတ္တရံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနာတိ၊ အနုတ္တရံ ဝါ စိတ္တံ 'အနုတ္တရံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနာတိ။ သမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ 'သမာဟိတံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနာတိ၊ အသမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ 'အသမာဟိတံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနာတိ၊ ဝိမုတ္တံ ဝါ စိတ္တံ 'ဝိမုတ္တံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနာတိ၊ အဝိမုတ္တံ ဝါ စိတ္တံ 'အဝိမုတ္တံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနာတိ။

ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ စိတ္တသ္မိံ ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ စိတ္တသ္မိံ ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ စိတ္တသ္မိံ ဝိဟရတိ။ အတ္ထိ စိတ္တန္တိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဟောတိ၊ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ၊ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

စိတ္တာနုပဿနာ နိဋ္ဌိတာ။

http://www.dhammadownload.com

နိဒ္ဒေသပါဠိရ၊ ၃–စိတ္တာနုပဿနာ

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ဘိက္ခု–ရဟန်းသည်၊ စိတ္တေ–ကြံသိမှု စိတ်၌၊ ကထဉ္စ–အဘယ်သို့လျှင်၊ စိတ္တာနုပဿီ–ကြံသိမှု, စိတ်သဘောမျှဟု ရှုမြင်လျက်၊ ဝိဟရတိ ပန–နေပါသနည်းဟူမူကား။

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ဣဓ ဘိက္ခု–ဤသာသနာတော်က ရဟန်းသည်၊ (ဝါ) ဤသာသနာတော်၌ အားထုတ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ *သရာဂံ ဝါ စိတ္တံ–တပ်မက်မှုနှင့်တကွဖြစ်သော စိတ်ကို

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

*တပ်မက် သာယာသောစိတ်ဖြစ်လျှင် ၎င်းစိတ်ကို "တပ်မက်တယ်, သာယာတယ်, သဘောကျတယ်" စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်အပ်၏။ ဤသို့ ရှုစိုက်၍ ရှုမှတ်နေလျှင် တပ်မက်သာယာသော စိတ်အစဉ်သည် ပြတ်စဲသွားလတ္တံ့။ ထိုအခါ၌ တပ်မက်ခြင်းမရှိ ပကတိစင်ကြယ်သော စိတ်များသာ ဖြစ်နေလတ္တံ့။

ဤစိတ်များကိုလည်း "သိတယ် သိတယ်" စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်အပ်၏၊ ဤသို့ ရှုမှတ်ရမည်ကိုပင် ရည်၍ "သရာဂံ ဝါ စိတ္တံ" စသည်ကို ဟောတော်မူပေသည်။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ "ယသ္မိံ ယသ္မိံ ခဏေ ယံ ယံ စိတ္တံ ပဝတ္တတိ၊ တံ တံ သလ္လက္ခေန္တော စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ" ဟု မိန့်ဆိုထားလေပြီ။

ယသ္မိံ ယသ္မိံ ခဏေ–အကြင်အကြင်ခဏ၌၊ ယံ ယံ စိတ္တံ–အကြင်အကြင် သရာဂစသော စိတ်သည်၊ ပဝတ္တတိ–ဖြစ်၏၊ တံ တံ–ထိုထို ခဏ၌ဖြစ်သော ထိုထို သရာဂစသော စိတ်ကို၊ သလ္လက္ခေန္တော–မှတ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ–စိတ်၌ စိတ်ဟု ရှုနေသည်မည်၏။

http://www.dhammadownload.com

မှုလည်း၊ သရာဂံ စိတ္တန္တိ တပ်မက်မှုနှင့်တကွဖြစ်သော စိတ်ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-သိ၏၊ ဝီတရာဂံ ဝါ စိတ္တံ-တပ်မက်မှုကင်းသော စိတ်ကို မှုလည်း၊ ဝီတရာဂံ စိတ္တန္တိ-တပ်မက်မှုကင်းသော စိတ်ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

*သဒေါသံ ဝါ စိတ္တံ-စိတ်ဆိုးမှုနှင့်တကွဖြစ်သော စိတ်ကိုမှုလည်း၊ သဒေါသံ စိတ္တန္တိ-စိတ်ဆိုးမှုနှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-သိ၏၊ ဝီတဒေါသံ ဝါ စိတ္တံ-စိတ်ဆိုးမှုကင်းသော စိတ်ကိုမှုလည်း၊ ဝီတဒေါသံ စိတ္တန္တိ-စိတ်ဆိုးမှုကင်းသောစိတ်ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

သမောဟံ ဝါ စိတ္တံ-တွေဝေ သိမှားမှုနှင့်တကွဖြစ်သော စိတ်ကို မှုလည်း၊ သမောဟံ စိတ္တန္တိ-တွေဝေသိမှားမှုနှင့်တကွဖြစ်သော စိတ်ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-သိ၏၊ ဝီတမောဟံ ဝါ စိတ္တံ-တွေဝေသိမှားမှု ကင်းသောစိတ်ကိုမှုလည်း၊ ဝီတမောဟံ စိတ္တန္တိ-တွေဝေသိမှားမှုကင်း သော စိတ်ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

သံခိတ္တံ ဝါ စိတ္တံ-တွန့်ဆုတ်ပျင်းရိသောစိတ်ကိုမှုလည်း၊ သံခိတ္တံ စိတ္တန္တိ-တွန်ဆုတ်ပျင်းရိသောစိတ်ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-သိ၏၊ ဝိက္ခိတ္တံ ဝါ စိတ္တံ-ပျံ့လွင့်ပြေးသွားသော စိတ်ကိုမှုလည်း၊ ဝိက္ခိတ္တံ စိတ္တန္တိ-ပျံ့လွင့် ပြေးသွားသော စိတ်ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

မဟဂ္ဂတံ ဝါ စိတ္တံ-မဟဂ္ဂုတ်ဈာန်စိတ်ကိုမှုလည်း၊ မဟဂ္ဂတံ စိတ္တန္တိ-မဟဂ္ဂုတ်ဈာန်စိတ် ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-သိ၏၊ အမဟဂ္ဂတံ ဝါ စိတ္တံ-မဟဂ္ဂုတ်မဟုတ်သောကာမစိတ်ကိုမှုလည်း၊ အမဟဂ္ဂတံ စိတ္တန္တိ-မဟဂ္ဂုတ် မဟုတ်သော ကာမစိတ်ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

* သဒေါသစိတ်စသည်ကို ရှုပုံမှာလည်း နည်းတူပင်၊ ဝိပဿနာ ရှုနည်းကျမ်း၌လည်း ကြည့်ပါလေဦး။

http://www.dhammadownload.com

* သဥတ္တရံ ဝါ စိတ္တံ-သူ့ထက်မြတ်ရှိသော အောက်တန်းစား စိတ်ကိုမူလည်း၊ သဥတ္တရံ စိတ္တန္တိ-အောက်တန်းစားစိတ်ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-သိ၏၊ အနုတ္တရံ ဝါ စိတ္တံ-သူ့ထက်မြတ်မရှိသော အထက် တန်းစားစိတ်ကိုမူလည်း၊ အနုတ္တရံစိတ္တန္တိ-အထက်တန်းစားဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

* သမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ-ဥပစာရသမာဓိ, အပ္ပနာသမာဓိဖြင့် တည်ကြည်သော စိတ်ကိုမူလည်း၊ သမာဟိတံ စိတ္တန္တိ-တည်ကြည် သော စိတ်ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-သိ၏၊ အသမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ-ဥပစာရ သမာဓိ, အပ္ပနာသမာဓိဖြင့် မတည်ကြည်သော စိတ်ကိုမူလည်း၊

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

* မဟဂ္ဂုတ်စိတ်မှ ထောက်၍ ကာမစိတ်ကို "သဥတ္တရစိတ်"ဟု ခေါ်သည်။ ၎င်းစိတ်မှထောက်၍ မဟဂ္ဂုတ်စိတ်ကို "အနုတ္တရစိတ်"ဟု ခေါ်သည်။ အရူပစိတ်မှထောက်၍ ကာမစိတ် ရူပစိတ်တို့ကို "သဥတ္တရ စိတ်"ဟု ခေါ်သည်။ ၎င်းစိတ်တို့မှ ထောက်၍ အရူပစိတ်ကို "အနုတ္တရ စိတ်"ဟု ခေါ်သည်။ "အနုတ္တရ"ဟူသော အမည်သည်ကား အမှန်မုချ အားဖြင့် လောကုတ္တရာစိတ်၏ အမည်ဖြစ်ပေတည်း၊ သို့သော်လည်း ထိုလောကုတ္တရာ စိတ်သည် ဝိပဿနာ ရှုအပ်သော တရားမဟုတ်ပေ၊ ထို့ကြောင့် ဤသတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာအရာ၌ လောကုတ္တရာစိတ်ကို "အနုတ္တရ"ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

* ခဏိကသမာဓိဖြင့် တည်ကြည်သော ဝိပဿနာစိတ်ကို ဤအရာ၌ လည်းကောင်း၊ ဥပစာရ အပ္ပနာ ၂-မျိုးမှုပြသော အခြား အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့၌လည်းကောင်း ဥပစာရသမာဓိဖြင့် တည်ကြည်သော စိတ်၌ ထည့်သွင်း၍ မိန့်ဆိုကြလေ၏။ "သေသာနိ ဒွါဒသာပိ ဥပစာရကမ္မ ဋ္ဌာနာနေဝ"ဟု ထုတ်ပြခဲ့သော ယခင် အဋ္ဌကထာစကားကို မှီ၍သိပါလေ။

http://www.dhammadownload.com

အသမာဟိတံ စိတ္တန္တိ-မတည်ကြည်သော စိတ်ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

ဝိမုတ္တံ ဝါ စိတ္တံ-တဒင်, ဝိက္ခမ္ဘန အလိုအားဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်သော ဝိပဿနာစိတ်, *ဈာန်စိတ်ကိုမူလည်း၊ ဝိမုတ္တံ စိတ္တန္တိ-လွတ်သောစိတ်ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-သိ၏၊ အဝိမုတ္တံ ဝါ စိတ္တံ-တဒင်, ဝိက္ခမ္ဘန အလိုအားဖြင့် ကိလေသာမှ မလွတ်သော စိတ်ကိုမူလည်း၊ အဝိမုတ္တံ စိတ္တန္တိ-မလွတ်သော စိတ်ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

ဣတိ-ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ စိတ္တေ-မိမိ၏ စိတ်၌မူလည်း၊ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ-ကြည့်ရှုမှုစိတ် သဘောမျှဟု ရှုမြင်လျက်နေ၏၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ စိတ္တေ-အပြင်ပဖြစ်သော သူတစ်ပါး၏ စိတ်၌မူလည်း၊ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ-ကြည့်ရှုမှု စိတ်သဘောမျှဟု ရှုမြင်လျက်နေ၏၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ စိတ္တေ-ရံခါမိမိစိတ်၌ ရံခါ သူတစ်ပါး၏ စိတ်၌မူလည်း။ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ-ကြည့်ရှုမှု စိတ် သဘောမျှဟု ရှုမြင်လျက် နေ၏။

စိတ္တသ္မိံ-ကြည့်ရှုမှုစိတ်၌၊ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ-ဖြစ်ကြောင်း တရားနှင့် ဖြစ်မှုသဘောကို ရှုမြင်လျက်မူလည်း၊ ဝိဟရတိ-နေ၏၊ စိတ္တသ္မိံ-ကြည့်ရှုမှုစိတ်၌၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ-ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ပျက်မှုသဘောကို ရှုမြင်လျက်မူလည်း၊ ဝိဟရတိ-နေ၏၊ စိတ္တသ္မိံ-ကြည့်ရှုမှု စိတ်၌၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ-ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်မှု ပျက်မှုသဘောကို ရှုမြင်လျက်မူလည်း၊ ဝိဟရတိ-နေ၏။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

*''ဈာန်စိတ်''ဟု ဆိုရာ၌ ဥပစာရဈာန်စိတ်ကိုလည်း ထည့်၍ယူပါ။

http://www.dhammadownload.com

ဝါ ပန–သတိထင်ပုံတစ်နည်းကား၊ အတ္ထိ စိတ္တန္တိ–ကြံသိမှု စိတ်မျှသာ ရှိသည်ဟု၊ အဿ သတိ–ထိုရဟန်း၏ အမှတ်ရမှု သတိသည်၊ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဟောတိ–ရှေးရှုထင်၏၊ သာ သတိ–ထိုသို့ ထင်သော သတိသည်၊ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ အဆင့်ဆင့်အားဖြင့် အသိဉာဏ်တိုးပွားရုံအလို့ငှာသာတည်း၊ ယာဝဒေဝ ပဋိဿတိမတ္တာယ–အဆင့်ဆင့်အားဖြင့် တစ်ဖန်အမှတ်ရမှု တိုးပွားရုံအလို့ငှာသာတည်း။

သော ဘိက္ခု–ထိုသို့ အမှတ်ရလျက် သိမြင်နေသော ရဟန်းသည်၊ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ–တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့် မမှီမတွယ်မူ၍လည်း နေသည်မည်၏၊ လောကေ–ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး ဟူသော လောကထဲ၌၊ ကိဉ္စိ–တစ်စုံတစ်ခုသော ရုပ်, ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, ဝိညာဏ်ကိုမျှ၊ န စ ဥပါဒိယတိ–ငါကောင်, ငါ့ဥစ္စာဟု တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် စွဲလည်း မစွဲလမ်းတော့ပြီ။

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ဘိက္ခု–ရဟန်းသည်၊ ဝေမ္ပိ ခေါ–ဤဆို အပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်လည်း၊ စိတ္တေ–ကြံသိမှုစိတ်၌၊ စိတ္တာနုပဿီ–ကြံသိမှု စိတ်သဘောမျှဟု ရှုမြင်လျက်၊ ဝိဟရတိ–နေ၏။

စိတ္တာနုပဿနာ–စိတ်ကို ရှုမှု စိတ္တာနုပဿနာသည်၊

နိဋ္ဌိတာ–ပြီးပြီ။

နီဒ္ဒေသဝါရ၊ ၄–ဓမ္မာနုပဿနာ၊ ၁–နီဝရဏပဗ္ဗ

ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ပဉ္စသု နီဝရဏေသု။

ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ပဉ္စသု နီဝရဏေသု။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ကာမစ္ဆန္ဒံ 'အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ကာမစ္ဆန္ဒော'တိ ပဇာနာတိ။ အသန္တံ

http://www.dhammadownload.com

ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ကာမစ္ဆန္ဒံ 'နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ကာမစ္ဆန္ဒော'တိ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ကာမစ္ဆန္ဒဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ကာမစ္ဆန္ဒဿ ပဟာနံ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ ပဟီနဿ ကာမစ္ဆန္ဒဿ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဗျာပါဒံ 'အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဗျာပါဒေါ'တိ ပဇာနာတိ။ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဗျာပါဒံ 'နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဗျာပါဒေါ'တိ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ဗျာပါဒဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ဗျာပါဒဿ ပဟာနံ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ ပဟီနဿ ဗျာပါဒဿ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ထိနမိဒ္ဓံ 'အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ထိနမိဒ္ဓ'န္တိ ပဇာနာတိ။ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ထိနမိဒ္ဓံ 'နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ထိနမိဒ္ဓ'န္တိ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ထိနမိဒ္ဓဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ထိနမိဒ္ဓဿ ပဟာနံ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ ပဟီနဿ ထိနမိဒ္ဓဿ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ 'အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ'န္တိ ပဇာနာတိ။ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ 'နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ'န္တိ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဿ ပဟာနံ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ ပဟီနဿ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဿ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

http://www.dhammadownload.com

သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဝိစိကိစ္ဆံ 'အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဝိစိကိစ္ဆာ'တိ ပဇာနာတိ။ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဝိစိကိစ္ဆံ 'နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဝိစိကိစ္ဆာ'တိ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ အနုပ္ပန္နာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ ဥပ္ပန္နာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ ပဟာနံ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ ပဟီနာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ။ အတ္ထိ ဓမ္မာတိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဟောတိ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ၊ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ပဉ္စသု နီဝရဏေသု။

နီဝရဏပဗ္ဗံ နိဋ္ဌိတံ။

နိဒ္ဒေသဝါရ၊ ၄-ဓမ္မာနုပဿနာ၊ ၁-နီဝရဏပိုင်း

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ ဓမ္မေသု-သတ္တဝါ ကောင်, အသက်ကောင်မဟုတ်သော နာမ်ရုပ်သဘောတရားတို့၌၊ ကထဉ္စ-အဘယ်သို့လျှင်၊ ဓမ္မာနုပဿီ-သဘောတရားမျှဟု ရှုမြင် လျက်၊ ဝိဟရတိ ပန-နေသနည်းဟုမူကား၊ ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ဣဓ ဘိက္ခု-ဤသာသနာတော်က ရဟန်းသည်၊ (ဝါ) ဤသာသနာ တော်၌ အားထုတ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပဉ္စသု နီဝရဏေသု- နီဝရဏငါးပါး ဟူကုန်သော၊ ဓမ္မေသု-သဘောတရားတို့၌၊ ဓမ္မာ နုပဿီ-သဘောတရားမျှဟု ရှုမြင်လျက်၊ ဝိဟရတိ-နေပေ၏။

http://www.dhammadownload.com

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ဘိက္ခု–ရဟန်းသည်၊ ပဉ္စသု နီဝရဏေသု ဓမ္မေသု–ငါးပါးသော နီဝရဏတရားတို့၌၊ ကထဉ္စ–အဘယ်သို့လျှင်၊ ဓမ္မာနုပဿီ–သဘောတရားမျှဟု ရှုမြင်လျက်၊ ဝိဟရတိ ပန–နေပါသနည်း ဟူမူကား –

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ဣဓ ဘိက္ခု–ဤသာသနာတော်က ရဟန်းသည်၊ (ဝါ) ဤသာသနာတော်၌ အားထုတ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဇ္ဈတ္တံ–ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ သန္တံ ဝါ ကာမစ္ဆန္ဒံ–ရှိသော * ကာမစ္ဆန္ဒကိုလည်း၊ (ဝါ) ကာမစ္ဆန္ဒရှိလျှင်ဖြစ်လျှင်လည်း၊ မေ–ငါ၏၊ အဇ္ဈတ္တံ–ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ ကာမစ္ဆန္ဒော အတ္ထိ–ကာမစ္ဆန္ဒ ရှိသည် ဖြစ်သည်ဟု၊ ပဇာနာတိ–သိ၏။

အဇ္ဈတ္တံ–ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ အသန္တံ ဝါ ကာမစ္ဆန္ဒံ–မရှိသော ကာမစ္ဆန္ဒကိုလည်း၊ (ဝါ) ကာမစ္ဆန္ဒ မရှိလျှင်လည်း၊ မေ–ငါ၏၊ အဇ္ဈတ္တံ–ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ ကာမစ္ဆန္ဒော နတ္ထီတိ–ကာမစ္ဆန္ဒမရှိဟု၊ ပဇာနာတိ–သိ၏။

စ–ထို့ပြင်လည်း၊ အနုပ္ပန္နဿ ကာမစ္ဆန္ဒဿ–မူလက မဖြစ်သေးသော ကာမစ္ဆ၏၊ ဥပ္ပါဒေါ–ယခုအသစ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည်၊

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

* လိုချင်နှစ်သက်မှု တဏှာလောဘ ဟူသမျှကို "ကာမစ္ဆန္ဒ"ဟု ဆိုလို၏။ ၎င်းကို ဖြစ်ပေါ်လာတိုင်း မှတ်သိခြင်းသည် "အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ကာမစ္ဆန္ဒောတိ ပဇာနာတိ" နှင့်အညီပေတည်း။ ဤသို့ ၁–ကြိမ် ၂–ကြိမ် စသည် မှတ်ခြင်းကြောင့် ထိုကာမစ္ဆန္ဒ မဖြစ်တော့ဘဲ ပြတ်စဲသွားသည်ကိုလည်း တွေ့ရ၏။ ထိုအခါ၌ ကာမစ္ဆန္ဒ မရှိတော့ပြီဟု သိရခြင်းသည် "နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ကာမစ္ဆန္ဒောတိ ပဇာနာတိ"နှင့် အညီပေတည်း။

http://www.dhammadownload.com

ယထာ–*အယောနိသောမနသိကာရ ဟူသော အကြင်အကြောင်း ကြောင့်၊ ဟောတိ–ဖြစ်၏၊ တဉ္စ–အယောနိသော မနသိကာရ ဟူသော အကြောင်း ကိုလည်း ပဇာနာတိ–သိ၏။

စ–ထို့ပြင်လည်း၊ ဥပ္ပန္နဿ ကာမစ္ဆန္ဒဿ–ဖြစ်ပေါ်နေသော ကာမစ္ဆန္ဒကို၊ ပဟာနံ–တဒင်, ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်ဖြင့် ပယ်ခြင်းသည် ယထာ–ယောနိသော မနသိကာရ ဟူသော အကြင်အကြောင်း ကြောင့်၊ ဟောတိ–ဖြစ်၏၊ တဉ္စ–ယောနိသောမနသိကာရဟူသော ထိုအကြောင်းကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ–သိ၏။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

*သမထဝိပဿနာမှ လွတ်ခိုက်၌ ဒွါရ ၆–ပါးမှာ ထင်ပေါ်လာသော ရုပ်နာမ်အာရုံများကို နိစ္စ, သုခ, အတ္တ, သုဘအနေအားဖြင့် နှလုံးသွင်း မိတတ်၏။ ဤနှလုံးသွင်းမှုသည် အယောနိသော မနသိကာရပေတည်း၊ အကုသိုလ် ဟူသမျှ၏ ပေါက်ဖွားရာ မူလ အကြောင်းရင်းပေတည်း၊ ဤကာမစ္ဆန္ဒအရာ၌ကား သုဘဟု နှလုံးသွင်းမိခြင်းသည် လိုရင်း ပဓာန ပေတည်း။ မူလက မဖြစ်သေးသော ကာမစ္ဆန္ဒသည် မသင့်စွာ နှလုံး သွင်းမိ ကြံစည်မိသော ဤယောနိသော မနသိကာရကြောင့်ပင် ဖြစ်ပေါ် လာလေသည်၊ ယောဂီသည် ဤအယောနိသော မနသိကာရကိုလည်း မျက်မှောက်ထင်ရှားတွေ့လျက် သိပေ၏။

၁။ "ယောနိသော မနသိကာရ" ဟူသည်မှာ အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တ, အသုဘ အနေအားဖြင့် ရှုမြင်သော ဝိပဿနာနှင့် အသုဘဟု နှလုံး သွင်းသော သမထတို့ပင်တည်း။ မူလက မသင့်စွာ နှလုံးမသွင်းသည့် အတွက် ကာမစ္ဆန္ဒဖြစ်နေဆဲတွင် ဝိပဿနာ ရှုမိခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ, အသုဘဟု နှလုံးသွင်းမိခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ ထိုကာမစ္ဆန္ဒ မဖြစ်တော့ဘဲ ရပ်စဲသွား၏။ တဒင်ဝိက္ခမ္ဘနအားဖြင့် ငြိမ်းသွား၏။ ထို့ကြောင့် ယောဂီ

http://www.dhammadownload.com

စ–ထို့ပြင်လည်း၊ ပဟီနဿ ကာမစ္ဆန္ဒဿ–တဒင်, ဝိက္ခမ္ဘန ပဟာန်ဖြင့် ပယ်အပ်ပြီးသော ကာမစ္ဆန္ဒ၏၊ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ–နောင်အခါ၌ တစ်ဖန်စင်စစ် မဖြစ်ပေါ်နိုင်ခြင်းသည်၊ ယထာ စ–အရိယာမဂ် ဟူသော အကြြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ဟောတိ–ဖြစ်၏၊ တဉ္စ–အရိယမဂ်ဟူသော ထိုအကြောင်းကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ–သိ၏။

အဇ္ဈတ္တံ–ကိုယ်တွင်း သန္တာန်၌၊ သန္တံ ဝါ ဗျာပါဒံ–ရှိသော ဗျာပါဒ ကိုလည်း၊ (ဝါ) ဗျာပါဒရှိလျှင်, ဖြစ်လျှင်လည်း၊ မေ–ငါ၏၊ အဇ္ဈတ္တံ–ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ ဗျာပါဒေါ အတ္ထီတိ–ဗျာပါဒရှိသည်, ဖြစ်သည်ဟု၊ ပဇာနာတိ–သိ၏၊ အဇ္ဈတ္တံ–ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ အသန္တံ ဝါ ဗျာပါဒံ–မရှိသော ဗျာပါဒကိုလည်း၊ (ဝါ) ဗျာပါဒမရှိလျှင်လည်း၊ မေ–ငါ၏၊ အဇ္ဈတ္တံ–ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ ဗျာပါဒေါ နတ္ထီတိ–ဗျာပါဒမရှိဟု၊ ပဇာနာတိ–သိ၏။

စ–ထို့ပြင်လည်း၊ အနုပ္ပန္နဿ–မူလက မဖြစ်သေးသော ဗျာပါဒ တရား၏၊ ဥပ္ပါဒေါ–ယခုအသစ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည်၊ ယထာ–အယောနိသော မနသိကာရဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဟောတိ–

မှတ်ချက်အဝိပ္ပါယ်

သည် "ဝိပဿနာရှုမိ၍ (သို့မဟုတ်) အသုဘဟု နှလုံးသွင်းမိ၍ ကာမစ္ဆန္ဒ ငြိမ်းသွားပေသည်"ဟု "ဝိပဿနာနှင့် အသုဘမနသိကာရ" ဟူသော ထိုယောနိသောမနသိကာရအကြောင်းကို သိပေ၏။

၂။ သမထ, ဝိပဿနာတို့နှင့် ပယ်အပ်ပြီးသော "ကာမစ္ဆန္ဒ"ခေါ် တဏှာလောဘ အလုံးစုံသည် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် လုံးဝချုပ်ငြိမ်းသွားလေ သည်။ ရဟန္တာဖြစ်ပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမစ္ဆန္ဒ လုံးဝချုပ်ငြိမ်းကြောင်း ဖြစ်သော ဤအရဟတ္တမဂ်ကိုလည်း မျက်မှောက်သိသည်ဟု ဆိုလို ပေသည်။ ရဟန္တာမဖြစ်သေးသော ယောဂီသည်ကား သုတစိန္တာတို့ဖြင့် သာလျှင် သိနိုင်ပေသည်။

http://www.dhammadownload.com

ဖြစ်၏၊ တဉ္စ–အယောနိသော မနသိကာရဟူသော ထိုအကြောင်းကို လည်း၊ ပဇာနာတိ–သိ၏။

စ–ထို့ပြင်လည်း၊ ဥပ္ပန္နဿ ဗျာပါဒဿ–ဖြစ်ပေါ်နေသော ဗျာပါဒကို၊ ပဟာနံ–တဒင်္ဂ ဝိက္ခမ္ဘန ပဟာန်အားဖြင့် ပယ်ခြင်းသည်၊ ယထာ–ယောနိသော မနသိကာရဟူသော အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ဟောတိ–ဖြစ်၏၊ တဉ္စ–ယောနိသောမနသိကာရ ဟူသော ထို အကြောင်းကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ–သိ၏။

စ–ထို့ပြင်လည်း၊ ပဟီနဿ ဗျာပါဒဿ–တဒင်္ဂ, ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန် အားဖြင့် ပယ်အပ်ပြီးသော ဗျာပါဒ၏၊ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ–နောင် အခါ၌ တစ်ဖန်စင်စစ် မဖြစ်ပေါ်နိုင်ခြင်းသည်၊ ယထာ–*အရိယာ မဂ် ဟူသော အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ဟောတိ–ဖြစ်၏။ တဉ္စ–အရိယာမဂ်ဟူသော ထိုအကြောင်းကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ–သိ၏။

အဇ္ဈတ္တံ–ကိုယ်တွင်း သန္တာန်၌၊ သန္တံ ဝါ ထိနမိဒ္ဓံ–ရှိသော ထိန, မိဒ္ဓကိုလည်း၊ (ဝါ) ထိန, မိဒ္ဓရှိလျှင် ဖြစ်လျှင်လည်း၊ မေ–ငါ၏၊

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

၁။ စိတ်ဆိုးမှု, စိတ်ပျက်မှု, ညှဉ်းဆဲ သတ်ဖြတ်လိုမှု, ဖျက်ဆီးလိုမှု– ဒေါသ ဟူသမျှသည် "ဗျာပါဒ"မည်၏။

၂။ "ဗျာပါဒ"ခေါ်သော စိတ်ဆိုးမှု, စိတ်ပျက်မှုသည် တစ်စုံတစ်ခု ကို နိစ္စ, သုခ, အတ္တ, သုဘဟု ထင်မှတ်လျက် "စိတ်ဆိုးစရာကောင်း သည်"ဟု မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ် နှလုံးသွင်းမိခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ လေသည်၊ သို့ဖြစ်၍ "စိတ်ဆိုးစရာ ကောင်းသည်"ဟု ဤနှလုံးသွင်း မှုသည် အယောနိသော မနသိကာရပင်တည်း။

* ဗျာပါဒသည် အနာဂါမိမဂ်ဖြင့် လုံးဝချုပ်ငြိမ်းသွား၏၊ ထိုမဂ်ကို အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် မျက်မှောက်သိသည်ဟု ဆိုလို၏။

http://www.dhammadownload.com

အဇ္ဈတ္တံ-ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ ထိနမိဒ္ဓံ အတ္ထီတိ-ထိနမိဒ္ဓ ရှိသည်, ဖြစ်သည်ဟု၊ ပဇာနာတိ-သိ၏၊ အဇ္ဈတ္တံ-ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ အသန္တံ ဝါ ထိနမိဒ္ဓံ-မရှိသော ထိနမိဒ္ဓကိုလည်း၊ (ဝါ) ထိနမိဒ္ဓ မရှိလျှင်လည်း၊ မေ-ငါ၏၊ အဇ္ဈတ္တံ-ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ ထိနမိဒ္ဓံ နတ္ထီတိ-ထိနမိဒ္ဓမရှိဟု၊ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။

စ-ထို့ပြင်လည်း၊ အနုပ္ပန္နဿ ထိနမိဒ္ဓဿ-မူလက မဖြစ်သေးသော ထိနမိဒ္ဓ၏၊ ဥပ္ပါဒေါ-ယခုအသစ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည်၊ ယထာ-အယောနိသောမနသိကာရ ဟူသော အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တဉ္စ-အယောနိသော မနသိကာရ ဟူသော ထိုအကြောင်းကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

စ-ထို့ပြင်လည်း၊ ဥပ္ပန္နဿ ထိနမိဒ္ဓဿ-ဖြစ်ပေါ်နေသော ထိနမိဒ္ဓကို၊ ပဟာနံ-တဒင်္ဂ, ဝိက္ခမ္ဘန ပဟာန်အားဖြင့် ပယ်ခြင်းသည်၊ ယထာ-ယောနိသော မနသိကာရ ဟူသော အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တဉ္စ-ယောနိသော မနသိကာရဟူသော ထိုအကြောင်းကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

စ-ထို့ပြင်လည်း၊ ပဟီနဿ ထိနမိဒ္ဓဿ-တဒင်္ဂ, ဝိက္ခမ္ဘန ပဟာန်အားဖြင့် ပယ်အပ်ပြီးသော ထိနမိဒ္ဓ၏၊ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ-နောင်အခါ၌ တစ်ဖန်စင်စစ် မဖြစ်ပေါ်နိုင်ခြင်းသည် ယထာ-*အရိယာမဂ်ဟူသော အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တဉ္စ-အရိယာမဂ်ဟူသော ထိုအကြောင်းကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

အဇ္ဈတ္တံ-ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ သန္တံ ဝါ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ-ရှိသော ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စကိုလည်း၊ (ဝါ) ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စရှိလျှင်, ဖြစ်လျှင်လည်း၊

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

*ထိနမိဒ္ဓ လုံးဝချုပ်ငြိမ်းကြောင်းတရားမှာ အရဟတ္တမဂ်ပေတည်း၊ ၎င်းကို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် မျက်မှောက်သိသည်ဟု ဆိုလို၏။

http://www.dhammadownload.com

မေ-ငါ၏၊ အဇ္ဈတ္တံ-ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စံ အတ္ထိ-ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စရှိသည်, ဖြစ်သည်ဟု၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။ အဇ္ဈတ္တံ-ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ အသန္တံ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စံ-မရှိသော ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စကိုလည်း၊ (ဝါ) ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စမရှိလျှင်-မဖြစ်လျှင်လည်း၊ မေ-ငါ၏၊ အဇ္ဈတ္တံ-ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စံ နတ္ထီတိ- ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စမရှိဟု၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

စ-ထို့ပြင်လည်း၊ အနုပ္ပန္နဿ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စဿ-မူလက မဖြစ်သေးသော ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စ၏၊ ဥပ္ပါဒေါ-ယခုအသစ်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည်၊ ယထာ-အယောနိသောမနသိကာရ ဟူသော အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တဉ္စ-အယောနိသော မနသိကာရဟူသော ထိုအကြောင်းကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

စ-ထို့ပြင်လည်း၊ ဥပ္ပန္နဿ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စဿ-ဖြစ်ပေါ်နေသော ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စကို၊ ပဟာနံ-တဒင်္ဂ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်အားဖြင့် ပယ်ခြင်းသည်၊ ယထာ-ယောနိသောမနသိကာရဟူသော အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တဉ္စ-ယောနိသောမနသိကာရ ဟူသော ထိုအကြောင်းကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

စ-ထို့ပြင်လည်း၊ ပဟီနဿ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စဿ-တဒင်္ဂ, ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်အားဖြင့် ပယ်အပ်ပြီးသော ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စ၏၊ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ-နောင်အခါ၌ တစ်ဖန်စင်စစ် မဖြစ်ပေါ်နိုင်ခြင်းသည်၊ ယထာ-[၁]အရိယာမဂ်ဟူသော အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ဟောတိ-

---

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

၁။ ဥဒ္ဒစ္စသည် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် လုံးဝချုပ်ငြိမ်း၏၊ ကုက္ကုစ္စသည် အနာဂါမိမဂ်ဖြင့် လုံးဝချုပ်ငြိမ်း၏။ ရဟန္တာနှင့် အနာဂါမ်သည် ၎င်းအရိယာမဂ်များကို မျက်မှောက်သိသည်ဟု ဆိုလို၏။

http://www.dhammadownload.com

ဖြစ်၏၊ တဉ္စ–အရိယာမဂ်ဟူသော ထိုအကြောင်းကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ–သိ၏။

[1] အဇ္ဈတ္တံ–ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ သန္တံ ဝါ ဝိစိကိစ္ဆံ–ရှိသော ဝိစိကိစ္ဆာကိုလည်း၊ (ဝါ) ဝိစိကိစ္ဆာရှိလျှင် ဖြစ်လျှင်လည်း၊ မေ–ငါ၏ အဇ္ဈတ္တံ–ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ ဝိစိကိစ္ဆာ အတ္ထိတိ–ဝိစိကိစ္ဆာရှိသည်–ဖြစ်သည်ဟု၊ ပဇာနာတိ–သိ၏။

အဇ္ဈတ္တံ–ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ အသန္တံ ဝါ ဝိစိကိစ္ဆံ–မရှိသော ဝိစိကိစ္ဆာကိုလည်း၊ (ဝါ) ဝိစိကိစ္ဆာမရှိလျှင်လည်း၊ မေ–ငါ၏၊ အဇ္ဈတ္တံ–ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ ဝိစိကိစ္ဆာ နတ္ထီတိ–ဝိစိကိစ္ဆာမရှိဟု၊ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။

မှတ်ချက်အစိပ္ပါယ်

၁။ ဤအပိုဒ်ဖြင့် ဝိစိကိစ္ဆာမကင်းသေးသောသူမှာ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝိစိကိစ္ဆာကို ရှုမှတ်လျက် သိရန် ညွှန်ပြပေ၏၊ ဝိစိကိစ္ဆာ မကင်းသေးသူဟူသည်မှာ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်၊ ထို့ကြောင့် ပုထုဇဉ်ဖြစ်စေ, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်ဖြစ်စေ ဤသတိပဋ္ဌာန်ဘာဝနာကို ပွားစေအပ်ကြောင်း အလွန်ပင်ထင်ရှားလှပေ၏။

ဤစကားဖြင့် "သတိပဋ္ဌာန်အကျင့်ကို ပုထုဇဉ်များ မကျင့်ကောင်း အရိယာများသာ ကျင့်ကောင်းသည်"ဟု ဆိုသော အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ မိစ္ဆာဝါဒကို သုတ်သင်လိုက်ပါသတည်း။ ထိုအချို့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ယူဆချက်မှာ ... "သောကပရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမာယ, ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ အတ္ထင်္ဂမာယ" ဟူသော ပါဠိကိုလည်းကောင်း၊ "ဒိဋ္ဌေ ဝါ ဓမ္မေ အညာ, သတိ ဝါ ဥပါဒိသေသေ အနာဂါမိတာ"ဟူသော ပါဠိကိုလည်းကောင်း ထောက်၍ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿတို့ကို သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့် မပယ်နိုင်၊ အနာဂါမိမဂ် အရဟတ္တမဂ်တို့ဖြင့်သာ ပယ်နိုင်သည်။

http://www.dhammadownload.com

စ–ထို့ပြင်လည်း၊ အနုပ္ပန္နာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ–မူလက မဖြစ်သေးသော ဝိစိကိစ္ဆာ၏၊ ဥပ္ပါဒေါ–ယခုအသစ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည်၊ ယထာ–*အယောနိသော မနသိကာရဟူသော အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ဟောတိ–ဖြစ်၏၊ တဉ္စ–အယောနိသော မနသိကာရ ဟူသော ထိုအကြောင်းကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ–သိ၏။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

*ထို့ကြောင့် သတိပဋ္ဌာန်အကျင့်သည် သောကစသည်ကို လုံးဝချုပ်ငြိမ်းစေနိုင်သော အနာဂါမိမဂ်, အရဟတ္တမဂ်တို့၏ အတွက်သာဖြစ်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဤသတိပဋ္ဌာန်ကို ပွားစေသောသူသည် အနာဂါမ်နှင့် ရဟန္တာသာလျှင် ဖြစ်နိုင်သည်၊ သောတာပန် သကဒါဂါမ်ကား မဖြစ်နိုင်ဟူ၍လည်းကောင်း ယူဆ ပြောဆိုနေကြ၏။ "အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဝိစိကိစ္ဆာတိ ပဇာနာတိ' ဟူသော ဤအပိုဒ်ကို သတိမမူမိ၍ အရမ်းယူဆ ပြောဆိုခြင်းမျှသာတည်း။

မြတ်စွာဘုရား၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ – ဤသတိပဋ္ဌာန်ဘာဝနာ၏ စွမ်းရည်ရှိသမျှကို အပြည့်အစုံ ဖော်ပြလိုပေသည်၊ သတိပဋ္ဌာန်ဘာဝနာ၏ စွမ်းရည်မှာ အပါယ်ဆင်းရဲမှ လွတ်ရုံမျှပင်မကပေ။ လောက၌ အဆိုးဟူသမျှ အလုံးစုံတို့မှာလည်း နောက်ဆုံး၌ လွတ်မြောက်စေနိုင်ပေ၏။ ထို့ကြောင့် "သောကပရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမာယ ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ အတ္ထင်္ဂမာယ"ဟု ဟောတော်မူပေသည်။ ထို့ပြင် သောတာပန် သကဒါဂါမ်လောက်သာ ဖြစ်စေနိုင်သည် မဟုတ်ပေ၊ ရဟန္တာတိုင်အောင်ပင် ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် "ဒိဋ္ဌေ ဝါ ဓမ္မေ အညာ, သတိ ဝါ ဥပါဒိသေသေ အနာဂါမိတာ–ဟု အမြင့်ဆုံးအဆင့်ထိ ရောက်အောင် ညွှန်ပြလျက် ဟောတော်မူပေသည်။ ဤသို့ဟောခြင်းဖြင့် ရှေးအဖို့က မုချဖြစ်ပေါ်ရ

http://www.dhammadownload.com

စ-ထို့ပြင်လည်း၊ ဥပ္ပန္နာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ-ဖြစ်ပေါ်နေသော ဝိစိကိစ္ဆာကို၊ ပဟာနံ-တဒင်္ဂ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်အားဖြင့် ပယ်ခြင်းသည်၊ ယထာ-ယောနိသောမနသိကာရဟူသော အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တဉ္စ-ယောနိသော မနသိကာရ ဟူသော ထို အကြောင်းကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

စ-ထို့ပြင်လည်း၊ ပဟီနာယ ဝိစိကစ္ဆာယ-တဒင်္ဂ, ဝိက္ခမ္ဘန ပဟာန်အားဖြင့် ပယ်အပ်ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာ၏၊ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ-နောင်အခါ၌ တစ်ဖန်စင်စစ် မဖြစ်ပေါ်နိုင်ခြင်းသည်၊ ယထာ-အရိယာ မဂ်ဟူသော အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တဉ္စ-အရိယာမဂ်ဟူသော ထိုအကြောင်းကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

ဣတိ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဓမ္မေသု-မိမိ၏ နီဝရဏတရားတို့၌မူလည်း၊ ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ-သဘောတရား မျှဟု ရှုမြင်လျက် နေ၏။

ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု-အပြင်ဖြစ်သော သူတစ်ပါး၏ နီဝရဏတရား တို့၌မူလည်း၊ ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ-သဘောတရားမျှဟု ရှုမြင်လျက် နေ၏။

အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု-ရံခါ မိမိ၏ နီဝရဏတရားတို့၌ ရံခါ သူတစ်ပါး၏ နီဝရဏတရားတို့၌မူလည်း၊ ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ-သဘောတရားမျှဟု ရှုမြင်လျက်နေ၏။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

မည့် ဝိပဿနာအဆင့်ဆင့်နှင့်တကွ သောတာပတ္တိမဂ်ဖိုလ်, သကဒါဂါမိ မဂ်ဖိုလ်များကိုလည်း လက်ဦးပင်ရောက်နိုင်ရနိုင်သည်ဟူသော အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို ဖြောင့်မတ်သော အသိဉာဏ်ရှိသူတိုင်း သိနားလည်နိုင်တော့ သည်သာတည်း။

http://www.dhammadownload.com

ဓမ္မေသု–နီဝရဏတရားတို့၌၊ *သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ–ဖြစ်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်မှုသဘောကို ရှုမြင်လျက်မူလည်း၊ ဝိဟရတိ–နေ၏၊ ဓမ္မေသု–နီဝရဏတရားတို့၌၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ–ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ပျက်မှုသဘောကို ရှုမြင်လျက်မူလည်း၊ ဝိဟရတိ–နေ၏၊ ဓမ္မေသု–နီဝရဏတရားတို့၌၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ–ဖြစ်ကြောင်း, ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်မှု, ပျက်မှု သဘောကို ရှုမြင်လျက်မူလည်း၊ ဝိဟရတိ–နေ၏။

ဝါ ပန–သတိထင်ပုံတစ်နည်းကား၊ ဓမ္မာ–သတ္တဝါကောင် အသက်ကောင် မဟုတ်သော သဘောတရားမျှ တို့သည်သာလျှင်၊ အတ္ထိတိ–ရှိကြသည်ဟူ၍၊ အဿ သတိ–ထိုရဟန်း၏ အမှတ်ရမှုသတိသည်၊ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဟောတိ–ရှေးရှုထင်၏၊ သာ သတိ–ထိုသို့ ထင်သော သတိသည်၊ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ–အဆင့်ဆင့်အားဖြင့် အသိဉာဏ် တိုးပွားရုံ အလို့ငှာသာတည်း၊ ယာဝဒေဝ ဖ္ထိသတိမတ္တာယ–အဆင့်ဆင့်အားဖြင့် တစ်ဖန်အမှတ်ရမှု တိုးပွားရုံအလို့ငှာသာတည်း။

သော ဘိက္ခု–ထိုသို့ အမှတ်ရလျက် သိမြင်နေသော ရဟန်းသည်၊ အနိဿိတော စ–တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့် မမှီမတွယ်မူ၍လည်း၊ ဝိဟရတိ–နေသည်မည်၏။ လောကေ–ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး တည်းဟူသော လောကထဲ၌၊ ကိဉ္စိ–တစ်စုံတစ်ခုသော ရုပ်, ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, ဝိညာဏ်ကိုမျှ၊ န စ ဥပါဒိယတိ–ငါကောင်, ငါ့

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

* နီဝရဏတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းတရားကား – ယခင်ပြအပ်ပြီးသော အယောနိသော မနသိကာရပင်တည်း၊ နီဝရဏတို့၏ ပျက်ကြောင်း, ချုပ်ကြောင်း, မဖြစ်ကြောင်းတရားကား ယခင်ပြအပ်ပြီးသော ယောနိသော မနသိကာရနှင့် အရိယာမဂ်တို့ ပင်တည်း။

http://www.dhammadownload.com

ဥစ္စာဟု ဒိဋ္ဌိတဏှာတို့ဖြင့် စွဲလည်း မစွဲလမ်းတော့ပြီ။ ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ ပဉ္စသု နီဝရဏေသု ဓမ္မေသု-ငါးပါးကုန်သော နီဝရဏမည်ကုန်သော တရားတို့၌၊ ဧဝမ္ပိ ခေါ-ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်လည်း၊ ဓမ္မာနုပဿီ-သတ္တဝါကောင် အသက်ကောင် မဟုတ်သော သဘောတရားမျှဟု ရှုမြင်လျက်၊ ဝိဟရတိ-နေ၏။

၄-ဓမ္မာနုပဿနာ၊ ၂-ခန္ဓပဗ္ဗ

ပုန စ ပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု။ ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု 'ဣတိ ရူပံ၊ ဣတိ ရူပဿ သမုဒယော၊ ဣတိ ရူပဿ အတ္ထင်္ဂမော။ ဣတိ ဝေဒနာ၊ ဣတိ ဝေဒနာယ သမုဒယော၊ ဣတိ ဝေဒနာယ အတ္ထင်္ဂမော။ ဣတိ သညာ၊ ဣတိ သညာယ သမုဒယော၊ ဣတိ သညာယ အတ္ထင်္ဂမော။ ဣတိ သင်္ခါရာ၊ ဣတိ သင်္ခါရာနံ သမုဒယော၊ ဣတိ သင်္ခါရာနံ အတ္ထင်္ဂမော၊ ဣတိ ဝိညာဏံ၊ ဣတိ ဝိညာဏဿ သမုဒယော၊ ဣတိ ဝိညာဏဿ အတ္ထင်္ဂမောတိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ အတ္ထိ ဓမ္မာတိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ၊ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု။

ခန္ဓပဗ္ဗံ နိဋ္ဌိတံ။

http://www.dhammadownload.com

၄–ဓမ္မာနုပဿနာ၊ ၂–ခန္ဓပဗ္ဗ

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ပုန စ–တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ–တစ်ပါးသောရှုပုံကား၊ ဘိက္ခု–ရဟန်းသည်၊ ပဉ္စသု–ငါးပါးကုန်သော၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု–ဥပါဒါနက္ခန္ဓာမည်ကုန်သော၊ ဓမ္မေသု–တရားတို့၌၊ ဓမ္မာနုပဿီ–သတ္တဝါကောင်, အသက်ကောင် မဟုတ်သောသဘောတရားမျှဟု ရှုမြင်လျက်၊ ဝိဟရတိ–နေ၏။

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ဘိက္ခု–ရဟန်းသည်၊ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ဓမ္မေသု–ငါးပါးကုန်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတရားတို့၌၊ ကထဉ္စ–အဘယ်သို့လျှင်၊ ဓမ္မာနုပဿီ–သတ္တဝါကောင်, အသက်ကောင် မဟုတ်သော သဘောတရားမျှဟု ရှုမြင်လျက်၊ ဝိဟရတိ ပန–နေပါသနည်းဟူမူကား။

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ဣဓ ဘိက္ခု–ဤသာသနာတော်က ရဟန်းသည်၊ (ဝါ) ဤသာသနာတော်၌ အားထုတ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (ဣတိ–ဤသို့ ပဇာနာတိ–သိ၏၊) ဣတိ–ဤသည်ကား၊ ရူပံ–ရုပ်ပေတည်း၊ ဣတိ–ဤသည်ကား၊ ရူပဿ–ရုပ်၏၊ သမုဒယော–ဖြစ်ကြောင်းတရားပေတည်း၊ (ဝါ) ဖြစ်ခြင်းသဘောပေတည်း၊ ဣတိ–ဤသည်ကား၊ ရူပဿ–ရုပ်၏၊ အတ္ထင်္ဂမော– ချုပ်ကြောင်းတရားပေတည်း၊ (ဝါ) ချုပ်ခြင်းသဘောပေတည်း၊ ဣတိ–ဤသည်ကား၊ ဝေဒနာယ–ဝေဒနာ၏၊ သမုဒယော–ဖြစ်ကြောင်း တရားပေတည်း၊ (ဝါ) ဖြစ်ခြင်းသဘောပေတည်း၊ ဣတိ–ဤသည်ကား၊ ဝေဒနာယ ဝေဒနာ၏၊ အတ္ထင်္ဂမော–ချုပ်ကြောင်းတရားပေတည်း၊ (ဝါ) ချုပ်ခြင်းသဘောပေတည်း။ ဣတိ–ဤသည်ကား၊ သညာ–သညာပေတည်း၊ ဣတိ–ဤသည်ကား၊ သညာယ–သညာ၏၊ သမုဒယော–ဖြစ်ကြောင်း တရားပေတည်း၊ (ဝါ) ဖြစ်ခြင်းသဘောပေတည်း၊ ဣတိ–

http://www.dhammadownload.com

ဤသည်ကား၊ သညာယ–သညာ၏၊ အတ္ထင်္ဂမော–ချုပ်ကြောင်းတရား ပေတည်း၊ (ဝါ) ချုပ်ခြင်းသဘောပေတည်း။ ဣတိ–ဤသည်ကား၊ သင်္ခါရာ–သင်္ခါရတို့ပေတည်း၊ ဣတိ–ဤသည်ကား၊ သင်္ခါရာနံ–သင်္ခါရတို့၏၊ သမုဒယော–ဖြစ်ကြောင်းတရားပေတည်း၊ (ဝါ) ဖြစ်ခြင်းသဘောပေတည်း၊ ဣတိ–ဤသည်ကား၊ သင်္ခါရာနံ–သင်္ခါရတို့၏၊ အတ္ထင်္ဂမော–ချုပ်ကြောင်းတရားပေတည်း၊ (ဝါ) ချုပ်ခြင်းသဘောတည်း။ ဣတိ–ဤသည်ကား၊ ဝိညာဏံ–ဝိညာဏံ–ဝိညာဏ် ပေတည်း၊ ဣတိ–ဤသည်ကား၊ ဝိညာဏဿ–ဝိညာဏ်၏၊ သမုဒယော–ဖြစ်ကြောင်းတရားပေတည်း၊ (ဝါ) ဖြစ်ခြင်းသဘောပေတည်း၊ ဣတိ–ဤသည်ကား၊ ဝိညာဏဿ–ဝိညာဏ်၏၊ အတ္ထင်္ဂမော–ချုပ်ကြောင်းတရားပေတည်း၊ (ဝါ) ချုပ်ခြင်းသဘောပေတည်း၊ ဣတိ–ဤသို့၊ (ပဇာနာတိ–သိ၏။)

ဣတိ–ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဓမ္မေသု–မိမိ၏ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတရားတို့၌မှုလည်း၊ ဓမ္မာနုပဿီ–သတ္တဝါကောင်, အသက်ကောင် မဟုတ်သော သဘောတရားမျှဟု ရှုမြင်လျက်၊ ဝိဟရတိ–နေ၏။

(နီဝရဏပိုင်းနှင့် နည်းမှီ၍ ဆိုလေ၊ "နီဝရဏတရားတို့၌"ဟု ရှိရာတွင် "ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတရားတို့၌"ဟု ပြင်ဆိုရုံမျှသာ ထူးတော့သည်။)

ခန္ဓပဗ္ဗံ–ခန္ဓာအစုတို့ကို ရှုပုံအပိုင်းသည်၊
နိဋ္ဌိတံ–ပြီးပြီ။

---

http://www.dhammadownload.com

၄-ဓမ္မာနုပဿနာ၊ ၃-အာယတနပဗ္ဗ

ပုန စ ပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ဆသု အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရေသု အာယတနေသု။ ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ဆသု အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရေသု အာယတနေသု။

ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စက္ခုဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ရူပေ စ ပဇာနာတိ။ ယဉ္စ တဒုဘယံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သံယောဇနံ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ပဟာနံ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ ပဟီနဿ သံယောဇနဿ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

သောတဉ္စ ပဇာနာတိ၊ သဒ္ဒေ စ ပဇာနာတိ၊ ယဉ္စ တဒုဘယံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သံယောဇနံ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ပဟာနံ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ ပဟီနဿ သံယောဇနဿ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

ဃာနဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ဂန္ဓေ စ ပဇာနာတိ။ ယဉ္စ တဒုဘယံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သံယောဇနံ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ ။ပေ။ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

ဇိဝှဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ရသေ စ ပဇာနာတိ။ ယဉ္စ တဒုဘယံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သံယောဇနံ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ ယထာ ။ပေ။ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

ကာယဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ စ ပဇာနာတိ။ ယဉ္စ တဒုဘယံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သံယောဇနံ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ ။ပေ။ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

http://www.dhammadownload.com

မနဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ဓမ္မေ စ ပဇာနာတိ။ ယဉ္စ တဒုဘယံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သံယောဇနံ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ပဟာနံ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာစ ပဟီနဿ သံယောဇနဿ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ။ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ။ အတ္ထိ ဓမ္မာတိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ၊ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။

ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ဆသု အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရေသု အာယတနေသု။

အာယတနပဗ္ဗံ နိဋ္ဌိတံ။

၄-ဓမ္မာနုပဿနာ၊ ၃-အာယတန

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ပုနစ-တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ-တစ်ပါးသော ရှုပုံကား၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ ဆသု-ခြောက်ပါးကုန်သော၊ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရေသု-အတွင်းသန္တာန်, အပသန္တာန်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ အာယတနေသု-အာယတနမည်ကုန်သော၊ ဓမ္မေသု-တရားတို့၌၊ ဓမ္မာနုပဿီ-သတ္တဝါကောင်, အသက်ကောင်မဟုတ်သော သဘော တရားမျှဟု ရှုမြင်လျက်၊ ဝိဟရတိ-နေ၏။

http://www.dhammadownload.com

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ဘိက္ခု–ရဟန်းသည်၊ ဆသု အဇ္ဈတ္တိက ဗာဟိရေသု အာယတနေသု ဓမ္မေသု–ခြောက်ပါးကုန်သော အတွင်း, အပ အာယတနတရားတို့၌ ကထဉ္စ–အဘယ်သို့လျှင်၊ ဓမ္မာနုပဿီ–သတ္တဝါကောင်, အသက်ကောင် မဟုတ်သော သဘောတရားမျှဟု ရှုမြင်လျက်၊ ဝိဟရတိ ပန–နေပါသနည်းဟူမူကား။

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ဣဓ ဘိက္ခု–ဤသာသနာတော်က ရဟန်းသည်၊ (ဝါ) ဤသာသနာတော်၌ အားထုတ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ စက္ခုဉ္စ–စက္ခုပသာဒဟု ခေါ်သော မျက်စိရုပ်ကိုလည်း ပဇာနာတိ–သိ၏၊ ရူပေ စ–အဆင်းရုပ်တို့ကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ–သိ၏၊ တဒုဘယံ–မျက်စိနှင့်အဆင်း ထိုနှစ်ပါးကို၊ ပဋိစ္စ–စွဲမှီ၍၊ ယဉ္စ သံယောဇနံ–အကြင် *ဆယ်ပါးသော သံယောဇဉ်သည်လည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ–ဖြစ်ပေါ်၏။ တဉ္စ–ထိုဖြစ်ပေါ်သောသံယောဇဉ်ကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ–သိ၏။

မှတ်ချက်အစိပ္ပါယ်

(၁) အာရုံငါး၀၊ တပ်စွဲက၊ ကာမ သံယောဇဉ်။

(၂) သုံးပါးဘဝ၊ တပ်စွဲက၊ ဘဝ သံယောဇဉ်။

(၃) အမျက်ဒေါသ၊ စိတ်ဆိုးက၊ ပဋိဃ သံယောဇဉ်။

(၄) ကိုယ်သာတော်လှ၊ ထင်မှတ်က၊ မာန သံယောဇဉ်။

(၅) ရုပ်နာမ်ကိုပဲ၊ ငါကောင်စွဲ၊ ယူလွဲ ဒိဋ္ဌိပင်။

(၆) တရားမှန်တွင်၊ မယုံချင်၍၊ ဆင်ခြင်နှိုင်းညှို၊ ဝေဖန်ကြည့် ဝိစိကိစ္ဆာပင်။

(၇) သစ္စာမမြင်၊ မဂ္ဂင်မပါ၊ လေ့ကျင့်ကာဖြင့်၊ ချမ်းသာ မြဲမည်၊ ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်၊ ယူဆမှတ်၊ သီလဗ္ဗတပင်။

(၈) ကိုယ့်ထက်သာကို၊ မနာလို၊ ခေါ်ဆို ဣဿာပင်။

http://www.dhammadownload.com

စ-ထို့ပြင်လည်း၊ အနုပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ-မဖြစ်ပေါ်သေးသော သံယောဇဉ်၏၊ ဥပ္ပါဒေါ-ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်၊ ယထာ-အယောနိသောမနသိကာရဟူသော အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တဉ္စ-အယောနိသော မနသိကာရဟူသော ထိုအကြောင်းကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

စ-ထို့ပြင်လည်း၊ ဥပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ-ဖြစ်ပေါ်နေသော သံယောဇဉ်ကို၊ ပဟာနံ-တဒင်္ဂ, ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်ဖြင့် ပယ်ခြင်းသည်၊ ယထာ-ယောနိသောမနသိကာရဟူသော အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တဉ္စ-ယောနိသော မနသိကာရ ဟူသော ထိုအကြောင်းကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

စ-ထို့ပြင်လည်း၊ ပဟီနဿ သံယောဇနဿ-တဒင်္ဂ, ဝိက္ခမ္ဘန ပဟာန်ဖြင့် ပယ်အပ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏၊ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ-နောင်အခါ၌ တစ်ဖန်စင်စစ် မဖြစ်နိုင်ခြင်းသည်၊ ယထာ-အရိယာမဂ်ဟူသော အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တဉ္စ-*အရိယာမဂ် ဟူသော ထိုအကြောင်းကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

မှတ်ချက်အမိပ္ပါယ်

(၉) ကိုယ့်လိုသူများ၊ ကောင်းစားမည်မှ၊ ဝန်တိုက မစ္ဆရိယပင်။

(၁၀) သစ္စာလေးတန်၊ ပြောင်းပြန်ထင်ကာ၊ မသိတာ၊ အဝိဇ္ဇာ သံယောဇဉ်။

(၁၁) ဝဋ်ဆင်းရဲမှ၊ မလွတ်ရအောင်၊ ချည်နှောင်တတ်စွာ၊ ဤဆယ်ဖြာ၊ အဘိဓမ္မာသံယောဇဉ်။

* ဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာ, သီလဗ္ဗတပရာမာသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ ဟူသော ဤသံယောဇဉ်ငါးပါးသည် သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့် တစ်ဖန်မဖြစ်နိုင်တော့ဘဲ ချုပ်ငြိမ်း၏၊ ထိုသောတာပတ္တိမဂ်ကို သောတာပန်သည် မျက်မှောက်သိ၏။

http://www.dhammadownload.com

သောတဉ္စ-သောတပသာဒဟု ခေါ်သော နားရုပ်ကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ-သိ၏၊ သဒ္ဒေ စ-အသံရုပ်တို့ကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ-သိ၏၊ တဒုဘယံ ပဋိစ္စ-နားနှင့်အသံ ထိုနှစ်ပါးကိုစွဲမှီ၍၊ ယဉ္စ သံယောဇနံ-အကြောင်းဆယ်ပါးသော သံယောဇဉ်သည်လည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်ပေါ်၏၊ တဉ္စ-ထိုဖြစ်ပေါ်သော သံယောဇဉ်ကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

(ယထာ စ - စသည်၌ တူပြီ၊ ရှေးနည်းတူပင် ဆိုလေ။)

ဃာနဉ္စ-ဃာနပသာဒဟု ခေါ်သော နှာခေါင်းရုပ်ကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ-သိ၏၊ ဂန္ဓေ စ-အနံ့ရုပ်တို့ကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ-သိ၏၊ တဒုဘယံ ပဋိစ္စ-နှာခေါင်းနှင့် အနံ့ ထိုနှစ်ပါးကို စွဲမှီ၍၊ ယဉ္စ သံယောဇနံ-အကြောင်းဆယ်ပါးသော သံယောဇဉ်သည်လည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်ပေါ်၏၊ တဉ္စ-ထိုဖြစ်ပေါ်သော သံယောဇဉ်ကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ-သိ၏၊ (ယထာ စ - စသည်၌ တူပြီ။)

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ရုန့်ရင်းသော ကာမရာဂနှင့် ပဋိဃသံယောဇဉ်တို့သည် သကဒါဂါမိမဂ်ဖြင့် လုံးဝချုပ်ငြိမ်းကုန်၏၊ ထိုသကဒါဂါမိမဂ်ကို သကဒါဂါမ်သည် မျက်မှောက်သိ၏။ သိမ်မွေ့သောကာမရာဂနှင့်ပဋိဃ သံယောဇဉ်တို့သည် အနာဂါမိမဂ်ဖြင့် လုံးဝချုပ်ငြိမ်းကုန်၏၊ ထိုအနာဂါမိမဂ်ကို အနာဂါမ်သည် မျက်မှောက်သိ၏၊ မာန, ဘဝရာဂ, အဝိဇ္ဇာဟူသော ဤသံယောဇဉ် သုံးပါးတို့သည် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် လုံးဝချုပ်ငြိမ်း၏၊ ထိုအရဟတ္တမဂ်ကို ရဟန္တာသည် မျက်မှောက်သိ၏ဟု ဆိုလိုသည်။

(၁) ဒိ, ဝိ, သီ, ဣ၊ မစ္ဆရိ၊ ကင်း၏ သောတာပန်။

(၂) ကာမရာဂ၊ ပဋိဃ၊ ကင်းပ အနာဂါမ်။

(၃) ဘဝ, မာနာ၊ အဝိဇ္ဇာ၊ ကင်းကွာ အရဟံ။

http://www.dhammadownload.com

ဇိဝှဉ္စ–ဇိဝှာပသာဒဟု ခေါ်သော လျှာရုပ်ကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ–သိ၏၊ ရသေ စ–အရသာရုပ်တို့ကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ–သိ၏၊ တဒုဘယံ ပဋိစ္စ–လျှာနှင့်အရသာ ထိုနှစ်ပါးကို စွဲမှီ၍၊ ယဉ္စ သံယောဇနံ–အကြင်ဆယ်ပါးသော သံယောဇဉ်သည်လည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ–ဖြစ်ပေါ်၏၊ တဉ္စ–ထိုဖြစ်ပေါ်သော သံယောဇဉ်ကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ–သိ၏၊ (ယထာဟ–စသည်၌ တူပြီ)။

ကာယဉ္စ–ကာယပသာဒဟု ခေါ်သော ကိုယ်ရုပ်ကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ–သိ၏၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ စ–အတွေ့ရုပ်တို့ကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ–သိ၏၊ တဒုဘယံ ပဋိစ္စ–ကိုယ်နှင့်အတွေ့ ထိုနှစ်ပါးကို စွဲမှီ၍၊ ယဉ္စ သံယောဇနံ–အကြင်ဆယ်ပါးသော သံယောဇဉ်သည်လည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ–ဖြစ်ပေါ်၏၊ တဉ္စ–ထိုဖြစ်ပေါ်သော သံယောဇဉ်ကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ–သိ၏၊ (ယထာ စ – စသည်၌ ရှေးနည်းအတိုင်းပင်။)

မနဉ္စ–* မနာယတန ခေါ်သော စိတ်ကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ–သိ၏၊ ဓမ္မေ စ–ဓမ္မာယတနဟု ခေါ်သော သဘောအာရုံတို့ကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ–သိ၏၊ တဒုဘယံ ပဋိစ္စ–စိတ်နှင့် သဘောအာရုံ ထိုနှစ်ပါးကို စွဲမှီ၍၊ ယဉ္စ သံယောဇနံ–အကြင်ဆယ်ပါးသော သံယောဇဉ်သည်လည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ–ဖြစ်ပေါ်၏၊ တဉ္စ–ထိုဖြစ်ပေါ်သော သံယောဇဉ်ကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ–သိ၏။

စ–ထို့ပြင်လည်း၊ အနုပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ–မဖြစ်သေးသော သံယောဇဉ်၏၊ ဥပ္ပါဒေါ–ဖြစ်ခြင်းသည်၊ တဒုဘယံ ပဋိစ္စ–စိတ်နှင့် သဘောအာရုံ ထိုနှစ်ပါးကို စွဲမှီ၍၊ ယဉ္စ သံယောဇနံ–အကြင်ဆယ်ပါး

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

*ဤမနာယတန, ဓမ္မာယတနတို့၌ ဝိပဿနာ၏အရာဖြစ်သော ကြောင့် လောကီချည်းသာယူလေ။

http://www.dhammadownload.com

သော သံယောဇဉ်သည်လည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်ပေါ်၏၊ တဉ္စ-ထိုဖြစ်ပေါ်သော သံယောဇဉ်ကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

စ-ထို့ပြင်လည်း၊ အနုပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ-မဖြစ်သေးသော သံယောဇဉ်၏၊ ဥပ္ပါဒေါ-ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ယထာ-အယောနိသော မနသိကာရ ဟူသော အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တဉ္စ-အယောနိသော မနသိကာရဟူသော ထိုအကြောင်းကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

စ-ထို့ပြင်လည်း၊ ဥပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ-ဖြစ်ပေါ်နေသော သံယောဇဉ်ကို၊ ပဟာနံ-တဒင်္ဂ, ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်ဖြင့် ပယ်ခြင်းသည်၊ ယထာ-ယောနိသောမနသိကာရ ဟူသော အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တဉ္စ-ယောနိသော မနသိကာရ ဟူသော ထိုအကြောင်းကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

စ-ထို့ပြင်လည်း၊ ပဟီနဿ သံယောဇနဿ-တဒင်္ဂ, ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်အားဖြင့် ပယ်အပ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏၊ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ-နောင်အခါ၌ တစ်ဖန်စင်စစ် မဖြစ်ပေါ်နိုင်ခြင်းသည်၊ ယထာ-အရိယာမဂ် ဟူသော အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တဉ္စ-အရိယာမဂ်ဟူသော ထိုအကြောင်းကိုလည်း ပဇာနာတိ-သိ၏။

ဣတိ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဓမ္မေသု-မိမိ၏ အာယတနတရားတို့၌မူလည်း၊ ဓမ္မာနုပဿီ-သတ္တဝါကောင်, အသက်ကောင် မဟုတ်သော သဘောတရားမျှဟု ရှုမြင်လျက်၊ ဝိဟရတိ-နေ၏။

(နီဝရဏပိုင်းနှင့် အနက်ပြန်ပုံ နည်းတူပြီ။ "နီဝရဏတရားတို့၌"ဟု ရှိရာတွင် "အာယတနတရားတို့၌"ဟု ပြင်၍ဆိုရုံမျှသာ ထူးတော့သည်)

အာယတနပဗ္ဗံ-အာယတနကို ရှုပုံအပိုင်းသည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

http://www.dhammadownload.com

၄-ဓမ္မာနုပဿနာ၊ ၄-ဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗ

ပုန စ ပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ သတ္တသု ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု။ ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ သတ္တသု ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ 'အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ'တိ ပဇာနာတိ။ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ 'နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ သတိ သမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ'တိ ပဇာနာတိ။

ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ ယထာစ ဥပ္ပန္နဿ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ ပါရိပူရီ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ 'အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဓမ္မဝိစယ သမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ'န္တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ 'နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ'တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ ပါရိပူရီ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ 'အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဝီရိယ သမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ'တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ 'နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ'တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ ပါရိပူရီ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ 'အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ပီတိ သမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ'တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ 'နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ'တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ

http://www.dhammadownload.com

အနုပ္ပန္နဿ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပာဒေါ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာစ ဥပ္ပန္နဿ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ ပါရိပူရီ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ 'အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ'တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ 'နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ'တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာစ ဥပ္ပန္နဿ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ ပါရိပူရီ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ 'အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ'တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ 'နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ'တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ ပါရိပူရီ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ 'အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ'တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ 'နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ'တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ ပါရိပူရီ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ။ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ။ အတ္ထိ ဓမ္မာတိ ဝါ ပနဿ သတိ

http://www.dhammadownload.com

ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ၊ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဝေမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ သတ္တသု ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု။

ဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗံ နိဋ္ဌိတံ။

၄–ဓမ္မာနုပဿနာ၊ ၄–ဗောဇ္ဈင်ပိုင်း

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ပုန စ–တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ–တစ်ပါးသောရှုပုံကား၊ ဘိက္ခု–ရဟန်းသည်၊ သတ္တသု–ခုနစ်ပါးကုန်သော၊ *ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု–(သစ္စာ ၄–ပါးကို သိကြောင်းဖြစ်၍) ဗောဇ္ဈင်မည်

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

*သံ = ကောင်းစွာကိုယ်တိုင်၊ ဗောဓိ – သိသူ သိကြောင်းတရားအပေါင်း၊ သံ + ဗောဓိ သမ္ဗောဓိ = ကောင်းစွာသိသူ ကိုယ်တိုင်သိသူ၊ "ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်စသည်နှင့် ပြည့်စုံသော ဝိပဿနာ ယောဂီပေတည်း" တစ်နည်းကား – သမ္ဗောဓိ =ကောင်းစွာ သိကြောင်း, ကိုယ်တိုင်သိကြောင်းဖြစ်သော ဗောဓိပက္ခိယ တရားအပေါင်း၊ အင်္ဂ = အကြောင်း, အစိတ်အပိုင်း၊ သမ္ဗောဓိ + အင်္ဂ သမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂ = ကောင်းစွာ သိသူ၏ကြောင်းတရား၊ ကိုယ်တိုင်သိသူ၏အကြောင်း။ "ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်မှစ၍ ဝိပဿနာခဏ, မဂ်ခဏတို့၌ သစ္စာ ၄–ပါးကို ကောင်းစွာ သိကြောင်းတရား, ကိုယ်တိုင်သိကြောင်းတရား"ဟု ဆိုလို၏။

တစ်နည်းကား သမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂ = ကောင်းစွာသိကြောင်း, ကိုယ်တိုင်သိကြောင်းဖြစ်သော တရားအပေါင်း၏ အစိတ်အပိုင်း။ "ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်မှစ၍ ဝိပဿနာခဏ, မဂ်ခဏတို့၌ သစ္စာ ၄–ပါးကို ကောင်းစွာသိကြောင်း, ကိုယ်တိုင်သိကြောင်းတရားထဲမှာ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခု"ဟု ဆိုလို၏။

http://www.dhammadownload.com

ကုန်သော၊ ဓမ္မေသု-တရားတို့၌၊ ဓမ္မာနုပဿီ-သတ္တဝါကောင်, အသက်ကောင် မဟုတ်သော သဘောတရားမျှဟု ရှုမြင်လျက်၊ ဝိဟရတိ-နေ၏။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ သတ္တသု ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု ဓမ္မေသု ခုနစ်ပါးကုန်သော ဗောဇ္ဈင်တရားတို့၌၊ ကထဉ္စ-အဘယ် သို့လျှင်၊ ဓမ္မာနုပဿီ-သတ္တဝါကောင်, အသက်ကောင် မဟုတ်သော သဘောတရားမျှဟု ရှုမြင်လျက်၊ ဝိဟရတိ ပန-နေပါသနည်းဟူမူ ကား။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ဣဓ ဘိက္ခု-ဤသာသနာတော်က ရဟန်း သည်၊ (ဝါ) ဤသာသနာတော်၌ အားထုတ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ် သည်၊ အဇ္ဈတ္တံ-ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ သန္တံ ဝါ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂ- ရှိသော သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကိုလည်း၊[၁] (ဝါ) သတိသမ္ဗောဇ္ဈင် ရှိလျှင် ဖြစ်လျှင်လည်း၊ မေ-ငါ၏ အဇ္ဈတ္တံ-ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ သတိ သမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ အတ္ထိတိ-သတိသမ္ဗောဇ္ဈင် ရှိသည်, ဖြစ်သည်ဟု၊ ပဇာ နာတိ-သိ၏။

အဇ္ဈတ္တံ-ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ အသန္တံ ဝါ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂ- မရှိသော သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကိုလည်း၊ (ဝါ) သတိသမ္ဗောဇ္ဈင် မရှိလျှင်, မဖြစ်လျှင်လည်း၊ မေ-ငါ၏၊ အဇ္ဈတ္တံ-ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ သတိ သမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ နတ္ထီတိ-သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်မရှိဟု၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

[၁] အမှတ်ရသိမှု သတိကိုပင် သိကြောင်းဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ သိ ကြောင်းတရားထဲမှ တစ်စိတ်ဖြစ်၍လည်းကောင်း "သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်"ဟု ခေါ်သည်။

http://www.dhammadownload.com

စ-ထိုပြင်လည်း၊ အနုပ္ပန္နဉ္စ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ-မဖြစ်သေးသော သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်၏၊ ဥပ္ပါဒေါ-ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ယထာ-ယောနိသော မနသိကာရ၁ ဟူသော အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တဉ္စ-ယောနိသော မနသိကာရ ဟူသော ထိုအကြောင်းကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

စ-ထို့ပြင်လည်း၊ ဥပ္ပန္နဉ္စ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ-ဖြစ်ပေါ်နေသော သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်၏၊၂ (ဝါ) သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို၊ ဘာဝနာယ ပါရိပူရီ-ပွားစေမှု၏ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံခြင်းသည်၊ (ဝါ) ပွားစေမှု၏ လုံးဝပြည့်စုံခြင်းသည်၊ ယထာ-အရဟတ္တမဂ်ဟူသော အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တဉ္စ-အရဟတ္တမဂ်ဟူသော ထိုအကြောင်းကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

၁။ "မှတ်မှုကို ဖြစ်စေရမည်, မှတ်မည်"ဟု နှလုံးသွင်းခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ရှေးရှေးသော ရှုမှတ်မှုများသည်လည်းကောင်း ယောနိသောမနသိကာရမည်၏။ ထိုနှစ်ပါးသော မနသိကာရကြောင့် ယောဂီအား အမှတ်ရမှု သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်သည် ဖြစ်ပေါ်နေ၏။ ထို့ကြောင့် ယောဂီသည် ထိုယောနိသောမနသိကာရ ၂-မျိုးဟူသော အကြောင်းကို သိပေသည်။

၂။ ဤသတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို မိမိသန္တာန်၌ မပြတ်ဖြစ်ပွားစေမှုသည် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် လုံးဝပြည့်စုံပေ၏။ အရဟတ္တမဂ်သို့ ရောက်လျှင် လုံးဝပြည့်စုံလေတော့သည်။ နောက်ထပ်ပွားစေရန် မလိုတော့ပြီ။ ထို့ကြောင့် ရဟန္တာဖြစ်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် (သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို ပွားစေမှု၏ လုံးဝပြည့်စုံကြောင်းဖြစ်သော) ထိုအရဟတ္တမဂ်ကိုလည်း မျက်မှောက် သိသည်ဟု ဆိုလိုပေသည်။

http://www.dhammadownload.com

အဇ္ဈတ္တံ–ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ သန္တံ ဝါ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂ– ရှိသော ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်ကိုလည်း၊ (ဝါ) ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင် ရှိလျှင်, ဖြစ်လျှင်လည်း၊ မေ–ငါ၏၊ အဇ္ဈတ္တံ–ကိုယ်တွင်သန္တာန်၌၊ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ အတ္ထိတိ–ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်ရှိသည်, ဖြစ်သည် ဟု၊ ပဇာနာတိ–သိ၏။

အဇ္ဈတ္တံ–ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ အသန္တံ ဝါ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂ– မရှိသော ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်ကိုလည်း၊ (ဝါ) ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင် မရှိလျှင်, မဖြစ်လျှင်လည်း၊ မေ–ငါ၏၊ အဇ္ဈတ္တံ–ကိုယ်တွင်သန္တာန်၌၊ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ နတ္ထီတိ–ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်မရှိသည်ဟု၊ ပဇာနာတိ–သိ၏။

(ယထာ စ – စသော ၂–ပိုဒ်တို့၌ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင် အပိုဒ်များနှင့် တူပြီ။ "သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်အရာ"တို့၌ "ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်"ဟု ပြင်၍ ဆိုရုံမျှသာ ထူးတော့ပြီ။)

အဇ္ဈတ္တံ–ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ သန္တံ ဝါ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂ– ရှိသော ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်ကိုလည်း၊ (ဝါ) ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင် ရှိလျှင်, ဖြစ်လျှင်လည်း၊ မေ–ငါ၏၊ အဇ္ဈတ္တံ–ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ ဝီရိယ သမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ အတ္ထိ–ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင် ရှိသည်, ဖြစ်သည်ဟု၊

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

* **ဓမ္မ** = ရုပ်နာမ်တရား၊ **ဝိစယ** = စူးစမ်းစစ်ဆေးလျက် သိသည်၊ **ဓမ္မဝိစယ** = ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို စူးစမ်းစစ်ဆေးလျက် သိသောပညာ၊ "ဤကား ရုပ်, ဤကား နာမ်, ဤကား ဖြစ်မှု, ဤကား ပျက်မှု, ဤကား မမြဲသော သဘော" စသည်ဖြင့် သေသေချာချာ သိသောသ ပညာဟု ဆိုလို၏။

http://www.dhammadownload.com

ပဇာနာတိ–သိ၏၊ [၁] အဇ္ဈတ္တံ–ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ အသန္တံ ဝါ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ–မရှိသော ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်ကိုလည်း၊ (ဝါ) ဝီရိယ သမ္ဗောဇ္ဈင် မရှိလျှင်, မဖြစ်လျှင်လည်း၊ မေ–ငါ၏၊ အဇ္ဈတ္တံ–ကိုယ် တွင်းသန္တာန်၌၊ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ နတ္ထိ–ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်မရှိ ဟု၊ ပဇာနာတိ–သိ၏၊

(ယထာ စ – စသော ၂–ပိုဒ်တို့၌ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်အခန်းနှင့် တူပြီ။)

အဇ္ဈတ္တံ–ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ သန္တံ ဝါ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ–ရှိသော ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကိုလည်း၊ (ဝါ) ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင် ရှိလျှင်, ဖြစ်လျှင်လည်း၊ မေ–ငါ၏၊ အဇ္ဈတ္တံ–ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ ပီတိ သမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ အတ္ထိ–ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ရှိသည်ဖြစ်သည်ဟု၊ ပဇာနာတိ–သိ၏၊ [၂] အဇ္ဈတ္တံ–ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ အသန္တံ ဝါ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ–မရှိသော ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကိုလည်း၊ (ဝါ) ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင် မရှိလျှင်, မဖြစ်လျှင်လည်း၊ မေ–ငါ၏၊ အဇ္ဈတ္တံ–ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ ပီတိ သမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ နတ္ထီတိ–ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်မရှိဟု၊ ပဇာနာတိ–သိ၏။

(ယထာ စ – စသော ၂–ပိုဒ်တို့၌ အနက်မှာ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင် အခန်းနှင့် နည်းတူပြီ။)

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

၁။ ဤမှတ်ချက်တိုင်း၌ပါဝင်သော မယုတ်မလွန် ညီမျှစွာ အားထုတ်မှု, ကြောင့်ကြစိုက်မှု လုံ့လသည် "ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်"မည်၏။

၂။ ကြက်သီး မွေးညင်းထခြင်း စသည်ကို ဖြစ်စေလျက် ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ပေါ်လာသော နှစ်သိမ့်အားရမှုသည် "ပီတိ သမ္ဗောဇ္ဈင်"မည်၏၊ ၎င်းသည် ခုဒ္ဒိကာပီတိ, ခဏိကာပီတိ စသည်ဖြင့် ငါးပါးအပြားရှိ၏။

http://www.dhammadownload.com

[၁] အဇ္ဈတ္တံ-ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ သန္တံ ဝါ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂ-ရှိသော ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကိုလည်း၊ (ဝါ) ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်ရှိလျှင်, ဖြစ်လျှင်လည်း၊ မေ-ငါ၏၊ အဇ္ဈတ္တံ-ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ အတ္ထိ-ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်ရှိသည် ဖြစ်သည်ဟု၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။ အဇ္ဈတ္တံ-ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ အသန္တံ ဝါ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂ-မရှိသော ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကိုလည်း၊ (ဝါ) ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်-မရှိလျှင်, မဖြစ်လျှင်လည်း၊ မေ-ငါ၏၊ အဇ္ဈတ္တံ-ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ နတ္ထိ-ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင် မရှိဟု၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

(ယထာ စ - စသော ၂-ပိုဒ်တို့၌ အနက်မှာ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင် အခန်းနှင့် နည်းတူပြီ။)

[၂] အဇ္ဈတ္တံ-ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ သန္တံ ဝါ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂ-ရှိသော သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကိုလည်း၊ (ဝါ) သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်-ရှိလျှင်, ဖြစ်လျှင်လည်း၊ မေ-ငါ၏၊ အဇ္ဈတ္တံ-ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ အတ္ထိတိ-သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင် ရှိသည်, ဖြစ်သည်ဟု၊ ပဇာနာတိ-သိ၏၊ အဇ္ဈတ္တံ-ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ အသန္တံ ဝါ သမာဓိ

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

၁။ ရှုမှတ်၍ ကောင်းသော အခါ၌ အထူးကြောင့်ကြစိုက်ရမှု မရှိတော့ဘဲ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ပူပန်ပင်ပန်းမှု ငြိမ်းအေးလျက် ငြိမ်သက် ငြိမ်းချမ်းခြင်းသဘောသည် "ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်"မည်၏။

၂။ ရှုမှတ်မိရာ ရှုမှတ်မိရာ အာရုံ၌သာလျှင် စူးဝင်၍စူးဝင်၍ သွားဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ကပ်၍ ကပ်၍ ကျကျသွားဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း တစ်ခဏမျှ တစ်ခဏမျှ စူးစူးစိုက်စိုက် တည်တံ့မှုသည် "သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်"မည်၏။

http://www.dhammadownload.com

သမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂ–မရှိသော သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကိုလည်း၊ (ဝါ) သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်–မရှိလျှင်, မဖြစ်လျှင်လည်း၊ မေ–ငါ၏၊ အဇ္ဈတ္တံ–ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ နတ္ထိတိ–သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်မရှိဟု၊ ပဇာနာတိ–သိ၏။

(ယထာ စ–စသော ၂–ပိုဒ်တို့၌ အနက်မှာ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင် အခန်းနှင့် နည်းတူပြီ)။

* အဇ္ဈတ္တံ–ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ သန္တံ ဝါ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂ–ရှိသော ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်ကိုလည်း၊ (ဝါ) ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်–ရှိလျှင်, ဖြစ်လျှင်လည်း၊ မေ–ငါ၏၊ အဇ္ဈတ္တံ–ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ အတ္ထိ–ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်ရှိသည်, ဖြစ်သည်ဟု၊ ပဇာနာတိ–သိ၏။ အဇ္ဈတ္တံ–ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ အသန္တံ ဝါ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂ–မရှိသော ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်ကိုလည်း၊ (ဝါ) ဥပေက္ခာ

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

* ရှုမှတ်ချက်တိုင်း၌ သဒ္ဓါနှင့် ပညာ ဝီရိယ နှင့် သမာဓိ ဤသို့ စသော အချင်းချင်း လွှမ်းမိုးသွားနိုင်သည့် သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို အင်အား ညီမျှစေခြင်း သဘောသည် "ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်"မည်၏။ ဤဥပေက္ခာသည် ရှုမှတ်မှု ကောင်းသောအခါများ၌ အထူး ကြောင့်ကြမစိုက်ရဘဲ သူ့အရှိန်နှင့်သူ အလိုလိုပင် မှတ်သိလျက် နေဘိသကဲ့သို့ ထင်ရှားစွာ ဖြစ်၏။ အသွားညီသော နွား ၂–ကောင်ကို မမောင်းရ, မဆွဲရဘဲ မေး၍ လိုက်နေရသော လှည်းသမားကဲ့သို့ ထိုသို့သောအခါများ၌ ယောဂီအား ထင်ရှားပေ၏၊ လမ်းကောင်းကောင်းပေါ်၌ စက်ကောင်းသော မော်တော်ကားကို သက်သက်သာသာနှင့် မောင်းနှင်ရသကဲ့သို့လည်း ယောဂီအား ထင်ရှား၏။

http://www.dhammadownload.com

သမ္ဗောဇ္ဈင်မရှိလျှင်, မဖြစ်လျှင်လည်း၊ မေ-ငါ၏၊ အဇ္ဈတ္တံ-ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ နတ္ထီတိ-ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်မရှိဟု၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

စ-ထို့ပြင်လည်း၊ အနုပ္ပန္နဿ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ-မဖြစ်သေးသော ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်၏၊ ဥပ္ပါဒေါ-ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ယထာ-ယောနိသော မနသိကာရ ဟူသော အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တဉ္စ-ယောနိသောမနသိကာရဟူသော ထိုအကြောင်းကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

စ-ထို့ပြင်လည်း၊ ဥပ္ပန္နဿ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ-ဖြစ်ပေါ်နေသော ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်၏၊ (ဝါ) ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို၊ ဘာဝနာယ ပါရိပူရီ-ပွားစေမှု၏ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံခြင်းသည်၊ (ဝါ) ပွားစေမှု၏ လုံးဝပြည့်စုံခြင်းသည်၊ ယထာ-အရဟတ္တမဂ်ဟူသော အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တဉ္စ-အရဟတ္တမဂ်ဟူသော ထိုအကြောင်းကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ-သိ၏။

ဣတိ-ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဓမ္မေသု-မိမိ၏ဗောဇ္ဈင်တရားတို့၌လည်း၊ ဓမ္မာနုပဿီ-သတ္တဝါကောင်, အသက်ကောင် မဟုတ်သော သဘောတရားမျှဟု ရှုမြင်လျက်၊ ဝိဟရတိ-နေ၏။

(နီဝရဏပိုင်းနှင့် အနက်ပြန်ပုံ နည်းတူပြီ။ "နီဝရဏတရားတို့၌" ဟု ရှိရာတွင် "ဗောဇ္ဈင်တရားတို့၌"ဟု ပြင်၍ ဆိုရုံမျှသာ ထူးတော့သည်။)

ဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗံ-ဗောဇ္ဈင်တို့ကို ရှုပုံအပိုင်းသည်၊
နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

---

http://www.dhammadownload.com

ဥဒ္ဒေသဝါရ
၄–ဓမ္မာနုပဿနာ၊ ၅–သစ္စပဗ္ဗ

ပုန စ ပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ စတူသု အရိယသစ္စေသု။ ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ စတူသု အရိယသစ္စေသု။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု 'ဣဒံ ဒုက္ခ'န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ 'အယံ ဒုက္ခသမုဒယော'တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ 'အယံ ဒုက္ခနိရောဓော'တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ 'အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီပဋိပဒါ'တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။

၄–ဓမ္မာနုပဿနာ၊ ၅–သစ္စာပိုင်းအကျဉ်း

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ပုန စ–တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ–တစ်ပါးသော ရှုပုံကား၊ ဘိက္ခု–ရဟန်းသည်၊ စတူသု–လေးပါးကုန်သော၊ အရိယသစ္စေသု–အရိယသစ္စာမည်ကုန်သော၊ ဓမ္မေသု–တရားတို့၌၊ ဓမ္မာနုပဿီ–သတ္တဝါကောင် အသက်ကောင်မဟုတ်သော သဘော တရားဟု ရှုမြင်လျက်၊ ဝိဟရတိ–နေ၏။

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ဘိက္ခု–ရဟန်းသည်၊ စတူသု အရိယ–သစ္စေသု ဓမ္မေသု–လေးပါးကုန်သော အရိယသစ္စာတရားတို့၌၊ ကထဉ္စ–အဘယ်သို့လျှင်၊ ဓမ္မာနုပဿီ–သဘောတရားမျှဟု ရှုမြင် လျက်၊ ဝိဟရတိ ပန–နေပါသနည်းဟူမူကား –

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ဣဓ ဘိက္ခု–ဤသာသနာတော်က ရဟန်း သည်၊ (ဝါ) ဤသာသနာတော်၌ အားထုတ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဣဒံ–ဖြစ်, ပျက်နေသော ဤတရားသည်၊ ဒုက္ခန္တိ–ဆင်းရဲပင်ပန်း တည်း ဟူ၍၊ ယထာဘူတံ–ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း၊ ပဇာနာတိ–သိ၏၊ အယံ–တပ်မက်သာယာသော ဤတဏှာသည်၊ ဒုက္ခသမုဒယောတိ–

http://www.dhammadownload.com

ဆင်းရဲ၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းပင်တည်းဟူ၍၊ ယထာဘူတံ–ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း၊ ပဇာနာတိ–သိ၏၊ အယံ–ဖြစ်ပျက်မှုကင်းသော ဤနိဗ္ဗာန်တရားသည်၊ ဒုက္ခနိရောဓောတိ–ဆင်းရဲ၏ ချုပ်ငြိမ်းရာပင်တည်းဟူ၍၊ ယထာဘူတံ–ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း၊ ပဇာနာတိ–သိ၏၊ အယံ–အထူးသိမြင်သော ဤမဂ္ဂင်တရားအပေါင်းသည်၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါတိ–ဆင်းရဲတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ဆိုက်ရောက်သွားသော အကျင့်ပင်တည်း ဟူ၍၊ ယထာဘူတံ–ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်းပင်၊ ပဇာနာတိ–သိ၏။

သစ္စုဒ္ဒေသ ပြီး၏။

နိဒ္ဒေသဝါရ

၁–ဒုက္ခသစ္စခဏ္ဍ

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ၊ ဇာတိပိ ဒုက္ခာ၊ ဇရာပိ ဒုက္ခာ၊ မရဏမ္ပိ ဒုက္ခံ၊ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာပိ ဒုက္ခာ၊ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော၊ ပိယေဟိ ဝိပ္ပယောဂေါပိ ဒုက္ခော၊ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ, တမ္ပိ ဒုက္ခံ၊ သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဇာတိ၊ ယာ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ တမှိ တမှိ သတ္တနိကာယေ ဇာတိ သဉ္ဇာတိ ဩက္ကန္တိ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ ခန္ဓာနံ ပါတုဘာဝေါ အာယတနာနံ ပဋိလာဘော။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဇာတိ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဇရာ၊ ယာ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ တမှိ တမှိ သတ္တနိကာယေ ဇရာ ဇီရဏတာ ခဏ္ဍိစ္စံ ပါလိစ္စံ ဝလိတ္တစတာ အာယုနော သံဟာနိ ဣန္ဒြိယာနံ ပရိပါကော။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဇရာ။

http://www.dhammadownload.com

ကတမဥ္စ ဘိက္ခဝေ မရဏံ၊ ယံ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ တမှာ တမှာ သတ္တနိကာယာ စုတိ စဝနတာ ဘေဒေါ အန္တရဓာနံ မစ္စု မရဏံ ကာလံကိရိယာ ခန္ဓာနံ ဘေဒေါ ကဠေဝရဿ နိက္ခေပေါ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿုပစ္ဆေဒေါ၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ မရဏံ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သောကော၊ ယော ခေါ ဘိက္ခဝေ အညတရညတရေန ဗျသနေန သမန္နာဂတဿ အညတရညတရေန ဒုက္ခဓမ္မေန ဖုဋ္ဌဿ သောကော သောစနာ သောစိတတ္တံ အန္တော သောကော အန္တောပရိသောကော။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သောကော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပရိဒေဝေါ၊ ယော ခေါ ဘိက္ခဝေ အညတရညတရေန ဗျသနေန သမန္နာဂတဿ အညတရညတရေန ဒုက္ခဓမ္မေန ဖုဋ္ဌဿ အာဒေဝေါ ပရိဒေဝေါ အာဒေဝနာ ပရိဒေဝနာ အာဒေဝိတတ္တံ ပရိဒေဝိတတ္တံ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပရိဒေဝေါ။

ကတမဥ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ၊ ယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကာယိကံ ဒုက္ခံ ကာယိကံ အသာတံ ကာယသမ္ဖဿဇံ ဒုက္ခံ အသာတံ ဝေဒယိတံ၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ။

ကတမဥ္စ ဘိက္ခဝေ ဒေါမနဿံ၊ ယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စေတသိကံ ဒုက္ခံ စေတသိကံ အသာတံ မနောသမ္ဖဿဇံ ဒုက္ခံ အသာတံ ဝေဒယိတံ၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒေါမနဿံ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ဥပါယာသော၊ ယော ခေါ ဘိက္ခဝေ အညတရညတရေန ဗျသနေန သမန္နာဂတဿ အညတရည-တရေန ဒုက္ခဓမ္မေန ဖုဋ္ဌဿ အာယာသော ဥပါယာသော အာယာသိတတ္တံ ဥပါယာသိတတ္တံ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဥပါယာသော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော၊ ဣဓ ယဿ တေ ဟောန္တိ အနိဋ္ဌာ အကန္တာ အမနာပါ ရူပါ သဒ္ဒါ

http://www.dhammadownload.com

ဂန္ဓာ ရသာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ဓမ္မာ၊ ယေဝါ ပနဿ တေ ဟောန္တိ အနဋ္ဌကာမာ၊ အဟိတကာမာ အဖာသုကကာမာ အယောဂက္ခေမကာမာ၊ ယာ တေဟိ သဒ္ဓိံ သင်္ဂတိ သမာဂမော သမောဓာနံ မိဿီဘာဝေါ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပိယေဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော၊ ဣဓ ယဿ တေ ဟောန္တိ ဣဋ္ဌာ ကန္တာ မနာပါ ရူပါ သဒ္ဒါ ဂန္ဓာ ရသာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ဓမ္မာ၊ ယေ ဝါ ပနဿ တေ ဟောန္တိ အတ္ထကာမာ ဟိတကာမာ ဖာသုကကာမာ ယောဂက္ခေမကာမာ မာတာ ဝါ ပိတာ ဝါ ဘာတာ ဝါ ဘဂိနီ ဝါ မိတ္တာ ဝါ အမစ္စာ ဝါ ဉာတိသာလောဟိတာ ဝါ၊ ယာ တေဟိ သဒ္ဓိံ အသင်္ဂတိ အသမာဂမော အသမောဓာနံ အမိဿီဘာဝေါ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပိယေဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။ ဇာတိဓမ္မာနံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ဧဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ "အဟော ဝတ မယံ န ဇာတိဓမ္မာ အဿာမ၊ န စ ဝတ နော ဇာတိ အာဂစ္ဆေယျာ"တိ၊ န ခေါ ပနေတံ ဣစ္ဆာယ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ဣဒမ္ပိ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ၊ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။

ဇရာဓမ္မာနံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ဧဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ "အဟော ဝတ မယံ န ဇရာဓမ္မာ အဿာမ၊ န စ ဝတ နော ဇရာ အာဂစ္ဆေယျာ"တိ၊ န ခေါ ပနေတံ ဣစ္ဆာယ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ဣဒမ္ပိ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ၊ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။

ဗျာဓိဓမ္မာနံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ဧဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ "အဟော ဝတ မယံ န ဗျာဓိဓမ္မာ အဿာမ၊ န စ ဝတ နော ဗျာဓိ အာဂစ္ဆေယျာ"တိ၊ န ခေါပနေတံ ဣစ္ဆာယ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ဣဒမ္ပိ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ၊ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။

http://www.dhammadownload.com

ဗျာဓိဓမ္မာနံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ဧဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ "အဟော ဝတ မယံ န ဗျာဓိဓမ္မာ အဿာမ၊ န စ ဝတ နော ဗျာဓိ အာဂစ္ဆေယျာ"တိ၊ န ခေါပနေတံ ဣစ္ဆာယ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ဣဒမ္ပိ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ၊ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။

မရဏဓမ္မာနံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ဧဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ "အဟော ဝတ မယံ န မရဏဓမ္မာ အဿာမ၊ န စ ဝတ နော မရဏံ အာဂစ္ဆေယျာ"တိ၊ န ခေါပနေတံ ဣစ္ဆာယ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ဣဒမ္ပိ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ၊ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။

သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသဓမ္မာနံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ဧဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ "အဟော ဝတ မယံ န သောကပရိဒေဝဒုက္ခ ဒေါမနဿုပါယာသဓမ္မာ အဿာမ၊ န စ ဝတ နော သောကပရိဒေဝဒုက္ခ ဒေါမနဿုပါယာသာ အာဂစ္ဆေယျု"န္တိ၊ န ခေါပနေတံ ဣစ္ဆာယ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ဣဒမ္ပိ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ၊ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ။ သေယျထိဒံ၊ ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော ဝေဒနုပါဒါနက္ခန္ဓော သညုပါဒါနက္ခန္ဓော သင်္ခါရုပါဒါနက္ခန္ဓော ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ဘိက္ခဝေ သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ။ ဣဒမ္ပိ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ။

ဒုက္ခသစ္စခဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

၁–ဒုက္ခသစ္စာအခန်း

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ဒုက္ခံ–ဆင်းရဲမည်သော၊ အရိယသစ္စံ–အရိယာတို့သိအပ်သော အမှန်တရားသည်၊ ကတမဉ္စ–အဘယ်ပါနည်းဟူမူကား။

http://www.dhammadownload.com

ဇာတိပိ-ဘဝအသစ်ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း၊ ဒုက္ခာ-ဆင်းရဲပေတည်း၊ ဇရာပိ-အိုခြင်းသည်လည်း၊ ဒုက္ခာ-ဆင်းရဲပေတည်း၊ မရဏမ္ပိ-သေရခြင်းသည်လည်း၊ ဒုက္ခံ-ဆင်းရဲပေတည်း၊ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာပိ-စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်း, ငိုကြွေးမြည်တမ်းခြင်း, ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း, စိတ်နှလုံးမသာယာခြင်း, စိတ်၏ လွန်စွာပင်ပန်းခြင်းတို့သည်လည်း၊ ဒုက္ခာ-ဆင်းရဲတို့ပေတည်း၊ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါပိ-မုန်းအပ်သော သတ္တဝါ, သင်္ခါရဝတ္ထုတို့နှင့် တွေ့ကြုံပေါင်းသင်း စပ်ယှဉ်ခြင်းသည်လည်း၊ ဒုက္ခော-ဆင်းရဲပေတည်း၊ ပိယေဟိ ဝိပ္ပယောဂေါပိ-ချစ်အပ်သော သတ္တဝါ, သင်္ခါရဝတ္ထုတို့နှင့် ကွဲကွာကွေကင်း မစပ်ယှဉ်ရခြင်းသည်လည်း၊ ဒုက္ခော-ဆင်းရဲပေတည်း၊ [၁] ယမ္ပိ-ယေနပိ-အကြောင်းမွဲသက်သက် တပ်မက်တောင့်တသော အကြင်တဏှာတရားဖြင့်၊ ဣစ္ဆံ-အလိုရှိပါလျက်၊ န လဘတိ-မရ၊ တမ္ပိ-အကြောင်းမွဲသက်သက် တပ်မက်တောင့်တ၍ မရနိုင်သည်ကို အလိုရှိသော ထိုတဏှာသည်လည်း၊ ဒုက္ခံ-ဆင်းရဲပေတည်း။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

၁။ "ယမ္ပိစ္ဆန္တိ ယေနပိ ဓမ္မေန အလဗ္ဘနေယျဝတ္ထုံ ဣစ္ဆန္တော န လဘတိ၊ တံ အလဗ္ဘနေယျဝတ္ထုမှိ ဣစ္ဆနံ ဒုက္ခံ"ဟူသော အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ ပြန်ထားသော အနက်ဖြစ်သည်။ တဏှာသည် သမုဒယသစ္စာသာလျှင် ဖြစ်သင့်သည် မဟုတ်လောဟု သံသယဖြစ်ဖွယ်စကားရှိပေ၏။ သို့သော်လည်း မူလပဏ္ဏာသ သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ်၌ "တဏှာဋ္ဌ ပဇာနာတိ၊ တဏှာသမုဒယဋ္ဌ ပဇာနာတိ"ဟု တဏှာကို ဒုက္ခသစ္စာအဖြစ်ဖြင့် သီးပုံကို ဟောထားသည်လည်း ရှိ၏။ ဤသုတ်၌ပင် "ရူပတဏှာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ" စသည်ဖြင့် သမုဒယ၏ အာရုံဒုက္ခအဖြစ်ဖြင့် ဟော

http://www.dhammadownload.com

သံခိတ္တေန–အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်၊ [၂] ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ–ငါးပါးကုန်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးကုန်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည်၊ ဒုက္ခ–ဆင်းရဲတို့ပေတည်း။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ထားသည်လည်းရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ရှေးဘဝက ပြီးခဲ့သော အကြောင်းတဏှာကို သမုဒယသစ္စာဟူ၍လည်းကောင်း၊ နောက်ဘဝ၌ ဖြစ်ပေါ်သော အကျိုးအတ္တဘော၌ အတွင်းဝင်သော အလဗ္ဘနေယျဝတ္ထု ဣစ္ဆာတဏှာကို ဒုက္ခသစ္စာဟူ၍ လည်းကောင်း ယူလျှင် ထိုသံသယကို ပယ်နိုင်ရာ၏။

၂။ "ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ"ပုဒ်၌ ပိ–သဒ္ဒါ မရှိသင့်ပေ။ အကြောင်းမူကား ဇာတိ အစ ဣစ္ဆာဝိဃာတ အဆုံးရှိသော ဆယ်တစ်ပါးသော ဒုက္ခတို့သည် အကျယ်အားဖြင့် ပြအပ်သော ဒုက္ခတို့ပေတည်း။ ထိုအကျယ်ပြသော ဒုက္ခ (၁၁)မျိုးတို့တွင် ဇာတိ ၁–ခုတည်းသော ဒုက္ခမည်သည် မဟုတ်၊ ဇရာ စသည်တို့လည်း ဒုက္ခမည်ကြသေး၏။

ထို့ကြောင့် အကျယ်ဒုက္ခတို့ကို ပြရာ၌ ပိသဒ္ဒါ လိုပေ၏၊ ထိုအကျယ်ဒုက္ခ (၁၁)မျိုးကိုပင် အကျဉ်းချုံးလိုက်လျှင် ဥပါဒါနက္ခန္ဓဒုက္ခ တစ်မျိုးတည်းသာဖြစ်၏။ ၎င်းဒုက္ခတစ်မျိုးတည်းကိုသာ ပြရာ၌ကား တစ်ပါးသော ဒုက္ခကို ဆည်းစရာ ပေါင်းစရာ မရှိတော့ပြီ သံခိတ္တဒုက္ခ ၂–ပါး ၃–ပါး ရှိတော့သည် မဟုတ်။ တစ်ပါးတည်းသာရှိ၍ ဆည်းရန် ပေါင်းရန် မလိုတော့ပြီ။ ပိသဒ္ဒါနှင့်တကွ ရှိသည့်အတိုင်း ဆိုလျှင် အကျဉ်းအားဖြင့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးသည် ဒုက္ခမည်၏။

ထိုပြင်လည်း အကျဉ်းအားဖြင့် ဒုက္ခမည်သော တရားရှိသေးသည်ဟု ဆိုရာရောက်၏။ သို့သော်လည်း အကျဉ်းအားဖြင့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး မှအပ တခြားတစ်ပါးသော ဒုက္ခမည်သည်လည်း မရှိတော့ပြီ။ ထို့ကြောင့် ပိသဒ္ဒါ မရှိသင့်ပေ။ ဤအရာ၌ "ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာမှ တစ်ပါးသော ဇာတိ

http://www.dhammadownload.com

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ဇာတိ–ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ကတမာ စ–အဘယ်ပါနည်းဟူမူကား၊ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ–ထိုထို သတ္တဝါ

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

စသော ဒုက္ခတို့ကို ပေါင်းဆည်းရန် ပိသဒ္ဒါ လိုသည် မဟုတ်ပါလော ဟူငြားအံ့။ "ဥပါဒါနက္ခန္ဓာပိ"ဟု ရှိသောသဒ္ဒါဖြင့် ဇာတိစသော ဒုက္ခတို့ကို မပေါင်းဆည်းသင့်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ ... ဇာတိစသော ဒုက္ခတို့သည် "သံခိတ္တေန"၏ အရ အကျဉ်းချုပ်ပြသော ဒုက္ခမဟုတ်သောကြောင့်ပေတည်း။

သို့ဖြစ်၍ "သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ"ဟု ပိသဒ္ဒါ မပါသော ပါဌ်ကိုသာ ပါဌ်မှန်ဟု မှတ်ရာ၏။ ဆိုလိုရင်းမှာ ဇာတိစသော ဒုက္ခ ၁၁–မျိုးသည် အကျယ်ဒုက္ခများပေတည်း။ ထိုဒုက္ခတို့ကို အကျဉ်းချုံးလိုက်လျှင် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခတစ်မျိုးတည်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုပေသည်၊ "ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ" ဟူသည်မှာ သတ္တဝါတိုင်း၏သန္တာန်လျှင် မြင်ခိုက် ကြားခိုက် စသည်၌ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာသော ရုပ်နာမ်တရားများပေတည်း၊ ဝိပဿနာဉာဏ်, မဂ်ဉာဏ်တို့ဖြင့် အနိစ္စ, ဒုက္ခ အနတ္တဟု မသိလျှင် မသိရသော ထိုရုပ်နာမ်များကိုပင် နိစ္စ သုခ အတ္တဟု ထင်မှတ်လျက် တဏှာ ဒိဋ္ဌိဖြင့် သာယာနိုင်စွဲလမ်းနိုင်၏။

ဤသို့ တဏှာဒိဋ္ဌိ ဥပါဒါန်ဖြင့် သာယာ စွဲလမ်းနိုင်သောကြောင့် မြင်ခိုက် ကြားခိုက် စသည်မှာ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်သော ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဟု ခေါ်သည်။ တဏှာဥပါဒါန်, ဒိဋ္ဌိဥပါဒါန်တို့၏ သာယာစွဲလမ်းရာ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာများဟု ဆိုလို၏၊ ဝိပဿနာယောဂီသည် ဥပါဒါန်တို့၏ အာရုံနယ်ပယ်ဖြစ်သော ဤခန္ဓာတို့ကိုပင် ၎င်းဥပါဒါန်တို့၏ ကျက်စားရာနယ်ပယ်ဖြစ်အောင် ရှုမှတ်ရပေသည်။ ထို့ကြောင့် ကျမ်းဂန်တို့၌ "ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ ဝိပဿတိ"ဟု မိန့်ဆိုထားလေသည်။

http://www.dhammadownload.com

တို့၏။ တမှိ တမှိ သတ္တနိကာယေ–ထိုထို သတ္တဝါအပေါင်းထဲ၌၊ ယာ ဇာတိ–အကြင်ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ယာ သဉ္ဇာတိ–အကြင် ပြည့်စုံစွာ ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ယာ ဩက္ကန္တိ–အကြင်ဥခွံတွင်း, အမိဝမ်း တွင်းသို့ သက်ဝင်ခြင်းသည်၊ ယာ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ–အကြင်ကိုယ်ထင်ရှား ခြင်းသည်၊ ခန္ဓာနံ–ဘဝသစ်ခန္ဓာတို့၏၊ ယော ပါတုဘာဝေါ–အကြင် ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်၊ အာယတနာနံ–စက္ခု စသော–အာယတန တို့ကို၊ ယော ပဋိလာဘော–အကြင်တစ်ဖန်ရခြင်းသည်၊ အတ္ထိ–ရှိ၏၊ ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ အယံ–ဤဆိုအပ်ခဲ့သော သဘောကို၊ ဇာတိ– ဖြစ်ခြင်းဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ–ဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ဇရာ–အိုခြင်းသည်၊ ကတမာ စ အဘယ် ပါနည်း ဟူမူကား၊ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ–ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏၊ တမှိ တမှိ သတ္တနိကာယေ–ထိုထိုသတ္တဝါအပေါင်းထဲ၌၊ ယာ ဇရာ– အကြင်အိုခြင်းသည်၊ ယာ ဇီရဏတာ–အကြင်ရင့်ရော်ခြင်းသည်၊ ယံ ခဏ္ဍိစ္စံ–အကြင်သွားကျိုးခြင်းသည်၊ ယံ ပါလိစ္စံ–အကြင်ဆံဖြူခြင်း သည်၊ ယာ ဝလိတ္တစတာ–အကြင်အရေတွန့်ခြင်းသည်၊ အာယုနော– (ဇီဝိတဟုခေါ်သော)အသက်ရုပ်၏၊ ယာ သံဟာနိ–အကြင် ဆုတ် ယုတ်ခြင်းသည်၊ ဣန္ဒြိယာနံ–စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့၏၊ ယော ပရိပါကော–အကြင်ရင့်ခြင်းသည်၊ အတ္ထိ– ရှိ၏၊ ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့ အယံ–ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောသဘောကို၊ ဇရာ–အိုခြင်းဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ– ဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ မရဏံ–သေခြင်းသည်၊ ကတမဉ္စ–အဘယ် ပါနည်း ဟူမူကား၊ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ–ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏၊ တမှာ တမှာ သတ္တနိကာယာ–ထိုထိုသတ္တဝါအပေါင်းထဲမှ၊ ယာ စုတိ– အကြင်ရွေ့လျောခြင်းသည်၊ ယာ စဝနတာ–အကြင်ရွေ့လျောသော အခြင်းအရာသည်၊ ယော ဘေဒေါ–အကြင်ပျက်ခြင်းသည်၊ ယံ အန္တရ

http://www.dhammadownload.com

ဓာနံ-အကြင်ကွယ်ပျောက်ခြင်းသည်၊ ယံ မစ္စု မရဏံ-အကြင်သေဆုံးခြင်းသည်၊ ယာ ကာလံကိရိယာ-အကြင်အသေခြင်းကို ပြုခြင်းသည်၊ ခန္ဓာနံ-ခန္ဓာတို့၏၊ ယော ဘေဒေါ-အကြင်ပျက်ခြင်းသည်၊ ကဠေဝရဿ-ကိုယ်ကောင်ကို၊ ယော နိက္ခေပေါ-အကြင်ပစ်ချခြင်းသည်၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ-(ဇီဝိတိန္ဒြေဟု ခေါ်သော) အသက်၏၊ ယော ဥပစ္ဆေဒေါ-အကြင်စင်းစင်းပြတ်ခြင်းသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ဣဒံ-ဤဆိုအပ်ခဲ့သော သဘောကို၊ မရဏံ-သေခြင်းဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ သောကော-စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်းသည်၊ ကတမော စ-အဘယ်နည်းဟူမူကား၊ ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ အညတရ ညတရေန-တစ်ပါးသော၊ ဗျသနေန-ဆွေမျိုးပျက်စီးခြင်း, ဥစ္စာပျက်စီးခြင်း, ရောဂါနှိပ်စက်ခြင်း, သီလပျက်စီးခြင်း, အယူပျက်စီးခြင်း-ဟူသော ပျက်စီးမှုနှင့်၊ သမန္နာဂတဿ-တွေ့ကြုံလျက် ပြည့်စုံသော သူ၏လည်းကောင်း၊ အညတရညတရေန-တစ်ပါးပါးသော၊ ဒုက္ခဓမ္မေန-ဆင်းရဲကြောင်း ဝတ္ထုအမှုအာရုံသည်၊ ဖုဋ္ဌဿ-ထိပါးနှိပ်စက်အပ်သော သူ၏လည်းကောင်း၊ ယော သောကော-အကြင်စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်းသည်၊ ယာ သောစနာ-အကြင်စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်း အမူအရာသည်၊ ယံ သောစိတတ္တံ-အကြင်စိုးရိမ်ပူဆွေးသည်၏ အဖြစ်သည်၊ ယော အန္တောသောကော-အကြင်အတွင်း၌ ပူးဆွေးခြင်းသည်၊ ယော အန္တောပရိသောကော-အကြင်အတွင်း၌ တလှိုက်လှိုက် ပြင်းစွာ ပူဆွေးခြင်းသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ခဲ့သော သဘောကို၊ သောကော-စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်းဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ပရိဒေဝေါ-ငိုကြွေးခြင်းမည်တမ်းခြင်းသည်၊ ကတမော စ-အဘယ်ပါနည်း ဟူမူကား၊ ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊

http://www.dhammadownload.com

အညတရညတရေန–တစ်ပါးပါးသော၊ ဗျသနေန–ပျက်စီးမှုနှင့်၊ သမန္နာဂတဿ–တွေ့ကြုံလျက် ပြည့်စုံသော သူ၏လည်းကောင်း၊ အညတရညတရေန–တစ်ပါးပါးသော၊ ဒုက္ခဓမ္မေန–ဆင်းရဲကြောင်းဝတ္ထု အမှုအာရုံသည်၊ ဖုဋ္ဌဿ–ထိပါးနှိပ်စက်အပ်သော သူ၏လည်းကောင်း၊ ယော အာဒေဝေါ–ပျက်စီးသော ပုဂ္ဂိုလ် ဝတ္ထုတစ်စုံတစ်ခုကို ရည်စူး၍ အကြင် မြည်တမ်းခြင်းသည်၊ ယော ပရိဒေဝေါ–ပျက်စီးသော ပုဂ္ဂိုလ်ဝတ္ထု တစ်စုံတစ်ခု၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အကြင်ရည်စူး၍ မြည်တမ်းခြင်းသည်၊ ယာ အာဒေဝနာ–အကြင်ရည်စူး၍ မြည်တမ်းခြင်း အမှုအရာသည်၊ ယာ ပရိဒေဝနာ–အကြင်ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောဆို၍ မြည်တမ်းခြင်း အမှုအရာသည်၊ ယံ အာဒေဝိတတ္တံ– အကြင်ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောဆို၍ မြည်တမ်းသည်၏အဖြစ်သည်၊ အတ္ထိ–ရှိ၏၊ ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ အယံ–ဤဆိုအပ်ခဲ့သော သဘောကို၊ ပရိဒေဝေါ–ငိုကြွေးမြည်တမ်းခြင်း ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ–ဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ဒုက္ခံ–ဆင်းရဲသည်၊ ကတမဥ္စ–အဘယ်ပါနည်းဟူမူကား၊ ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ယံ–ကာယိကံ ဒုက္ခံ–အကြင်ကိုယ်ထဲ၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲသည်၊ ယံ ကာယိကံ အသာတံ–အကြင်ကိုယ်ထဲ၌ဖြစ်သော မသာယာဖွယ်သည်၊ ယံ ကာယသမ္ဖဿဇံ ဒုက္ခံ–အကြင်ကိုယ်တွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ဆင်းရဲသည်၊ ယံ အသာတံ ဝေဒယိတံ–အကြင်သာယာဖွယ်မဟုတ်သော ခံစားမှုသည်၊ အတ္ထိ–ရှိ၏၊ ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ဣဒံ–ဤဆိုအပ်ခဲ့သော သဘောကို၊ ဒုက္ခံ–ဆင်းရဲဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ–ဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ဒေါမနဿံ–စိတ်နှလုံးမသာခြင်းသည်၊ ကတမဥ္စ–အဘယ်ပါနည်းမူဟူကား၊ ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ယံ စေတသိကံ ဒုက္ခံ–အကြင်စိတ်ထဲ၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲသည်၊ ယံ စေတသိကံ အသာတံ–အကြင်စိတ်ထဲ၌ဖြစ်သော မသာယာဖွယ်သည်၊

http://www.dhammadownload.com

ယံ မနောသမ္ဘဿဇံ ဒုက္ခံ–အကြင်စိတ်ကူးအတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲသည်၊ ယံ အသာတံ ဝေဒယိတံ–အကြင် သာယာဖွယ်မဟုတ်သော ခံစားမှုသည်၊ အတ္ထိ–ရှိ၏၊ ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ဣဒံ–ဤဆိုအပ်ခဲ့သော သဘောကို၊ ဒေါမနဿံ–စိတ်နှလုံးမသာခြင်း ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ–ဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ဥပါယာသော–စိတ်၏ လွန်စွာပင်ပန်းခြင်းသည်၊ ကတမော စ–အဘယ်ပါနည်း ဟူမူကား၊ ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ အညတရညတရန–တစ်ပါးသော၊ ဗျသနေန–ပျက်စီးမှုနှင့်၊ သမန္နာဂတဿ–တွေ့ကြုံလျက် ပြည့်စုံသော သူ၏လည်းကောင်း၊ အညတရညတရေန–တစ်ပါးပါးသော၊ ဒုက္ခဓမ္မေန–ဆင်းရဲကြောင်း ဝတ္ထု အမှုအာရုံသည်၊ ဖုဋ္ဌဿ–ထိပါးနှိပ်စက်အပ်သော သူ၏လည်းကောင်း၊ ယော အာယာသော–အကြင်စိတ်၏ လွန်စွာပင်ပန်းခြင်းသည်၊ ယော ဥပါယာသော–အကြင်စိတ်၏ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းသည်၊ ယံ အာယာသိတတ္တံ–အကြင်စိတ်၏ လွန်စွာပင်ပန်းသည်၏ အဖြစ်သည်၊ ယံ ဥပါယာသိတတ္တံ–အကြင်စိတ်၏ပြင်းစွာပင်ပန်းသည်၏အဖြစ်သည်၊ အတ္ထိ–ရှိ၏၊ ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ အယံ– ဤဆိုအပ်ခဲ့သော သဘောကို၊ ဥပါယာသော–စိတ်၏ လွန်စွာပင်ပန်းခြင်း ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ–ဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော–မုန်းဖွယ်အာရုံ, ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် တွေ့ဆုံ ပေါင်းသင်းရခြင်း ဆင်းရဲသည်၊ ကတမော စ–အဘယ်ပါနည်းဟူမူကား။ ဣဓ–ဤလောက၌၊ ('ယဿ'ကို ယေ + အဿ ဟု ပုဒ်ဖြတ်) ယေ တေ ရူပါ, သဒ္ဒါ, ဂန္ဓာ, ရသာ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ, ဓမ္မာ–အကြင် အဆင်း, အသံ, အနံ့, အရသာ, အတွေ့, သဘော အာရုံတို့ကို၊ အဿ–ထိုသူသည်၊ အနိဋ္ဌာ–အလိုမရှိကုန်သည်၊ အကန္တာ–မနှစ်သက်အပ်ကုန်သည်၊

http://www.dhammadownload.com

အမနာပါ-စိတ်ကို မပွားစေတတ် မရွှင်စေတတ်၍ မမြတ်နိုးအပ်ကုန် သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။ ယေ ဝါ ပန တေ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည်မူလည်း၊ အဿ-ထိုသူ၏၊ အနတ္ထကာမာ-အကျိုးကို လိုလား ကုန်သည်၊ အဟိတကာမာ-အစီးအပွားမဲ့ကို လိုလားကုန်သည်၊ အဖာသုကကာမာ-မချမ်းသာခြင်းကို လိုလားကုန်သည်၊ အယောဂ က္ခေမကာမာ-ဘေးရန်မငြိမ်းခြင်းကို လိုလားကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ် ကုန်၏။ တဿ-ထိုသူ၏၊ တေဟိ သဒ္ဓိံ-မုန်းဖွယ်ကောင်းသော ထိုအာရုံ, ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှင့်တကွ၊ ယာ သင်္ဂတိ-အကြင်တွေ့ရခြင်းသည်၊ ယော သမာဂမော-အကြင်ဆုံရခြင်းသည်၊ ယံ သမောဓာနံ-အကြင် ပေါင်းဆုံရခြင်းသည်၊ ယော မိဿီဘာဝေါ-အကြင်ရောနှော၍ နေရ ခြင်းသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏။ ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ခဲ့ သော သဘောကို၊ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော-မုန်းဖွယ် အာရုံ, ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် တွေ့ဆုံပေါင်းသင်းရခြင်း ဆင်းရဲဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ပိယေဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော-ချစ်ဖွယ် အာရုံ, ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် ကွဲပြားရခြင်း ဆင်းရဲသည်၊ ကတမော စ- အဘယ်ပါနည်းဟူမူကား။ ဣဓ-ဤလောက၌၊ ယေ တေ ရူပါ, သဒ္ဒါ, ဂန္ဓာ, ရသာ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ, ဓမ္မာ-အကြင်အဆင်း, အသံ, အနံ့, အရသာ, အတွေ့, သဘော အာရုံတို့ကို၊ အဿ-ထိုသူ သည်၊ ဣဋ္ဌာ, ကန္တာ မနာပါ-လိုလားအပ်, နှစ်သက်အပ်, မြတ်နိုး အပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။ ယေ ဝါ ပန တေ-အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်မူလည်း၊ အဿ-ထိုသူ၏၊ အတ္ထကာမာ-အကျိုး ကို လိုလားကုန်သည်၊ ဟိတကာမာ-စီးပွားကို လိုလားကုန်သည်၊ ဖာသုကကာမာ-ချမ်းသာခြင်းကို လိုလားကုန်သည်၊ ယောဂက္ခေမ ကာမာ-ဘေးရန်ငြိမ်းခြင်းကို လိုလားကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။

http://www.dhammadownload.com

မာတာ ဝါ–အမိသည်သော်လည်းကောင်း၊ ပိတာ ဝါ–အဘသည်သော် လည်းကောင်း၊ ဘာတာ ဝါ–ညီ,အစ်ကိုသည်သော်လည်းကောင်း၊ မိတ္တာ ဝါ–အဆွေခင်ပွန်းတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ အမစ္စာ ဝါ–အပေါင်းအဖော်တို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဉာတိသာလောဟိတာ ဝါ–ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောန္တိ– ဖြစ်ကုန်၏၊ တေဟိ သဒ္ဓိံ–ချစ်ဖွယ်ကောင်းသော ထိုအာရုံ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်တကွ၊ တဿ–ထိုသူ၏၊ ယာ အသင်္ဂတိ–အကြင်မတွေ့ရခြင်းသည်၊ ယော အသမာဂမော–အကြင်မဆုံရခြင်းသည်၊ ယံ အသမောဓာနံ–အကြင်မပေါင်းဆုံရခြင်းသည်၊ ယော အမိဿီဘာဝေါ–အကြင်ရောနှော၍မနေရခြင်းည်၊ အတ္ထိ–ရှိ၏။ ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ အယံ–ဤဆိုအပ်ခဲ့သော သဘောကို၊ ပိယေဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော–ချစ်ဖွယ်အာရုံ ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် ကွဲကွာရခြင်းဆင်းရဲဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ–ဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ–အကြင်တဏှာဖြင့် လိုချင်ပါလျက် မရ၊ ထိုမရနိုင်သည်ကို လိုချင်ခြင်း ဆင်းရဲသည်၊ ကတမဥ္စ–အဘယ်ပါနည်းဟူမူကား၊ ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့ ဇာတိဓမ္မာနံ သတ္တာနံ–ဘဝအသစ်ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား၊ မယံ–ငါတို့သည်၊ န ဇာတိဓမ္မာ အဿာမ–ဘဝအသစ် ဖြစ်ခြင်းသဘောမရှိသည် ဖြစ်ပါကုန်မူကား၊ အဟော ဝတ–ဩော်ကောင်းလေစွ၊ ဇာတိ စ–ဘဝအသစ်ဖြစ်ခြင်း သဘောသည် လည်း၊ နော–ငါတို့ဆီသို့၊ န အာဂစ္ဆေယျ– မလာရောက်နိုင်ပါမူကား၊ အဟော ဝတ–ဩော် ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ ဧဝံ–ဤသို့၊ ဣစ္ဆာ–တောင့်တလိုလားခြင်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ–ဖြစ်၏၊ ပန–ထိုသို့ပင် တောင့်တလိုလားသော်လည်း၊ ဧတံ–ဤဘဝအသစ်မဖြစ်ခြင်းကို၊ ဣစ္ဆာယ–တောင့်တလိုလားမှုမျှဖြင့်၊ န ခေါ ပတ္တဗ္ဗံ–မရောက်နိုင်

http://www.dhammadownload.com

မရနိုင်သည်သာတည်း၊ ဣဒမ္ပိ–ဤဆိုအပ်ခဲ့သော သဘောသည်လည်း၊ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ–အကြင်တဏှာဖြင့် လိုချင်ပါလျက်မရ, ထိုမရနိုင်သည်ကို လိုချင်ခြင်း ဆင်းရဲမည်၏။

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ဇရာဓမ္မာနံ သတ္တာနံ–အိုခြင်းသဘောရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား၊ မယံ–ငါတို့သည်၊ န ဇရာဓမ္မာ အဿာမ–အိုခြင်းသဘောမရှိသည်ဖြစ်ပါကုန်မူကား၊ အဟော ဝတ–ဩော်ကောင်းလေစွ၊ ဇရာ စ–အိုခြင်းသည်လည်း၊ နော–ငါတို့ဆီသို့၊ န အာဂစ္ဆေယျ–မလာရောက်နိုင်ပါမူကား၊ အဟော ဝတ–ဩော်ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ ဧဝံ–ဤသို့၊ ဣစ္ဆာ–တောင့်တလိုလားခြင်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ–ဖြစ်၏။ ပန–ထိုသို့ပင် တောင့်တလိုလားသော်လည်း၊ ဧတံ–ဤမအိုခြင်းကို၊ ဣစ္ဆာယ–တောင့်တ လိုလားမှုမျှဖြင့်၊ န ခေါ ပတ္တဗ္ဗံ–မရောက်နိုင် မရနိုင်သည်သာတည်း၊ ဣဒမ္ပိ–ဤဆိုအပ်ခဲ့သော သဘောသည်လည်း၊ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ, တမ္ပိ ဒုက္ခံ–မည်၏။

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ဗျာဓိဓမ္မာနံ သတ္တာနံ–နာဖျားခြင်း သဘောရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား၊ မယံ–ငါတို့သည်၊ န ဗျာဓိဓမ္မာ အဿာမ–နာဖျားခြင်းသဘောမရှိသည်ဖြစ်ပါကုန်မူကား၊ အဟော ဝတ–ဩော် ကောင်းလေစွ၊ ဗျာဓိ စ–နာဖျားခြင်းသည်လည်း၊ နော–ငါတို့ဆီသို့၊ န အာဂစ္ဆေယျ–မလာရောက်နိုင်ပါမူကား၊ အဟော ဝတ–ဩော်ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ ဧဝံ–ဤသို့၊ ဣစ္ဆာ–တောင့်တလိုလားခြင်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ–ဖြစ်၏၊ ပန–ထိုသို့ပင် တောင့်တလိုလားပါသောလည်း၊ ဧတံ–ဤမနာဖျားခြင်းကို၊ ဣစ္ဆာယ–တောင့်တလိုလားမှုမျှဖြင့်၊ န ခေါ ပတ္တဗ္ဗံ–မရောက်နိုင် မရနိုင်သည်သာတည်း၊ ဣဒမ္ပိ–ဤဆိုအပ်ခဲ့သောသဘောသည်လည်း၊ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ–မည်၏။

http://www.dhammadownload.com

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ မရဏဓမ္မာနံ သတ္တာနံ-သေခြင်းသဘော ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ န မရဏဓမ္မာ အဿာမ-သေခြင်းသဘောမရှိသည် ဖြစ်ပါကုန်မူကား၊ အဟော ဝတ-ဩော် ကောင်းလေစွတကား၊ မရဏံ စ-သေခြင်းသည်လည်း၊ နော-ငါတို့ဆီသို့၊ န အာဂစ္ဆေယျ-မလာရောက်နိုင်ပါမူကား၊ အဟော ဝတ-ဩော် ကောင်းလေစွတကား၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဣစ္ဆာ-တောင့်တလိုလားခြင်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်၏။ ပန-ထိုသို့ပင် တောင့်တလိုလားသော်လည်း၊ ဧတံ-ဤမသေခြင်းကို၊ ဣစ္ဆာယ-တောင့်တလိုလားမှုမျှဖြင့်၊ န ခေါ ပတ္တဗ္ဗံ-မရောက်နိုင် မရနိုင် သည်သာတည်း၊ ဣဒမ္ပိ-ဤဆိုအပ်ခဲ့သော သဘောသည်လည်း၊ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ, တမ္ပိ ဒုက္ခံ-မည်၏။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသ ဓမ္မာနံ-စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်း, ငိုကြွေးခြင်း, ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း, စိတ်နှလုံး မသာခြင်း, စိတ်၏အလွန်ပင်ပန်းခြင်း သဘောရှိကုန်သော၊ သတ္တာနံ-သတ္တဝါတို့အား၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ န သောကပရိဒေဝဒုက္ခ ဒေါမနဿုပါယာသဓမ္မာ အဿာမ-စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်း, ငိုကြွေးခြင်း, ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း, စိတ်နှလုံးမသာခြင်း, စိတ်၏လွန်စွာပင်ပန်းခြင်း သဘောမရှိသည် ဖြစ်ပါမူကုန်ကား၊ အဟော ဝတ-ဩော် ကောင်း လေစွ၊ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ စ-စိုးရိမ်ပူဆွေး ခြင်း, ငိုကြွေးခြင်း, ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း, စိတ်နှလုံးမသာယာခြင်း, စိတ်၏ လွန်စွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့သည်လည်း၊ နော-ငါတို့ဆီသို့၊ န အာဂစ္ဆေယျုံ-မလာရောက်နိုင်ပါမူကား၊ အဟော ဝတ-ဩော် ကောင်း လေစွ၊ ဣ တိ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဣစ္ဆာ-တောင့်တလိုလားခြင်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်၏။ ပန-ထိုသို့ပင် တောင့်တ လိုလားသော်လည်း၊

http://www.dhammadownload.com

တော်-၍မစိုးရိမ် မပူဆွေးခြင်း, မငိုကြွေးရခြင်း, ကိုယ်ဆင်းရဲကင်းခြင်း, စိတ်နှလုံးမသာမှုကင်းခြင်း, စိတ်၏ လွန်စွာပင်ပန်းမှုကင်းခြင်းကို၊ ဣစ္ဆာယ-တောင့်တလိုလားမှုမျှဖြင့်၊ န ခေါ ပတ္တဗ္ဗံ-မရောက်နိုင် မရနိုင်သည်သာတည်း၊ ဣဒမ္ပိ-၍ဆိုအပ်ခဲ့သော သဘောသည် လည်း၊ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ, တမ္ပိ ဒုက္ခံ-အကြင်တဏှာဖြင့် လိုချင် ပါလျက် မရ, ထိုမရနိုင်သည်ကို လိုချင်ခြင်း ဆင်းရဲမည်၏။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ သံခိတ္တေန-အကျဉ်းအားဖြင့်၊ ပဉ္စု ပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ-ငါးပါးကုန်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဆင်းရဲတို့သည်၊ ကတမာ စ-အဘယ်သည်တို့နည်းဟူမူကား၊ သေယျထိဒံ- ၍ခန္ဓာ တို့ကို သရုပ်အားဖြင့် ပြရလျှင်၊ ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော-ရုပ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ၁-ပါး၊ ဝေဒနုပါဒါနက္ခန္ဓော-ဝေဒနာဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ၁-ပါး၊ သညုပါဒါန က္ခန္ဓော-သညာဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ၁-ပါး၊ သင်္ခါရုပါဒါနက္ခန္ဓော-သင်္ခါရ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ၁-ပါး၊ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော-ဝိညာဏ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ၁-ပါး။ ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ဣမေ-၍တရားတို့ကို၊ သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ-အကျဉ်းအားဖြင့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးဆင်းရဲ တို့ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ-ဆိုအပ်ကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ဣဒံ-ဆိုအပ်ခဲ့သော ဇာတိအစ ဥပါဒါန က္ခန္ဓာ အဆုံးရှိသော ၍တရားအပေါင်းကို၊ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ- ဒုက္ခ မည်သော အရိယသစ္စာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်ပေ၏။

ဒုက္ခသစ္စခဏ္ဍံ-ဒုက္ခသစ္စာအခန်းသည်၊

နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

---

http://www.dhammadownload.com

၂-သမုဒယသစ္စဥ္စဒ္ဒေသော

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ *ဒုက္ခသမုဒယော အရိယသစ္စံ၊ ယာယံ တဏှာ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ နန္ဒီရာဂသဟဂတာ တတြတတြာဘိနန္ဒိနီ၊ သေယျထိဒံ၊ ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာ။

သာ ခေါ ပနေသာ ဘိက္ခဝေ တဏှာ ကတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ၊ ယံ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ၊

ကိဉ္စ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ -

(၁) စက္ခု လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။ သောတံ လောကေ၊ ဃာနံ လောကေ၊ ဇိဝှါ လောကေ၊ ကာယော လောကေ၊ မနော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

(၂) ရူပါ လောကေ၊ သဒ္ဒါ လောကေ၊ ဂန္ဓာ လောကေ၊ ရသာ လောကေ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ လောကေ၊ ဓမ္မာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

(၃) စက္ခုဝိညာဏံ လောကေ၊ သောတဝိညာဏံ လောကေ၊ ဃာနဝိညာဏံ လောကေ၊ ဇိဝှါဝိညာဏံ လောကေ၊ ကာယဝိညာဏံ လောကေ၊ မနောဝိညာဏံ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

(၄) စက္ခုသမ္ဖဿော လောကေ၊ သောတသမ္ဖဿော လောကေ၊ ဃာနသမ္ဖဿော လောကေ၊ ဇိဝှါသမ္ဖဿော လောကေ၊ ကာယသမ္ဖဿော လောကေ၊ မနောသမ္ဖဿော လောကေ ပိယရူပံ သာတ

---

* နှာ ၁၉၇-မှတ်ချက် ၁-၌ ကြည့်ပါ။

http://www.dhammadownload.com

ရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

(၅) စက္ခုသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ၊ သောတသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ၊ ဃာနသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ၊ ဇိဝှါ သမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ၊ ကာယသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ၊ ကာယသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ၊ မနောသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

(၆) ရူပသညာ လောကေ၊ သဒ္ဒသညာ လောကေ၊ ဂန္ဓသညာ လောကေ၊ ရသသညာ လောကေ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာ လောကေ၊ ဓမ္မသညာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

(၇) ရူပသဉ္စေတနာ လောကေ၊ သဒ္ဒသဉ္စေတနာ လောကေ၊ ဂန္ဓ သဉ္စေတနာ လောကေ၊ ရသသဉ္စေတနာ လောကေ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ သဉ္စေတနာ လောကေ၊ ဓမ္မသဉ္စေတနာ လောကေ ပိယရူပံ သာတ ရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

(၈) ရူပတဏှာ လောကေ၊ သဒ္ဒတဏှာ လောကေ၊ ဂန္ဓတဏှာ လောကေ၊ ရသတဏှာ လောကေ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ လောကေ၊ ဓမ္မ တဏှာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

(၉) ရူပဝိတက္ကော လောကေ၊ သဒ္ဒဝိတက္ကော လောကေ၊ ဂန္ဓ ဝိတက္ကော လောကေ၊ ရသဝိတက္ကော လောကေ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိတက္ကော လောကေ၊ ဓမ္မဝိတက္ကော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

http://www.dhammadownload.com

(၁၀) ရူပဝိစာရော လောကေ၊ သဒ္ဒဝိစာရော လောကေ၊ ဂန္ဓဝိစာရော လောကေ၊ ရသဝိစာရော လောကေ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိစာရော လောကေ၊ ဓမ္မဝိစာရော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခသမုဒယော အရိယသစ္စံ။

သမုဒယသစ္စခဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

၂-သမုဒယသစ္စာအခန်း

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ [၁]ဒုက္ခသမုဒယော-ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်း မည်သော၊ အရိယသစ္စံ-အရိယာတို့သိအပ်သော အမှန်တရားသည်၊ ကတမဉ္စ-အဘယ်ပါနည်း ဟူမူကား-

ယာယံ တဏှာ-အကြင်ဆာလောင်မှု တဏှာသည်၊ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ-တစ်ဖန်ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ နန္ဒီရာဂသဟဂတာ-နှစ်သက်တပ်စွဲသော သဘောလည်း ဖြစ်၏၊ တတြတတြ-တွေ့တိုင်း ကြုံတိုင်းသော ထိုထိုအတ္တဘော ထိုထိုအာရုံ၌၊ အဘိနန္ဒိနီ-နှစ်သက် လက်ခံပျော်လည်း ပျော်စံတတ်၏၊ သေယျထိဒံ-ဤတဏှာက

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

၁။ "ဒုက္ခသမုဒယံ" ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "ဒုက္ခသမုဒယော"ဟူ၍ လည်းကောင်း မူ(၂)မျိုးရှိရာတွင် "သတိပိ ဒွိန္နံ ပါဒါနံ သမာနာဓိကရဏဘာဝေ လိင်္ဂဘေဒေါ ဂဟိတော၊ ယထာ ဒုက္ခသမုဒယော အရိယသစ္စံ" ဟူသော မဟာဋီကာ ၂၂၊ ၄၄၉-နှင့်အညီ "ဒုက္ခသမုဒယော" ဟူသော မူကို လက်ခံထားသည်၊ "ဒုက္ခနိရောဓော"၌လည်း နည်းတူပင်တည်း။

http://www.dhammadownload.com

အဘယ်နည်းဟူမူကား၊ ^၁ ကာမတဏှာ-ကာမဂုဏ်၌ ဆာလောင် တပ်မက်နှစ်သက်မှု (ကာမတဏှာ)လည်းကောင်း၊ ဘဝတဏှာ-ဘဝ၌ ဆာလောင်နှစ်သက်မှု (ဘဝတဏှာ)လည်းကောင်း၊ ဝိဘဝတဏှာ- ဘဝကင်းပြတ်ခြင်း၌ ဆာလောင်နှစ်သက်မှု (ဝိဘဝတဏှာ)လည်း ကောင်း၊ (အယံ-ဤတဏှာသုံးပါးပင်တည်း။)

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ သာ ခေါ ပနေသာ တဏှာ-ထိုသုံးပါးသော တဏှာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ-ဖြစ်လတ်သော်၊ ကတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇတိ- အဘယ်၌ ဖြစ်ပါသနည်း၊ နိဝိသမာနာ-ကိန်းလတ်သော်၊ ကတ္ထ နိဝိသတိ- အဘယ်၌ ကိန်းပါသနည်းဟူမူကား၊ လောကေ-သင်္ခါရလောက၌၊ ယံ ပိယရူပံ သာတရူပံ-အကြင်ချစ်ဖွယ်သဘော, သာယာဖွယ်သဘော သည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ သော တဏှာ-ထိုသုံးပါးသော တဏှာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ-ဖြစ်လတ်သော်၊ ဧတ္ထ-ဤချစ်ဖွယ်, သာယာဖွယ်သဘော၌၊

မှတ်ချက်အဖွင့်

၁။ ကာမတဏှာကား ထင်ရှား၏၊ - ဘဝေ တဏှာ ဘဝတဏှာ၊ ဘဝပတ္ထနာဝသေန ဥပ္ပန္နဿ, သဿတဒိဋ္ဌိသဟဂတဿ ရူပါရူပဘဝ ရာဂဿ စ, ဈာနနိကန္တိယာ စေတံ အဓိဝစနံ။ (အဋ္ဌကထာ)

ဘဝေ-ဘဝ၌ တဏှာ-သည်၊ ဘဝတဏှာ-ဘဝတဏှာမည်၏၊ ဧတံ-ဘဝတဏှာဟူသော ဤအမည်သည်၊ ဘဝပတ္ထနာဝသေန- ကာမ ဘဝကို တောင့်တသည့် အလိုအားဖြင့်၊ ဥပ္ပန္နဿ ရာဂဿ စ-ဖြစ်သော ရာဂ၏လည်းကောင်း၊ သဿတဒိဋ္ဌိသဟဂတဿ ရာဂဿ စ-သဿတ ဒိဋ္ဌိနှင့် တကွဖြစ်သော ရာဂ၏လည်းကောင်း၊ ရူပါရူပဘဝရာဂဿ စ- ရူပဘဝ, အရူပဘဝတို့၌ တပ်စွဲသော ရာဂ၏လည်းကောင်း၊ ဈာန နိကန္တိယာ စ-ရူပဈာန်, အရူပဈာန်တို့၌ နှစ်သက်သော တဏှာ၏လည်း ကောင်း၊ အဓိဝစနံ-အမည်ပေတည်း။

http://www.dhammadownload.com

ဥပ္ပဇ္ဇတိ–ဖြစ်ပေါ်၏၊ နိဝိသမာနာ–ကိန်းလတ်သော်၊ ဧတ္ထ–ဤချစ်ဖွယ်, သာယာဖွယ်သဘော၌၊ နိဝိသတိ–ကိန်း၏။ လောကေ–သင်္ခါရလောကထဲ၌၊ ပိယရူပံသာတရူပံ–ချစ်ဖွယ်သဘော, သာယာဖွယ်သဘောသည်၊ ကိဉ္စ–အဘယ်ပါနည်းဟူမူကား။

(၁) လောကေ–သင်္ခါရလောကထဲ၌၊ စက္ခု–မျက်စိသည်၊ ပိယရူပံသာတရူပံ–ချစ်ဖွယ်သဘော, သာယာဖွယ်သဘောပေတည်း၊ ဧသာ တဏှာ–ထိုသုံးပါးသော တဏှာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ–ဖြစ်လတ်သော်၊ ဧတ္ထ–မျက်စိ တည်းဟူသော ဤချစ်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘော၌၊

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ဤအဋ္ဌကထာအရ – ဘဝတဏှာသည် ၄–ပါးပြား၏။ ထိုတွင် “ကာမဘဝ၌ တောင့်တသော တဏှာ”ဟူရာ၌ ကာမဘုံသားတို့အား မိမိ၏ ရဆဲဘဝ၌ နှစ်သက် ပျော်မွေ့မှုသည်လည်းကောင်း၊ နောင်အခါ၌ လူကောင်း, နတ်ကောင်းစသည့် ဖြစ်လိုမှုသည်လည်းကောင်း၊ ကာမဘဝ၌ ဆာလောင် တပ်စွဲမှုဖြစ်သောကြောင့် “ဘဝတဏှာ” မည်၏၊ သဿတဒိဋ္ဌိနှင့် တကွဖြစ်သော ရာဂအရ ဟူသည်မှာ “သတ္တဝါကောင်သည် အမြဲတမ်းမပျက်စီးဘဲ တည်နေသည်”ဟု ယူဆသော ဒိဋ္ဌိနှင့် တစ်ပါးတည်းဖြစ်သော တဏှာပေတည်း။

ဤအရာ၌ “ဘဝ”ဟူသော ပုဒ်၏အနက်ကို အမြဲရှိနေသည် ဟု ပြန်ရာ၏၊ အမြဲရှိနေသည့် အနေအားဖြင့် သာယာသောကြောင့် ဤသဿတဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ်ရာဂကို “ဘဝတဏှာ”ဟု ခေါ်သည်။ ကြွင်းသော ဘဝတဏှာ ၂–ပါးကား ထင်ရှား၏။ “ဝိဘဝတဏှာ” ဟူသည်မှာ “သေလျှင် နောင်ဘဝ မရှိပြီ”ဟု ယူဆလျက် သေသည့်မှနောက်၌ ဘဝမရှိတော့ဘဲ အလိုလိုပင် ပြတ်စဲသွားခြင်းကို သာယာနှစ်သက်သော ရာဂပေတည်း။

http://www.dhammadownload.com

ဥပ္ပဇ္ဇတိ–ဖြစ်ပေါ်၏၊ နိဝိသမာနာ–ကိန်းလတ်သော်၊ ဧတ္ထ– မျက်စိတည်း ဟူသော ဤချစ်ဖွယ်, သာယာဖွယ်သဘော၌၊ နိဝိသတိ–ကိန်း၏၊ လောကေ–သင်္ခါရလောကထဲ၌၊ သောတံ–နားသည်၊ ဃာနံ–နှာခေါင်းသည်၊ ဇိဝှါ–လျှာသည်၊ ကာယော–ကိုယ်သည်၊ မနော–နှလုံးသည်။ (စက္ခု–ပုဒ်မှာလိုပင် အပြည့်အစုံဆိုလေ)။

(၂) လောကေ–သင်္ခါရလောကထဲ၌၊ ရူပါ–အဆင်းတို့သည်၊ သဒ္ဒါ–အသံတို့သည်၊ ဂန္ဓာ–အနံ့တို့သည်၊ ရသာ–အရသာတို့သည်၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ အတွေ့တို့သည်၊ ဓမ္မာ–သဘောတို့သည်။ (ကျန်တူ)

(၃) လောကေ–သင်္ခါရလောကထဲ၌၊ စက္ခုဝိညာဏံ–မြင်သိမှု စက္ခုဝိညာဏ်သည်၊ သောတဝိညာဏံ–ကြားသိမှု သောတဝိညာဏ်သည်၊ ဃာနဝိညာဏံ–နံသိမှု ဃာနဝိညာဏ်သည်၊ ဇိဝှါဝိညာဏံ–စားသိမှု ဇိဝှါဂိညာဏ်သည်၊ ကာယဝိညာဏံ–ထိသိမှု ကာယဝိညာဏ်သည်၊ မနောဝိညာဏံ–ကြံသိမှု မနောဝိညာဏ်သည်။ (ကျန်တူ)

(၄) လောကေ–၌၊ စက္ခုသမ္ဖဿော–မြင်တွေ့မှုသည်၊ သောတသမ္ဖဿော–ကြားတွေ့မှုသည်၊ ဃာနသမ္ဖဿော–နံတွေ့မှုသည်၊ ဇိဝှါသမ္ဖဿော–စားတွေ့မှုသည်၊ ကာယသမ္ဖဿော– ထိတွေ့မှုသည်၊ မနောသမ္ဖဿော–ကြံတွေ့မှုသည်။ (ကျန်တူ)

(၅) လောကေ–၌၊ စက္ခုသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ–မြင်တွေ့မှုကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှုသည်၊ သောတသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ–ကြားတွေ့မှုကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားမှုသည်၊ ဃာနသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ– နံတွေ့မှုကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားမှုသည်၊ ဇိဝှါသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ–စားတွေ့မှုကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားမှုသည်၊ ကာယသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ–ထိတွေ့မှုကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားမှုသည်၊ မနောသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ–ကြံတွေ့မှုကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားမှုသည်။ (ကျန်တူ)

http://www.dhammadownload.com

(၆) လောကေ-၌၊ ရူပသညာ-အဆင်း၌ မှတ်သားမှုသည်၊ သဒ္ဒသညာ-အသံ၌ မှတ်သားမှုသည်၊ ဂန္ဓသညာ-အနံ့၌ မှတ်သားမှုသည်၊ ရသသညာ-အရသာ၌ မှတ်သားမှုသည်၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာ-အတွေ့၌ မှတ်သားမှုသည်၊ ဓမ္မသညာ-သဘော၌ မှတ်သားမှုသည်။

(၇) လောကေ-၌၊ ရူပသဉ္စေတနာ-အဆင်း၌ စေ့ဆော်တိုက်တွန်းမှုသည်၊ သဒ္ဒသဉ္စေတနာ-အသံ၌ စေ့ဆော်တိုက်တွန်းမှုသည်၊ ဂန္ဓသဉ္စေတနာ-အနံ့၌ စေ့ဆော်တိုက်တွန်းမှုသည်၊ ရသသဉ္စေတနာ-အရသာ၌ စေ့စော် တိုက်တွန်းမှုသည်၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဉ္စေတနာ-အတွေ့၌ စေ့ဆော်တိုက်တွန်းမှုသည်၊ ဓမ္မသဉ္စေတနာ-သဘော၌ စေ့ဆော်တိုက်တွန်းမှုသည်။

(၈) လောကေ-၌၊ ရူပတဏှာ-အဆင်း၌ ဆာလောင်မှုသည်၊ သဒ္ဒတဏှာ-အသံ၌ ဆာလောင်မှုသည်၊ ဂန္ဓတဏှာ-အနံ့၌ ဆာလောင်မှုသည်၊ ရသတဏှာ-အရသာ၌ ဆာလောင်မှုသည်၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ-အတွေ့၌ ဆာလောင်မှုသည်၊ ဓမ္မတဏှာ-သဘော၌ ဆာလောင်မှုသည်။

(၉) လောကေ-၌၊ ရူပဝိတက္ကော-အဆင်း၌ ကြံမှုသည်၊ သဒ္ဒဝိတက္ကော-အသံ၌ ကြံမှုသည်၊ ဂန္ဓဝိတက္ကော-အနံ့၌ ကြံမှုသည်၊ ရသဝိတက္ကော-အရသာ၌ ကြံမှုသည်၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိတက္ကော-အတွေ့၌ ကြံမှုသည်၊ ဓမ္မဝိတက္ကော-သဘောအာရုံ၌ ကြံမှုသည်။

(၁၀) လောကေ-သင်္ခါရလောကထဲ၌၊ ရူပဝိစာရော-အဆင်း၌ စဉ်းစားမှုသည်၊ သဒ္ဒဝိစာရော-အသံ၌ စဉ်းစားမှုသည်၊ ဂန္ဓဝိစာရော-အနံ့၌ စဉ်းစားမှုသည်၊ ရသဝိစာရော-အရသာ၌ စဉ်းစားမှုသည်၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိစာရော-အတွေ့၌ စဉ်းစားမှုသည်၊ ဓမ္မဝိစာရော- သဘောအာရုံ၌ စဉ်းစားမှုသည်၊ ပိယရူပံ သာတရူပံ-ချစ်ဖွယ်သဘော၊ သာယာဖွယ်သဘောပေတည်း၊ သော တဏှာ-ထိုသုံးပါးသော

http://www.dhammadownload.com

တဏှာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ-ဖြစ်လတ်သော်၊ ဧတ္ထ-သဘောအာရုံကို စဉ်းစားမှုဟူသော ဤချစ်ဖွယ်, သာယာဖွယ်သဘော၌၊ နိဝိသတိ-ကိန်း၏။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ဣဒံ-ဤတဏှာကို၊ ဒုက္ခသမုဒယော အရိယသစ္စံ-ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်းမည်သော အရိယသစ္စာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။

သမုဒယသစ္စခဏ္ဍံ-သမုဒယသစ္စာ အခန်းသည်၊
နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

၃-နိရောဓသစ္စခဏ္ဍ

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓော အရိယသစ္စံ၊ ယော တဿာ-ယေဝ တဏှာယ အသေသဝိရာဂနိရောဓော စာဂေါ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ မုတ္တိ အနာလယော။

သာ ခေါ ပနေသာ ဘိက္ခဝေ တဏှာ ကတ္ထ ပဟီယမာနာ ပဟီယတိ၊ ကတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ၊ ယံ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟီယမာနာ ပဟီယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။ ကိဉ္စ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ ။

(၁) စက္ခု လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟီယမာနာ ပဟီယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ၊ သောတံ လောကေ၊ ဃာနံ လောကေ၊ ဇိဝှါ လောကေ၊ ကာယော လောကေ၊ မနော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟီယမာနာ ပဟီယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

(၂) ရူပါ လောကေ၊ သဒ္ဒါ လောကေ၊ ဂန္ဓာ လောကေ၊ ရသာ လောကေ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ လောကေ၊ ဓမ္မာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟီယမာနာ ပဟီယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈတိ။

http://www.dhammadownload.com

(၃) စက္ခုဝိညာဏံ လောကေ၊ သောတဝိညာဏံ လောကေ၊ ဃာနဝိညာဏံ လောကေ၊ ဇိဝှါဝိညာဏံ လောကေ၊ ကာယဝိညာဏံ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟီယမာနာ ပဟီယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

(၄) စက္ခုသမ္ဖဿော လောကေ၊ သောတသမ္ဖဿော လောကေ၊ ဃာနသမ္ဖဿော လောကေ၊ ဇိဝှါသမ္ဖဿော လောကေ၊ ကာယသမ္ဖဿော လောကေ၊ မနောသမ္ဖဿော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟီယမာနာ ပဟီယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

(၅) စက္ခုသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ၊ သောတသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ၊ ဃာနသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ၊ ဇိဝှါသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ၊ ကာယသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ မနောသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟီယမာနာ ပဟီယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

(၆) ရူပသညာ လောကေ၊ သဒ္ဒသညာ လောကေ၊ ဂန္ဓသညာ လောကေ၊ ရသသညာ လောကေ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာ လောကေ၊ ဓမ္မသညာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ ဧတ္ထေသာ တဏှာ၊ ပဟီယမာနာ ပဟီယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

(၇) ရူပသဉ္စေတနာ လောကေ၊ သဒ္ဒသဉ္စေတနာ လောကေ၊ ဂန္ဓသဉ္စေတနာ လောကေ၊ ရသသဉ္စေတနာ လောကေ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဉ္စေတနာ လောကေ၊ ဓမ္မသဉ္စေတနာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟီယမာနာ ပဟီယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

http://www.dhammadownload.com

(၈) ရူပတဏှာ လောကေ၊ သဒ္ဒတဏှာ လောကေ၊ ဂန္ဓတဏှာ လောကေ၊ ရသတဏှာ လောကေ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ လောကေ၊ ဓမ္မတဏှာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ ဧတ္ထေသာ တဏှာ၊ ပဟီယမာနာ ပဟီယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

(၉) ရူပဝိတက္ကော လောကေ၊ သဒ္ဒဝိတက္ကော လောကေ၊ ဂန္ဓဝိတက္ကော လောကေ၊ ရသဝိတက္ကော လောကေ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိတက္ကော လောကေ၊ ဓမ္မဝိတက္ကော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟီယမာနာ ပဟီယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

(၁၀) ရူပဝိစာရော လောကေ၊ သဒ္ဒဝိစာရော လောကေ၊ ဂန္ဓဝိစာရော လောကေ၊ ရသဝိစာရော လောကေ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိစာရော လောကေ၊ ဓမ္မဝိစာရော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟီယမာနာ ပဟီယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓော အရိယသစ္စံ။

နိရောဓသစ္စဥ္စံ နိဋ္ဌိတံ။

၃–နိရောဓသစ္စာခန်း

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ဒုက္ခနိရောဓော–ဆင်းရဲ၏ ချုပ်ငြိမ်းရာမည်သော၊ အရိယသစ္စံ–အရိယာတို့ သိအပ်သော အမှန်တရားသည်၊ ကတမဥ္စ–အဘယ်ပါနည်း ဟူမူကား။

တဿာယေဝ တဏှာယ–သမုဒယသစ္စာမည်သော ထိုတဏှာ၏ ပင်လျှင်၊ ယော အသေသဝိရာဂနိရောဓော–အကြွင်းအကြွင်းမဲ့ ပျက်ပြယ်ခြင်း, ချုပ်ခြင်းသဘောသည်၊ (ဝါ) အကြွင်းမဲ့ပျက်ပြယ်ရာ,ချုပ်ရာ သဘောသည်၊ ယော စာဂေါ–အကြွင်စွန့်ခြင်း စွန့်ရာသဘောသည်၊ ယော ပဋိနိဿဂ္ဂေါ–အကြွင်လွတ်လွတ်စွန့်ခြင်း လွတ်လွတ်စွန့်ရာ သဘောသည်၊ ယာ မုတ္တိ–အကြွင်လွတ်ခြင်း လွတ်ရာသဘောသည်၊

http://www.dhammadownload.com

ယော အနာလယော–အကြင်မငြိကပ် မတွယ်တာခြင်း မငြိကပ်မတွယ်တာရာ သဘောသည်၊ အတ္ထိ–ရှိပါ၏၊ ဣဒံ–ဤသဘောပင်တည်း။

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ သာ ခေါ် ပနေသာ တဏှာ–ထိုတဏှာသည်၊ ပဟီယမာနာ–ပယ်အပ်သည်ရှိသော်၊ (ဝါ) ကင်းပျောက်လတ်သော်၊ ကတ္ထ–အဘယ်၌၊ ပဟီယတိ–ပယ်အပ်ပါသနည်း၊ (ဝါ) ကင်းပျောက်သနည်း၊ ကတ္ထ–အဘယ်၌၊ နိရုဇ္ဈမာနာ–ချုပ်သည်ရှိသော်၊ နိရုဇ္ဈတိ–ချုပ်ပါသနည်းဟူမူကား၊ လောကေ–သင်္ခါရလောကထဲ၌၊ ယံ ပိယရူပံ သာတရူပံ–အကြင်ချစ်ဖွယ်သဘော, သာယာဖွယ်သဘောသည်၊ အတ္ထိ–ရှိပါပေ၏၊ သော တဏှာ–ထိုတဏှာသည်၊ ပဟီယမာနာ–ပယ်အပ်သည်ရှိသော်၊ ဧတ္ထ–ဤချစ်ဖွယ်သာယာဖွယ်သဘော၌၊ ပဟီယတိ–ပယ်အပ်၏။ နိရုဇ္ဈမာနာ–ချုပ်သည်ရှိသော်၊ ဧတ္ထ–ဤချစ်ဖွယ်, သာယာဖွယ်သဘော၌၊ နိရုဇ္ဈတိ–ချုပ်၏။ လောကေ–သင်္ခါရလောကထဲ၌၊ ပိယရူပံ သာတရူပံ–ချစ်ဖွယ်သဘော သာယာဖွယ်သဘောသည်၊ ကိဉ္စ–အဘယ်ပါနည်းဟူမူကား။

(၁) လောကေ–သင်္ခါရလောကထဲ၌၊ စက္ခု–မျက်စိသည်၊ ပိယရူပံ သာတရူပံ–ချစ်ဖွယ်သဘော, သာယာဖွယ်သဘောပေတည်း၊ သော တဏှာ–ထိုတဏှာသည်၊ ပဟီယမာနာ–ပယ်အပ်သည်ရှိသော်၊ ဧတ္ထ–မျက်စိတည်းဟူသော ဤချစ်ဖွယ်, သာယာဖွယ်သဘော၌၊ ပဟီယတိ–ပယ်အပ်၏၊ နိရုဇ္ဈမာနာ–ချုပ်သည်ရှိသော်၊ ဧတ္ထ–မျက်စိတည်းဟူသော ချစ်ဖွယ်သာယာဖွယ်သဘော၌၊ နိရုဇ္ဈတိ–ချုပ်၏၊ လောကေ–သင်္ခါရလောကထဲ၌၊ သောတံ–နားသည်၊ ဃာနံ–နှာခေါင်းသည်၊ ဇိဝှါ–လျှာသည်၊ ကာယော–ကိုယ်သည်၊ မနော–နှလုံးသည်။

(၂) လောကေ–သင်္ခါရလောကထဲ၌၊ ရူပါ–အဆင်းတို့သည်၊ သဒ္ဒါ–အသံတို့သည်၊ ဂန္ဓာ–အနံ့တို့သည်၊ ရသာ–အရသာတို့သည်၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ–အတွေ့တို့သည်၊ ဓမ္မာ–သဘောတို့သည်။

http://www.dhammadownload.com

(၃) လောကေ-သတ္တလောကထဲ၌၊ စက္ခုဝိညာဏံ-မြင်သိမှု စက္ခုဝိညာဏ်သည်၊ သောတဝိညာဏံ-ကြားသိမှု သောတဝိညာဏ်သည်၊ ဃာနဝိညာဏံ-နံသိမှု ဃာနဝိညာဏ်သည်၊ ဇိဝှါဝိညာဏံ-စားသိမှု ဇိဝှါဝိညာဏ်သည်၊ ကာယဝိညာဏံ-ထိသိမှု ကာယဝိညာဏ်သည်၊ မနောဝိညာဏံ-ကြံသိမှု မနောဝိညာဏ်သည်။

(၄) လောကေ-၌၊ စက္ခုသမ္ဖဿော-မြင်တွေ့မှုသည်၊ သောတသမ္ဖဿော-ကြားတွေ့မှုသည်၊ ဃာနသမ္ဖဿော-နံတွေ့မှုသည်၊ ဇိဝှါသမ္ဖဿော စားတွေ့မှုသည်၊ ကာယသမ္ဖဿော-ထိတွေ့မှုသည်၊ မနောသမ္ဖဿော-ကြံတွေ့မှုသည်။

(၅) လောကေ-၌၊ စက္ခုသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ-မြင်တွေ့မှုကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှုသည်၊ သောတသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ-ကြားတွေ့မှုကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှုသည်၊ ဃာနသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ-နံတွေ့မှုကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှုသည်၊ ဇိဝှါသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ-အစားတွေ့မှုကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားမှုသည်၊ ကာယသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ-ထိတွေ့မှုကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားမှုသည်၊ မနောသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ-ကြံတွေ့မှုကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားမှုသည်။

(၆) လောကေ-၌၊ ရူပသညာ-အဆင်း၌ မှတ်သားမှုသည်၊ သဒ္ဒသညာ-အသံ၌ မှတ်သားမှုသည်၊ ဂန္ဓသညာ-အနံ့၌ မှတ်သားမှုသည်၊ ရသသညာ-အရသာ၌ မှတ်သားမှုသည်၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာ-အတွေ့၌ မှတ်သားမှုသည်၊ ဓမ္မသညာ-သဘော၌ မှတ်သားမှုသည်။

(၇) လောကေ-၌၊ ရူပသဉ္စေတနာ-အဆင်း၌ စေ့ဆော်တိုက်တွန်းမှုသည်၊ သဒ္ဒသဉ္စေတနာ-အသံ၌ စေ့ဆော်တိုက်တွန်းမှုသည်၊ ဂန္ဓသဉ္စေတနာ-အနံ့၌ စေ့ဆော်တိုက်တွန်းမှုသည်၊ ရသသဉ္စေတနာ-အရသာ၌ စေ့ဆော်တိုက်တွန်းမှုသည်၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဉ္စေတနာ-အတွေ့၌ စေ့ဆော် တိုက်တွန်းမှုသည်၊ ဓမ္မသဉ္စေတနာ-သဘော၌ စေ့ဆော် တိုက်တွန်းမှုသည်၊

http://www.dhammadownload.com

(၈) လောကေ-၌၊ ရူပတဏှာ-အဆင်း၌ ဆာလောင်မှုသည်၊ သဒ္ဒတဏှာ-အသံ၌ ဆာလောင်မှုသည်၊ ဂန္ဓတဏှာ-အနံ့၌ ဆာလောင်မှုသည်၊ ရသတဏှာ-အရသာ၌ ဆာလောင်မှုသည်၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ-အတွေ့၌ ဆာလောင်မှုသည်၊ ဓမ္မတဏှာ-သဘော၌ ဆာလောင်မှုသည်၊

(၉) လောကေ-၌၊ ရူပဝိတက္ကော-အဆင်း၌ ကြံမှုသည်၊ သဒ္ဒဝိတက္ကော-အသံ၌ ကြံမှုသည်၊ ဂန္ဓဝိတက္ကော-အနံ့၌ ကြံမှုသည်၊ ရသဝိတက္ကော-အရသာ၌ ကြံမှုသည်၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိတက္ကော-အတွေ့၌ ကြံမှုသည်၊ ဓမ္မဝိတက္ကော-သဘောအာရုံ၌ ကြံမှုသည်။

(၁၀) လောကေ-သင်္ခါရလောကထဲ၌၊ ရူပဝိစာရော-အဆင်း၌ စဉ်းစားမှုသည်၊ သဒ္ဒဝိစာရော-အသံ၌ စဉ်းစားမှုသည်၊ ဂန္ဓဝိစာရော-အနံ့၌ စဉ်းစားမှုသည်၊ ရသဝိစာရော-အရသာ၌ စဉ်းစားမှုသည်၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိစာရော-အတွေ့၌ စဉ်းစားမှုသည်၊ ဓမ္မဝိစာရော- သဘောအာရုံ၌ စဉ်းစားမှုသည်၊ ပိယရူပံ သာတရူပံ-ချစ်ဖွယ်, သာယာဖွယ်သဘောပေတည်း၊ သာ တဏှာ-ထိုတဏှာသည်၊ ပဟီယမာနာ-ပယ်အပ်သည်ရှိသော်၊ ဧတ္ထ-သဘောအာရုံကို စဉ်းစားမှု ဟူသော ဤချစ်ဖွယ်, သာယာဖွယ်သဘော၌၊ ပဟီယတိ-ပယ်အပ်၏၊ နိရုဇ္ဈမာနာ-ချုပ်သည်ရှိသော်၊ ဧတ္ထ-သဘောအာရုံကို စဉ်းစားမှု ဟူသော ဤချစ်ဖွယ်, သာယာဖွယ်သဘော၌၊ နိရုဇ္ဈတိ-ချုပ်၏။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ဣဒံ-တဏှာ၏ ချုပ်ခြင်း, တဏှာ၏ ချုပ်ရာဖြစ်သော ဤနိဗ္ဗာန်ကို၊ ဒုက္ခနိရောဓော အရိယသစ္စံ-ဆင်းရဲ၏ ချုပ်ငြိမ်းရာမည်သော အရိယသစ္စာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်ပေ၏။

နိရောဓသစ္စခဏ္ဍံ-နိရောဓသစ္စာအခန်းသည်၊

နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

http://www.dhammadownload.com

၄-မဂ္ဂသစ္စခဏ္ဍ

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ၊ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ၊ သေယျထိဒံ – သမ္မာဒိဋ္ဌိ, သမ္မာ သင်္ကပ္ပေါ, သမ္မာဝါစာ, သမ္မာကမ္မန္တော, သမ္မာအာဇီဝေါ, သမ္မာ ဝါယာမော သမ္မာသတိ, သမ္မာသမာဓိ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခေ ဉာဏံ, ဒုက္ခသမုဒယေ ဉာဏံ, ဒုက္ခနိရောဓေ ဉာဏံ, ဒုက္ခနိရောဓ ဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ ဉာဏံ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပေါ, အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပေါ, အဝိဟိံသာသင်္ကပ္ပေါ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဝါစာ၊ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီ, ပိသုဏာယ ဝါစာယ ဝေရမဏီ, ဖရုသာယ ဝါစာယ ဝေရမဏီ, သမ္ဖပ္ပလာပါ ဝေရမဏီ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဝါစာ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာကမ္မန္တော၊ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီ၊ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏီ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာကမ္မန္တော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ အရိယ သာဝကော မိစ္ဆာအာဇီဝံ ပဟာယ သမ္မာအာဇီဝေန ဇီဝိတံ ကပ္ပေတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာအာဇီဝေါ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဝါယာမော၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနုပ္ပါဒါယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ, ဝါယမတိ, ဝီရိယံ အာရဘတိ, စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ, ပဒဟတိ။ ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ, ဝါယမတိ, ဝီရိယံ အာရဘတိ, စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ, အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ

http://www.dhammadownload.com

ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒါယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ, ဝါယမတိ, ဝီရိယံ အာရဘတိ, စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ ဥပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ ဆန္ဒံ ဇနေတိ, ဝါယမတိ, ဝီရိယံ အာရဘတိ, စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဝါယာမော။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသတိ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ, ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿံ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသတိ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသမာဓိ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိဇံ ပီတိသုခံ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ပီတိယာ စ ဝိရာဂါ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ, သတော စ သမ္ပဇာနော, သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ယံ တံ အရိယာ အာစိက္ခန္တိ "ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီ"တိ တတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သုခဿ စ ပဟာနာ, ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿဒေါမနဿာနံ အတ္ထင်္ဂမာ, အဒုက္ခမသုခံ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။

http://www.dhammadownload.com

အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသမာဓိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခ-နိရောဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ။

မဂ္ဂသစ္စခဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

၄-မဂ္ဂသစ္စအခန်း

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ဒုက္ခနိရောဂါမိနီ ပဋိပဒါ-ဆင်းရဲချုပ်ရာသို့ ဆိုက်ရောက်သော အကျင့်မည်သော၊ အရိယသစ္စံ-အရိယာတို့ သိအပ်သော အမှန်တရားသည်၊ ကတမံ-အဘယ်ပါနည်းဟူမူကား၊ အရိယော-စင်ကြယ်မြင့်မြတ်သော၊ အဋ္ဌင်္ဂိကော-အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော၊ အယမေဝ မဂ္ဂေါ-ဤမဂ်ပင်တည်း၊ (ဝါ) ဤအကျင့်လမ်းပင်တည်း၊ သေယျထိဒံ-ဤမဂ်က အဘယ်နည်းဟူမူ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ-*မှန်စွာမြင်ခြင်း၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ-မှန်စွာကြံခြင်း၊ သမ္မာဝါစာ-မှန်စွာပြောဆိုခြင်း၊ သမ္မာကမ္မန္တော-မှန်စွာပြုခြင်း၊ သမ္မာအာဇီဝေါ-မှန်စွာအသက်မွေးခြင်း၊ သမ္မာဝါယာမော-မှန်စွာအားထုတ်ခြင်း၊ သမ္မာသတိ-မှန်စွာအမှတ်ရခြင်း၊ သမ္မာသမာဓိ-မှန်စွာ စိတ်တည်ကြည်ခြင်း၊ အယမေဝ-ဤတရားရှစ်ပါးပင်တည်း။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

* အချို့သော အဋ္ဌကထာများ၌ "သမ္မာ"ပုဒ်ကို သုန္ဒရ, ပသတ္ထ, သောဘနအနက်တို့၌ ဖွင့်ပြထားခြင်းမှာ ရသင့်ရထိုက်သောကြောင့်သာ တည်း။ လိုရင်းအနက်မှာမူ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိစသော ပုဒ်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိ စသော ပုဒ်တို့၌ သမ္မာ-သဒ္ဒါသည် မိစ္ဆာသဒ္ဒါနှင့် ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော အဝိပရိတ-မှန်စွာဟူသော အနက်၌သာ ဖြစ်ပေ သည်။

http://www.dhammadownload.com

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ-သည်၊ ကတမာ စ-အဘယ်ပါနည်းဟူမူကား၊ ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ဒုက္ခေ-ဆင်းရဲအစစ် ဒုက္ခသစ္စာ၌၊ ယံ ခေါ ဉာဏံ-အကြင်သိမှုသည်လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခသမုဒယေ-ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်းအစစ် သမုဒယသစ္စာ၌၊ ယံ ခေါ ဉာဏံ-အကြင်သိမှုသည်လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခနိရောဓေ-ဆင်းရဲချုပ်မှုအစစ် နိရောဓသစ္စာ၌၊ ယံ ခေါ ဉာဏံ-အကြင်သိမှုသည်လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခနိရောဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ-ဆင်းရဲချုပ်မှုသို့ ဆိုက်ရောက်သော အကျင့်အစစ် မဂ္ဂသစ္စာ၌၊ ယံ ခေါ ဉာဏံ-အကြင်သိမှုသည်လည်းကောင်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ အယံ-ဤသိမှတ်မှုဉာဏ်ကို၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ-သမ္မာဒိဋ္ဌိဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ-သမ္မာသင်္ကပ္ပသည်၊ ကတမော စ-အဘယ်ပါနည်းဟူမူကား၊ နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပေါ-ကာမမှ ထွက်မြောက်သော ကြံစည်မှုသည်လည်းကောင်း၊ အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပေါ-ဗျာပါဒ၏ဆန့်ကျင်ဘက် ကြံစည်မှုသည်လည်းကောင်း၊ အဝိဟိံသာသင်္ကပ္ပေါ-ညှဉ်းဆဲမှု၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ကြံစည်မှုသည်လည်းကောင်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့ အယံ-မှန်ကန်သော ဤကြံစည်မှု သုံးပါးကို၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ-သမ္မာသင်္ကပ္ပဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ သမ္မာဝါစာ-သည်၊ ကတမာ စ- အဘယ်ပါနည်းဟူမူကား၊ မုသာဝါဒါ-မဟုတ်သည်ကို လိမ်လည်၍ပြောခြင်းမှ၊ ဝေရမဏီ-ကြဉ်ရှောင်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ပိသုဏာယ ဝါစာယ-ကုန်းချောပြောဆိုခြင်းမှ၊ ဝေရမဏီ-ကြဉ်ရှောင်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဖရုသာယ ဝါစာယ-ကြမ်းတမ်းသော ဆဲဆိုကြိမ်းမောင်းစကားမှ၊ ဝေရမဏီ-ကြဉ်ရှောင်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ သမ္ဖပ္ပလာပါ-ပြိန်ဖျင်းသော အကျိုးမဲ့စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ၊ ဝေရမဏီ-ကြဉ်

http://www.dhammadownload.com

ရှောင်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ အတ္ထိ–ရှိ၏၊ ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ အယံ–ဤလေးပါးသော ကြဉ်ရှောင်မှုကို၊ သမ္မာဝါစာ–သမ္မာဝါစာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ–ဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ သမ္မာကမ္မန္တော–သမ္မာကမ္မန္တသည်၊ ကတမော စ–အဘယ်ပါနည်း ဟူမူကား၊ ပါဏာတိပါတာ–သတ္တဝါကို သတ်ခြင်းမှ၊ ဝေရမဏီ–ကြဉ်ရှောင်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ အဒိန္နာဒါနာ–မပေးအပ်သည်ကို လုယက်ခိုးယူခြင်းမှ၊ ဝေရမဏီ–ကြဉ်ရှောင်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ–မပိုင်ဆိုင်ရာ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းကျူးလွန်ခြင်းမှ၊ ဝေရမဏီ– ကြဉ်ရှောင်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ အတ္ထိ–ရှိ၏၊ ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ အယံ–ဤသုံးပါးသော ကြဉ်ရှောင်မှုကို၊ သမ္မာကမ္မန္တော–သမ္မာကမ္မန္တဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ–ဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ သမ္မာအာဇီဝေါ–သမ္မာအာဇီဝသည်၊ ကတမော စ–အဘယ်ပါနည်းဟူမူကား၊ ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ဣဓ–ဤသာသနာတော်၌၊ အရိယသာဝကော–အရိယသာဝကသည်၊ (ဝါ) ဖြူစင်မြင့်မြတ်သော တပည့်သည်၊ (ဝါ) မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သည်၊ မိစ္ဆာအာဇီဝံ–နည်းလမ်းလွဲမှား မတရားသော အသက်မွေးမှုကို၊ ပဟာယ–ပယ်စွန့်၍၊ သမ္မာအာဇီဝေန–တရားကျမ်းဂန် နည်းလမ်းမှန်သော အသက်မွေးမှုဖြင့်၊ ဇီဝိတံ–အသက်မွေးခြင်းကို၊ ကပ္ပေတိ–ပြု၏။ ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ အယံ–ဤနည်းလမ်းလွဲမှား မတရားမှုမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းကို၊ သမ္မာအာဇီဝေါ–သမ္မာအာဇီဝဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ–ဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ သမ္မာဝါယာမော–သမ္မာဝါယာမသည် ကတမော စ–အဘယ်ပါနည်းဟူမူကား၊ ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ဣဓ ဤသာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခု–ရဟန်းသည်၊ အနုပ္ပန္နာနံ–မဖြစ်ကုန်

http://www.dhammadownload.com

သေးသော၊ ပါပကာနံ-ယုတ်ညံ့ကုန်သော၊ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ-အကုသိုလ်တရားတို့၏၊ အနုပ္ပာဒါယ-မဖြစ်ခြင်းငှာ၊ ဆန္ဒံ-လိုလားအားထုတ်ခြင်းကို၊ ဇနေတိ-ဖြစ်စေ၏၊ ဝါယမတိ-ကြိုးစား၏၊ ဝီရိယံ အာရဘတိ-လုံ့လထုတ်၏၊ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ-စိတ်ကိုချီးမြှောက်၏၊ ပဒဟတိ-အားထုတ်၏။ ဥပ္ပန္နာနံ-ဖြစ်ကုန်ပြီးသော၊ ပါပကာနံ-ယုတ်ညံ့ကုန်သော၊ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ-အကုသိုလ်တရားတို့ကို၊ ပဟာနာယ-ပယ်ခြင်းငှာ၊ ဆန္ဒံ-လိုလားအားထုတ်ခြင်းကို၊ ဇနေတိ-ဖြစ်စေ၏၊ ဝါယမတိ-ကြိုးစား၏၊ ဝီရိယံ အာရဘတိ-လုံ့လထုတ်၏၊ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ-စိတ်ကိုချီးမြှောက်၏၊ ပဒဟတိ-အားထုတ်၏။ အနုပ္ပန္နာနံ-မဖြစ်ကုန်သေးသော၊ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ-ကုသိုလ်တရားတို့၏၊ ဌိတိယာ-တည်ခြင်းငှာ၊ အသမ္မောသာယ-မပျောက်မပျက်ခြင်းငှာ၊ ဘိယျောဘာဝါယ-တိုးတက်၍ ဖြစ်ခြင်းငှာ၊ ဝေပုလ္လာယ-ပြန့်ပွားခြင်းငှာ၊ ဘာဝနာယပါရိပူရိယာ-ပွားစေမှု၏ ပြည့်စုံခြင်းငှာ၊ ဆန္ဒံ-လိုလားအားထုတ်ခြင်းကို၊ ဇနေတိ-ဖြစ်စေ၏၊ ဝါယမတိ-ကြိုးစား၏၊ ဝီရိယံ အာရဘတိ-လုံ့လထုတ်၏၊ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ-စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏၊ ပဒဟတိ-အားထုတ်၏။ ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ အယံ-ဤအားထုတ်မှုလေးပါးကို၊ သမ္မာဝါယာမော- သမ္မာဝါယာမဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ သမ္မာသတိ-သမ္မာသတိသည်၊ ကတမာ စ-အဘယ်ပါနည်းဟူမူကား။ (ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ-စသည်၌ အနက်သည် ဥဒ္ဒေသဝါရနှင့် တူပြီ၊ ဥဒ္ဒေသဝါရ၌ ပြန်၍ကြည့်လေ။) ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ အယံ-ဤလေးပါးသောသတိကို၊ သမ္မာသတိ-သမ္မာသတိဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။

http://www.dhammadownload.com

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ သမ္မာသမာဓိ-သမ္မာသမာဓိသည်၊ ကတမော စ-အဘယ်ပါနည်းဟူမူကား၊ ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ဣဓ-ဤသာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ ကာမေဟိ-ဝတ္ထုကာမ ကိလေသာကာမတို့မှ၊ ဝိဝိစ္စ ဧဝ-ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်၊ (ဝါ) ကင်းဆိတ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ (စျာန်-၌ပင်စပ်) အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ-အကုသိုလ်တရားတို့မှ၊ ဝိဝိစ္စ ဧဝ-ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်၊ (ဝါ) ကင်းဆိတ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော (စျာန်-၌ပင်စပ်) သဝိတက္ကံ-ကြံစည်မှုလည်းရှိသော၊ သဝိစာရံ-စဉ်းစားမှုလည်းရှိသော၊ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ-နီဝရဏဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ပီတိသုခံ-နှစ်သိမ့်မှု, ချမ်းသာမှုလည်းရှိသော၊ ပဌမံ စျာနံ-ပဌမစျာန်သို့၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ-ရောက်လျက် နေ၏။

ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ-ကြံစည်မှု, စဉ်းစားမှုတို့၏ ကင်းငြိမ်းခြင်းကြောင့်၊ အဇ္ဈတ္တံ-ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သော၊ သမ္ပသာဒနံ-ကြည်လင်စေတတ်သော၊ စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ-စိတ်၏ တစ်ခုတည်းအဖြစ်ကို ပွားစေတတ်သော၊ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ-ကြံစည်မှုလည်းကင်း, စဉ်းစားမှုလည်းကင်းသော၊ သမာဓိဇံ ပီတိသုခံ- သမာဓိကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု, ချမ်းသာမှုရှိသော၊ ဒုတိယံ စျာနံ- ဒုတိယစျာန်သို့၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ-ရောက်လျက်နေ၏။

ပီတိယာ စ-နှစ်သိမ့်မှုပီတိ၏လည်း၊ ဝိရာဂါ-ကင်းခြင်းကြောင့်၊ ဥပေက္ခကော စ-အမျှ ရှုလျက်လည်းကောင်း၊ သတော စ သမ္ပဇာနော-အမှတ်ရလျက် သိလျက်လည်းကောင်း၊ ဝိဟရတိ-နေ၏၊ သုခဉ္စ-စိတ်၏ချမ်းသာမှုကိုလည်း၊ ကာယေန-နာမ်အပေါင်းဖြင့်၊ ပဋိသံဝေဒေတိ-ခံစား၏၊ ယံ ယေန-အကြင်တတိယစျာန်ကြောင့်၊ တံ-ထိုတတိယစျာန်နှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ အရိယာ-ဘုရားအစ ရှိသော သူမြတ်တို့သည်၊ ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီတိ-

http://www.dhammadownload.com

အညီအမျှ ရှုနိုင်ပေသည့်, သတိကောင်းပေသည့်, ချမ်းသာစွာ နေနိုင်ပါပေသည်ဟူ၍၊ အာစိက္ခန္တိ-ချီးမွမ်းပြောဆိုကုန်၏၊ တံ တတိယံ ဈာနံ-ထိုတတိယဈာန်သို့၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ-ရောက်လျက်နေ၏။

သုခဿ စ ပဟာနာ-သုခ၏ ကင်းခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ သောမနဿ ဒေါမနဿာနံ-သောမနဿနှင့် ဒေါမနဿတို့၏၊ ပုဗ္ဗေဝ အတ္ထင်္ဂမာ-ရှေးအဖို့ကပင် ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊ အဒုက္ခမသုခံ-ဆင်းရဲ ချမ်းသာ ၂-မျိုးလုံးကင်းသော၊ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ-ဥပေက္ခာ ကြောင့် သတိ၏လုံးဝစင်ကြယ်မှုရှိသော၊ စတုတ္ထံ ဈာနံ-စတုတ္ထ ဈာန်သို့၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ-ရောက်လျက်နေ၏။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ဣဒံ-ဤဆိုအပ်ခဲ့သော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရား အပေါင်းကို၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ-ဆင်းရဲချုပ်ရာသို့ ဆိုက်ရောက်သော အကျင့်မှန်စွာ အရိယသစ္စာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ် ပေ၏။

မဂ္ဂသစ္စခဏ္ဍံ-မဂ္ဂသစ္စာအခန်းသည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ။

အတ္ထိ ဓမ္မာတိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဟောတိ၊ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ၊ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ စတူသု အရိယသစ္စေသု။

သစ္စပဗ္ဗံ နိဋ္ဌိတံ။

http://www.dhammadownload.com

*ဣတိ–ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဓမ္မေသု– မိမိ၏ သစ္စာ ၄–ပါး တရားတို့၌မူလည်း၊ ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ– သဘောတရားမျှဟု ရှုမြင်လျက်နေ၏၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု–အပြင်ပ ဖြစ်သော သူတစ်ပါး၏ သစ္စာလေးပါးတရားတို့၌မူလည်း၊ ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ–သဘောတရားမျှဟု ရှုမြင်လျက်နေ၏၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု–ရံခါ မိမိ၏ သစ္စာတရားတို့၌ ရံခါ သူတစ်ပါး၏ သစ္စာတရား တို့၌မူလည်း၊ ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ–သဘောတရားမျှဟု ရှုမြင်လျက် နေ၏၊ ဓမ္မေသု–သစ္စာလေးပါး သဘောတရားတို့၌၊ သမုဒယဓမ္မာ– နုပဿီ ဝါ–ဖြစ်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်မှုသဘောကို ရှုမြင်လျက်မူလည်း၊ ဝိဟရတိ–နေ၏၊ ဓမ္မေသု–သစ္စာလေးပါး သဘောတရားတို့၌၊ ဝယ ဓမ္မာနုပဿီ ဝါ–ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ပျက်မှုသဘောကို ရှုမြင် လျက်မူလည်း၊ ဝိဟရတိ–နေ၏၊ ဓမ္မေသု–သစ္စာလေးပါး သဘော တရားတို့၌၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ–ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်း တရားနှင့် ဖြစ်မှုပျက်မှုသဘောကို ရှုမြင်လျက်မူလည်း၊ ဝိဟရတိ– နေ၏။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

* နိရောဓ, မဂ္ဂသစ္စာတို့ကို ကောင်းမြတ်သည်ဟု သဘောကျသည် ဖြစ်၍ ၎င်းတို့ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မျှော်လင့်ကာ မိမိ၏သန္တာန်၌ ထင်ရှားသော ဒုက္ခ, သမုဒယ သစ္စာတရားကို ရှုမှတ်လျက် သိမြင်နေ ခြင်းသည်ပင် ''အဇ္ဈတ္တသစ္စဓမ္မာနုပဿနာ''မည်၏။ အဇ္ဈတ္တတရား၌ ရှင်းလင်းစွာ သိမြင်သဘောကျသွားသောအခါမှာ ဗဟိဒ္ဓတရားတို့ကိုလည်း နည်းတူပင် သဘောကျလျက် ဆုံးဖြတ်၏၊ ဤသို့ ဆုံးဖြတ်လျက် ရှုဆင် ခြင်မှုသည်လည်း ''ဗဟိဒ္ဓသစ္စဓမ္မာနုပဿနာ''မည်၏။ ထို့ပြင် မြင်ရကြား

http://www.dhammadownload.com

ဝါ ပန–သတိထင်ပုံတစ်နည်းကား၊ အတ္ထိ ဓမ္မာတိ–သတ္တဝါ ကောင်, အသက်ကောင် မဟုတ်သော သစ္စာသဘော တရားတို့သာ ရှိကြသည်ဟူ၍၊ အဿ သတိ–ထိုရဟန်း၏ အမှတ်ရမှု သတိသည်၊ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဟောတိ–ရှေးရှုထင်၏၊ သာ သတိ–ထိုသို့ထင်သော သတိသည်၊ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ–အဆင့်ဆင့်အားဖြင့် အသိ ဉာဏ် တိုးပွားရုံအလို့ငှာသာတည်း၊ ယာဝဒေဝ ပဋိဿတိမတ္တာယ–အဆင့်ဆင့်အားဖြင့် တစ်ဖန်အမှတ်ရမှု တိုးပွားရုံအလို့ငှာသာတည်း။

သော ဘိက္ခု–အမှတ်ရလျက် သိမြင်နေသော ထိုရဟန်းသည်၊ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ–တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့် မမှီတွယ်မူ၍လည်း နေ သည်မည်၏၊ လောကေ–ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး ဟူသော လောကထဲ၌၊ ကိဉ္စိ–တစ်စုံတစ်ခုသော ရုပ် ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, ဝိညာဏ်ကိုမျှ၊ န ဥပါဒိယတိ–ငါကောင် ငါ့ဥစ္စာဟု ဒိဋ္ဌိတဏှာတို့ဖြင့် စွဲလည်း မစွဲ လမ်းတော့ပြီ။ ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ဘိက္ခု–ရဟန်းသည်၊ စတူသု သစ္စေသု ဓမ္မေသု–အရိယသစ္စာလေးပါးတို့၌၊ ဝေမ္ပိ–ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီး

မှတ်ချက်အမိပ္ပါယ်

ရသော သူတစ်ပါး၏ အဆင်းအသံ စသည်ကို ရှုမှတ်လျက် ဆင်းရဲမှုဟု သိခြင်းခြင်းသည်လည်း ဗဟိဒ္ဓသစ္စဓမ္မာနုပဿနာပင်မည်၏။

ဤအရာ၌ သစ္စာလေးပါးကို ရှုသည်ဟု ဆိုသော်လည်း ဒုက္ခနှင့် သမုဒယတို့ကိုသာ ရှုရပေသည်၊ နိရောဓနှင့်မဂ္ဂတို့ကိုကား ဝိပဿနာ ရှုအပ်သောတရားမဟုတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပုထုဇဉ်မှာ မသိဖူး မရဖူးသေးသောကြောင့်လည်းကောင်း မရှုရတော့ပေ။ ယင်းသစ္စာ ၂– ပါးတို့ကို "ကောင်းသည်မြတ်သည်"ဟု ကြားသိရ၍ သိလိုခြင်း ရလိုခြင်း ဖြင့်ပင်လျှင် ၎င်းတို့၌ ရှုခြင်းကိစ္စပြီးသည်ဟု အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့၌ မိန့် ဆိုကြလေသည်။

http://www.dhammadownload.com

သော နည်းဖြင့်လည်း၊ ဓမ္မာနုပဿီ–သတ္တဝါကောင်, အသက်ကောင် မဟုတ်သော သဘောတရားမျှဟု ရှုမြင်လျက်၊ ဝိဟရတိ–နေပေ၏။

သစ္စပဗ္ဗ–သစ္စာကို ရှုပုံအပိုင်းသည်၊
နိဋ္ဌိတံ–ပြီးပြီ။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

တစ်နည်းအားဖြင့်ကား မြင်မှု ကြားမှုစသော ဒုက္ခသစ္စာတရားတို့ကို ရှုမှတ်လျက် ဆင်းရဲဟု သဘောကျသွားတိုင်း ၎င်းတို့၌ သာယာမည့် တဏှာကို ပယ်လျက် ပဟာနပဋိဝေဓကိစ္စကိုလည်း ပြီးစေ၏၊ တဒင်္ဂနိရောဓကို ပြီးစေလျက် သစ္ဆိကိရိယာ ပဋိဝေဓ ကိစ္စကိုလည်း ပြီးစေ၏၊ လောကီမဂ်ကို ဖြစ်စေလျက် ဘာဝနာ ပဋိဝေဓကိစ္စကိုလည်း ပြီးစေ၏၊ ထို့ကြောင့် မြင်မှု, ကြားမှု စသော ဒုက္ခသစ္စာ တရားတို့ကို ရှုမှတ်လျက် ကြွင်းသော သစ္စာ ၃–ပါးတို့၌လည်း ပဟာန, သစ္ဆိကိရိယာ, ဘာဝနာကိစ္စ ပြီးသည့်အလိုအားဖြင့် သိခြင်းကိုပင် "အဇ္ဈတ္တသစ္စာ ၄–ပါး, ဗဟိဒ္ဓသစ္စာ ၄–ပါးတို့၌ ရှုမြင်မှု"ဟု မှတ်ရာ၏။

ကမ္မဋ္ဌာန်းဝေဖန်ချက်

ဤမဟာသတိပဋ္ဌာန်သုတ်၌ အာနာပါနပိုင်း–၁၊ ဣရိယာပထပိုင်း–၁၊ သမ္ပဇဉ်ပိုင်း–၁၊ ပဋိကူလပိုင်း–၁။ ဓာတုမနသိကာရပိုင်း–၁၊ သိဝထိကပိုင်း–၉ ပေါင်း ကာယာနုပဿနာ ၁၄–ပိုင်း၊ ဝေဒနာနုပဿနာ–၁၊ စိတ္တာနုပဿနာ–၁၊ ဓမ္မာနုပဿနာ–၅ပိုင်း (၎င်းတို့မှာ နီဝရဏပိုင်း–၁၊ ခန္ဓာပိုင်း–၁၊ အာယတနပိုင်း–၁၊ ဗောဇ္ဈင်ပိုင်း–၁၊ သစ္စာပိုင်း–၁၊ ဤ ၅–ပိုင်း တို့ပင်တည်း) အားဖြင့် ၂၁–ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို ဟောထားပေသည်၊ ဤ ၂၁–ပါးတို့တွင် အာနာပါန–

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

၁၊ ပဋိကူလ-၁၊ သိဝထိက ၉-ပိုင်းအားဖြင့် ဤ ၁၁-ပိုင်းတို့ကို "အပ္ပနာစျာန်သို့ ရောက်စေနိုင်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းများ"ဟု မဟာအဋ္ဌကထာ၌ ဆို၏။

ဒီဃနိကာယ်ဆောင် အရှင်မဟာသီဝ မထေရ်ကမူကား သိဝထိက ၉-ပိုင်းကို "အာဒီနဝါနုပဿနာ"ခေါ် ဝိပဿနာအဖြစ်ဖြင့် ဟောထားသည်ဟု ဆို၏။ ဤမထေရ်၏ အလိုအားဖြင့် အာနာပါန, ပဋိကူလ ဤ ၂-ပိုင်းသာ အပ္ပနာစျာန်သို့ ရောက်စေနိုင်သော အပ္ပနာကမ္မဋ္ဌာန်းမည်ပေသည်၊ ကြွင်းသော ၁၉-ပိုင်းတို့မှာ "ဥပစာရ"ခေါ် ခဏိကသမာဓိမျှကိုသာ ဖြစ်စေနိုင်သော ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်း, ဥပစာရကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ချည်းသာ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ရာ၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌

"တေသု အာနာပါနံ ဒွတ္တိံသာကာရံ နဝသိဝထိကာတိ ကောဒသ အပ္ပနာကမ္မဋ္ဌာနာနိ ဟောန္တိ"။

ဒီဃဘာဏကမဟာသီဝတ္ထေရော ပန "နဝသိဝထိကာ အာဒီနဝါနုပဿနာဝသေန ဝုတ္တာ"တိ အာဟ။ တသ္မာ တဿ မတေန ဒွေယေဝ အပ္ပနာကမ္မဋ္ဌာနာနိ၊ သေသာနိ ဥပစာရကမ္မဋ္ဌာနာနိ။"

ဟု မိန့်ဆိုထားလေပြီ။ ဤအဋ္ဌကထာစကားထဲ၌ "သေသာနိ ဥပစာရကမ္မဋ္ဌာနာနိ"ဆိုသော စကားကို အထူးသတိပြုသင့်၏၊ အာနာပါန, ဒွတ္တိံသာကာရတို့မှ ကြွင်းသော ၁၉-ပိုင်းလုံးကို ဥပစာသမာဓိ၏ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟု ဆိုထား၏။ ဤစကားအရအားဖြင့် ဣရိယာပထပိုင်း, သမ္ပဇဉ်ပိုင်း စသည်တို့နှင့်အညီ အားထုတ်နေသော ယောဂီမှာ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝိပဿနာ ခဏိကသမာဓိကိုပင် ဥပစာသမာဓိဟု ခေါ်ဆိုထားကြောင်း, ၎င်းသမာဓိဖြင့်ပင် စိတ္တဝိသုဒ္ဓိပြီးစီးကြောင်းများ ထင်ရှားလှပေ၏။

ကမ္မဋ္ဌာန်းဝေဖန်ချက်အမှာ ပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

အာနိသံသကထာ

ယော ဟိ ကောစိ ဘိက္ခဝေ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဧဝံ ဘာဝေယျ သတ္တ ဝဿာနိ၊ တဿ ဒွိန္နံ ဖလာနံ အညတရံ ဖလံ ပါဋိကင်္ခံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အညာ, သတိ ဝါ ဥပါဒိသေသေ အနာဂါမိတာ။

တိဋ္ဌန္တု ဘိက္ခဝေ သတ္တ ဝဿာနိ၊ ယော ဟိ ကောစိ ဘိက္ခဝေ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဧဝံ ဘာဝေယျ ဆ ဝဿာနိ၊ ပဉ္စ ဝဿာနိ၊ စတ္တာရိ ဝဿာနိ၊ တီဏိ ဝဿာနိ၊ ဒွေ ဝဿာနိ၊ ဧကံ ဝဿံ။

တိဋ္ဌတု ဘိက္ခဝေ ဧကံ ဝဿံ၊ ယော ဟိ ကောစိ ဘိက္ခဝေ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဧဝံ ဘာဝေယျ သတ္တ မာသာနိ၊ တဿ ဒွိန္နံ ဖလာနံ အညတရံ ဖလံ ပါဋိကင်္ခံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အညာ, သတိ ဝါ ဥပါဒိသေသေ အနာဂါမိတာ။

တိဋ္ဌန္တု ဘိက္ခဝေ သတ္တ မာသာနိ၊ ယော ဟိ ကောစိ ဘိက္ခဝေ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဧဝံ ဘာဝေယျ ဆ မာသာနိ ပဉ္စ မာသာနိ၊ စတ္တာရိ မာသာနိ၊ တီဏိ မာသာနိ၊ ဒွေ မာသာနိ၊ ဧကံ မာသံ၊ အဍ္ဎမာသံ ။ပ။

တိဋ္ဌတု ဘိက္ခဝေ အဍ္ဎမာသော၊ ယော ဟိ ကောစိ ဘိက္ခဝေ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဧဝံ ဘာဝေယျ သတ္တာဟံ၊ တဿ ဒွိန္နံ ဖလာနံ အညတရံ ဖလံ ပါဋိကင်္ခံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အညာ, သတိ ဝါ ဥပါဒိသေသေ အနာဂါမိတာတိ။

အကျိုးအာနိသင်ပြ မိန့်ခွန်းတော်

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ယော ဟိ ကောစိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံ တစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (ဝါ) တစ်စုံတစ်ယောက်သော

http://www.dhammadownload.com

ရဟန်းယောကျ်ား, ရဟန်းမိန်းမ, ဥပါသကာယောကျ်ား, ဥပါသိကာ မိန်းမဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ- ဤလေးပါးသော သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို၊ ဧဝံ-အာနာပါန စသော ၂၁-ပိုင်းတို့၌ ဤဟောပြအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ သတ္တ ဝဿာနိ-ခုနစ် နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ဘာဝေယျ-ဖြစ်စေ, ပွားစေငြားအံ့၊ (ဧဝံ သတိ- ဤသို့ ပွားစေပါလျှင်၊) တဿ-ထိုပွားစေသူ (ရဟန်းယောကျ်ား, ရဟန်းမိန်းမ, ဥပါသကာ ယောကျ်ား, ဥပါသိကာမိန်းမဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်)အား၊ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ-မျက်မှောက် အတ္တဘော ယခုဘဝ၌ပင် လျှင်၊ အညာ ဝါ-အရဟတ္တဖိုလ် ဖြစ်စေ၊ သတိ ဥပါဒိသေသေ- ဥပါဒါန်အကြွင်းအကျန်ရှိသေးလျှင်၊ အနာဂါမိတာ ဝါ-အနာဂါမိ ဖိုလ်ဖြစ်စေ၊ ဒွိန္နံ ဖလာနံ-ဤ ၂-ပါးသောဖိုတို့တွင်၊ အညတရံ ဖလံ- တစ်ပါးပါးသောဖိုလ်ကို၊ ပါဋိကင်္ခံ-မချွတ်ကေန် အမှတ်ပင်ဖြစ်မည်ဟု ယုံကြည်အားထား ကိန်းသေအားဖြင့် လိုလားအပ်ပေ၏။

မှတ်ချက်အမိပ္ပါယ်

* "ယော ဟိ ကောစိ ဘိက္ခု ဝါ ဘိက္ခုနီ ဝါ ဥပါသကော ဝါ ဥပါသိကာ ဝါ" ဤအဋ္ဌကထာနှင့် အညီ ရဟန်းဖြစ်စေ, လူဝတ်ကြောင် ဖြစ်စေ, ယောကျ်ားဖြစ်စေ, မိန်းမဖြစ်စေ မည်သူမဆို ဤသတိပဋ္ဌာန် ဘာဝနာကို နည်းလမ်းတကျ ပွားစေလျှင် ရဟန္တာအထိ ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ယုံကြည်အပ်, မှတ်အပ်၏။ ဤအရာ၌ ဝိပဿနာဉာဏ်များနှင့် အောက် တန်းစား ဖိုလ် ၂-ပါးကို မပြတော့ဘဲ အနာဂါမမိဖိုလ်, အရဟတ္တဖိုလ် တို့ကို ပြဆိုခြင်းမှာ တရားဒေသနာတည်းဟူသော သာသနာတော်၏ နည်းလမ်း မှန်ပုံ၊ နိယျာနိကဖြစ်ပုံ၊ မြင့်မြတ်ပုံတို့ကို ထင်ရှားသိစေကာ ဝေနေယျတို့အား ဤဘာဝနာအလုပ်၌ သဒ္ဓါ ဆန္ဒပြင်းပြ ထက်သန်စွာ ဖြစ်စေလိုသောကြောင့်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

http://www.dhammadownload.com

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ သတ္တ ဝဿာနိ တိဋ္ဌန္တု-ခုနစ်နှစ်တို့သည် တည်ကြပါစေဦးတော့ နေကြပါစေဦး၊ (ဝါ) ခုနစ်နှစ်ဆိုတာကို ထားလိုက်ပါ ဦးတော့၊ ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ယော ဟိ ကောစိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်း, ရဟန်းမိန်းမ, ဥပါသိကာ, ဥပါသိကာမသည်၊ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ-ဤလေးပါးသော သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို၊ ဧဝံ-ဤဟောပြအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဆ ဝဿာနိ-ငါးနှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ပဉ္စ ဝဿာနိ-ခြောက်နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ စတ္တာရိ ဝဿာနိ-လေးနှစ်တို့ပတ်လုံး တီဏိ ဝဿာနိ-သုံးနှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ဒွေ ဝဿာနိ-နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ဧကံ ဝဿံ-တစ်နှစ်ပတ်လုံး၊ ဘာဝေယျ-ဖြစ်ပွားစေငြားအံ့၊ (ဧဝံ သတိ-ဤသို့ပွားစေလျှင်၊) တဿ-ထိုပွားစေသူအား၊ (နည်းတူပင်)။

မှတ်ချက်အစိပ္ပါယ်

ဤသို့ ပြတော်မူခြင်းကြောင့် ဤသတိပဋ္ဌာန် နည်းလမ်းသည် ထူးခြားပေစွ၊ မြင့်မြတ်ပါပေစွ၊ ခုနစ်ရက်လောက် အားထုတ်ရုံမျှဖြင့် ရဟန္တာအထိ ဖြစ်နိုင်ပါပေ၏၊ ရဟန္တာဖြစ်အောင်မှ အနာဂါမ်အထိ ဖြစ်နိုင်ပါပေ၏။ အကြောင်းမညီညွတ်၍ အနာဂါမ်ရဟန္တာအထိ မဖြစ်တောင်မှ သောတာပန် သကဒါဂါမ်လောက် ဖြစ်စေနိုင်မှာကတော့ ကိန်းသေနေတာပဲ၊ တိုတောင်းလှစွာသော ဤကာလအတွင်းမျှဖြင့် ဤမျှလောက် မြင့်မြတ်သော မဂ်ဖိုလ်တရားထူးများကို ရစေနိုင်သော ဒေသနာတော်မှာ နိယျာနိကဖြစ်၍ မွန်မြတ်လှပါပေသည်''ဟု ကျွတ်ထိုက်သော ဝေနေယျပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါ ထက်သန်စွာ ဖြစ်ပြီးလျှင် ဤသတိပဋ္ဌာန်တရားတို့ကို အားထုတ်လိုသော ဆန္ဒပြင်းပြစွာ ဖြစ်ပေါ်လျက် ပြည့်စုံစွာ အားထုတ်ကြ၍ မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်ဟူသော အကျိုးတရားတို့ကို ကိုယ်တွေ့အားဖြင့် ခံစားနိုင်ကြပေသည်။

http://www.dhammadownload.com

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ကော ဝဿံ တိဋ္ဌတိ–တစ်နှစ်သည် တည်ပါစေဦး, နေပါစေဦး၊ (ဝါ) တစ်နှစ်ဆိုတာကို ထားလိုက်ပါဦးတော့၊ ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ယော ဟိ ကောစိ–အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်း, ရဟန်းမိန်းမ, ဥပါသကာ, ဥပါသိကာမသည်၊ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ–ဤလေးပါးသော သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို၊ ဧဝံ–ဤပြောပြအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ သတ္တ မာသာနိ– ခုနစ်လတို့ပတ်လုံး၊ ဘာဝေယျ–ဖြစ်စေ ပွားစေငြားအံ့၊ (ဧဝံ သတိ–ဤသို့ပွားစေပါလျှင်၊) တဿ ... (နည်းတူပြီ)။

ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ သတ္တ မာသာနိ တိဋ္ဌန္တု–ခုနစ်လတို့သည် တည်ကြပါစေဦး, နေကြပါစေဦး၊ (ဝါ) ခုနစ်လဆိုတာ ထားလိုက်ပါဦးတော့၊ ဘိက္ခဝေ–ရဟန်းတို့၊ ယော ဟိ ကောစိ–အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းမိန်းမ, ဥပါသကာ, ဥပါသိကာမသည်၊ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ–ဤလေးပါးသော သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို၊ ဧဝံ–ဤပြောပြအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဆ မာသာနိ–ခြောက်လတို့ပတ်လုံး၊ ပဉ္စ မာသာနိ–ငါးလတို့ပတ်လုံး၊ စတ္တာရိ မာသာနိ– လေးလတို့ပတ်လုံး၊ တီဏိ မာသာနိ–သုံးလတို့ပတ်လုံး၊ ဒွေ မာသာနိ–နှစ်လ

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ထို့ပြင် ဤအရာ၌ အကြာဆုံး ၇–နှစ် အမြန်ဆုံး ၇–ရက်တို့ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ပြထားသောပုဂ္ဂိုလ်မှာ အလတ်စား နေယျပုဂ္ဂိုလ်ချည်းသာတည်း၊ ဉာဏ်ပညာနုံ့နှေးသော နေယျပုဂ္ဂိုလ်များမှာကား ၇–နှစ်ထက် ကြာမြင့်စွာ အားထုတ်ပါမှ အနာဂါမ် ရဟန္တာ ဖြစ်နိုင်မည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဉာဏ်ပညာထက်မြက်သော နေယျပုဂ္ဂိုလ်မှာ ၇–ရက် ထက်လျင်မြန်စွာပင် တရားထူးကို ရနိုင်သေးသည်ဟူ၍လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ ဤသို့မိန့်ဆိုထားပေသည်။

http://www.dhammadownload.com

တို့ပတ်လုံး၊ ဝေ မာသံ-တစ်လပတ်လုံး၊ အဍ္ဎမာသံ-လခွဲ (၁၅)ရက် ပတ်လုံး၊ ဘာဝေယျ-ဖြစ်စေ ပွားစေငြားအံ့၊ (ဝေ သတိ-ဤသို့ ပွားစေလျှင်) တဿ ... (နည်းတူပြီ)။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ အဍ္ဎမာသော-လခွဲသည်၊ တိဋ္ဌတု-တည်ပါ စေဦး, နေပါစေဦး၊ (ဝါ) လခွဲပွားစေရမည် ဆိုတာကို ထားလိုက် ပါဦးတော့။ ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ယော ဟိ ကောစိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်း, ရဟန်းမိန်းမ, ဥပါသကာ, ဥပါ သိကာမ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ-ဤလေးပါးသော သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို၊ ဝေ-ယခုဟောပြအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ သတ္တာဟံ-ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး၊ ဘာဝေယျ-ဖြစ်စေ, ပွား စေ ငြားအံ့၊ (ဝေ သတိ-ဤသို့ပွားစေပါလျှင်) တဿ-ထိုပွားစေသူ (ရဟန်း, ရဟန်းမိန်းမ, ဥပါသကာ, ဥပါသိကာမ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်) အား၊ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ-မျက်မှောက် အတ္တဘော ယခုဘဝ၌ပင်လျှင်၊ အညာ ဝါ-အရဟတ္တဖိုလ်ဖြစ်စေ၊ သတိ ဥပါဒိသေသေ-စွဲလမ်းမှု

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

သဗ္ဗမ္ပိ စေတံ မဇ္ဈိမဿ နေယျပုဂ္ဂလဿ ဝသေန ဝုတ္တံ၊ တိက္ခပညံ ပန သန္ဓာယ "ပါတော ဝ အနုသိဋ္ဌော သာယံ ဝိသေသံ အဓိဂမိဿတိ၊ သာယံ အနုသိဋ္ဌော ပါတော ဝိသေသံ အဓိဂမိဿတီ"တိ ဝုတ္တံ။

ခုနစ်နှစ်ခုနစ်ရက်ထက် အလွန်, အယုတ်အားဖြင့် အားထုတ်သူ မရှိ ကောင်းပါသလောဟု မေးဖွယ်အတွက် ဆက်၍ပြောရလျှင် -

သဗ္ဗမ္ပိ- အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ ဧတံ- ခုနစ်နှစ်ခုနစ်ရက်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ပြသော ဤစကားကို၊ မဇ္ဈိမဿ-အလယ်အလတ်စားဖြစ်သော၊ နေယျပုဂ္ဂလဿ-နေယျပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝသေန-အလိုအားဖြင့်၊ ဝုတ္တံ-ဟော အပ်ပေ၏။ တိက္ခပညံ ပန-ဉာဏ်ပညာထက်မြက်သော နေယျပုဂ္ဂိုလ်

http://www.dhammadownload.com

ဥပါဒါန်အကြွင်းအကျန်ရှိသေးလျှင်၊ အနာဂါမိတာ ဝါ–အနာဂါမိ ဖိုလ်ဖြစ်စေ၊ ဒွိန္နံဖလာနံ–ဤနှစ်ပါးသော ဖိုလ်တို့တွင်၊ အညတရံ ဖလံ–တစ်ပါးပါးသော ဖိုလ်ကို၊ ပါဋိကင်္ခ–မချွတ်ကေန် အမှန်ပင် ဖြစ်မည်ဟု ယုံကြည်အားထားသော ကိန်းသေအားဖြင့် လိုလားအပ်ပေ၏၊ ဣတိ–ဤတွင်တစ်ရပ် ပြီး၏။

အကျိုးအာနိသင်ပြ မိန့်ခွန်းတော်ပြီး၏။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ကိုကား၊ သန္ဓာယ–ရည်ရွယ်၍၊ ပါတော၀ အနုသိဋ္ဌော–နံနက်ခင်းက အဆုံးအမခံ၍ အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သာယံ–ညနေခင်း၌၊ ဝိသေသံ အဓိဂမိဿတိ–မဂ်ဖိုလ်တရားထူးကို ရောက်ပါလတ္တံ့။ သာယံ အနုသိဋ္ဌော–ညနေခင်းက အဆုံးအမခံ၍ အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပါတော–နံနက်ခင်း၌၊ ဝိသေသံ အဓိဂမိဿတီတိ–မဂ်ဖိုလ်တရားထူးကို ရောက်ပါလတ္တံ့ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ–ဟောအပ်ပေ၏။

http://www.dhammadownload.com

နိဂမနကထာ

"ကောယနော အယံ မဂ္ဂေါ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ, သောက-ပရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမာယ, ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ အတ္ထင်္ဂမာယ, ဉာယဿ အဓိဂမာယ, နိဗ္ဗာနဿ သစ္ဆိကိရိယာယ၊ ယဒိဒံ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာတိ။ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တ"န္တိ။

ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ၊ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒုန္တိ။

* (ဣမသ္မိံ စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ အညမာနေ တိံသမတ္တာနံ ဘိက္ခုသဟဿာနံ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တာနိ ဝိမုစ္စိံသူတိ။

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တံနိဋ္ဌိတံ။

ဒေသနာတော်၏ နိဂုံးချုပ် မိန့်ခွန်းတော်

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ စတ္တာရော-လေးပါးကုန်သော၊ ယဒိဒံ-ယေ ဣမေ သတိပဋ္ဌာနာ-စွဲမြဲသော အမှတ်ရမှု သတိစွဲမှု ဟူသော အကြောင်

မှတ်ချက်အစိပ္ပါယ်

* လက်သည်းကွင်း ဖြင့်ပြထားသော အထက်ပါ စကားရပ်သည် ပါဠိတော်စာအုပ်တို့၌ မရှိပေ၊ သတိပဋ္ဌာန်ပါဠိ နိဿယ၏ စာအုပ်ငယ်တို့၌သာ ရှိပေသည်။ ထို့ကြောင့် သင်္ဂါယနာတင်ဆရာတို့ ဆိုထားခဲ့သော စကားမဟုတ်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "ဒေသနာပရိယောသာနေ ပန တိံသ ဘိက္ခုသဟဿာနိ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌဟိံသု"ဟူသော ဤသုတ်၏အဖွင့် အဋ္ဌကထာစကားတို့ကို ယူ၍ နောက်ဆရာမြတ်တို့ ထည့်သွင်းထားသော စကားဟူ၍လည်းကောင်း သိအပ်၏။

http://www.dhammadownload.com

သတိပဋ္ဌာန်တို့သည်၊ သန္တိ–ရှိကုန်၏၊ အယံ–စွဲမြဲသော အမှတ်ရမှု–သတိစွဲမြဲမှု သတိပဋ္ဌာန် ဟူသော ဤအကျင့်လမ်းသည်၊ သတ္တာနံ–ဘုရား, ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ, အရိယာ သာဝကအလောင်း အလုံးစုံသော သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏၊ ဝိသုဒ္ဓိယာ–စိတ်အညစ်အကြေးမှ ကင်းဝေးစင်ကြယ်စေခြင်းငှာ၊ သောကပရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမာယ–စိုးရိမ်ပူဆွေးရခြင်း, ငိုကြွေးရခြင်းတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းငှာ၊ ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ အတ္ထင်္ဂမာယ–ကိုယ်ဆင်းရဲ, စိတ်ဆင်းရဲတို့ ချုပ်ငြိမ်း ကွယ်ပျောက်ခြင်းငှာ၊ ဉာယဿ အဓိဂမာယ–အရိယမဂ်ကို ရခြင်းငှာ၊ နိဗ္ဗာနဿ သစ္ဆိကိရိယာယ–နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှာ၊ ဧကာယနော မဂ္ဂေါတိ–တစ်ခုတည်း သောလမ်း တစ်ကြောင်းတည်းသောလမ်း ဟူ၍၊ ဣတိ–ဤသို့၊ ယံ တံ–အကြင်တရားကြေငြာချက် ပလ္လင်စကားကို၊ မယာ–ငါသည်၊ ဝုတ္တံ–မိန့်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ၊ တံ–ထိုတရားကြေညာချက် ပလ္လင်စကားကိုပင်၊ ဣဒံ ပဋိစ္စ–ယခုဟောခဲ့သော–သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးကိုပင် ရည်ရွယ်၍၊ ဝုတ္တံ–မိန့်ဆိုအပ်ပေသတည်း၊ ဣတိ–ဤ၌တွင် ဒေသနာတော်မြတ် အပြီးသတ်သတည်း။

ဣဒံ–ဤမဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် ဒေသနာ စကားတော်ကို၊ ဘဂဝါ–ဘုန်းတော်ကြီးသော ဘုရားသခင်သည်၊ အဝေါစ–ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါပေသတည်း။ တေ ဘိက္ခူ–ထိုစုံအခါက တရားနာလျက်ရှိသော ရဟန်းတို့သည်၊ ဘဂဝတော ဘာသိတံ–မြတ်စွာဘုရား၏တရားဒေသနာတော်ကို၊ အတ္တမနာ–ဝမ်းမြောက်ရွှင်ပျကုန်လျက်၊ အဘိနန္ဒုံ–သာဓုခေါ်လျက် နှစ်သက်အားရ သဘောကျလေကုန်ပြီ၊ ဣတိ–ဤ၌တွင် မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်တော်ကြီး အပြီးသတ်ပါသတည်း။

(စ ပန–ဤမဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်ကြီးကို နေယျပုဂ္ဂိုလ်အတွက်သာ ဟောကြားပါသလော၊ ဤသုတ်တရားကို နာကြားရုံမျှဖြင့် တရား

http://www.dhammadownload.com

ထူးနှင့် ပြည့်စုံသူ ဥဂ္ဃဋိတညူ, ဝိပဉ္စိတညူ ပုဂ္ဂိုလ်များရှိပါသေးသလော ဟူသော ဤမေးဖွယ်အတွက် ဆက်၍ ပြောကြားရလျှင်၊ ဣမသ္မိံ ဝေယျာကရဏသ္မိံ–ဂါထာမဖက် သက်သက်သော စုဏ္ဏိယစကားပြေမျှဖြင့် ဟောကြားအပ်သောကြောင့် ဝေယျာကရဏမည်သော ဤမဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် တရားတော်ကြီးကို၊ ဘညမာနေ–ဟောကြားတော်မူအပ်စဉ်၊ တိံသမတ္တာနံ ဘိက္ခုသဟဿာနံ–သုံးသောင်းမျှလောက်ကုန်သော ရဟန်းတော်တို့၏၊ စိတ္တာနိ–စိတ်တို့သည်၊ အနုပါဒါယ–တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ ငါကောင်အနေ ငါ့ဥစ္စာအနေဖြင့် မစွဲလမ်းကုန်ဘဲ၊ အာသဝေဟိ–အာသဝေါတရားတို့မှ၊ ဝိမုစ္စိံသု–လွတ်မြောက်တော်မူကြပါသတည်း။

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တံ–မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်တော်ကြီးသည်၊
နိဋ္ဌိတံ–ပြီးပြီ။

နိဿယ နိဂုံး

(၁) နှစ်ထောင့်လေးရာ၊ ကိုးဆယ်မှာ၊ စွန်းလာသုံးခုကျော်။
(၂) သာသနာနှစ်၊ သက္ကရာဇ်၊ ရောက်လစ် အခါတော်။
(၃) တစ်ထောင့်သုံးရာ၊ ဆယ့်တစ်ဖြာ၊ မြန်မာ့ နှစ်အခေါ်။
(၄) ကဆုန်ဆုတ်လတ်၊ တစ်ရက်မှတ်၊ ပြီးလတ် ဤကျမ်းတော်။
(၅) ဆယ့်သုံးခုတွင်၊ ဖြည့်ပြင်ဆင်၊ စက်တင် နှိပ်ပြီးသော်။
(၆) သတိပဋ္ဌာန်၊ မဂ်လမ်းမှန်၊ သွားရန်ညွှန်ပြဖော်။
(၇) လမ်းမှန်သွားကြ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၊ ဒုက္ခငြိမ်းစေသော်။

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် နိဿယ နိဂုံး ပြီးပြီ။

---

http://www.dhammadownload.com

နောက်ဆက်တွဲ

ဤသတိပဋ္ဌာန်ပါဠိနိဿယ စာမျက်နှာ (၆၁၊ ၆၂)တို့၌ ဝမ်းဗိုက်၏ ဖောင်းခြင်း ပိန်ခြင်းနှင့်တကွ အသေးစိတ် ကိုယ်အမူအရာဟူသမျှကို "ယထာ ယထာ ဝါ ပနဿ ကာယော ပဏိဟိတော ဟောတိ၊ တထာ တထာ နံ ပဇာနာတိ"ဟူသော စကားရပ်ဖြင့် သိမ်းယူ အပ်ကြောင်း ပြဆိုခဲ့၏။ ထိုသို့ ပြဆိုခြင်းမှာ ပါဠိတော်အရအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အဋ္ဌကထာအရအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဋီကာအရ အားဖြင့်လည်းကောင်း ယူသင့်သောကြောင့် ပြဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

ပါဠိတော်အရ ယူသင့်ပုံ

ဤအရာ၌ ပရဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက ဖောင်းမှု ပိန်မှုကို ဦးတည်၍ စွပ်စွဲထားသောကြောင့် ဖောင်းမှု ပိန်မှုကိုပင် ပဓာနပြု၍ ရှင်းပြပါအံ့။

ဝမ်းဗိုက်၏ ဖောင်းခြင်း ပိန်ခြင်းသည် ဝါယောဓာတ်လွန်ကဲသော ရုပ်အပေါင်းဖြစ်သောကြောင့် ခန္ဓာအားဖြင့် ရူပက္ခန္ဓာ၌ အတွင်းဝင်၏၊ အာယတနအားဖြင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန၌ အတွင်းဝင်၏၊ ဓာတ် ၁၈-ပါးတို့တွင် ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ်၌ အတွင်းဝင်၏၊ ဓာတ်ကြီးလေးပါးတို့တွင် ဝါယောဓာတ် ဖြစ်လေ၏၊ သစ္စာအားဖြင့် ဒုက္ခသစ္စာ၌ အတွင်းဝင်၏။ ဤရူပက္ခန္ဓာ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန, ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ်, ဝါယောဓာတ်, ဒုက္ခသစ္စာတို့သည် မုချဝိပဿနာ ရှုအပ်သောတရား, ရှုကောင်းသော တရားသာလျှင်ဖြစ်သည်။ မရှုကောင်းသော တရားမဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် ဖောင်းမှု, ပိန်မှုကို အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တ ထင်မြင်အောင် ရှုခြင်းသည် ခန္ဓာဒေသနာ, အာယတနဒေသနာ စသော ထိုထိုဘုရား ဟော ပါဠိတော်တို့နှင့် ညီညွတ်၍ ဘုရားအလိုကျ ဖြစ်သည်သာ လျှင်တည်း၊ ပါဠိတော်တို့နှင့် ညီညွတ်ပုံကို အကျဉ်းချုပ်ထုတ်ပြဦးအံ့။

http://www.dhammadownload.com

ညီညွတ်ပုံ ထုတ်ပြချက်

ဝမ်းဗိုက်၏ ဖောင်းခိုက် ပိန်ခိုက်၌ ထင်ရှားသော တောင့်တင်း လှုပ်ရှားမှုများသည် ဝါယောဓာတ် ဖောဋ္ဌဗ္ဗရုပ်ဖြစ်သောကြောင့် "ဖောင်းသည် ပိန်သည်"ဟု ရှုလျက် ၎င်းတောင့်တင်းလှုပ်ရှားမှုတို့ကို မှန်ကန်စွာ သိခြင်းသည် –

ရူပံ ဘိက္ခဝေ ယောနိသော မနသိ ကရောထ၊ ရူပါနိစ္စတဉ္စ ယထာဘူတံ သမနုပဿထ။ (သံ ၂-၄၂)

ရဟန်းတို့... ရုပ်ကို သင့်လျော်မှန်ကန်စွာ နှလုံးသွင်းကြ, ရှုကြကုန်လော့၊ ရုပ်၏ မမြဲခြင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ရှုကြကုန်လော့။

အနိစ္စညေ၀ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ရူပံ အနိစ္စန္တိ ပဿတိ၊ သာဿ ဟောတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ (သံ ၂-၄၂)။

ရဟန်းတို့... ရဟန်းသည် မမြဲသည်သာလျှင်ဖြစ်သော ရုပ်ကို မမြဲဟု ရှုမြင်၏၊ ထိုရဟန်း၏ ထိုရှုမြင်ခြင်းသည် သမ္မာဒိဋ္ဌိ အမြင်မှန် ပေတည်း။

ဤသို့အစရှိသော ခန္ဓသံယုတ် ဒေသနာ ပါဠိတော်တို့နှင့်လည်း ညီညွတ်၏၊ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်လာ ခန္ဓဓမ္မာနုပဿနာ၌လည်း အတွင်းဝင်၏။ ထို့ပြင် –

ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ ဘိက္ခဝေ ယောနိသော မနသိ ကရောထ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ-နိစ္စတဉ္စ ယထာဘူတံ သမနုပဿထ။ (သံ ၂-၃၅၅)

ရဟန်းတို့ ... တွေ့ထိရသော အာရုံတို့ကို သင့်လျော်မှန်ကန်စွာ နှလုံးသွင်းကြ, ရှုကြကုန်လော့၊ တွေ့ထိရသော အာရုံတို့၏ မမြဲခြင်း ကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ရှုကြကုန်လော့။

အနိစ္စေယေ၀ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ အနိစ္စာတိ ပဿတိ၊ သာဿ ဟောတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ (သံ ၂-၃၅၅)

http://www.dhammadownload.com

ရဟန်းတို့ ... ရဟန်းသည် မမြဲသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော တွေ့ထိရသော အာရုံတို့ကို မမြဲကုန်ဟု ရှုမြင်၏၊ ထိုရဟန်း ထိုရှုမြင်ခြင်းသည် သမ္မာဒိဋ္ဌိ–အမြင်မှန်ပေတည်း။

ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ အဘိဇာနံ ပရိဇာနံ ဝိရာဇယံ ပဇဟံ ဘဗ္ဗော ဒုက္ခက္ခယာယ။ (သံ ၂–၃၅၅)

ရဟန်းတို့ တွေ့ထိရသော အာရုံတို့ကို ရှေးရှုသိလျှင် ပိုင်းခြားသိလျှင် တပ်မက်ပြယ်စေလျှင် ပယ်စွန့်လျှင် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှာ (ဆင်းရဲကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှာ) ထိုက်ပေ၏။

ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ အနိစ္စတော ဇာနတော ပဿတော အဝိဇ္ဇာ ပဟီယတိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (သံ ၂–၂၅၉)

တွေ့ထိရသော အာရုံတို့ကို မမြဲဟု သိမြင်သောသူအား အဝိဇ္ဇာကို ပယ်အပ်၏၊ အဝိဇ္ဇာပျောက်ကင်း၏၊ (ဝိဇ္ဇာဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်၏။)

ဤသို့ အစရှိသော သဠာယတန သံယုတ်ဒေသနာ ပါဠိတော်တို့နှင့်လည်း ညီညွတ်၏၊ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်လာ အာယတန ဓမ္မာနုပဿနာ၌လည်း အတွင်းဝင်၏၊ ထို့ပြင် –

ယာ စေဝ ခေါ ပန အဇ္ဈတ္တိကာဝါယောဓာတု ယာ စ ဗာဟိရာ ဝါယောဓာတု၊ ဝါယောဓာတုရေဝေသာ၊ တံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသောအတ္တာ”တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ (မ ၂–၈၅၊ မ ၃–၂၈၅)။

အကြင်ကိုယ်တွင်း ဝါယောဓာတ်သည်လည်းကောင်း၊ အကြင်ကိုယ်ပ ဝါယောဓာတ်သည်လည်းကောင်း ရှိ၏၊ ယင်း ၂–မျိုးလုံးသည် ဝါယောဓာတ်ကို “ဤသည်ကား ငါ့ဉစ္စာ မဟုတ်၊ ဤသည်ကား ငါ မဟုတ်၊ ဤသည်ကား ငါ၏အတ္တမဟုတ်”ဟု ဤသို့အမှန်သိသော ပညာဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ရှုမြင်အပ်၏။

http://www.dhammadownload.com

ဤသို့သော ဓာတုဒေသနာ ပါဠိတော်တို့နှင့်လည်း ညီညွတ်၏၊ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်လာ ဓာတုမနသိကာရ ကာယာနုပဿနာ၌လည်း အတွင်းဝင်၏။ ထို့ပြင် ဝမ်းဗိုက်၏ တောင့်တင်း လှုပ်ရှားမှု ဝါယောရုပ်သည် ရုပ် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခသစ္စာတရားဖြစ်သောကြောင့်-

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ၊ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာတိဿ ဝစနီယံ။ (သံ ၃-၃၇၃)

ရဟန်းတို့ ... ဒုက္ခ အရိယသစ္စာ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးဟူ၍ ဖြေဆိုအပ်၏၊

ဒုက္ခံ ဘိက္ခဝေ အရိယသစ္စံ ပရိညေယျံ။ (သံ ၃-၃၈၂)

ရဟန်းတို့... ဒုက္ခ အရိယသစ္စကို ပိုင်းခြားသိအပ်၏၊

ဤသို့ အစရှိသော သစ္စာဒေသနာ ပါဠိတော်တို့နှင့်လည်း၊ ညီညွတ်၏ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်လာ သစ္စာဓမ္မာနုပဿနာ၌လည်း အတွင်းဝင်၏။

အထက်ပါ သာဓကပါဠိတို့ဖြင့် ဝမ်းဗိုက်၏ ဖောင်းမှု ပိန်မှုဟု ခေါ်သော တောင့်တင်းလှုပ်ရှားမှုကို ရှုအပ်ကြောင့်လည်း ထင်ရှား၏၊ ထိုဖောင်းမှု ပိန်မှုကို ရှုခြင်းဖြင့် မှန်ကန်စွာ သိမြင်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်၍ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အဝိဇ္ဇာတို့ကို ပယ်နိုင်ကြောင်း၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်သို့လည်း ဆိုက်ရောက်နိုင်ကြောင်းလည်း ထင်ရှား၏။

သီလဝတာဝုသော ကောဋ္ဌိက ဘိက္ခုနာ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော ။ပ။ အနတ္တတော ယောနိသော မနသိကာတဗ္ဗာ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ အာဝုသော ဝိဇ္ဇတိ ယံ သီလဝါ ဘိက္ခု ဣမေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော ။ပ။ အနတ္တတော ယောနိသော မနသိ ကရောန္တော သောတာပတ္တိဖလံ သစ္ဆိကရေယျ ။ပ။ သကဒါဂါမိဖလံ သစ္ဆိကရေယျ ။ပ။ အနာဂါမိဖလံ သစ္ဆိကရေယျ ။ပ။ အရဟတ္တဖလံ သစ္ဆိကရေယျ။ (သံ ၂-၁၃၆)

http://www.dhammadownload.com

ငါ့ရှင် ကောဋ္ဌိက ... သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို အနိစ္စ ဒုက္ခ ။ပ။ အနတ္တဟု နည်းလမ်းမှန်စွာ နှလုံးသွင်းအပ် ရှုအပ်၏။ ငါ့ရှင် ကောဋ္ဌိက .... သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို အနိစ္စ, ဒုက္ခ ။ပ။ အနတ္တဟု နည်းလမ်းမှန်စွာ နှလုံးသွင်းလျှင် ရှုလျှင် သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်ရန် အကြောင်းရှိပေ၏၊ ။ပ။ သောတာပန်သည် သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်ရန်, သကဒါဂါမ်သည် အနာဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်ရန်, အနာဂါမ်သည် အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်ရန် အကြောင်းရှိပေသည်။

(မြန်မာပြန်)

အထက်ပါ သီလဝန္တသုတ်ဖြင့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို မှန်ကန်စွာ ရှုလျှင် သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်, ရဟန္တာဖြစ်နိုင်ကြောင်း ထင်ရှားပြ၏။ ဖောင်းမှု ပိန်မှုသည် ရုပ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၌ ပါဝင်သော ဝါယောရုပ်ပေတည်း။ သို့ဖြစ်၍ ထိုဖောင်းမှု ပိန်မှု ဝါယောရုပ်ကို ရှုခြင်းဖြင့် သောတာပန်လည်း ဖြစ်နိုင်ကြောင်း, သကဒါဂါမ် အနာဂါမ်, ရဟန္တာလည်း ဖြစ်နိုင်ကြောင်း အလွန်ပင် ထင်ရှားလှပေတော့၏။

ယထာ ယထာ ဝါ ပနဿကာယော ပဏိဟိတော ဟောတိ၊ တထာ တထာ နံ ပဇာနာတိ။

ရုပ်ကိုယ်သည် အကြင်အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်နေလျှင် ထိုထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ထိုရုပ်ကိုယ်ကို သိ၏ - ဟူသော

ဤသတိပဋ္ဌာနသုတ် ပါဠိတော်၌ "ယထာ ယထာ-အကြင် အကြင်အခြင်းအရာ၊ တထာ တထာ-ထိုထိုအခြင်းအရာ"ဟူသော စကားတို့သည်လည်း ဖောင်းမှု ပိန်မှုနှင့်တကွ ကိုယ်အမူအရာ အလုံးစုံကို ပြနိုင်ကြသည်သာတည်း၊ မပြနိုင်သည် မဟုတ်ပေ။ ထိုကိုယ်

http://www.dhammadownload.com

အမူအရာ အလုံးစုံသည်လည်း ယခုထုတ်ပြခဲ့ပြီးသော သုတ်ပါဠိတော်တို့အရအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝိပဿနာရှုအပ် ရှုကောင်းသော ရုပ်တရားချည်းသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။

ထိုကိုယ်အမူအရာ ရုပ်တို့တွင် ဝိပဿနာ မရှုကောင်းသော ရုပ်မည်သည် တစ်စုံတစ်ခုမျှမရှိချေ၊ သို့ဖြစ်၍ ဖောင်းမှု ပိန်မှုနှင့်တကွ အသေးစိတ် ကိုယ်အမူအရာ ဟူသမျှကို ဤ''ယထာ ယထာ ဝါ ပနဿ''စသောဝါကျ၌ ထည့်သွင်း၍ ပြခြင်းသည် မည်သည့်ပါဠိတော်နှင့်မျှ မဆန့်ကျင်သည့်ပြင် ရုပ်ကို ရှုရန်ပြသော ပါဠိတော်အားလုံးနှင့် တစ်သားတည်း ညီစေခြင်းအကျိုးလည်းရှိ၏၊ ဤဣရိယာပထပဗ္ဗ၌ ရှုသင့်သော ရုပ်တရားအားလုံး ပြည့်စုံခြင်း အကျိုးလည်းရှိ၏။

ထို့ပြင် မြတ်စွာဘုရား၏ အလိုတော်မှာလည်း ရှုသင့်သော ရုပ်နာမ် ဟူသမျှ၌ စွမ်းနိုင်ပါက အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဟု ရှုခြင်းကိုသာ လိုလားတော်မူ၏။ ရှုနိုင်ပါလျက် မရှုဘဲ ခြွင်းချန်ထားခြင်းကို အလိုတော်မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် ဤဣရိယာပထပဗ္ဗ၌ ရှုသင့်သော် ရုပ်တရားအားလုံး အကြွင်းမဲ့ ပြည့်စုံစေရန် မြတ်စွာဘုရား အလိုတော်နှင့်အညီ သွင်းပြခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ငါတို့သာလျှင် ဤသို့ သွင်းပြမည့် မဟုတ်သေး၊ ကျေးဖူးရှင် လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီးသည်လည်း အနတ္တဒီပနီကျမ်း စာမျက်နှာ (၅) ၌ အောက်ပါအတိုင်း သွင်းပြတော် မူခဲ့ပေပြီ။

လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သွင်းပြပုံ

ယထာ ယထာ ဝါ ပနဿ ကာယော ပဏိဟိတော ဟောတိ၊ တထာ တထာ နံ ပဇာနာတိ –

ဟူသော ပါဠိဖြင့်ကား ''ပြဆိုခဲ့ပြီးသော ဣရိယာပုတ်ကြီးလေးပါး အတွင်း၌ ဖြစ်သော ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းတို့၏ လှုပ်ခြင်း, ရှားခြင်း,

http://www.dhammadownload.com

ထားခြင်း, သုံခြင်း, ချီခြင်း, ကြွခြင်း, အစရှိသော ကိုယ်အမူအရာ အစုကို ပြုသော အခါ၌လည်း ပြုနေကျအတိုင်း အမှတ်တမဲ့ မပြုရာ၊ မည်သို့ ပြုမည်ဟု ထိုထိုအင်္ဂါကို အာရုံပြု၍သာ ပြုရမည်'' ဟူသော အစီအရင်ကို ပြတော်မူသည်။

လိုရင်းအချုပ်ကား – ''ကာယဂတာသတိ''ဆိုသည်နှင့်အညီ မိမိခန္ဓာကိုယ်မှ လွတ်ရာအပသို့ မိမိစိတ်ကို ထွက်၍ မလွင့်ပါးရအောင် သတိဖြင့် ထိန်းချုပ်မှုပေတည်း။ ဤသို့ ဣရိယာပုတ်ကြီး ဣရိယာ ပုထ်ငယ်တို့၌ ပြုနေကျအတိုင်း အမှတ်တမဲ့ မပြုစေမူ၍ အလုံးစုံအစေ့ သိ၍ သိ၍ စိတ်ထဲတွင် ထင်မြင်၍ ထင်မြင်၍သာလျှင် ပြုမိသည်ကို အသမ္မောဟသမ္ပဇည ဆိုသတည်း။

အဋ္ဌကထာတို့၌ပြသော ဣရိယာပထ အစီအရင် အသမ္မောဟ သမ္ပဇည အစီရင်တို့သည်ကား နက်နဲသော ဉာဏ်ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် တို့နှင့်သာ သင့်လျှော်သော အစီရင်တို့ပေတည်း။ (အနုတ္တဒီပနီ–၅)

အထက်ပါစကားရပ်တို့မှာ အသေးစိတ် ကိုယ်အမူအရာတို့ကို ''ယထာ ယထာ ပနဿ'' ဝါကျ၌ ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ သွင်းပြချက်ဖြစ်ပေသည်။ ထိုစကားရပ်ထဲမှ နောက်ဆုံး အပိုဒ်တွင် အဋ္ဌကထာ၌ ပြဆိုချက်များကိုလည်း ဝေဖန်ထားသော ကြောင့် လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီးသည် ထိုစကားရပ်တို့ကို ရေးစဉ်က အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့ကိုလည်း သေချာစွာ ကြည့်ရှုပြီးမှ ပါဠိတော်၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို အပြည့်အစုံရစေနိုင်သော အကောင်း ဆုံးသော အနက်ကို ရွေးချယ်၍ ရေးသားခဲ့သည်ဟု မှတ်ယူသင့် ပေသည်။ ဆိုင်ရာ အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့ကို မထုတ်ပြခြင်းမှာမူ ကျမ်း မလေးစေလိုသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ အဋ္ဌကထာ, ဋီကာအဖွင့် တို့ကို အကျယ်မဝေဖန်လိုသောကြောင့်လည်းကောင်း မပြခဲ့ခြင်းသာ

http://www.dhammadownload.com

ဖြစ်ရာ၏။ အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့ကို ထိန်ချန်လိုသောကြောင့် မပြခဲ့သည်ဟူ၍ကား မပြစ်မှားသင့်ပေ။

ငါတို့လည်း ထို့အတူပင် ကျမ်းမလေးစေလိုသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့ကို အကျယ်မဝေဖန်လိုသောကြောင့်လည်းကောင်း ဤနိဿယ နှာ (၆၉-၇၀) တို့၌ ဆိုရာ အဋ္ဌကထာ ဋီကာအဖွင့်တို့ကို မပြခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ယခုမူကား ပရဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက စွပ်စွဲထားသောကြောင့် ဆိုင်ရာ အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့ကိုလည်း ဤအရာ၌ ထုတ်၍ပြပေအံ့။

အဋ္ဌကထာအဖွင့်

ယထာ ယထာ ဝါ ပနဿ ။ပ။ ပဇာနာတီတိ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဝစနမေတံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ-ယေန ယေန ဝါ အာကာရေနဿ ကာယော ဌိတော ဟောတိ၊ တေန တေန နံ ပဇာနာတိ။ ဂမနာကာရေန ဌိတံ ဂစ္ဆတီတိ ပဇာနာတိ၊ ဌာနနိသဇ္ဇသယနာကာရေန ဌိတံ သယာနောမှီတိ ပဇာနာတီတိ။ (ဒီ၊ ဋ္ဌ၊ ၂၊ ၃၅၈၊ မ၊ ဋ္ဌ၊ ၁၊ ၂၅၇)

"ယထာ ယထာ ဝါ ပနဿ ။ပ။ ပဇာနာတိ" ဟူသော ဤစကားသည် အလုံးစုံကို သိမ်းယူသော စကားတည်း၊ ဤသို့သော အနက်ကို ဆိုလိုပေ၏။ တစ်နည်းကား - အကြင်အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ထိုရဟန်း၏ ကိုယ်သည် တည်သည်ဖြစ်အံ့၊ ထိုထို အခြင်းအရာအာဖြင့် ထိုကိုယ်ကို သိ၏။ သွားသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်သော ကိုယ်ကို သွားသည်ဟု သိ၏။ ရပ်, ထိုင်, လျောင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်သော ကိုယ်ကို လျောင်းသည်ဟု သိ၏၊ ဤသို့ပေတည်း။ (မြန်မာပြန်)

http://www.dhammadownload.com

သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကာဝစနန္တိ သဗ္ဗေသမ္ပိ စတုန္နံ ဣရိယာပထာနံ ကေဖ္ဖို သင်္ဂဏှနဝစနံ၊ ပုဗ္ဗေ ဝိသုံ ဝိသုံ ဣရိယာပထာနံ ဝုတ္တတ္တာ ဣဒံ နေသံ ကေဖ္ဖို ဂဟေတွာ ဝစနန္တိ အတ္ထော။ ပုရိမနယော ဝါ ဣရိယာပထပ္ပဓာနော ဝုတ္တောတိ တတ္ထ ကာယော အပ္ပဓာနော အနုနိပ္ဖါဒီဟိ ဣ္လခ ကာယံ ပဓာနံ, အပ္ပဓာနဋ္ဌ ဣရိယာပထံ အနုနိပ္ဖါဒိံ ကတွာ ဒဿေတုံ ဒုတိယနယော ဝုတ္တောတိဝေဝမ္ပေတ္တ ဒွိန္နံ နယာနံ ဝိသေသော ဝေဒိတဗ္ဗော။ (ဒီ၊ ဋီ၊ ၂၊ ၃၀၆။ မ၊ ဋီ၊ ၁၊ ၃၅၃)

"အလုံးစုံသိမ်းယူသော စကား"ဟူသည်မှာ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော ဣရိယာပုတ် ၄-ပါးတို့ကို တစ်ပေါင်းတည်း သိမ်းယူသော စကားတည်း။ ဣရိယာပုတ်တို့ကို ရှေး၌ အသီးသီး ဆိုအပ်ခဲ့သောကြောင့် ဤ "ယထာ ယထာ" စသော စကားသည် ၎င်းတို့ကို တစ်ပေါင်းတည်း ယူ၍ဆိုသော စကားတည်း။

တစ်နည်းကား "ဂစ္ဆန္တော ဝါ ဂစ္ဆာမီတိ ပဇာနာတိ" စသော ရှေးနည်းကို ဣရိယာပုတ်လျှင် ပြဓာန်းသည်ကို ပြ၍ ဟောအပ်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုနည်း၌ ကာယသည် မပြဓာန်း၊ အစဉ်လိုက်၍ ပါဝင်ပြီးစီး၏၊ (နောက်လိုက်ဖြစ်၏)။ သို့ဖြစ်၍ ဤအရာ၌ ကာယကို ပဓာနပြု၍လည်းကောင်း၊ ဣရိယာပုတ်ကို အစဉ်လိုက်၍ ပါဝင်ပြီးစီးသော (နောက်လိုက် အပ္ပဓာနပြု၍လည်းကောင်း ပြခြင်းငှာ "ယထာ ယထာ ဝါ ပနဿ" စသော) ဒုတိယနည်းကို ဟောအပ်သည်ဟု ဤအရာ၌ နည်းနှစ်ပါးတို့၏ အထူးကို ဤသို့မှုလည်း သိအပ်၏။

(မြန်မာပြန်)

အထက်ပါ ပါဠိ, အဋ္ဌကထာတို့၌ အနက်အဓိပ္ပာယ် ယူပုံယူနည်းမှာ (၁) ဋီကာ ပထမအဖွင့်ကို မှုတည်၍ ယူနည်း၊ (၂) ဋီကာ ဒုတိယအဖွင့်ကို မှုတည်၍ ယူနည်းအားဖြင့် ၂-မျိုးကွဲပြား၏။

http://www.dhammadownload.com

ဋီကာပဌမအဖွင့်အရ ယူနည်း

ထိုတွင် (၁) ဋီကာ ပဌမအဖွင့် အလိုအားဖြင့် "သဗ္ဗသင်္ဂါဟိက ဝစန" ဟူသော ပုဒ်၌ သဗ္ဗ - အရ ကိုယ်အမူအရာ အလုံးစုံကို မဆိုလိုပါ၊ ဣရိယာပုတ်အလုံးစုံကိုသာ ဆိုလိုသည်။ သို့ဖြစ်၍ "ယထာ ယထာ ယေန ယေန အာကာရေန-အကြင်အကြင် အခြင်းအရာ" ဟူသော စကား, "တထာ တထာ တေန တေန အာကာရေန- ထိုထိုအခြင်းအရာ"ဟူသော စကားတို့ဖြင့် ကိုယ်အမူအရာ အလုံးစုံကို မယူရ၊ ဣရိယာပုတ် ၄-ပါးကိုပင် "ဂမနာကာရေန ဌိတံ ။ပ။ သယာနောမှီတိ ပဇာနာတီတိ"ဟူသော စကားဖြင့် အပြည့်အစုံ သရုပ် ထုတ်ပြသည်။ ထိုထက်ပိုလွန်၍ မယူရဟု ဆိုလို၏။

အဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမူ "စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ ရူပါရမ္မဏံ ဝါ ။ပ။ ဓမ္မာရမ္မဏံ ဝါ ယံ ယံ ဝါ ပနာရဗ္ဘ"ဟူသော ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိတော်၏အဖွင့် အဋ္ဌသာလိနီ၌ - "ယံ ယံ ဝါ ပနာရဗ္ဘာတိ ဧတ္ထ အယံ ယောဇနာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တေသု ရူပါရမ္မဏာဒီသု ရူပါရမ္မဏံ ဝါ အာရဗ္ဘ အာရမ္မဏံ ကတွာတိ အတ္ထော။ သဒ္ဒါရမ္မဏံ ဝါ ။ပ။ ဓမ္မာရမ္မဏံ ဝါ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ။ (အဋ္ဌသာလိနီ၊ ဋ္ဌ၊ ၁၄၉)

"ယံ ယံ ဝါ ပနာရဗ္ဘ" ဟူသော ဤပါဠိ၌ ဤဆိုလတ္တံ့မှာ ယှဉ်စပ် ပုံပေတည်း။ အောက် (ရှေး)၌ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးကုန်သော ရူပါရုံ စသည် တို့တွင် ရူပါရုံကို ဖြစ်စေ စွဲမှီ၍ အာရုံပြု၍ဟု ဆိုလို၏။ သဒ္ဒါရုံကို ဖြစ်စေ အာရုံပြု၍ ။ပ။ ဓမ္မာရုံကိုဖြစ်စေ အာရုံပြု၍ စိတ်သည် ဖြစ်ပေါ်၏။ (မြန်မာပြန်)

ဟူသော ဤအဖွင့်ကဲ့သို့ပင် ယူအပ်၏။ ဆိုလိုသည်မှာ ရှေး၌ ရူပါရုံစသော အာရုံ ၆-ပါးကို အာရုံပြု၍ စိတ်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုခဲ့ပြီး နောက် ယင်း၏အခြားမဲ့၌ တစ်ဆက်တည်းပင် ဆက်လက်၍ ဆိုသော "ယံ ယံ ဝါ ပနာရဗ္ဘ" ဟူသော စကားဖြင့် အနက်ပို အနက်ထူးမရ၊

http://www.dhammadownload.com

ရှေး၌ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အာရုံ ၆-ပါးထဲမှ အမှတ်မရှိ အစဉ်မရှိ တစ်ပါးပါးကို အာရုံပြု၍ စိတ်ဖြစ်သည် ဟူသော အနက်ကိုသာ ယူရသကဲ့သို့ ဤ ''ယထာ ယထာ ဝါ ပနဿ'' စသည်၌လည်း ရှေး၌ဆိုခဲ့ပြီး ဣရိယာပုတ်ဖြင့် တည်သော ကိုယ်ကို သိရမည်-ဟု ဆိုလို၏၊ ဤကား ဋီကာပထမအဖွင့်ကို မှုတည်၍ ယူပုံပေတည်း။

အဆိုပါ ပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည် အထက်ပါဋီကာမှ ပထမအဖွင့်အရ ယူနည်းကိုသာလျှင် အတည်ပြု၍ ဤနိဿယ နှာ (၉၆-၇၀)၌ သွင်းပြပုံကို ရင့်ရင့်သီးသီး ရက်ရက်စက်စက် ပယ်ဖျက်စွပ်စွဲထား၏၊ အမှန်အားဖြင့် ဆိုလျှင် ဖောင်းမှု, ပိန်မှု စသော အသေးစိတ် ကိုယ်အမူအရာတို့ကို ထိုဋီကာအဖွင့် ပထမနည်းအလိုအားဖြင့် ''ယထာ ယထာ ဝါ ပနဿ'' ဝါကျ၌ မဝင်ဟု ဆိုနိုင်စေကာမူ ဓာတုမနသိကာရဒေသနာ, ခန္ဓဒေသနာ အစရှိသော ရာပေါင်းများစွာသော အခြားသုတ္တန် ဒေသနာတော်တို့၌ အတွင်းဝင်နေသည်သာ ဖြစ်သောကြောင့် ထိုသို့တစ်ဖက်သတ် မစွပ်စွဲ မပယ်ဖျက်သင့်ပါ။

ထို့ပြင် ထိုဋီကာ၌ပင် ပထမနည်းကို အားမရ၍ နောက်ထပ်ဆိုထားသော ဒုတိယနည်းအလိုအားဖြင့်မူ ထိုအသေးစိတ် ကိုယ်အမူအရာတို့သည်လည်း ''ယထာ ယထာ ဝါ ပနဿ''စသော ထိုဝါကျ၌ ဝင်သင့် သေးသည်သာတည်း၊ ဝင်သင့်ပုံကို ရှင်းပြဦးအံ့။

ဋီကာ ဒုတိယအဖွင့်အရ ယူနည်း

(၂) ဋီကာ ဒုတိယအဖွင့်၌ ''ကာယံ ပဏိနံ အပ္ပဏာနဥ္စ ဣရိယာပထံ အနုနိပ္ပါဒိ ကတွာ ဒေသေတုံ ဒုတိယနယော ဝုတ္တော'' ဟူသော စကားဖြင့် ''ယထာ ယထာ ဝါ ပနဿ'' စသော ဒုတိယနည်း ဒေသနာ၌ ''ကာယကိုပင် ပဓာနပြု၍ ပြသည်၊ ဣရိယာ ပုတ်ကိုမူ နောက်လိုက် ပဓာနပြု၍ ပြသည်ဟု'' ဆိုထားသောကြောင့်

http://www.dhammadownload.com

“သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဝစန” ပုဒ်မှ သဗ္ဗအလုံးစုံ၏ အရကိုလည်း ပဓာန ပြုအပ်သော ကာယ၏အမူအရာ ဟူသမျှကို ယူအပ်၏၊ အပ္ပဓာန ဖြစ်သော ဣရိယာပုတ် ၄-ပါးမျှကိုသာ ယူအပ်သည် မဟုတ်ပါပေ။

ဤသို့ အလုံးစုံသော ကိုယ်အမူအရာတို့ကို ယူထိုက်သည်ရှိသော် ထိုကိုယ်အမူအရာတို့နှင့် စပ်ဆိုင်သော ဣရိယာပုတ် ၄-ပါးတို့သည်လည်း နောက်လိုက်အနေအားဖြင့် အလိုလိုပါဝင်သွားကုန်၏။ ဥပမာ-ထိုင်နေစဉ် “ယထာ ယထာ, တထာ, တထာ”အရ တည်ငြိမ်နေခြင်း, ရှေ့သို့ယိမ်းခြင်း, နောက်သို့ပြန်ခြင်း, ကွေးခြင်း, ဆန့်ခြင်း, လှုပ်ရှားခြင်း, ဖောင်းခြင်း, ပိန်ခြင်း စသည်တို့ကို ရှု၍သိလျှင် ထိုင်ခြင်းဣရိယာပုထ်ကြီးကိုလည်း အပ္ပဓာနအားဖြင့် သိသည်ပင် မည်လေတော့၏။

သွားနေစဉ်, ရပ်နေစဉ်, လျောင်းနေစဉ်တို့၌လည်း ထိုထို ကိုယ်အမူအရာ ဟူသမျှကို ရှု၍ သိလျှင် သွားခြင်း, ရပ်ခြင်း, လျောင်းခြင်း, ဣရိယာပုတ်တို့ကိုလည်း အပ္ပဓာနအားဖြင့် သိသည်ပင် မည်လေတော့၏၊ ဤသို့ ကိုယ်အမူအရာ တစ်ခုခုကို ပဓာနပြု၍ သိရာ၌ အလိုလို ပါဝင်ပြီးစီးသွားသော ဣရိယာပုတ်ကြီးတို့ကို ဋီကာ၌ “အနုနိပ္ဖါဒိသု”ဟု မိန့်ဆိုထားလေသည်။ “ဤသည်ကား၊ (ဝါ) တစ်နည်းကား”ဟု ပြဆိုသော ဋီကာအဖွင့် ဒုတိယနည်းအရ “ယထာ ယထာ ဝါ ပနဿ”စသော ဝါကျ၌ အနက်အဓိပ္ပာယ်ယူပုံ ယူနည်းပေတည်း။

သို့ဖြစ်လျှင် အဋ္ဌကထာ၌ ဣရိယာပုတ်ကြီး ၄-ပါးတို့ဖြင့် တည်နေပုံကိုသာ ပြ၍ အသေးစိတ် ကိုယ်အမူအရာတို့ဖြင့် တည်နေပုံကို အဘယ်ကြောင့် မပြပါသနည်းဟူမူ ... ထင်ရှားပြဋ္ဌာန်းသော ဣရိယာပုတ်ကြီး ၄-ပါးဖြင့် တည်နေပုံကို ပြလိုက်လျှင် မပြဋ္ဌာန်းသော အသေးစိတ် ကိုယ်အမူအရာတို့နှင့် တည်နေပုံကိုလည်း သိနိုင်သော

http://www.dhammadownload.com

ကြောင့် ၎င်းတို့ကို သရုပ်အားဖြင့် ထုတ်၍ မပြခဲ့သည်ဟု မှတ်အပ်၏။

ဤသို့ ကိုယ်အမူအရာ သာမညကို သိစေလိုသောကြောင့်ပင် ဤသုတ်၏ အဖွင့်အဋ္ဌကထာတို့၌ ''ယထာ ယထာ''ပုဒ်ကို ''ယေန ယေန အာကာရေန-အကြင်အကြင် အခြင်းအရာဖြင့်''ဟု သာမညသာ ဖွင့်ပြတော်မူပေသည်။ အကယ်၍ ဣရိယာပုတ် အမူအရာ ဝိသေသကိုသာ အလိုရှိပါမူ ဤအရာ၌ ''ယံ ယံ ဝါ ပနာရဗ္ဘ'' ဟူသော ပုဒ်၏အဖွင့် အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာ၌ကဲ့သို့ ''ဣာဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တေသု-ဣရိယာပုထ ၄-ပါးတို့တွင် အကြင်အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်''ဟု နိဒ္ဒိဋ္ဌရဏ ဝိသေသနပုဒ်နှင့်တကွ တိတိကျကျ ပြဆိုခဲ့လေရာ၏။

မှန်ပေ၏၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိတော်၌ -

ယသ္မိံ သမယေ ကာမာဝစရံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ ။ပ။ ရူပါရမ္မဏံ ဝါ သဒ္ဒါရမ္မဏံ ဝါ ဂန္ဓာရမ္မဏံ ဝါ ရသာရမ္မဏံ ဝါ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏံ ဝါ ဓမ္မာရမ္မဏံ ဝါ ယံ ယံ ဝါ ပနာရဗ္ဘ။

အကြင်အခါ၌ ကာမာဝစရ ကုသိုလ်စိတ်သည် ရူပါရုံကိုဖြစ်စေ, သဒ္ဒါရုံကိုဖြစ်စေ, ဂန္ဓာရုံကိုဖြစ်စေ, ရသာရုံကိုဖြစ်စေ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗရုံကို ဖြစ်စေ, ဓမ္မာရုံကိုဖြစ်စေ၊ တစ်နည်းအားဖြင့် အမှတ်မရှိသော အကြင်အကြင် အာရုံတစ်ခုခုကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်ပေါ်၏-ဟူ၍-

စိတ်ကို အာရုံဖြင့် သတ်မှတ်၍ ပြရာတွင် စိတ်၏ အာရုံသည် ရူပါရုံ အစ ဓမ္မာရုံ အဆုံး ၆-မျိုးသာရှိသောကြောင့် 'ဓမ္မာရမ္မဏံ ဝါ' တိုင်အောင်သော စကားဖြင့်ပင် အာရုံ ၆-ပါးလုံး ပြည့်စုံသွားပြီဖြစ်၍ ''ယံ ယံ ဝါ ပနာရဗ္ဘ-အမှတ်မရှိသော အကြင်အာရုံတစ်ခုခုကို အာရုံပြု၍''ဟူသော နောက်ဆွယ် စကားရပ်၌ အာရုံအသစ်ဖြင့်

http://www.dhammadownload.com

သတ်မှတ်ဖွယ် မရှိတော့ပြီ။ သို့ဖြစ်၍ ထိုပါဠိတော်၏အဖွင့် အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာ၌ -

ယံ ယံ ဝါ ပနာရဗ္ဘာတိ ဣတ္ထ အယံ ယောဇနာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တေသု ရူပါရမ္မဏာဒီသု ရူပါရမ္မဏံ ဝါ အာရဗ္ဘ ။ပ။ ဓမ္မာရမ္မဏံ ဝါ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ။

တစ်နည်းအားဖြင့်မူ အမှတ်မရှိသော အကြောင်းအကြောင်းအာရုံ တစ်ခုခုကို အာရုံပြု၍ ဟူသော ပါဠိ၌ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား ယှဉ်စပ်ပုံပေတည်း၊ အောက်၌ (ရှေး ရူပါရမ္မဏံ ဝါ စသည်၌) ဆိုခဲ့ပြီးသော ရူပါရုံစသည်တို့တွင် ရူပါရုံကိုဖြစ်စေ အာရုံပြု၍ (စိတ်သည်) ဖြစ်ပေါ်၏ဟု ဖွင့်ပြထား၏။

ထိုအဖွင့်၌ "ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တေသု ရူပါရမ္မဏာဒီသု"ဟူသော နိဒ္ဒါရဏဝိဘေဿနပုဒ်ကို အထူးသတိပြုအပ်၏။ "ယံ ယံ ဝါ ပန"ဟူသော စကားရပ်ဖြင့် အမှတ်မရှိသော အာရုံတစ်ခုခုဟု ဆိုသော်လည်း ဤအရာ၌မူ ဆိုခဲ့ပြီးသောအာရုံ ၆-ပါးမှ အလွတ်တခြားတစ်ပါး အာရုံမည်သည် တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိချေ။ ထို့ကြောင့် ထိုဆိုခဲ့ပြီးသော အာရုံ ၆-ပါးထဲက အမှတ်မရှိ အစဉ်မရှိ တစ်ပါးပါးကိုပင် ယူရမည်ဟု သိစေလိုသောကြောင့် "ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တေသု ရူပါရမ္မဏာဒီသု-လောက၌ ဆိုခဲ့ပြီးသော ရူပါရုံ စသည်တို့တွင်" ဟူသော နိဒ္ဒါရဏ ဝိဘဿနာပုဒ်ကိုပါ ထည့်၍ တိတိကျကျ ဖွင့်ပြတော်မူပေသည်။

"ယထာ ယထာ ဝါ ပနဿ" ဟူသော ဤအရာ၌မူ "ယထာ ယထာ ယေန ယေန အာကာရေန" ဟူသော ပါဠိအဋ္ဌကထာ အရ ယူနိုင်သော အာကာရ-အခြင်းအရာတို့သည် ဆိုခဲ့ပြီးသော ဣရိယာပုထ်ကြီး ၄-ပါးမျှသာ ရှိသည် မဟုတ်ပေ။ အမှန်စင်စစ်သော်ကား ထိုပါဠိအရ ယူနိုင်သော ယူသင့် ယူထိုက်သော ကိုယ်အမူအရာ အာကာရတို့သည် အရာမက များစွာပင် ရှိကုန်သေး၏၊ ထို့ကြောင့်

http://www.dhammadownload.com

ပင် ဤသုတ်၏အဖွင့် အဋ္ဌကထာတို့၌ "ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တေသု ဣရိယာ ပထေသု"ဟု နိဒ္ဒါရဏဖြင့် ကန့်သတ်ခြင်း မပြုဘဲ "ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ - ယေန ယေန အာကာရေန"ဟု သာမညအားဖြင့်သာ ဖွင့်ပြထားတော်မူပေသည်။

ရသင့်သမျှအနက်ကို အပြည့်အစုံပြသော အဖွင့်

ပြဆိုခဲ့သော ဋီကာ ဒုတိယအဖွင့်သည် ပဓာနဖြစ်သော ကာယ၏ အမူအရာ အလုံးစုံကိုပင် "ယထာ ယထာ, တထာ တထာ"ဟူသော ပါဠိတော်ဖြင့် သိမ်းယူနိုင်အောင် ဖွင့်ပြသောကြောင့် ထိုအဖွင့်အရ အားဖြင့် ဝမ်းဗိုက်၏ ဖောင်းမှု, ပိန်မှုနှင့်တကွ အလုံးစုံသော အသေး စိတ် ကိုယ်အမူအရာ ဟူသမျှသည်လည်း "ယထာ ယထာ ဝါ ပနဿ"စသော ဝါကျ၌ အတွင်းဝင်နေသည်သာတည်း။ ဤသို့ အတွင်းဝင်နေသောကြောင့် ဤဒုတိယအဖွင့်သည် သာမညအားဖြင့် ဟောထားသော "ယထာ ယထာ ဝါ ပနဿ" စသော ဒေသနာ ပါဠိတော်၌ ရသင့်ရထိုက်သမျှ အနက်အလုံးစုံကို အပြည့်အစုံပင် ဖော်ပြနိုင်ပေ၏။ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအဖွင့်ကို ဒုတိယအရာ၌ ထား၍ ဋီကာဆရာ ပြတော်မူပေသည်။ အဋ္ဌကထာဋီကာတို့၌ ရှေးနည်းဖြင့် အားမရ၍ ဒုတိယ တတိယ ထပ်မံဖွင့်ပြထားရာတွင် နောက်နည်းကို သာ၍အလေးအမြတ်ပြုအပ်ကြောင်း ထိုကျမ်းဆရာတို့ပင် မှာကြား တော်မူခဲ့ပေ၏။

ထို့ကြောင့်ပင် ကျေးဖူးရှင်လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ပါဠိတော်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်တို့ကို အပြည့်အစုံ ရစေနိုင်သော ထိုဋီကာအဖွင့် ဒုတိယနည်းကိုပင် မှုတည်၍ (ဤနောက်ဆက်တွဲ စာမျက်နှာ (၂၃၂-၂၃၃)၌ ထုတ်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း) အနတ္တဒီပနီကျမ်း၌ "ယထာ ယထာ ဝါ ပနဿ" စသော ဒေသနာစကားရပ်၏ အနက်

http://www.dhammadownload.com

အဓိပ္ပါယ်တို့ကို အပြည့်အစုံ ဖော်ပြတော်မူခဲ့ပေသည်။ ငါတို့လည်း ထိုဆရာတော်ဘုရားကြီးကဲ့သို့ပင် သဘောကျ၍ ဤနိဿယ (၆၁-၆၂-၌ အဆိုပါ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ပြဆိုခဲ့ပေသည်။

ရသင့်သော တရားမှန်ခြင်းက လိုရင်းဖြစ်သည်

သို့သော်လည်း အဆိုပါ ပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်ကမူ ဋီကာ ပထမအဖွင့်နှင့် မညီဘဲ "ယထာ ယထာ ဝါ ပနဿ" စသော စကားရပ်၌ ထည့်သွင်းပြလိုက်သောကြောင့် ဖောင်းမှု, ပိန်မှုကို ဝိပဿနာ မရှုကောင်း လေယောင် ကြံဆောင် လီဆယ်၍လည်း မရေမရာ ပစ်ပယ်လိုက်သေး၏။ အမှန်မှာမူ ရှုကောင်းသော တရားမှန်လျှင် မည်သည့် ဒေသနာထဲ၌ ထည့်သွင်း၍ ပြစေကာမူ မရှုကောင်းသော တရား မဖြစ်နိုင်ပါ၊ ရှုကောင်းသော တရားသာလျှင် ဖြစ်မြဲဖြစ်နေပါသည်၊ ထို့ကြောင့် ထိုထိုဒေသနာ၌ သွင်းပြခြင်းက လိုရင်းမဟုတ်၊ ရှုကောင်းသော တရားမှန်ခြင်းကသာ လိုရင်းဖြစ်ပေသည်။

ဤအရာ၌ ရှင်းပြဦးအံ့၊ ရှုသင့်သော တရားဖြစ်ပါလျက် တစ်စုံတစ်ခုသော တရားကို ဒေသနာတော်၌ သရုပ်အားဖြင့် ဖော်ပြမထားလျှင် ထိုတရားကို ဒေသနာတော်မှ အလွတ်မဖြစ်စေရန်အလို့ငှာ သင့်လျော်သောအရာ၌ သွင်းပြခြင်းသည် ကျမ်းဆရာတို့၏ တာဝန်ဝတ္တရားပင် ဖြစ်တော့သည်။

ဤအရာ၌ သာဓကတစ်ခု ထုတ်ပြရလျှင် "မဏ္ဍလုဂ်-ဦးနှောက်" ဟူသော ကောဋ္ဌာသကို မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ဟောသော ပါဠိတော်တို့၌ သရုပ်အားဖြင့် ထုတ်ပြထားခြင်းမရှိပေ။ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ် ဟောသည်ဟု ဆိုသော ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်၌ သာလျှင် တွေ့ရပေသည်။ သို့သော် ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်၌ သရုပ်အားဖြင့် ထင်ရှားပြထားသောကြောင့် ထိုဦးနှောက်ကောဋ္ဌာသသည်

http://www.dhammadownload.com

မုချရှုသင့်သော တရားသာဖြစ်ပေသည်၊ ဤသို့ ရှုသင့်သော တရား ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထိုဦးနှောက်ကောဋ္ဌာသကို မြတ်စွာဘုရား၏ အလို တော်နှင့်အညီ ဘုရားဟောပါဠိ၌ ထည့်သွင်းပြရန်မှာ အဋ္ဌကထာ, ဋီကာဆရာတို့၏ တာဝန်ဖြစ်နေပေသည်၊ သို့ဖြစ်၍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (၁-၂၃၂) ၌-

"မတ္ထလုင်္ဂံ အဋ္ဌိမိဉ္ဇေန သင်္ဂဟေတွာ ပဋိကူလမနသိကာရ ဝသေန ဒေသိတံ"ဟု မတ္ထလုင်္ဂံ-ဦးနှောက်ကောဋ္ဌာသကို အဋ္ဌိမိဉ္ဇ-ရိုးတွင်းခြင် ဆီ၌ ထည့်သွင်း၍ မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူကြောင်း ပြဆိုတော် မူခဲ့ပေသည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏အဖွင့် မဟာဋီကာ၌မူကား, အောက်ပါ အတိုင်းလည်း ထည့်သွင်းပြတော်မူပြန်၏။

ယံ ဝါ ပနညမ္ပိ ကိဉ္စိတိ ဝါ ဣမိနာ ပါဠိယံ မတ္ထလုင်္ဂဿ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ (မဟာဋီကာ၊ ၂၊ ၄၂၉)

ဤဋီကာပါဌ်ဖြင့် ဆိုလိုသည်မှာ - မဟာဟတ္ထိပဒေါပမသုတ်, မဟာရာဟုလောဝါဒသုတ် စသည်၌ ပထဝီဓာတ်ကို သရုပ်အားဖြင့် ထုတ်ပြရာတွင် -

"ကေသာ လောမာ ။ပ။ ဥဒရိယံ ကရီသံ၊ ယံ ဝါ ပနညမ္ပိ ကိဉ္စိ အဇ္ဈတ္တံ ကက္ခဠံ ခရိဂတံ ဥပါဒိန္နံ"ဟု ပြဆိုထားလေသည်။

ထိုသို့ ပြဆိုထားရာတွင် "ယံ ဝါ ပန"စသည်ဖြင့် "ကေသာ အစ ကရီသံ အဆုံးရှိသော ကောဋ္ဌာသ ၁၉-ခုမှ အလွတ်ဖြစ်သော တစ် ကိုယ်လုံး၌ တစ်စုံတစ်ခုသော ခက်မာကြမ်းတမ်းသော သဘောလည်း ရှိသေးသည်"ဟု ဖော်ပြ၏။ ထိုဒေသနာ၌ သရုပ်အားဖြင့် ပြမထား သော ဦးနှောက်ကောဋ္ဌာသကို ထို "ယံ ဝါ ပန"ပါဌ်ဖြင့် ပြသော ကောဋ္ဌာသ၌ ထည့်သွင်း၍ ယူရမည်ဟု ဆိုလို၏။

ဤအရာ၌ သိစေလိုရင်းမှာ "မတ္ထလုင်္ဂ"ခေါ် ဦးနှောက် ကောဋ္ဌာသကို အဋ္ဌကထာအလို အဋ္ဌိမိဉ္ဇ-ရိုးတွင်းခြင်ဆီ၌ ထည့်

http://www.dhammadownload.com

သွင်းသည်ဖြစ်စေ၊ ဋီကာအလို "ယံ ဝါ ပန"၌ ထည့်သွင်းသည် ဖြစ်စေ သွင်းပြခြင်းမှာ လိုရင်းမဟုတ်၊ ရှုကောင်းသော တရားမှန်ခြင်းကသာ လိုရင်းဖြစ်သည်။ ၂-နည်းလုံး အသင့်ချည်းပင်ဟု ယူသင့်ကြောင်း သိစေလိုရင်းဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းတွင် အဋ္ဌိမိဉ္ဇ-ရိုးတွင်းခြင်ဆီကောဋ္ဌာသ၌ အတိအလင်း ထည့်သွင်းပြထားသော မတ္ထလုင်-ဦးနှောက်ကို ဋီကာဆရာက "ယံ ဝါ ပန"၌ ထည့်သွင်း ပြလိုက်သည်အတွက် ၎င်းကို မရှုအပ် မရှုကောင်းဟု မယူအပ် မဆိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း သိစေလိုရင်းဖြစ်သည်၊ ထိုပြင်

ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်အရ ရှုကောင်းသော ဦးနှောက်ကောဋ္ဌာသသည် မည်သည့်ပုဒ် မည်သည့်ဒေသနာစကားရပ်၌ မည်သူက ထည့်သွင်းပြစေကာမူ ရှုကောင်းသော တရားသာလျှင် ဖြစ်သကဲ့သို့ ထို့အတူပင် ဖောင်းမှု ပိန်မှုနှင့်တကွ အသေးစိတ် ကိုယ်အမူအရာ ဝါယောရုပ်သည်လည်း သမ္မဒဿပိုင်း, ဓာတုမနသိကာရပိုင်း, ခန္ဓဒေသနာ, အာယတန ဒေသနာ စသည်တို့အရ ဝိပဿနာ ရှုကောင်းသော တရားအစစ်ဖြစ်သောကြောင့် ဣရိယာပထပိုင်း "ယထာ ယထာ ဝါ ပနဿ"ဝါကျ၌ ထည့်သွင်း၍ ပြလိုက်သည့်အတွက် မရှုကောင်းသော တရား ဖြစ်မသွားနိုင်ပါ၊ ရှုကောင်းသော တရားသာလျှင် ဖြစ်မြဲ ဖြစ်နေပါသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းကို မရှုကောင်းဟု မည်သူမျှ မဆိုသင့်သည့်ပြင် ရှုကောင်းသော တရားဟူ၍သာ လက်ခံရမည်ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိစေလို၏။

ဤမျှဖြင့် ဖောင်းမှု ပိန်မှုစသော အသေးစိတ် ကိုယ်အမူအရာများကို "ယထာ ယထာ ဝါ ပနဿ"ဝါကျ၌ ထည့်သွင်း၍ ပြသည်မှာ ရှုသင့်သော တရားဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ထည့်သွင်း၍ ပြသင့်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ တာဝန်ဝတ္တရား အားလျော်စွာ ထည့်သွင်း၍ ပြခြင်းဖြစ်ကြောင်း ရှင်းလင်းစွာ နားလည်လောက်ပေပြီ။

http://www.dhammadownload.com

တစ်နည်းသွင်းပြပုံ ရှင်းလင်းချက်

ဤစာအုပ် နှာ နံပါတ် (၆၃) ၌ "တစ်နည်းကား"ဟု ပြလျက် "ယထာ ယထာ ဝါ ပနသ္သ"ဝါကျ၌ တစ်နည်း အနက်ယူပုံကို ပြဆိုခဲ့သည်၊ ထိုပြဆိုချက်မှာ ပညာရှိတို့ အဂတိမလိုက်ဘဲ မိမိတို့ဉာဏ်ဖြင့် စိစစ်ဝေဖန်၍ သဘောကျလျှင် ယူရန်, သဘောမကျလျှင်လည်း မယူဘဲ နေရန်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုနည်းနှင့် စပ်၍ ငါတို့ အကြောင်းပြထားသည်မှာ ပညာရှိတို့အတွက် နားလည်ရန် ပြည့်စုံလုံလောက်နေပေပြီ။ သို့သော် မန္ဒပညာပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက် အနည်းငယ် ထပ်မံ၍ ရှင်းလင်းပြဦးအံ့။

"ဝါ ပန"နှင့်တကွ ဆိုသော ဒေသနာတို့တွင် "ယံ ယံ ဝါ ပနာရဗ္ဘ" ဟူသော ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော် ဝါကျမှ တစ်ပါးသော ဝါကျဟူသမျှ၌ ဆိုခဲ့ပြီးမှ တစ်ပါးသောအနက်ကို ယူရသည်ချည်းသာ ရှိချေသည်။ ဆိုခဲ့ပြီးကိုပင် ထပ်မံ၍ ယူရသောအရာမရှိချေ။ "ယံ ယံ ဝါ ပနာရဗ္ဘ" ဟူသော ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိ၌မူ ဆိုခဲ့ပြီးသော အာရုံ ၆-ပါးမှ အလွတ် အခြားတစ်ပါး အာရုံမည်သည် မရှိသောကြောင့် ဆိုခဲ့ပြီးကိုပင် အကျဉ်းချုပ်ထပ်၍ ဟောကြောင်း ထင်ရှားနေပေ၏၊ အခြားအရာတို့၌မူ ထိုကဲ့သို့ မဟုတ်ပေ၊ ဆိုခဲ့ပြီးမှ အလွတ်ဖြစ်သော တခြားတစ်ပါး အနက်များလည်း ရှိနေသောကြောင့် ဆိုခဲ့ပြီးမှ တစ်ပါး တခြားအနက်ကို ဆိုလိုကြောင်း သိရပေသည်။

ဤသတိပဋ္ဌာန် ပါဠိတော်၌ပင် "အတ္ထိ ကာယောတိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဟောတိ"အစရှိသော စကားရပ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ "ယေ ဝါ ပနဿ တေ ဟောန္တိ အနုတ္တကာမာ" အစရှိသော စကားရပ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း ဆိုခဲ့ပြီးမှ တစ်ပါးသော အနက် ပြဆိုထားသည်ကို တွေ့ရ၏။ ဤနောက်ဆက်တွဲ နှာ (၂၄၃) ထုတ်ပြခဲ့သော "ယံ ဝါ ပနညမ္ပိ ကိဉ္စိ" စသော ဝါကျဖြင့်လည်း ဆိုခဲ့ပြီး

http://www.dhammadownload.com

သော ကောဋ္ဌာသ ၁၉–ခုမှ အလွတ်ဖြစ်သော ပထဝီဓာတ်ကို ပြ ကြောင်း ထင်ရှားတွေ့ရှိရ၏။

ထို့အတူပင် ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော် ဌာနပေါင်းများစွာတို့၌ "ယေ ဝါ ပန အညေပိ အတ္ထိ"စသည်ဖြင့် ဟောထားသော ယေဝါပနက အရာ တို့၌လည်းကောင်း၊ အဘိဓမ္မာဝိဘင်းပါဠိနှင့် သုတ္တန်ပါဠိတော်တို့တွင် "ယံ ဝါ ပန"စသည်ဖြင့် ဟောထားသော "ယံ ဝါ ပန" အရာ၌ လည်းကောင်း ဆိုခဲ့ပြီးမှ အလွတ်ဖြစ်သော အနက်ကိုသာ ပြကြောင်း ထင်ရှားတွေ့ရ၏။ အထူးအားဖြင့်မူကား အဘိဓမ္မာဝိဘင်းပါဠိတော် နှာ (၅) စသည်တို့၌ "တံ တံ ဝါ ပန ရူပံ ဥပါဒါယ"စသော ပါဠိ တို့၌ "တံ တံ ဝါ ပနာတိ ဧတ္ထ န ဟေဋ္ဌိမနယော ဩလောကေ တဗ္ဗော"စသည်ဖြင့် အဋ္ဌကထာက ဖွင့်ဆိုထားသောကြောင့် ရှေး၌ ဆိုခဲ့ပြီး အနက်မဟုတ်ကြောင်း အနက်သစ်ကို ဆိုလိုကြောင်းသာ၍ပင် ထင်ရှားပေ၏။

ဤအရာ၌ "ယထာ ယထာ" ဟူသော အာကာရ ဝါစကဝိစ္ဆာ ပုဒ်သည် သာဓကထုတ်ပြသော "ယေ ယံ တံ"ပုဒ်တို့နှင့် မတူပါ တကားဟူ၍မူကား မစောဒနာသင့်ပေ။ ငါတို့၏ ဆိုလိုရင်းမှာ သရုပ် ထုတ်ပြသည်ဖြစ်စေ, အာကာရထုတ်ပြည်ဖြစ်စေ ရှေးနှင့်နောက် သရုပ်ပြခြင်း, အာကာရပြခြင်း တူ၍ "ဝါ ပန"နှင့် ဆိုသော ဝါကျ ဖြစ်ခြင်းကိုသာ ရည်ရွယ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် "ယေ ဝါ ပန" စသည်နှင့် "ယထာ ယထာ ဝါ ပနဿ" မတူဟု စောဒနာခြင်းသည် ပညာရှိစောဒနာ မဟုတ်ပေ။

ဤအရာ၌ "ဂစ္ဆန္တော ဝါ" စသော ရှေးဝါက ၄–ပိုဒ်ဖြင့် ဣရိယာ ပုတ်ကြီးလေးပါးရှုပုံကို ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သောကြောင့် "ယထာ ယထာ" ဝါကျဖြင့် ၎င်းတို့ကို မယူတော့ဘဲ အသေးစိတ်ကိုယ်အမူအရာ တို့ကို သာ ယူသော်လည်း ရှုရမည့်တရား လျော့သွားခြင်းမရှိသဖြင့် တစ်စုံ

http://www.dhammadownload.com

တစ်ရာ အကျိုးယုတ်ဖွယ်လည်း မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ပညာရှိတို့သည် ထိုတစ်နည်းယူပုံကို မိမိတို့ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် စိစစ်ဆင်ခြင်၍ သဘော ဉာဏ်သက်ဝင်ပါက လက်ခံ၍ မသက်ဝင်ပါက လက်မခံဘဲ နေရုံသာ ရှိပါသည်။ ထိုယူပုံနည်းကို အကြီးအကျယ်အပြစ်ပြ၍ ပယ်ဖျက်ရန် မလိုပါ။ ထိုသို့ ပယ်ဖျက်သော်လည်း မည်သို့မျှ အကျိုးထူးကို ရနိုင် ဖွယ်မရှိပါ။

အဿာသ ပဿာသ၌ သွင်းပြခြင်း၏အကြောင်း

ထို့ပြင် ဤမှတ်ချက်အတွင်း၌ပင် ဖောင်းမှု ပိန်မှုကို ဝါယောဓာတ် ၆-ပါးတို့တွင် အဿာသ ပဿာသ ဝါယောဓာတ်၌လည်း ဖောင်းမှု ပိန်မှု ဝါယောသည် -

(၁) အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရီ ဝါယော၊

(၂) အဿာသပဿာသ ဝါယော၊

(၃) ကုစ္ဆိသယဝါယော၊

(၄) ယံ ဝါ ပန ဝါယော-

ဟူသော ဤလေးမျိုးတို့နှင့် စပ်ဆိုင်လျက်ရှိ၏။ သို့ရာတွင် ဝင်သက် ထွက်သက်နှင့် အနီးစပ်ဆုံးဖြစ်၍ ဝင်သက် ထွက်သက်၏ အကျိုးဆက်အဖြစ် အလွန်ထင်ရှားသောကြောင့် အဿာသ ပဿာသ ဝါယောဓာတ်၌ သွင်းပြခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ထိုအဿာသ ပဿာသ ဝါယော၌ အတွင်းဝင်သည့်အတွက် အာနာပါနသမထ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟူ၍ကား မဆိုလိုပေ။ အကြောင်းမူကား အာနာပါန သမထ ကမ္မဋ္ဌာန်းအရာ၌ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်, ဝိသုဒ္ဓိမဂ် စသည်တို့တွင် နှာသီး ဖျား, အထက်နှုတ်ခမ်းတို့၌ ထိခိုက်သော ဝင်လေထွက်လေတို့ကိုသာ ရှုရန် ပြထားသောကြောင့်ပေတည်း။

မှန်ပေ၏၊ ထိုပါဠိ အဋ္ဌကထာတို့အရအားဖြင့် ဝမ်းထဲ၌ ဝင်ထွက် လှုပ်ရှားနေသော ဝင်သက်ထွက်သက်တို့ကို ရှုသော်လည်း အာနာပါန

http://www.dhammadownload.com

သမထကမ္မဋ္ဌာန်း မမည်ပေ။ သို့သော် ဓာတုဝဝတ္ထာန်နှင့်ဝိပဿနာ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းမူကား ဖြစ်နိုင်ပါ၏၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူ ဓာတုဝဝတ္ထာန်မှာ မည်သည့်ဓာတ် ၄-ပါးမဆို ရှုရသည့်ပြင် ဝိပဿနာမှာလည်း ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဟူသမျှကို ရှုရသော ကြောင့်ပေတည်း။

ဤအရာ၌ ပရဝါဒီ စောဒကပုဂ္ဂိုလ်က နှာသီးဖျား၌ စက္ကူစကို ကပ်ထားလျှင် ထွက်သက်ဝင်သက်လေကြောင့် ထိုစက္ကူကလေး လှုပ်နေလိမ့်မည်၊ ထိုလှုပ်နေသော စက္ကူကို ရှုကောင်းပါမည်လောဟု စောဒနာထားသည်ကို တွေ့ရ၏။ ငါတို့ကမူ ထင်ရှားသိလျှင် ထိုစက္ကူသာ မဟုတ်၊ လှုပ်ရှားမှုဟူသမျှကို ရှုကောင်းသည်ဟူ၍ပင် တိကျစွာ ဖြေဆိုပါ၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ အဝေးကို ရှာကြည့်နေစရာ မလိုပါ။ ဤသတိပဋ္ဌာန်ပါဠိတော်၌ပင် "ဣတိ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ" စသည်ဖြင့် အတွင်းအပြင် အလုံးစုံကိုပင် ရှုရန် မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင် ဟောထားသည် မဟုတ်ပါလော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကို ဘယ်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ယုံးမှားသင့် ပယ်ရှားသင့်အံ့နည်း။

ဤမျှဖြင့် နှာ (၆၁-၆၂) တို့၌ ပြခဲ့သော မှတ်ချက်နှင့် စပ်၍ မန္ဒပညာပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက် ထပ်မံ ရှင်းလင်းချက်ပြီး၏။

ပစ္စုပဋ္ဌာန်ဖြင့် ရှုအပ်သင့်ကြောင်း

ဤနိဿယ နံပါတ် (၅၂-၅၃) ၌ ဝါယောဓာတ်၏ လက္ခဏာ ရသ ပစ္စုပဋ္ဌာန် ထင်ရှားပုံကို ပြခဲ့၏၊ ဤသို့ပြခဲ့ခြင်းမှာလည်း ၎င်းတို့ကို ရှုသင့်သိသင့်သောကြောင့် အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့နှင့် အညီ ပြခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

http://www.dhammadownload.com

ထိုပြဆိုချက်ထဲမှ ပစ္စုပဋ္ဌာန်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ "ရုပ်၏ပစ္စုပဋ္ဌာန်ကို ဝိပဿနာမဂ္ဂကောင်းဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝါယောဓာတ်၏ ပစ္စုပဋ္ဌာန်ကို အကျိုးဆက် ဖလပစ္စုပဋ္ဌာန်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပညတ်ဟူ၍လည်း ကောင်း "မကြာမီ လေးငါးနှစ်အတွင်းမှစ၍ ဝိတဏ္ဍာဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တစ်စုက မှားယွင်းစွာ တီထွင်ပြောဆိုနေကြသဖြင့် ထိုမိစ္ဆာဝါဒကိုလည်း ဤအရာ၌ ရှင်းလင်းသုတ်သောကြောင့် ၎င်းကိုလည်း အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ရှင်းလင်းပြဦးအံ့။

"လက္ခဏရသာဒိဝသေန ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ–လက္ခဏာ ရသ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် သိမ်းဆည်းအပ်ကုန်၏" ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (၂၊ ၂၂၂)အဖွင့် မဟာဋီကာ၌ ပရိဂ္ဂဟဝိဓိ ပန ခန္ဓနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တော ဧဝါတိ အဓိပ္ပာယော"ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

လက္ခဏာ ရသ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် သိမ်းဆည်းပုံ အစီအရင်ကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ခန္ဓနိဒ္ဒေသ၌ ပြဆိုခဲ့ပြီ။ အပြည့်အစုံ အကျယ်ကို သိလိုလျှင် ထိုခန္ဓနိဒ္ဒေသ၌ ပြန်ကြည့်ပါဟု ဆိုလို၏။

ခန္ဓနိဒ္ဒေသ၌ ကြည့်လျှင် စေတသိက် နာမ်တရား သိမ်းဆည်းပုံ အစီအရင်ကို –

"ဖုသတီတိ ဖဿော၊ သွာယံ ဖုသနလက္ခဏော၊ သင်္ဃဋ္ဋန ရသော၊ သန္နိပါတပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ အာပါထဂတဝိသယပဒဋ္ဌာနော" ဤသို့ စသည်ဖြင့် –

(၁) လက္ခဏာ၊ (၂) ရသ၊ (၃) ပစ္စုပဋ္ဌာန်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် သိမ်းဆည်းပုံ ရှုပုံအစီအရင်ကို အပြည့်အစုံ ပြထားသည်ကို တွေ့ရ၏။

စိတ်ဝိညာဏ် သိမ်းဆည်းပုံ အစီအရင်ကိုလည်း စက္ခုဝိညာဏဓာတ် စသည်ဖြင့် ၇–မျိုးခွဲ၍ အသီးသီး လက္ခဏာ ရသ ပစ္စုပဋ္ဌာန် ပဒဋ္ဌာန် ၄–မျိုးလုံးဖြင့် အပြည့်အစုံ ပြထားသည်ကို တွေ့ရ၏။

http://www.dhammadownload.com

ရူပက္ခန္ဓာ ရုပ်တရား သိမ်းဆည်းပုံကိုလည်း မဟာဘုတ်ဓာတ်ကြီး ၄-ပါးမှစ၍ ထို့အတူပင် လက္ခဏာ ရသ ပစ္စုပဋ္ဌာန် ပဒဋ္ဌာန် ၄-မျိုးလုံးဖြင့် အပြည့်အစုံ ပြထားသည်ကို တွေ့ရ၏။ ထိုတွင် ဓာတ်လေးပါးကို ဤသို့ ပြထား၏။

ဘူတရူပံ စတုဗ္ဗိဓံ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတူတိ တာသံ လက္ခဏရသပစ္စုပဋ္ဌာနာနိ စတုဓာတု ဝဝတ္ထာနေ ဝုတ္တာနိ။ ပဒဋ္ဌာနတော ပန တာ သဗ္ဗာပိ အဝသေသ ဓာတုတ္တယပဒဋ္ဌာနာ။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ ၂၊ ၇၃)

ဘူတရုပ်သည် ပထဝီဓာတ် အာပေါဓာတ် တေဇောဓာတ် ဝါယော ဓာတ် ဟူ၍ ၄-ပါး အပြားရှိ၏၊ ၎င်းတို့၏ လက္ခဏာ ရသ ပစ္စုပဋ္ဌာန် တို့ကို စတုဓာတုဝဝတ္ထာန်၌ ပြဆိုခဲ့ပြီ၊ မပြခဲ့ရသေးသော ပဒဋ္ဌာန် အားဖြင့်မူကား ထိုဓာတ် ၄-ပါးလုံးတို့ပင် ကြွင်းသောဓာတ် ၃-ပါး လျှင် နီးသော အကြောင်း ပဒဋ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ (မြန်မာပြန်)

အထက်ပါ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဖြင့် ဓာတ် ၄-ပါးကို လက္ခဏာ ရသ ပစ္စုပဋ္ဌာနတို့ဖြင့် ရှုရန် အစီအရင်သည် စတုဓာတုဝဝတ္ထာန်၌ ပြခဲ့ သည့်အတိုင်းပင်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပဒဋ္ဌာန်အားဖြင့်မူကား မိမိမှ ကြွင်းသော အခြားဓာတ် ၃-ပါးဟူသော ပဒဋ္ဌာန်ဖြင့် ရှုရမည်ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုလို၏။ ထို့ကြောင့် စတုဓာတုဝဝတ္ထာန်၌ ပြခဲ့သော ရှုပုံ အစီအရင်ကိုလည်း ကြည့်ရပေလိမ့်မည်၊ ကြည့်လျှင် အောက်ပါ အတိုင်း တွေ့ရပေလိမ့်မည်။

လက္ခဏာဒိတောတိ ပထဝီဓာတု ကိံလက္ခဏာ ကိံရသာ ကိံပစ္စုပဋ္ဌာနာတိ ဧဝံ စတဿောပိ ဓာတုယော အာဝဇ္ဇေတွာ ပထဝီ ဓာတု ကက္ခဠတ္တလက္ခဏာ ပတိဋ္ဌာနရသာ သမ္ပဋိစ္ဆနပစ္စုပဋ္ဌာနာ။ အာပေါဓာတု ပဂ္ဃရဏလက္ခဏာ ဗြူဟနရသာ သင်္ဂဟပစ္စုပဋ္ဌာနာ။ တေဇောဓာတု ဥဏှတ္တလက္ခဏာ ပရိပါစနရသာ မဒ္ဒဝါနုပ္ပဒါန

http://www.dhammadownload.com

ပစ္စုပဋ္ဌာနာ။ ဝါယောဓာတု ဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏာသမုဒီရဏရသာ အဘိနီဟာရပစ္စုပဋ္ဌာနာတိ ဧဝံ လက္ခဏာဒိတော မနသိကာတဗ္ဗာ၊
(စတုဓာတုဝဝတ္ထာန်အဖွင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ ၁၊ ၃၆၂)

လက္ခဏာ စသည်အားဖြင့် ဟူရာ၌ ပထဝီဓာတ်သည် အဘယ် လက္ခဏာရှိသနည်း၊ အဘယ် ရသရှိသနည်း၊ အဘယ် ပစ္စုပဋ္ဌာန် ရှိသနည်းဟု ဤသို့သောနည်းဖြင့် ဓာတ် ၄-ပါးလုံးကို ဆင်ခြင်ပြီး လျှင်,

ပထဝီဓာတ်သည် ခက်မာခြင်း လက္ခဏာရှိ၏၊ တည်ရာကိစ္စရှိ၏၊ တည်ရာကိစ္စရှိ၏၊ ခံလင့်ခြင်း ပစ္စုပဋ္ဌာန်ရှိ၏။ အာပေါဓာတ်သည် ယိုစီးခြင်း လက္ခဏာရှိ၏၊ ပွားစေခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ ပေါင်းစုခြင်း ပစ္စုပဋ္ဌာန် ရှိ၏။ တေဇောဓာတ်သည် ပူခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊ ရင့်ကျက်စေခြင်း ကိစ္စရှိ၏၊ နူးညံ့ခြင်းကို ပေးခြင်း ပစ္စုပဋ္ဌာန်ရှိ၏။ ဝါယောဓာတ်သည် ထောက်ကန်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏၊ လှုပ်စေခြင်း (တွန်းခြင်း) ကိစ္စ ရသရှိ၏၊ (ဘူတရုပ်အပေါင်းကို) ရွေးရှုဆောင်ခြင်း ပစ္စုပဋ္ဌာန်ရှိ၏ဟူ၍ ဤသို့ လက္ခဏာ စသည်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းအပ် ရှုအပ်ကုန်၏။
(မြန်မာပြန်)

ယခုထုတ်ပြခဲ့သော မဟာဋီကာနှင့်တကွ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် စကားရပ် တို့တွင် နာမ်တရားတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ရုပ်တရားတို့ကိုလည်း ကောင်း လက္ခဏာ ရသတို့ဖြင့် ရှုအပ်သကဲ့သို့ပင် ပစ္စုပဋ္ဌာန်ဖြင့်လည်း ရှုအပ် ရှုကောင်းကြောင်း အလွန်ပင် ထင်ရှားလှပေ၏၊ ထို့ပြင် ပဒဋ္ဌာန် ဖြင့်လည်း ရှုကောင်းကြောင်း ထင်ရှား၏။

အောက်ပါ အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့ဖြင့်မူကား ရုပ်တရားကို ပစ္စုပဋ္ဌာန်ဖြင့် ရှုအပ် ရှုကောင်းကြောင်း သာ၍ပင်ထင်ရှားသေး၏။

http://www.dhammadownload.com

ဣတိရူပန္တိ ဣဒံ ရူပံ, ဧတ္တကံ ရူပံ, ဣတော ဥဒ္ဓံ ရူပံ နတ္ထီတိ ရုပ္ပနသဘာဝဉ္စေဝ ဘူတုပါဒါယဘေဒံ ရူပဉ္စ အာဒိံ ကတွာ လက္ခဏ ရသပစ္စုပဋ္ဌာနပဒဋ္ဌာနဝသေန အနဝသေသရူပပရိဂ္ဂဟော ဝုတ္တော။ (သုတ်မဟာဝါ အဋ္ဌကထာ၊ ၅၃။ သံယုတ်အဋ္ဌကထာ၊ ၂၊ ၄၄)

"ဣတိ ရူပံ" ဟူသော စကားဖြင့် "ဤသည်ကား ရုပ်တည်း၊ ဤမျှလောက်ကား ရုပ်တည်း၊ ဤထက်အလွန်ရုပ်သည် မရှိတော့ပြီ"ဟု ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောကိုလည်းကောင်း၊ ဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ် အပြားရှိသော ရုပ်ကိုလည်းကောင်း အစပြု၍ လက္ခဏာ ရသ ပစ္စုပဋ္ဌာန် ပဒဋ္ဌာန်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် အကြွင်းမဲ့ အလုံးစုံသော ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို ပြတော်မူ၏။ (မြန်မာပြန်)

တတ္ထ လက္ခဏံ နာမ တဿ တဿ ရူပဝိသေသဿ အနညသာဓာရဏော သဘာဝေါ၊ ရသော တဿေဝ အတ္တနော ဖလံ ပတိ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ပစ္စုပဋ္ဌာနံ တဿ ပရမတ္ထတော ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ ယာထာဝတော ဉာဏဿ ဂေါစရဘာဝေါ။ ပဒဋ္ဌာနံ အာသန္နကာရဏံ၊ တေနဿ ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိတာ ဒဿိတာ။ (မဟာဝါအဋ္ဌကထာ၏ အဖွင့်ဋီကာ၊ ၅၃)

ထိုတွင် လက္ခဏာ မည်သည်မှာ ထိုထို (ပထဝီစသော) ရုပ်အထူး၏ (အာပေါစသော) တစ်ပါးသော ရုပ်တို့နှင့် မဆက်ဆံသော (ကက္ခဠတ္တ စသော) သဘောရင်းပေတည်း။ ရသမည်သည်မှာ မိမိအကျိုးကို စွဲ၍ ထိုရုပ်၏ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ပေတည်း။ ပစ္စုပဋ္ဌာန် မည်သည်မှာ ထိုရုပ်၏ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ဉာဏ်၏ကျက်စားရာ အာရုံ၏ အဖြစ်ပေတည်း။ ပဒဋ္ဌာန်မည်သည်မှာ နီးစွာသော အကြောင်းပေတည်း။ ၎င်းဖြင့် ထိုရုပ်၏အကြောင်းနှင့် စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြအပ်၏။ (၎င်းဋီကာ၏ မြန်မာပြန်)

http://www.dhammadownload.com

လက္ခဏရသပစ္စုပဋ္ဌာနပဒဋ္ဌာနဝသေနာတိ ကက္ခဠတ္တာဒိ လက္ခဏ ဝသေန ဘူတတ္တယာဒိပဒဋ္ဌာနဝသေန စ။ (သံယုတ်ဋီကာ၊ ၂၊ ၅၈)

လက္ခဏာ ရသ ပစ္စုပဋ္ဌာန် ပဒဋ္ဌာန်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဟူသည်မှာ ခက်မာခြင်း အစရှိသော လက္ခဏာ၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကောင်းစွာဆောင်ထားခြင်း အစရှိသော ရသ၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ခံလင့်ခြင်းအစရှိသော ပစ္စုပဋ္ဌာန်၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကြွင်းသော ရုပ် ၃–ပါးအပေါင်းအစရှိသော ပဒဋ္ဌာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း (အကြွင်းမဲ့ ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို ပြဆိုအပ်သည်ဟု ဆိုလို၏။) [သံယုတ်ဋီကာ မြန်မာပြန်]

အထက်ပါ သုတ်မဟာဝါ အဋ္ဌကထာ, ဋီကာ, သံယုတ် အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့သည် ရုပ်ရှုပုံကို ပြသော "ကူတိ ရူပံ" ဟူသော ပါဠိတော်၏အဖွင့်များ ဖြစ်ကြပေသည်၊ ထိုသံဝဇ္ဇောတပ္ပပါဠိတော်သည်လည်း ဘုရားအလောင်းတော်အား နာမရူပပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ဖြစ်ပုံကို ပြသော စကားရပ်ဖြစ်ပေသည်၊ ဤသို့ ရုပ်သက်သက်ရှုပုံကို တိတိကျကျ ဖွင့်ပြထားသောကြောင့် ရုပ်ကို ပစ္စုပဋ္ဌာန်ဖြင့် ရှုကောင်းကြောင်းမှာ အလွန့်အလွန်ပင် ထင်ရှားလှပေ၏။ ထို့အတူပင် ပဒဋ္ဌာန်ဖြင့် ရှုကောင်းကြောင်းလည်း ထင်ရှားသည်သာတည်း။

ဝေဒနာစသော နာမ်ခန္ဓာတို့၌ လက္ခဏာ ရသ ပစ္စုပဋ္ဌာန်တို့ဖြင့် ရှုပုံကိုလည်း ထိုအဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့၌ အလားတူပင် ဖွင့်ပြထားလျက်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် နာမ်ကိုလည်း ပဒဋ္ဌာန်ရှုကောင်းကြောင်း အလွန်ပင် ထင်ရှားလှပေ၏။

ဤအအရာ၌ ထုတ်ပြခဲ့သော သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌကထာ, သံယုတ်အဋ္ဌကထာတို့တွင် "အနဝသေသရူပပရိဂ္ဂဟော–အကြွင်းမဲ့ ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်း၊ (အနဝသေသဝေဒနာသညာသင်္ခါရဝိညာဏ ပရိဂ္ဂဟော–အကြွင်းမဲ့ ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်တို့ကို သိမ်း

http://www.dhammadownload.com

ဆည်းခြင်း” ဤပုဒ်မှာမူ ဤ၌ ထုတ်ပြမထား၊ ကျမ်းရင်း၌ ရှိပါသည်။) ဟူ၍ ရုပ်နာမ်သိမ်းဆည်းခြင်းကိုသာ တိတိကျကျ ပြဆိုထားပေ၏၊ “ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော–အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်း”ဟူ၍ကား မဆိုပေ။ ထို့ကြောင့် “ပဒဋ္ဌာန်ဖြင့် သိမ်းဆည်းခြင်းမှာ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်နှင့် ဆိုင်ပါသည်”ဟု ဆင်ခြေပေးဖွယ်ကား မရှိတော့ပြီ။ သို့သော် ထိုထက်သာ၍ ရှင်းလင်းစေရန် ဋီကာကျော် ကျမ်းပြုဆရာ၏ ဆရာကြီးဖြစ်တော်မူသော အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်မြတ်စီရင်သည့် သာရတ္ထဒီပနီဋီကာကိုလည်း ထုတ်ပြပါဦးအံ့ –

သဗ္ဗံ တေဘူမကံ နာမရူပံ “ဣဒံ ရူပံ, ဧတ္တကံ ရူပံ, န ဣတော ဘိယျော”တိ ဘူတုပါဒါယဘေဒံ ရူပံ, ဖဿာဒိဘေဒံ နာမဉ္စ လက္ခဏရသပစ္စုပဋ္ဌာနပဒဋ္ဌာနတော ဝဝတ္ထပေတိ၊ ကမ္မာဝိဇ္ဇာဒိကဉ္စဿ ပစ္စယံ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ အယံ ဉာတပရိညာ။ (သာရတ္ထ၊ ၂၊ ၂၀)

ဤသည်ကား ရုပ်၊ ဤမျှလောက်ကား ရုပ်၊ ဤထက်အလွန်မရှိပြီ၊ ဤသည်ကား နာမ်၊ ဤမျှလောက်ကား နာမ်၊ ဤထက်အလွန်မရှိပြီ”ဟု ဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ် အပြားရှိသော နာမ်ကိုလည်းကောင်း (ဤ) အလုံးစုံသော ဘုံးသုံးပါး၌ဖြစ်သော နာမ်ရုပ်အပေါင်းကို လက္ခဏာ ရသ ပစ္စုပဋ္ဌာန် ပဒဋ္ဌာန်အားဖြင့် ပိုင်းခြား၏၊ ထိုနာမ်ရုပ်၏ ကံ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော အကြောင်းကိုလည်း သိမ်းဆည်း၏၊ ဤ (ပိုင်းခြားခြင်း, သိမ်းဆည်းခြင်း) သည် ဉာတပရိညာပေတည်း။

(မြန်မာပြန်)

အထက်ပါ ဋီကာ၌ “နာမရူပံ ။ပ။ ဝဝတ္ထပေတိ” ဟူသော ရှေးစကားဖြင့် နာမရူပပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ကို ပြ၏၊ “ကမ္မာဝိဇ္ဇာဒိကဉ္စဿ ပစ္စယံ ပရိဂ္ဂဏှာတိ”ဟူသော နောက်စကားဖြင့် ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ကို ပြတော်၏၊ ဤသို့ အသီးသီး ခွဲခြားပြထားသောကြောင့်

http://www.dhammadownload.com

"ပဒဋ္ဌာန်ဖြင့် ရှုခြင်းကို ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်နှင့် ဆိုင်ပါသည်"ဟု ဆိုဖွယ်ကား လုံးဝမရှိတော့သည်သာတည်း။ ထို့ပြင် ဋီကာကျော် ဆရာ၏ ဆရာကြီးဖြစ်သော အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်မြတ်ကြီးကပင် "နာမရူပံ ။ပ။ ပဒဋ္ဌာနတော ဝဝတ္ထပေတိ-နာမ်ရုပ်ကို ပဒဋ္ဌာန်ဖြင့် ပိုင်းခြား၏၊" ဟူ၍ အတိအလင်းပြဆိုထားသောကြောင့် ဋီကာကျော်၌ လည်းကောင်း၊ သင်္ဂြိုဟ်ဋီကာဟောင်း၌လည်းကောင်း ပဒဋ္ဌာန်အဖွင့် မပါသောကြောင့် အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟာကျမ်း၌ ပဒဋ္ဌာနပုဒ် မပါသင့် ဟူ၍လည်း မဆိုသင့်ပြီ။

ထို့ထက် ရှေးကျ၍ ထိုထက်ခိုင်လုံသော သာဓကကို အလိုရှိလျှင် သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ ဆရာတော်ကပင် အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရဟု အလေးအမြတ်ပြု၍ ညွှန်ပြရသော အရှင်ဓမ္မပါလမထေရ် စီရင်ခဲ့သည့် ဣတိဝုတ်အဋ္ဌကထာ နံပါတ် (၅၀) မှာ ကြည့်ပါလေဦး။ ထိုအဋ္ဌ ကထာလည်း ဤသာရတ္ထဒီပနီနှင့် အလားတူပင် ဆိုထားပါသည်။ အထူးမှာ "ကမ္မာဝိဇ္ဇာဒိကဥ္စဿ ပစ္စယံ ပရိဂ္ဂဏှာတိ"ဟု ရှိနေခြင်း မျှသာ ထူးသည်။ သို့သော် အနက်မှာ မထူးပြီ။ ထို့ကြောင့် ထိုဖို့ တော်ကို ဤ၌ ထုတ်မပြတော့ပြီ။

ဤသို့ ရုပ်ကို ပစ္စုပဋ္ဌာန်ဖြင့် ရှုပုံကိုလည်းကောင်း၊ နာမ်ရုပ် နှစ်ပါးလုံးကို ပဒဋ္ဌာန်ဖြင့် ရှုပုံကိုလည်းကောင်း ပါဠိ, အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့၌ အလွန်ထင်ရှားစွာ ပြဆိုထားသောကြောင့် ရုပ်ကို ပစ္စုပဋ္ဌာန်ဖြင့် မရှုကောင်း"ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "နာမရူပပရိဂ္ဂဟ ဉာဏ်ဖြင့် နာမ်နှင့်ရုပ်ကို ပဒဋ္ဌာန်ဖြင့် မရှုကောင်း"ဟူ၍လည်းကောင်း ပစ်ပယ်ပြောဆိုသောသူသည် သုတ်မဟာဝါ ပါဠိ, အဋ္ဌကထာ, ဋီကာ၊ သံယုတ်ပါဠိ အဋ္ဌကထာ, ဋီကာ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ, ဋီကာ၊ ဣတိ ဝုတ်အဋ္ဌကထာ, သာရတ္ထဒီပနီဋီကာကြီးတို့ကို ပယ်ဖျက်ရာရောက်၏၊ အမှန်ကို အမှားဖြစ်အောင်၊ ယုတ္တိယုတ္တာ ကြံဆောင်၍ ပြောသဖြင့်

http://www.dhammadownload.com

ပညာရှိသူတော်ကောင်းတို့၏ စိတ်နှစ်လုံးကို တုန်လှုပ်စေတတ်သည့် ဝိတဏ္ဍာဝါဒရှိသောကြောင့် ဝိတဏ္ဍာဝါဒီပုဂ္ဂိုလ် အဖြစ်သို့လည်း ရောက်လေ၏။

ဝါယော၏ပစ္စုပ္ပန်လည်း ပရမတ်ပင်

ပစ္စုပ္ပန္နံ တဿ ပရမတ္ထတော ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ ယာထာဝတော ဉာဏဿ ဂေါစရဘာဝေါ။

"ပစ္စုပ္ပန်'မည်သည်မှာ ထိုရုပ်၏ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှား ရှိခြင်းကြောင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ဉာဏ်၏ ကျက်စားရာအာရုံအဖြစ် ပေတည်း။ (သုတ်မဟာဝါဋီကာ၊ ၅၃)

အထက်ပါ ဋီကာ၌ "ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားသောကြောင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ဉာဏ်၏ကျက်စားရာ အာရုံဖြစ်သည်"ဟု အထင် အရှား ဆိုထားသောကြောင့် ဝါယောဓာတ်၏ အဘိနီဟာရပစ္စုပ္ပန် ကိုလည်း ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ဉာဏ်၌ ထင်ပေါ်လာသော, ပရမတ္ထတရားဟူ၍သာ သိအပ်၏။ ဝိတဏ္ဍာဝါဒီတို့ ဆိုသကဲ့သို့ ပညတ်ဟူ၍ကား မသိအပ်, မမှတ်အပ်သည်သာတည်း။

ပရမတ္ထတရား ဖြစ်ရုံမျှသာမဟုတ်သေး၊ ရုပ်လိုရင်း ဓာတ်အစစ် လည်း ဖြစ်သေးကြောင်းကို အောက်ပါ မဟာဋီကာဖြင့် သိအပ်၏။

"ပဒဋ္ဌာနံ ပနေတ္ထ အညဓမ္မတာယ န ဥဒ္ဓဋံ = ပဒဋ္ဌာန်ကိုကား ရုပ်လိုရင်း ဓာတ်မှ တခြားတစ်ပါး အလွတ်တရား ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဤ"လက္ခဏာဒိတော"အရ ရှုနည်း၌ (အဋ္ဌကထာဆရာ) မထုတ်ပြ အပ်ပေ။ (မဟာဋီကာ၊ ၁၊ ၄၄၉)

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ "လက္ခဏာဒိတော"အရ ရှုနည်းကို အကျယ်ပြရာတွင် ဓာတ်လေးပါးတို့ကို လက္ခဏာ ရသ ပစ္စုပ္ပန်တို့ဖြင့် ရှုပုံကိုသာ ပြ၏။ ပဒဋ္ဌာန်ဖြင့် ရှုပုံကိုကား မပြပေ။ ထိုသို့ ပဒဋ္ဌာန်ဖြင့် ရှုပုံကိုကား မပြပေ။ ထိုသို့ ပဒဋ္ဌာန်ဖြင့် ရှုပုံကို မပြခြင်းမှာ အဘယ်ကြောင့်

http://www.dhammadownload.com

ပါနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် မဟာဋီကာ၌ အထက်ပါအတိုင်း ဖြေရှင်းပြပေသည်။

ဆိုလိုသည်မှာ – ပထဝီစသော ဓာတ်တစ်ပါး တစ်ပါး၏ ပဒဋ္ဌာန်သည် မိမိမှ ကြွင်းသော အခြားဓာတ် ၃–ပါးပင်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ပထဝီဓာတ်ကို ရှုလိုသူများမှာ ပထဝီ၏ ပဒဋ္ဌာန်ဖြစ်သော အာပေါ တေဇော ဝါယောတို့သည် ရှုလိုရင်း ပထဝီဓာတ်မှတခြား တစ်ပါး အလွတ်တရားသာလျှင် ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုအတူပင် အာပေါကို ရှုလိုသူမှာ ပထဝီ အာပေါ ဝါယောတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝါယောကို ရှုလိုသူမှာ ပထဝီ အာပေါ တေဇောတို့သည်လည်းကောင်း ရှုလိုရင်း ဓာတ်မှ တခြားတစ်ပါး အလွတ်တရားတို့သာလျှင် ဖြစ်ကုန်၏။

ထို့ကြောင့် ရှုလိုရင်းဓာတ်ကို ကည့်တည့်မတ်မတ် ရှုရန်ပြသော ဤ"လက္ခဏာဒိတော"အရ ရှုနည်း၌ ရှုလိုရင်း တရားကိုယ်ဖြစ်သော လက္ခဏာ ရသ ပစ္စုပဋ္ဌာန်တို့ကိုသာ ပြသည်၊ ရှုလိုရင်းဓာတ်မှ အခြား တစ်ပါး အလွတ်တရားဖြစ်သော ကြွင်း ဓာတ် ၃–ပါးဟူသော ပဒဋ္ဌာန် ကိုကား မပြဟု ဆိုလို၏။

ဤဋီကာ၌ အသီးအသီးသော ဓာတ်တစ်ပါးတစ်ပါး၏ ပဒဋ္ဌာန် ဖြစ်သော အခြားဓာတ် ၂–ပါးကို အညဝမ္မ–ရှုလိုရင်းဓာတ်မှ အခြား တစ်ပါး အလွတ်တရားဟုဆိုသဖြင့် "လက္ခဏာဒိတော"အရ ရှုနည်း အရ ပြထားသော လက္ခဏာ ရသ ပစ္စပဋ္ဌာန်တို့ကိုကား ရှုလိုသော ဓာတ်မှ အခြားတစ်ပါး အလွတ်တရား အညဝမ္မ မဟုတ်၊ ရှုလိုရင်း ပရမတ္ထဓာတ်တရားပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့ကို "လက္ခဏာ ဒိတော"အရ ရှုနည်း၌ ပြသည်ဟူ၍လည်း ဆိုရာရောက်၏။ သို့ဖြစ်၍ ဝါယောဓာတ်၏ လက္ခဏာနှင့်ရသတို့သည် ပရမတ် ဝါယောအစစ် ဖြစ်သကဲ့သို့ ဝါယောဓာတ်၏ အဘိနီဟာရပစ္စုပဋ္ဌာန်ကိုလည်း ပရမတ် ဝါယောအစစ်ပင်ဟု မြဲမြံစွာ မှတ်ယူအပ်ပေ၏။

http://www.dhammadownload.com

ထိုအဘိနီဟာရပစ္စုပဋ္ဌာန်သည် ရှုအပ် ရှုကောင်းသော ရှုလိုရင်းလည်း ဖြစ်သော ပရမတ် ဝါယောအစစ် ဖြစ်သောကြောင့် ရှုအပ်ရှုသင့်သော ဝါယောမှအလွတ် အကျိုးဆက် ဖလပစ္စုပဋ္ဌာန်လည်း မဟုတ်၊ ရှုသော ဝိပဿနာဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်ပေါ်လာသော အာဟာရပစ္စုပဋ္ဌာန်သာလျှင်ဖြစ်သည်၊ အောက်ပါဋီကာဖြင့် မြဲမြံစွာ ဆုံးဖြတ်အပ်၏။

သမ္ပဋိစ္ဆာကာရေန ဉာဏဿ ပစ္စုပတိဋ္ဌတီတိ သမ္ပဋိစ္ဆန ပစ္စုပဋ္ဌာနာ။

သဟဇာတ်တရားကို ခံလင့်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်သောကြောင့် သမ္ပဋိစ္ဆနပစ္စုပဋ္ဌာနမည်၏။

(မဟာဋီကာ၊ ၁၊ ၄၄၉)

အထက်ပါ မဟာဋီကာသည် ပထဝီဓာတ်၏ သမ္ပဋိစ္ဆနပစ္စုပဋ္ဌာနပုဒ်ကို ဖွင့်ပြသောစကားဖြစ်သည်၊ ထိုစကားဖြင့် ကြွင်းသော အာပေါ တေဇော ဝါယောဓာတ်တို့၏ ပစ္စုပဋ္ဌာန်တို့လည်း ဉပဋ္ဌာနာကာရ ပစ္စုပဋ္ဌာန်ချည်းပင် ဖြစ်ကြောင်း သိစေပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ၎င်းဓာတ် ၃-ပါးတို့၏အရာ၌ ပစ္စုပဋ္ဌာနသုတ်ကို ထပ်၍ မဖွင့်ပြဘဲ ရှိလေသည်။

ဤမျှဖြင့် ဝါယောဓာတ်၏ အဘိနီဟာရပစ္စုပဋ္ဌာန်သည် ပညတ်လည်း မဟုတ်ပါ၊ အကျိုးဆက် ဖလပစ္စုပဋ္ဌာန်လည်း မဟုတ်ပါ၊ အာကာရပစ္စုပဋ္ဌာန် ပရမတ် ဝါယောပင် ဖြစ်ကြောင်း, ထို့ကြောင့်ပင် ၎င်းအဘိနီဟာရပစ္စုပဋ္ဌာန်ဖြင့်လည်း ဝါယောဓာတ်ကို ဝိပဿနာရှုကောင်းကြောင်း မြဲမြံစွာ မှတ်ယူနိုင်လောက်ပေပြီ။

အထူးသတိပြုစေလိုသည်မှာ - ယခု ငါတို့ရှင်းပြသော နောက်ဆက်တွဲ၌ ဝိပဿနာရှုကောင်းသော တရားကို ရှုကောင်းကြောင်း ရှင်းလင်းပြခြင်းနှင့် ငါတို့အား စွပ်စွဲလာသည်ကို ဖြေရှင်းခြင်းမျှသာ

http://www.dhammadownload.com

ပါဝင်သည်၊ သူတစ်ပါးတို့၏လုပ်ငန်းစဉ်ကို ပယ်ဖျက်ခြင်းလည်း မပါ၊ သူတစ်ပါးတို့အား ထိပါးနစ်နာစေရန် ပုတ်ခတ်စွပ်စွဲခြင်းလည်း မပါ၊ သန့်ရှင်းသော စေတနာဖြင့် ရိုးသားစွာ ဖြေရှင်းထားသည်ကို အထူး သတိပြုကြစေလိုပါ၏။

ဤတွင် သတိပဋ္ဌာန် ပါဠိနိဿယ၌ နောက်ဆက်တွဲ
ရှင်းလင်းချက်ပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

ကျေးဇူးတော်ရှင်
မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး
ဟောကြားတော်မူအပ်သော

တရားစာနှင့် ကျမ်းစာအုပ်များစာရင်း

၁။ ဝိပဿနာရှုနည်းကျမ်း (ပထမ)
၂။ ဝိပဿနာရှုနည်းကျမ်း (ဒုတိယ)
၃။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားတော်ကြီး (ပထမ)
၄။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားတော်ကြီး (ဒုတိယ)
၅။ ဝမ္မိကသုတ်တရားတော်
၆။ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်ပါဠိနိဿယ
၇။ ပုရာဘေဒသုတ်တရားတော်
၈။ ဝိပဿနာအခြေခံတရားတော်
၉။ အရိယာဝါသတရားတော်
၁၀။ ဝိပဿနာရှုနည်း အကျဉ်းချုပ်
၁၁။ ဝိပဿနာအလုပ်ပေးတရားတော်
၁၂။ ဓမ္မစကြာ အနတ္တလက္ခဏာသုတ် မဟာသတိပဋ္ဌာန် တရားတော်ကြီး
၁၃။ ဓမ္မဒေသနာဆောင်ပုဒ်
၁၄။ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်ရခြင်းအကြောင်း
၁၅။ အမြွက်ဆုံးသုံးဆူ (ဦးဓမ္မဓဇ) ပထမတွဲ
၁၆။ အမြွက်ဆုံးသုံးဆူ (ဦးဓမ္မဓဇ) (ဒုတိယတွဲ)
၁၇။ ကျောင်းအနုမောဒနာတရားတော်

http://www.dhammadownload.com

၁၈။ ဘာရသုတ္တန်တရားတော်ကြီး

၁၉။ လောကဓံတရားတော်ကြီး

၂၀။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မြန်မာပြန် (စတုတ္ထတွဲ)

၂၁။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မြန်မာပြန် (ပထမတွဲ)

၂၂။ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာတို့၏မှတ်တမ်း

၂၃။ ဘဝပြဿနာ

၂၄။ အင်ဒိုနီးရှားသာသနာပြုမှတ်တမ်း

၂၅။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ သမယန္တရပိုင်း ဂဏ္ဌိနိဿယ

၂၆။ သလ္လေခသုတ်တရားတော်ကြီး (ပထမတွဲ)

၂၇။ သလ္လေခသုတ်တရားတော်ကြီး (ဒုတိယတွဲ)

၂၈။ ဟေမဝတသုတ်တရားတော်

၂၉။ ကာမသုတ္တန်တရားတော်

၃၀။ နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာတရားတော်

http://www.dhammadownload.com

သဗ္ဗဒါနံ ဓမ္မဒါနံ ဇိနာတိ
အလှူအားလုံးတို့တွင် တရားအလှူသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။

ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ပရိယတ္တိ ပဋိပတ္တိစွမ်းရည်များ ထင်ရှားထက်မြက်လှပါသည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓဟောကြား တော်မူသောတရားဒေသနာနှင့်အညီ ကျမ်းစာအုပ်ပေါင်း(၈၀)ကျော် ရေးသားပြုစုခဲ့ပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးရေးသား ပြုစုခဲ့သည့် ကျမ်းစာအုပ်များသည် သာသနာတော်အတွက် အကျိုးကျေးဇူးများ လှပါသည်။

ပရိယတ္တိသာသနာ၊ ပဋိပတ္တိသာသနာတော်ကို ချီးကျူးထောက်ပံ့ လျက်ရှိသော ဗုဒ္ဓသာသနာနုဂ္ဂဟအဖွဲ့ချုပ်က မဟာစည်ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ ကျမ်းစာအုပ်များကို ပုံနှိပ်ဖြန့်ချီလျက်ရှိပါသည်။ ကျမ်းစာ အုပ်များပုံနှိပ် ထုတ်ဝေရာ၌ အဆင့်အတန်း မြင့်မြင့်ဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန် သည်ထက် ကောင်းမွန်အောင် စီစဉ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

"သဗ္ဗဒါနံ ဓမ္မဒါနံ ဇိနာတိ"ဟု ဘုရားဟောပါဠိလာရှိသည့် အမြတ်ဆုံး အလှူဖြစ်သော" တရားစာအုပ်များလှူဒါန်းလိုပါက" မဟာစည် တရားတော်ပြန့်ပွားရေး ထာဝရပဒေသာပင်တစ်ပင်လျှင် ကျပ် ၅၀၀၀ိ/- ဖြင့် စိုက်ထူလှူဒါန်းနိုင်ပါသည်။ သီးသန့်ငွေပဒေသာပင်စိုက်ထူ၍ မိမိ နှစ်သက်ရာ ကျမ်းစာအုပ်ကို ရိုက်နှိပ်လှူဒါန်းလိုပါက(သို့မဟုတ်) အုပ်ရေ ၁၀၀-နှင့်အထက်လှူဒါန်းလိုပါက ဗုဒ္ဓသာသနာနုဂ္ဂဟအဖွဲ့ချုပ်နှင့် ဆက်သွယ်လှူဒါန်းနိုင်ပါကြောင်း။

ဗုဒ္ဓသာသနာနုဂ္ဂဟအဖွဲ့ချုပ်
မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာ
အမှတ်(၁၆) သာသနာ့ရိပ်သာလမ်း၊
ဗဟန်းမြို့နယ်၊ရန်ကုန်မြို့။
Email-Mahasi-ygn@mptmail.net.mm
Website-www.mahasi.org.mm.
01.545918-01-541971

http://www.dhammadownload.com

ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ကြီး

ဟောကြားရေးသားပြုစုတော်မူသောတရားစာအုပ်များနှင့် ကျမ်းစာအုပ်များစာရင်း

၁။ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားအားထုတ်ရခြင်း
၂။ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာတို့၏မှတ်တမ်း
၃။ ကမ္မဝါ
၄။ ကာမသုတ္တန်တရားတော်
၅။ ကမ္ဘာ့သာသနာပြုစာတမ်း
၆။ ကမ္ဘာ့သာသနာပြုတရားတော် (ပ)
၇။ ကမ္ဘာ့သာသနာပြုတရားတော် (ဒု)
၈။ ကမ္ဘာ့သာသနာပြုဓမ္မဒူတခရီး
၉။ ကျွန်တော်(သို့) ၃၃–နှစ် မဟာစည်
၁၀။ ငွေရတုတရားတော်
၁၁။ စူဠဝေဒလ္လသုတ်တရားတော်
၁၂။ တက္ကသိုလ်တရားတော်
၁၃။ တုဝဋ္ဋကသုတ်တရားတော်
၁၄။ ထေရဝါဒဝိနည်းသဂြိုဟ်နိဒါန်း (ပ)
၁၅။ ထေရဝါဒဝိနည်းသဂြိုဟ်နိဒါန်း (ဒု)
၁၆။ ဒုလ္လဘရဟန်းသစ်များသြဝါဒကထာ
၁၇။ ဓမ္မစကြာ

http://www.dhammadownload.com

၁၈။ ဓမ္မဒါယာဒသုတ်တရားတော်
၁၉။ ဓမ္မဒေသနာဆောင်ပုဒ်များ
၂၀။ ဓမ္မဒေသနာစာစောင်များ (ပ)
၂၁။ ဓမ္မဒေသနာစာစောင်များ (ဒု)
၂၂။ ဓမ္မဒေသနာစာစောင်များ (တ)
၂၃။ ဓမ္မဒေသနာစာစောင်များ (စ)
၂၄။ နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာတရားတော်
၂၅။ နိုင်ငံခြားသာသနာပြုခရီးအတွေ့အကြုံ
၂၆။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် (ပထမတွဲ)
၂၇။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် (ဒုတိယတွဲ)
၂၈။ ပဋိပတ္တိသာသနာ
၂၉။ ပုရာဘေဒသုတ်တရားတော်
၃၀။ ဗုဒ္ဓသာသနာ့အန္တရာယ်ကာကွယ်ရေးတရားတော်
၃၁။ ဗြဟ္မစိုရ်တရားတော်ကြီး
၃၂။ ဗြဟ္မဝိဟာရတရားတော်
၃၃။ ဗောဇ္ဈင်သုတ်တရားတော်
၃၄။ ဘဝပြေသနာ
၃၅။ ဘာရသုတ္တန်တရားတော်
၃၆။ ဘုရားရှိခိုး
၃၇။ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးထေရုပ္ပတ္တိအကျဉ်း (ပထမပိုင်း)
၃၈။ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးဓါတ်ပုံ (စက္ကူအထူ)
၃၉။ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးဓါတ်ပုံ (စက္ကူအပါး)

http://www.dhammadownload.com

၄၀။ မဟာသမယသုတ်၊ (၃)သုတ်တရားတော်
၄၁။ မဟာသတိပဋ္ဌာန်(၃) စောင်တွဲ
(ဓမ္မစကြာ+အနတ္တ+မဟာသတိပဋ္ဌာန်)
၄၂။ မဟာသတိပဋ္ဌာန် ပါဠိ နိဿယ
၄၃။ မဟာသတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာရှုနည်း (အကျဉ်း)
၄၄။ မာလုကျပုတ္တသုတ်တရားတော်
၄၅။ ရှစ်ဖြာမဂ္ဂင်နိဗ္ဗာန်ဝင်တရားတော်
၄၆။ ဝိပဿနာရှုနည်းကျမ်း (ပ)
၄၇။ ဝိပဿနာရှုနည်းကျမ်း (ဒု)
၄၈။ ဝိပဿနာအလုပ်ပေးတရားတော်
၄၉။ ဝိပဿနာလမ်းညွှန်ကျမ်း
၅၀။ ဝိပဿနာအခြေခံတရားတော်
၅၁။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်–မြန်မာပြန် (ပ)
၅၂။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်–မြန်မာပြန် (ဒု)
၅၃။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်–မြန်မာပြန် (တ)
၅၄။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်–မြန်မာပြန် (စ)
၅၅။ ဝိသုဒ္ဓိနှင့်ဉာဏ်စဉ်တရားတော် (ဆရာကိုင်)
၅၆။ ဝိသုဒ္ဓိနှင့်ဉာဏ်စဉ်တရားတော်မှ ဆောင်ပုဒ်များ
၅၇။ ဝမ္မိကသုတ်တရားတော်
၅၈။ ဝါကျာဝယ ဝဏ္ဏနာကျမ်း
၅၉။ ဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟကျမ်း
၆၀။ ဝတ်ရွတ်စဉ် (မဟာစည်)
၆၁။ ဝိပဿနာရှုနည်းကျမ်းပါဠိသက်သက် (ပ)
၆၂။ ဝိပဿနာရှုနည်းကျမ်းပါဠိသက်သက်(ဒု)

http://www.dhammadownload.com

၆၃။ သက္ကပဥှသုတ်တရားတော်
၆၄။ သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနိယသုတ်
၆၅။ သီလဝန္တသုတ်တရားတော်
၆၆။ သလ္လေခသုတ်တရားတော် (ပ)
၆၇။ သလ္လေခသုတ်တရားတော် (ဒု)
၆၈။ သစ္စာလေးပါးတရားတော်
၆၉။ ဟေမဝတသုတ်တရားတော်
၇၀။ ဟောဇဉ်သုတ်
၇၁။ အနတ္တလက္ခဏာသုတ်တရားတော်
၇၂။ အရိယာဝါသ
၇၃။ အဘိဓမ္မာတရားတော်
၇၄။ အာသီဝိသောပမသုတ်
၇၅။ ဩဝါဒအမွေများ
၇၆။ ဩဝါဒကထာပေါင်းချုပ်
၇၇။ လောကဓံတရားတော်
၇၈။ မဟာစည်နှစ်(၅၀)ရွှေရတုတရားညွှန့်ပေါင်း (ပ)
၇၉။ မဟာစည်နှစ်(၅၀)ရွှေရတုတရားညွှန့်ပေါင်း (ဒု)
၈၀။ မဟာစည်နှစ်(၅၀)ရွှေရတုသမိုင်းမှတ်တမ်း
၈၁။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး
၈၂။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ
၈၃။ ရာပြည့်မော်ကွန်း